

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Nová složka (2)\Pohl_Frederick-01_Gateway.PDB

PDB Name: 1 Gateway
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 6.9.2001
Modification Date: 6.9.2001
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Frederic Pohl
GATEWAY
01

Jmenuji se Robinette Broadhead; navzdory tomu jsem muž.

Můj analytik (kterému říkám Sigfrid von Cvok, i když se tak nejmenuje - nedostal žádné jméno, protože je to stroj) si z toho dělá velkou elektronickou legraci: "Proč ti záleží na tom, jestli si někteří lidé myslí, že je to dívčí jméno, Bobe?"

"Nezáleží mi na tom." "Tak proč na to pořád upozorňuješ?" Leze mi na nervy, když mě pořád upozorňuje na to, na co pořád upozorňuju já. Dívám se na strop, kde se pohupují mobily a piňaty, pak se dívám z okna. Není to opravdové okno. Je to pohyblivý holografický obraz příboje v Kaena Pointu; Sigfrid je pěkně eklekticky naprogramovaný. Po chvíli říkám: „Nemůžu za jméno, co mi dali rodiče.

Zkoušel jsem to psát R-0-B-I-N-E-T, ale potom to zase všichni špatně vyslovují." "Víš přece, že si můžeš jméno změnit za jakékoli jiné." "Kdybys si ho změnil," říkám, a jsem přesvědčen, že mám pravdu, "tak bys mi řekl, že jsem tak daleko zašel jen proto, abych obhájil svoji vnitřní rozpolcenost." "Jediné, co bych ti řekl," namítá Sigfrid a pokouší se o svůj těžkopádný mechanický humor, "je, abys laskavě nepoužíval psychoanalytické termíny. Ocenil bych, kdybys mi mohl jenom říct, jak se cítíš." "Co cítím," říkám po tisíci, "je to, že jsem šťastný. Nemám žádné problémy. Proč bych neměl být šťastný?" Tyhle slovní hry hrajeme často a já je nemám rád. Myslím, že s jeho programem není něco v pořádku.

Povídá: "To říkáš jen tak, Robbie. Proč nejsi šťastný?" Na to neříkám nic. Naléhá na mě. "Řekl bych, že máš starosti." "Hovno, Sigfride," říkám a cítím přitom jakousi nechuť, "tohle říkáš pokaždý. Nemám naprosto žádný starosti." Zkouší mi lichotit. "Není na tom nic špatného - říct, jak se cítíš." Znovu se dívám z okna, jsem naštvanej, protože cítím, že se třesu a nevím proč. "Jseš jak osina v prdeli, Sigfride, víš o tom?" Něco vykládá, ale já ho neposlouchám. Sám sobě se dívím, proč ztrácím čas a chodím sem. Kdyby měl existovat vůbec někdo, kdo by měl mít důvod být šťastný, měl bych to být já. Jsem bohatý.

Vypadám dobře. Nejsem ani moc starej, platím si plnou lékařskou péči, takže můžu být starý, jak se mi zlíbí, přistích asi tak padesát let.

Žiju v New York City pod Velkou bublinou, kde si můžete dovolit žít, jen když na to opravdu máte dost peněz, a když jste třeba navíc ještě nějaká významná osobnost. Mám letní byt s výhledem na moře Tappan a přehradu Palisades. A holky jsou silnější po mých třech náramcích prospektora. Nikde na Zemi moc prospektorů nepotkáte, dokonce ani v New Yorku ne. A tak jsou všechny úplně divé, abych jim vykládal o tom, jak vypadá mlhovina Orion nebo Malý Magellanův mrak.

(Samozřejmě, že jsem ani na jednom z těch míst nebyl. O jediném zajímavém místě, kde jsem byl, mluvím nerad.) Sigfrid musí čekat několik mikrosekund, jestli odpovím na to, co řekl naposledy, a pak se ptá: "Když jsi skutečně šťastný, proč sem chodíš pro pomoc?" Nesnáším, když mi klade tytéž otázky, které kladu já sám sobě.

Neodpovídám. Vrtím se, dokud se zase neuvelebím pohodlně na plastické pěnové matraci, protože můžu říct už teď, že tohle všivý sezení bude pěkně dlouhý. Kdybys věděl, proč potřebuju pomoc, proč bych ji potřeboval? "Robe, dneska nejsi zrovna přístupný," říká Sigfrid malým reproduktorem v horní části matrace. Někdy používá figurínu, která vypadá jako živá, sedí v křesle, poklepává si tužkou a sem tam se na mě zvláště usmívá. Ale já mu řekl, že mě to znervózňuje.

"Proč mi prostě neřekneš, na co myslíš?" "Nemyslím na nic, nic konkrétního." "Zamysli se. Řekni, co tě zrovna napadne, Bobe." "Vzpomínám si -" říkám a hned přestávám.

"Na co si vzpomínáš, Robe?" "Gateway?" "To zní spíš jako otázka než odpověď." "Možná to je otázka. Nemůžu si pomoci. To je to, na co si vzpomínám: Gateway." Mám hodně důvodů, abych si Gateway pamatoval. Tam jsem získal peníze a náramky a všechny ostatní věci. Myslím zase na ten den, kdy jsem opustil Gateway. To bylo, moment, třicátý první den dvaadvacátého orbitu, takže v přepočtu je to asi tak šestnáct let a pár měsíců, co jsem odtud odjel. Byl jsem třicet minut propuštěn z nemocnice a nemohl jsem se dočkat, abych si vyzvedl peníze, chytil loď a odletěl.

Sigfrid říká zdvořile: "Prosím tě, řekni nahlas, co si myslíš, Robbie." "Myslím na Šikitei Bakina," odpovídám.

"Ano, zmiňoval jsi se o něm. Pamatuji si. A na co konkrétně?" Neodpovídám. Starý beznohý Šiky Bakin měl pokoj vedle mně, ale nechci o tom mluvit se Sigfridem. Kroučím se na své kruhové matraci, myslím na Šikyho a zkouším brečet.

"Vypadáš nervózně, Bobe." Ani na tohle neodpovídám. Šiky byl skoro jedinej, s kým jsem se na Gateway rozloučil.

Bylo to zvláštní. V našem postavení byl veliký rozdíl. Já byl prospektor a Šiky byl popelář. Platili mu dost peněz, aby si mohl zaplatit denní daň na život, protože dělal příležitostně práce a dokonce i tady potřebovali někoho, kdo by uklízel odpadky.

Ale dřív nebo později bude moc starý a moc nemocný na to, aby byl užitečný. Pak, pokud bude mít štěstí, ho vypustí do vesmíru a zemře.

Jestli nebude mít štěstí, tak ho pravděpodobně pošlou na nějakou planetu.

Tam taky zanedlouho zemře; ale než zemře, bude žít ještě pár týdnů jako bezbranný mrzák.

V každém případě to byl můj soused. Každý ráno vstal a přepečlivě vysával každý čtvereční palec ve své cele. Byla tam špina, protože navzdory pokusům Gateway očistit se sem naplavovala spousta odpadu. Když všechno důkladně vyčistil, dokonce i u kořenů malých keřků, které pěstoval a zastříhával, vzal hrst oblázků, zátek od láhví, kousky roztrhaného papíru - to smetí, co právě takovou dobu vysával - a pečlivě je ukládal na to místo, které právě očistil. Bylo to divný! Nikdy jsem nepostřehl žádný rozdíl, ale Klára ano... Klára říkala, že rozdíl vidí.

"Bobe, na co jsi právě teď myslel?" ptá se Sigfrid.

Stočil jsem se do klubička a něco jsem zamumlal.

"Nerozuměl jsem, cos říkal, Robbie." Neříkám nic. Zajímalo by mě, co se stalo se Šikym. Asi zemřel.

Najednou je mi strašně smutno z toho, že Šiky zemřel, tak daleko od Nagoje, a znovu si přeju, abych mohl plakat. Ale já nemůžu.

Narovnám se a vřeštím. Vmáčknu se do pěnové matrace, až postranní řemínky vržou. Nic nepomáhá. Bolest a stud nepomíjejí. Jsem sám se sebou docela spokojenější, že se tak moc snažím svoje pocity vyjádřit, ale musím připustit, zeje to bezúspěšný, a deprimující rozhovor pokračuje dál.

Sigfrid říká: "Bobe, dáváš si s odpovědí příliš na čas. Máš pocit, že něco tajíš?" Slušně mu říkám: "Co to je za otázku?

Jestli jo, jak to mám vědět?" Přestávám, abych prozkoumal vnitřek svého mozku, dívám se do všech koutů na zámky, které bych mohl Sigfridovi otevřít. Nevidím ani jeden. Říkám uvážlivě: "Myslím, že to není přesně ono. Nezdá se mi, že bych něco tajil. Vypadá to spíš tak, že je tolik věcí, o kterých chci mluvit, že nevím, kde začít." "Vyber cokoliv, Robe. Řekni, co tě napadne první." Zdá se mi, že teď je to úplně hloupý. Jak můžu vědět, která je první věc, když se to všechno přemítá dokola? Můj táta? Moje máma? Sylvia? Klára? Chudák Šiky, který se snaží udržet rovnováhu v letu bez nohou a bezhlavě poletuje kolem jako vlaštovka ve chlívě, co honí brouky, když se snaží sbírat pavučinami pokryté odpadky ze vzduchu na Gateway? Dostávám se až na dno své mysli, tam, kde to bolí, to vím, protože tam to bolelo už předtím. Jak mi bylo, když jsem se v sedmi letech předváděl ve Skalistém parku před ostatními dětmi a strašně jsem se snažil, aby si mě někdo všiml? Jaké to bylo, když jsme se vynořili do reálného kosmu a věděli jsme, že jsme v pasti hvězdy, která se pod námi objevila jako duch z nicoty a vypadala jako úsměv kočky Šklíby z "Alenky v říši divů"?

Mám hodně takových vzpomínek a všechny bolí. Teda, umí bolet. Jsou bolest. V indexu mé paměti jsou jasně označeny jako BOLESTIVÉ. Víím, kde je mám hledat a víím, jaké to je pustit je na povrch. Ale nebudou bolet, dokud je nepustím.

"Čekám, Bobe," říká Sigfrid.

"Čekám, Bobe," říká Sigfrid.

"Přemýšlím," říkám já. Jak tam tak ležím, napadá mě, že přijdu pozdě na hodinu hry na kytaru. To mi něco připomíná a dívám se na prsty své levé ruky a kontroluju, jestli mi moc nenarostly nehty a přeju si, abych měl tvrdší a silnější mozoly. Nenaucil jsem se hrát dobře na kytaru, ale lidi většinou moc kritický nejsou, a to mi dělá dobře. Musíte pořád cvičit a hodně si toho pamatovat. Moment, myslím na to, jak se dělá přechod z D-maj zase na C-7? "Bobe," říká Sigfrid, "to nebylo příliš plodné sezení. Už nám zbývá jen tak deset, patnáct minut. Proč prostě neřekneš první věc, která ti přijde na mysl... teď." Odmítl jsem první věc a řekl jsem tu druhou. "První, co mi v mysli vytane, je, jak moje máma plakala, když se táta zabil." "Myslím si, Bobe, že to nebyla doopravdy první věc. Nech mě hádat. Bylo to první něco s Klárou?" Hrudník se mi ucpává a pálí. Lapám po dechu. Najednou se přede mnou vynořuje Klára, jako před šestnácti lety a ani o hodinu starší... říkám: "Mimochodem, Sigfride, myslím, že chci mluvit o své matce." Dovoluji si zdvořilý, omluvný úsměv.

Sigfrid ani nevzdychne na znamení rezignace, ale on umí být zticha takovým způsobem, že to zní skoro stejně.

"Víš," pokračuju a pečlivě zdůrazňuju všechno důležité, "chtěla se znovu vdát, když táta zemřel. Ne hned. Nechci tím říct, že byla ráda, že zemřel nebo tak. Ne, milovala ho. Ale stejně, teď je mi jasný, že byla zdravá mladá žena - no, docela mladá. Počkej, řek bych, že jí bylo asi tak třicet tří. A nebyť mne, určitě by se znovu vdala. Cítím se kvůli tomu provinile. Zrazoval jsem ji od toho. Přišel jsem k ní a řekl jsem: 'Mami, nepotřebuješ žádného jiného chlapa. Já budu mužskej v rodině. Postarám se o tebe.' Ale nemohl jsem, samozřejmě. Bylo mi teprve asi pět let." "Myslím, že ti bylo devět, Robbie." "Ano? Počkej, hned si vzpomenu. No jo, Sigfride, asi máš pravdu..." A pak se snažím spolknout velikou slinu, která se mi nějak pořád dělá v krku, a chce se mi zvracet.

"Řekni to, Robe!" říká Sigfrid tvrději. "Co chceš říct?" "Sakra, Sigfride!" "Jen do toho, Robe. Řekni to." "Řekni co? Krista pána, Sigfride! Ženeš mě přímo proti zdi! Tyhle kecy nedělej dobře nikomu z nás." "Prosím tě, Bobe, řekni, co tě trápí." "Zavři tu svojí podělanou plechovou držku!" Veškerá tak pečlivě skrývaná bolest si razí cestu ven a já to nemůžu vydržet, nemůžu se s tím vypořádat.

"Bobe, navrhuji ti, ays zkusil -" Cloumám s řemínky, vyhazuju kusy pěnové matrace, řvu: "Drž hubu! Nechci tě poslouchat! Nevím si s tím rady, nerozumíš tomu? Nedokážu to! Nevím si rady, nevím si rady!" Sigfrid trpělivě čeká, až přestanu brečet, k tomu dojde docela najednou. A potom, než stačí něco prohodit, říkám unaveně: "Sakra, Sigfride, takhle se nikam nedostaneme. Myslím, že bysme toho měli nechat. Myslím, že jiní lidi potřebujou tvoje služby víc než já." "Pokud se toho týče, Robe, stačím vyhovět všem požadavkům." Suším si slzy papírovým kapesníkem, co mi připravil vedle matrace, a neodpovídám.

"Ve skutečnosti mám ještě větší kapacitu," pokračuje. "Ale o tom, zda budeme v sezeních pokračovat či nikoli, rozhodneš ty sám." "Máš v odpočívárně něco k pití?" ptám se ho.

"Ne, to, co máš na mysli, ne. Ale v nejvyšším patře téhle budovy je prý velmi příjemný bar." "No," říkám, "jen se divím, co tu ještě dělám." A po čtvrt hodině, kdy jsem si s ním domluvil schůzku na příští týden, piju šálek čaje v Sigfridově

krychlové odpočívárně. Poslouchám, jestli jeho další pacient ještě nezačal křičet, ale neslyším nic.

Tak si umývám obličej, srovnávám kravatu a uhlazuji si malou neposlušnou kadeř. Na skok jdu nahoru do baru. Vrchní, je to člověk, mě zná a uvádí mě na místo, odkud je vidět na jih směrem k Dolnímu zálivu na okraj Bublíny. Dívá se na vysokou zelenookou dívku s měděnou pletí, která sedí sama, ale já vrtím hlavou. Piju jeden malej drink, obdivuju nohy ty holky s měděnou pletí a přemýšlím především o tom, kam se půjdu najíst, abych stihl hodinu hry na kytaru.

02

Co si pamatuji, celý život jsem chtěl být prospektorem. Nebylo mi ani šest, když mě táta s mámou vzali na trh v Cheyenne. Párky v rohlíku, pražená sója, barevné balónky plněné vodíkem, cirkus se psy a koňmi, koly štěstí, hrami, projížděkami. A byl tam taky tlakový stan ze stran neprůhledný, vstupné jeden dolar, a uvnitř někdo naaranžoval výstavu předmětů přivezených z heecheevských tunelů na Venuši.

Modlitební vějíře a krvavé perly, zrcadla z pravého heecheevského kovu, co jste si je mohli koupit za dvacet pět dolarů kus. Tatínek říkal, že nejsou pravá, ale pro mě pravá byla. Stejně jsme si nemohli dovolit zaplatit dvacet pět dolarů za kus. A když už jsme u toho, vlastně jsem zrcadlo nepotřeboval. Pihovatý obličej, předkus, vlasy jsem si sčesával dozadu a svazoval. Gateway byla právě objevena. Slyšel jsem o tom mluvit tátu, když jsme se tu noc vraceli domů airbusem, asi si myslel, že spím, ale nostalgická touha v jeho hlasu mi spát nedovolila.

Nebýt matky a mne, možná, že by našel způsob, jak tam odjet.

Jenže nikdy neměl šanci. Za rok zemřel. Všechno, co jsem po něm zdědil, byla jeho práce, a to hned jak jsem dorostl do věku, kdy jsem ji mohl vykonávat.

Nevím, jestli jste někdy pracovali v potravinových dolech, ale pravděpodobně jste o nich slyšeli. Není to žádná velká radost. Začal jsem tam pracovat, na půl úvazku a za poloviční plat, když mi bylo dvanáct.

Když mi bylo šestnáct, dělal jsem to, co táta: navrtával jsem nálože - dobrý plat, těžká práce.

Ale co s tím platem? Nevystačí ani na zaplacení plné lékařské péče. Nestačí ani na to, abyste se dostali ven z dolů, stačí tak akorát na to, abyste tu byli na místní poměry úspěšní. Pracuje se šest hodin, deset hodin máte volno. Pak osm hodin spíte a zase jdete do práce v šatech, co pořád smrdí jilovitou břídlíci. Kouřit se smí jen v utěsněných místnostech. Míha z nafty je naprosto všude. Holky jsou stejně smradlavý, mastný a vyčerpaný jako vy.

CHATA HEECHEEU

Přímo ze zapomenutých tunelů na Venuši!

Vzácné náboženské předměty

Drahocenné klenoty, které kdysi nosila tajemná rasa

Ohromující vědecké objevy

KAŽDÝ PŘEDMĚT ZARUČENĚ AUTENTICKÝ!

Zvláštní sleva pro vědecké společnosti a studenty

TYTO FANTASTICKÉ PŘEDMĚTY JSOU STARŠÍ NEŽ LIDSTVO!

Nyní poprvé za lidové ceny

Dospělí 2,50 \$ Děti 1,00 \$

Takže všichni jsme dělali totéž. Pracovali jsme, navzájem si přebírali ženský a hráli jsme loterii. A taky jsme hodně pili. Levnej silnej likér, co se vyráběl deset mil odtud. Někdy to mělo vinětu Scotch a někdy to byla vodka nebo bourbon, ale všechno to pocházelo ze stejný zablácený palírny. Od ostatních jsem se vůbec nelišil... až na to, že jsem jednou vyhrál v loterii. A to byla moje jízdenka pryč odtud.

Než se to stalo, tak jsem jenom existoval.

Moje matka taky pracovala v dolech. Když můj táta zahynul při požáru na šachtě, vychovala mě s pomocí jeslí náležejících společnosti.

Všechno bylo docela v pořádku, než jsem měl psychotickou příhodu. Tehdy mi bylo dvacet šest. Měl jsem nějaký problémy se svojí holkou a pak jsem prostě ráno nemohl vstát z postele. Tak mě uklidili do nemocnice. Víc než rok jsem byl izolovanej od lidí a když mě z ty malý cely pustili, máma byla mrtvá.

Na rovinu: byla to moje chyba. Nemyslím to tak, že bych to plánoval, myslím to tak, že by žila, kdyby nemusela platit moje léčení.

Neměli jsme dost peněz na to, abysme zaplatili doktory za nás oba. Já potřeboval psychoterapii. Ona potřebovala novou plíci. Nedostala ji, proto zemřela.

Nenáviděl jsem bydlení v tom bytě, když zemřela, ale nezbývalo mi nic jiného než žít tam nebo se přestěhovat do svobodárny.

Nelíbila se mi představa žít v tak těsné blízkosti mnoha mužů. Samozřejmě jsem se mohl oženit. Neudělal jsem to - Sylvia, ta holka, se kterou jsem měl ty potíže, už tehdy byla dávno pryč - ale nebylo to proto, že bych měl něco proti manželství. Možná si myslíte, že jo - vzhledem k mé psychiatrické anamnéze a taky, když vezmete v úvahu, že jsem bydlel se svojí mámou, dokud žila. Ale není to pravda. Holky se mi moc líbily. Byl bych strašně šťastný, kdybych se s jednou z nich oženil a měl s ní děti.

Ale ne v dolech.

Nechtěl jsem opustit svého syna tak, jako opustil táta mne.

Navrtávání náloží je svinsky těžká práce. Dneska už se používají pájecí lampy s termospirálami Heecheeu a břídlíce se poslušně odštěpuje, jako když krájíte kostky vosku. Ale tehdy jsme museli břídlíci vrtat a vyhazovat do povětří. Na

začátku směny jste hodně rychle sjeli do šachty. Stěna šachty byla hnusná, slizovitá a smrděla vám deset palců od ramene a ve vztahu k vám se pohybovala rychlostí šedesáti kilometrů za hodinu; viděl jsem horníky, co se po několika panácích potáceli a vztáhli ruku, aby se opřeli, a zbyl jim z ní jen pahýl.

Pak se vyhrabete z té klece a kloužete a klopýtáte po prkenném chodníčku kilometr nebo ještě víc, dokud se nedostanete na čelo. Vrtáte si svoji šachtu. Ukládáte si švy nálože. Pak zacouváte do slepý uličky, nálože vybuchují a vy doufáte, že jste to spočítali dobře a že vás ta smrdutá mastná hmota nezaválí. (Když jste pohřbený zaživa, můžete v zavalený šachtě žít i týden. Někteří to přežili. Když se odtud po třech dnech nedostanete, jste už naprosto k ničemu.) Pak, když je všechno v pohodě, vyhýbáte se manipulačním nakladačům, co se pomalu pohybují po kolejích, a jdete na další pracoviště.

Říká se, že masky pohltní většinu uhlovodíku a kamenného prachu.

Smrad nepohltní. Nevěřím ani tomu, že by pohltily všechny uhlovodík.

Moje máma nebyla jediná, co pracovala v dolech a potřebovala novou plíci - ani jediná, co na ni neměla peníze.

A pak, když máte po šichtě, kam jít? Jdete do baru. Jdete s holkou na svobodárnu. Jdete do společenský místnosti zahrát si karty. Díváte se na televizi.

Ven se moc nechodí. Není proč. Je tu několik malých parků, co jsou bedlivě hlídány, osázený a udržovaný; Skalistý park má dokonce i živý ploty a trávník. Vsadím se, že jste v životě neviděli tak vymydlenej, vydrhnutej (saponátem!) a vyfénovanéj trávník. Museli to dělat každý týden, jinak by vyhynul. Takže parky většinou přenecháváme dětem.

Mimo parky je jenom holá půda Wyomingu a kam až dohlédnete, Je to jako měsíční krajina. Nikde žádná zeleň. Nic živého. Žádní ptáci, žádné veverky, žádná zvířátka pro potěšení. Pár blátivých olihňových potoků, co jsou z jakéhosi důvodu pod naftou vždycky jasně okrovo-červený. Říkají nám, že máme štěstí, že v naší části Wyomingu jsou podzemní doly. V Coloradu, kde jsou povrchové doly, je situace ještě mnohem horší.

Vždycky jsem si to jen těžko dovedl představit; nakonec jsem tomu uvěřil, ale nikdy jsem se tam nebyl podívat.

A kromě všeho ostatního všude cítíte, vidíte a slyšíte práci.

Zapadající slunce je v oparu oranžově hnědé. Neustálý smrad. Celý den a celou noc slyšíte řev extrakčních pecí, kde se zahřívá a mele slín, aby se z něho získal kerosen, a rachot dlouhých dopravníků, které vlečou zpracovanou břídlíci, aby ji kdesi navršily.

Víte, musíte zahřát skálu, abyste získali ropu. Když ji zahříváte, roztahuje se jako pražená kukuřice, takže není kam ji uložit. Nemůžete ji namačkat zpátky do šachty, odkud jste ji vydobyli; je jí moc.

Když vykopete horu břídlíce a extrahujete ropu, nabobtnalé břídlíce, která zůstane, je tolik, že vydá na dvě hory. Tak tohleto děláte. Stavíte nové hory.

A unikající teplo z extrakčních pecí ohřívá kultivační tanky a ropa je pořád slizovatější; slizovaté kvasinky prosakují do tanků, a odstředivky je odčerpávají, suší a lisují... a to si druhý den ráno dáme ke snídani. Nebo aspoň něco z toho.

Je to divný. Kdysi nafta tryskala rovnou ze země! A všichni si mysleli, že se hodí jen k tomu, aby se vrazila do aut, a ta aby ji spalovala.

Ve všech televizních programech jsou takové ty morálně povzbuzující reklamy o tom, jak důležitá je naše práce, jak je celý svět závislý na našich potravinách. A je to pravda. Nemusí nám to připomínat.

Kdybysme nedělali, co děláme, v Texasu by vypukl hladomor a děti v Oregonu by trpěly kwashiorkem. Všichni to víme. Celému světu denně přispíváme pěti biliony kalorií, polovinou denní dávky proteinu přibližně pro jednu pětinu celkového počtu obyvatel. To všechno pochází z kvasnic a bakterií, které pěstujeme z wyomingské břídlíkové nafty společně s Utahem a Coloradem. Svět ty potraviny potřebuje. Ale stálo nás to už většinu Wyomingu, polovinu Apalačského pohoří, pořádný kus oblasti athabaských dehtových písčin... a co s těmi všemi lidmi provedeme, až bude poslední kapka uhlovodíku změněná na kvasnice? Není to můj problém, ale stejně na to myslím.

Přestal to být můj problém, když jsem vyhrál v loterii, den po vánocích, v roce, kdy mi bylo dvacet šest.

Výhra byla dvě stě padesát tisíc dolarů. Dost na to, aby člověk jeden rok žil jako král. Dost na to, aby se člověk oženil a uživil rodinu za předpokladu, že oba budou pracovat a nebudou si žít příliš na vysoké noze.

Nebo dost na lístek na Gateway. Na jednu cestu.

Odnesl jsem los do cestovní kanceláře a vyměnil jsem ho za cestu. Byli rádi, že jsem přišel; neměli žádný velký kšefty, hlavně ne s tímhle druhem zboží. Zbylo mi ještě asi tak deset tisíc dolarů. Plus mínus. Nepočítal jsem to. Kupoval jsem panáky celé svojí směně, dokud to šlo. S padesáti lidma z mojí směny a se všemi přáteli a náhodnými příchozími, co se jako pijavice přicucli k naší oslavě, to šlo asi dvacet čtyři hodin.

Potom jsem se potácel wyomingským blizardem zpátky do cestovní kanceláře.

Za pět měsíců jsem se blížil k asteroidu a upřeně jsem se díval kruhovým otvorem na brazilský křižník, který nás sledoval. Vydal jsem se na cestu, abych se na jejím konci stal prospektorem.

03

Sigfrid nikdy nemění téma rozhovoru. Nikdy neřekne: "Tak, Bobe, myslím, že jsme o tomhle mluvili už dost dlouho."

Ale někdy, když už na té matraci ležím hodně dlouho, když moc neodpovídám, dělám vtípky nebo si něco mumlám pod nos, řekne po chvíli: "Myslím, že bychom se mohli vrátit k něčemu jinému. Bobe."

Před nějakým časem jsi říkal, že si o něčem můžeme popovídat.

Vzpomínáš si na to, minule jsi - "Minule jsem mluvil s Klárou, je to tak?" "Ano, Bobe." "Sigfride, vždycky vím, co řekneš." "To nevadí, že to víš, Bobe. Tak co? Chceš si povídat o tom, jak ses tehdy cítil?" "Proč ne?" Čistím si nehet pravého prostředníčku tak, že ho drhnu mezi dolními předními zuby. Zkontroluju si ho a říkám: "Uvědomuji si, že to byla důležitá doba. Možná, že to byla nejhorší chvíle mého života. Dokonce horší, než když mě Sylvia podvedla, nebo když jsem se dozvěděl, že mi zemřela máma." "Chceš říct, že bys raději mluvil o jedné z těch záležitostí, Robe?" "Vůbec ne. Říkáš, že budeme mluvit o Kláře, no, tak budeme mluvit o Kláře." Uvelebím se na pěnové matraci a chvíli přemýšlím.

Zajímalo mě metafyzické chápání věci a někdy, když si promítnu v duchu nějaký problém a začnu si opakovat svoji mantru, vždycky ten problém vyřeším: Prodej akcie rybí farmy v Baje a kup za ty peníze trubky domovní instalace. To byl jeden příklad a skutečně se to vyplatilo.

Nebo: Vezmi Rachel do Meridy, aby se projela na vodních lyžích po zálivu Campeche. Tak jsem ji dostal do postele poprvé, předtím jsem zkoušel všechno možné.

A pak Sigfrid říká: "Neodpovídáš, Robe." "Přemýšlím o tom, co jsi řekl." "Prosím tě, nemysli na to, Robe. Prostě jen mluv. Řekni mi, jaký pocit máš z Kláry teď." Pokouším se o tom poctivě přemýšlet. Sigfrid mi nedovolí jít si pro to do TI, takže hledám potlačované pocity uvnitř sebe sama.

"No, nic moc," říkám. Aspoň ne na povrchu.

"Pamatuješ si ten pocit z té doby, Bobe?" "Samozřejmě, že si ho pamatuju." "Pokus se cítit, co jsi cítil tehdy, Bobe."

"Dobře," Poslušně si v mysli vybavuji celou situaci. Jsem tam, mluvím s Klárou rádiem. Dane něco křičí do přistávacího modulu.

Všichni jsme strachy zbavení smyslů. Dole pod námi se otevírá modrý opar a poprvé vidím nejasné zbytky hvězdy.

Loď Tři - ne, byla to Pětka... Ale stejně, smrdí zvratkama a potem. Tělo mě bolí.

Pamatuju si to přesně, ale lhal bych, kdybych říkal, že jsem si ten pocit připouštěl.

Říkám nejasně a napůl potlačuji smích: "Sigfride, je to tak intenzivní bolest, pocit viny a utrpení, že to prostě nezvládám." Někdy to s ním takhle zkouším, říkám mu určitou bolestnou pravdu tónem, jaký asi používáte, když na koktejlu prosíte číšníka, aby vám přinesl ještě jeden rumový punč. K tomu se uchyluji, když chci odvrátit jeho útok. Moc to nezabírá. Sigfrid má v sobě moc heecheevských obvodů.

Je mnohem lepší než ty stroje, co byly v Institutu, když jsem měl tu příhodu. Pořád sleduje všechny moje fyzické parametry: vodivost pokožky a puls a aktivitu beta vln a tak dále. Údaje si čte z pojistných řemínků, co mě drží na matraci, aby ukázaly, jak silně sebou mlátím.

Měří sílu hlasu a získává spektrální obraz vymykajících se tónů. A taky rozumí významu slov. Sigfrid je dost bystřej, na to, jak je blbej.

Někdy je strašně těžký ho ošidit. Ke konci sezení jsem totálně ochablý a mám pocit, že kdybych s ním zůstal ještě o minutu déle, určitě bych zase zapadl do té bolesti a to by mě zničilo.

Nebo vyléčilo. Možná, že to je totéž.

04

Takže jsme se blížili ke Gateway; v okénkách lodi, co nás vezla ze Země, se pořád zvětšovala.

Asteroid. Nebo možná jádro komety. Na nejdělsí straně asi tak deset kilometrů dlouhé. Hruškovitého tvaru. Zvenku vypadá jako boulovitá sežehnutá skvrna se záblesky modří. Uvnitř je to brána do vesmíru.

Sheri Loffatová se naklonila ke mně. Skupinka rádobyprospektorů se shromáždila za námi. Všichni jsme upřeně zírali. "Pro boha, Bobe. Podívej se na ty křížníky!" "Když se jim nebude něco zdát," řekl někdo za námi, "tak nás vyhodí do vesmíru." "Nemůžou najít nic v nepořádku," řekla Sheri, ale svoji poznámku zakončila otazníkem. Křížníky vypadaly našťavaně, žárlivě kroužily kolem asteroidu a sledovaly, jestli cokoliv, co se přibližuje, se nechystá ukrást tajemství, která mají takovou cenu, jakou nikdo nemůže zaplatit.

Viseli jsme u průzorů a očumovali jsme je. Byla to pošetilost.

Mohli jsme zahynout. Nebylo moc pravděpodobné, že oběžná dráha naší lodi a brazilského křížníku má stejnou deltu V, ale stačila by jen sebumenší změna kursu, aby bylo po nás. A vždycky existovala další možnost, že se naše loď otočí asi o devadesát stupňů a najednou zjistíme, že zíráme do nedalekého nahého slunce. To znamenalo oslepnout navždycky, při takové vzdálenosti. Ale my chtěli vidět.

Brazilský křížník se neobtěžoval přiblížit. Viděli jsme tu a tam záblesky a věděli jsme, že tak se čte laserem náš seznam nákladu. To bylo normální. Říkal jsem, že křížníky hledají zloděje, ale ve skutečnosti si spíš dávaly záležet na tom, aby sledovaly jeden druhého, než aby se obtěžovaly kýmoli jiným. Včetně nás. Rusové podezřívali Číňany, Číňani podezřívali Rusy, Brazilci podezřívali Venušany. A všichni dohromady podezřívali Američany.

Takže ty další čtyři křížníky docela určitě mnohem bedlivěji sledovaly Brazilce než nás. Ale všichni jsme věděli, že pokud naše zakódované navicerty nebudou odpovídat vzorům jednotlivých pěti konzulátů tak jak je vyplnily při odletu ze Země, nebude následovat diskuse. Dalším krokem bude torpédo.

Je to divné. Dokázal jsem si to torpédo představit. Dokázal jsem si představit válečníka s ledovými očima, který zamíří a odpálí, a naše loď rozkveje jasným plamenem oranžového světla a my všichni budeme rozštěpení na atomy na oběžné dráze... Jenže ten torpédoman na té lodi, a to jsem si jistý, byl v tu dobu dělmistrův chlapík, co se jmenoval Francy Hereira. Později se z nás stali dobrý kámoši. Nebyl tím, koho byste nazvali chladnokrevným zabijákem. Plakal jsem mu v náručí celý den, když jsem se vrátil z té poslední výpravy. Bylo to v nemocničním pokoji, když mě měl prohlížet, jestli u sebe nemám nějaký kontraband. A Francy plakal se mnou.

Křížník odlul a my jsme se jemně vyhoupli a pak, jak jsme se blížili ke Gateway, zase jsme se vrhli k průzoru.

"Vypadá to jako po neštovicích," řekl někdo ve skupince. Vypadalo; a některé z těch neštovic byly otevřené. Byla to místa pro přistání lodí, co se vracely z cest. Některé z nich zůstanou otevřené navždycky, protože lodi se nevrátí. Ale většinou byly neštovice pokryté vypuklinami, které připomínaly klobouky hub.

Ty klobouky, to byly samotné lodi, Gateway jimi byla celá pokryta.

Lodě byly špatně vidět. Stejně jako Gateway samotná. Měla nízké albedo a nebyla moc velká: jak říkám, asi tak deset kilometrů průměr v podélné ose, polovina z toho přes rotační rovník. Ale dala se objevit. Když astronomy navedla ke Gateway ta první tunelová krysa, kladli si otázku, proč nebyla objevena už před stoletím. Teď, když už ví, kde hledat, najdou ji. Někdy je jasná jako hvězda sedmnácté velikosti, viděno ze Země. Je to jednoduché. Mohli byste si pomyslet, že ji vybrali při rutinním mapování.

Věc se má tak, že tímhle směrem se rutinní mapování neprovádělo a vypadá to tak, že Gateway nebyla tam, kam se dívali, když se zrovna dívali.

Hvězdná astronomie se obvykle zajímá o prostor mimo Slunce.

Solární astronomie obvykle setrvává na ekliptice - a Gateway má pravoúhlou oběžnou dráhu. Takže škvírami proklouzávala.

Piezofon cvakl a řekl: "Přistání za pět minut. Vraťte se na svá lůžka. Rychle si upevněte sítě." Už jsme tam skoro byli. Sheri Loffatová se vyprostila a přes síť mě držela za ruku.

Stiskl jsem ji. Nikdy jsme spolu nebyli v posteli, nikdy předtím jsem ji nepotkal, jen se objevila na vedlejším lůžku v lodi, ale ty vibrace byly v podstatě sexuální. Vypadalo to, jako bysme se chystali udělat si to naplno, nejlíp jak to vůbec jde; ale nebyl to sex, byla to Gateway.

Když lidé začali zkoumat povrch Venuše, našli tam obydlí Heecheeů.

Nenašli žádné Heechee. Ať už byli kdokoli, ať byli na Venuši kdykoli, odešli. Ani v hrobové jámě nebylo jediné tělo, které by bylo možno exhumovat a zkoumat. Všechno, co tam zůstalo, byly tunely, jeskyně, několik malých hloupých předmětů, technické divy, nad kterými si lidské bytosti lámaly hlavy a pokoušely se je znovu vyrobit.

Potom někdo našel heecheevskou mapu sluneční soustavy.

Byl na ní Jupiter se svými měsíci a Mars a vnější planety a pár Země- Měsíc. A Venuše označená černě na modrém zářícím povrchu kovové mapy Heecheeů. A Merkur a ještě jedna věc, jediná, která kromě Venuše byla také označena černě: orbitální těleso, které vstupovalo do perihélia Merkuru a vystupovalo z oběžné dráhy Venuše, odkloněné devadesát stupňů od roviny ekliptiky, takže se nikdy k žádné z těch

(Záznam otázek a odpovědí, přednáška profesora Hegrameta.)

Otázka: Jak vypadali Heecheeové?

Profesor Hegramet: To nikdo neví. Nikdy jsme nenašli nic, co by připomínalo fotografii nebo kresbu, jen dvě nebo tři mapy. Ani knihu.

Otázka: Neměli vypracovaný žádný systém uchování informací, třeba písmo?

Profesor Hegramet: Víte, samozřejmě museli něco takového mít.

Ale co, to nevím. Mám podezření... no, ale to je jen dohad.

Otázka: Co?

Profesor Hegramet: No, přemýšlejte o našich metodách uchovávání a o způsobu, jak by byly přijaty v předtechnickém věku. Kdybychom řekněme Euklidovi dali knihu, asi by se dovtipil, co to je, i kdyby nepochopil, jaký je její obsah. A teď si představte, že mu dáme kazetu s páskem. Určitě by nevěděl, co s tím má dělat. A já mám podezření, ne, jsem o tom přesvědčen, že jakési "knihy" Heecheeů máme, jen jsme to nepoznali. Možná je to kovový prut. Možná je to Q spirála na lodích, o jejíž funkci nevíme vůbec nic. To není nová myšlenka. Všechny byly testovány na magnetické kódy, na mikrodrážky, na chemické sloučeniny - nic z toho nebylo. Ale je možné, že nemáme nástroj, který je k rozluštění záznamů nutný.

Otázka: V souvislosti s Heechee nechápu jednu věc. Proč opustili všechny tyhle tunely a tato místa? Kam šli?

Profesor Hegramet: Mladá dámo, to bych rád věděl i já.

planet příliš nepřiblížilo. Těleso, které pozemští astronomové nikdy neidentifikovali. Domněnka: asteroid nebo kometa - rozdíl byl jen sémantický - o které se Heecheeové z jakéhosi důvodu velmi zajímali.

Pravděpodobně dříve nebo později by byl zahájen teleskopický průzkum tohoto záchytného bodu, ale nebylo to nutné. Potom ten známý Sylvester Macklen - který do té doby nebyl známý ničím, jen dalším tunelem na Venuši - našel loď Heecheeů, sám se dostal na Gateway a zemřel tam. Ale podařilo se mu dát lidem vědět, kde je, tak, že chytrě vyhodil do povětří svou loď. Tak byla vyslána sonda NASA z chromosféry Slunce a na Gateway se dostal člověk a ona se mu otevřela.

Uvnitř byly hvězdy.

Uvnitř, řečeno méně poeticky a přesněji, bylo skoro tisíc pomenších vesmírných lodí, co vypadaly jako tlusté houby.

Byly různých tvarů a velikostí. Nejmenší z nich byly jako nedorostlé houby.

Jako ty, co rostly v tunelech ve Wyomingu, ze kterých byla vytěžena všechna břídlíce. Mohli jsme si je koupit v samoobsluze. Ty větší byly do špičky, jako smrče. V kloboucích těch hub byly obytné prostory a zdroj energie, kterému nikdo nerozuměl. Nohy byly chemické raketové lodí, něco jako měsíční moduly z prvních kosmických programů.

Nikdo nikdy nepřišel na to, jak se ty klobouky řídí nebo jak se s nimi zachází.

To byla jedna z věcí, která nás všechny znervózňovala: že jsme zkoušeli něco, čemu nikdo nerozumí. Když jste jednou vyletěli v lodi Heecheeů, doslova letěla sama. Kursy byly vestavěny do jejich řídicího systému způsobem, který nikdy nikdo neodhalil; mohli jste si vybrat jeden kurs, ale když jste si ho vybrali, byl konec - nevěděli jste, kam vás loď zaveze. Je to něco, jako když si koupíte štěstí, a dokud tu krabičku neotevřete, nevíte, co v ní je.

Ale fungovaly. Pořád ještě fungovaly, prý jim může být i půl miliónu let.

Prvnímu chlápkovi, co měl žaludek na to, aby do ní nasedl a zkusil ji nastartovat, se to povedlo. Vznese se z kráteru na povrch asteroidu. Zamíhotala se, rozjasnila a byla pryč.

Za tři měsíce se vrátila s vyhublým, vyčerpáním a triumfujícím astronautem na palubě. Byl na jiné hvězdě! Obletí velkou šedou planetu s vířícími žlutými oblaky, podařilo se mu znovu nastartovat loď - a přineslo ho to zpátky do té

samé neštovice pomocí automatického řízení.

Tak vypustili další loď, tentokrát jednu z těch velkých, špičatých, smržovitého tvaru se čtyřlennou posádkou, spoustou proviantu a velkým vybavením. Byli pryč jen asi padesát dní. Nejen, že se tehdy dostali do jiné sluneční soustavy, ale skutečně použili přistávací modul, aby se dostali na povrch planety. Nic živého tam nebylo... ale kdysi tam něco živého bylo.

Našli artefakty. Ne nějak moc. Pár drobností na hraně vrcholu hory, která byla ušetřena zkázy, jež postihla celou planetu. Z radioaktivního prachu sebrali cihlu, keramický šroub, cosi napůl roztaveného, co vypadalo, jako by to kdysi byla chromová flétna.

Pak už začala horečka mezihvězdných cest... a my byli její součástí.

05

Sigfrid je pěkně chytrá mašinka, akorát někdy nemůžu přijít na to, co to s ním je. Pořád chce, abych mu vyprávěl svoje sny. Někdy se úplně rozparádím z nějakýho snu, o kterým jsem přesvědčenější, že ho nadchne. Takovej klasickej učebnicovej příklad, plnej falickejch symbolů a fetišismu a psychologickejch problémů viny. A on mě zklame. Převěde to na nějakou jinou kolej, co s tím vším nemá nic společného.

Všechno mu vysypu, on potom sedí, chvíli cvaká, bzučí a hučí - ve skutečnosti to tak není, ale já si to tak představuju, když čekám - a potom říká: "Vraťme se k něčemu jinému, Bobe. Zajímá mě něco, co jsi říkal o té ženě, Gelle-Kláře Moyninové." Říkám: "Sigfride, zase je to marná snaha." "To si nemyslím, Bobe." "Ale ten sen! Proboha, copak nevidíš, jak je to důležité? Co třeba ta postava matky v tom snu?" "Co kdybys mě nechal, abych dělal svoji práci, Bobe?"

"Mám snad možnost volby?" říkám rozmrzele.

"Vždycky máš možnost volby, Bobe, ale moc rád bych ti zacitoval, cos mi kdysi řekl." A přestane. A já slyším svůj vlastní hlas odněkud z jeho pásku: "Sigfride, je to tak intenzivní bolest, pocit viny a utrpení, že to prostě nezvládám." Čeká, že něco řeknu.

Po chvíli skutečně začnu mluvit. "Pěkná nahrávka," oceňuji, "ale radši bych mluvil o tom, jak se moje fixace na matku odrazí ve snu." "Myslím, že by bylo mnohem plodnější prozkoumat tuhle druhou záležitost, Bobe. Je možné, že mají něco společného." "Opravdu?" Celej se rozpálím v očekávání filozofické a nezúčastněné diskuse o téhle teoretické možnosti, ale on mě uzemní: "Poslední rozmluva s Klárou, Bobe. Prosím tě, řekni mi, jaký z toho máš pocit." "Už jsem ti to říkal." Vůbec se mi to nelíbí, je to strašná ztráta času a je mi jasný, že to pozná z tónu mého hlasu a podle napětí mého těla, jak se zapře proti pojistným řemínkům. "Bylo to dokonce horší než s mámou." "Já vím, že bys raději mluvil o své matce, Bobe, ale teď, prosím tě, ne. Řekni mi to o Kláře. Jaký z toho máš pocit teď?" Snažím se na to přijít. Čestně. Nakonec, tohle udělat můžu. Ve skutečnosti to říkat nemusím. Ale všechno, co jsem schopen říct, je: "Nic moc." Po chvíli čekání říká: "To je všechno, 'nic moc'?" "Jo. Nic moc." Aspoň na povrchu nic moc. Pamatuju si, jak mi tehdy bylo. Otevírám tu stránku paměti, velmi opatrně, abych viděl, jak to bylo. Klesám do toho modrého mlžného oparu. Poprvé vidím nejasný stín hvězdy. Mluví s Klárou rádiem a Dane mi šeptá do ucha... Zase tu stránku paměti zavírám. "Všechno to strašně bolí, Sigfride," říkám v konverzačním tónu.

Někdy se snažím oblbout ho tím, že říkám věci emocionálně nabitě tónem, který možná používáte, když si objednáváte kafe, ale řek bych, že to nezabírá. Sigfrid naslouchá hlasitosti a falešným tónům, ale poslouchá taky dech a pauzy stejně tak jako význam slov. Na to, jak je blbej, je strašně bystřej.

06

Pět stálých roťáků, po jednom z každý lodi, nás pořádně prohledalo, zkontrolovali nám doklady a předali nás úřednici Korporace.

Sheri se zahihňala, když se jí Rus, co ji proklepával, dotkl na jakémisi citlivém místě, a šeptala: "Co si myslíš, že sem pašujeme, Robe?" Dal jsem jí znamení, aby mlčela. Zena z Korporace vybrala naše vstupní karty od Číňana Spec/3, co měl tohle na starosti, a vyvolávala naše jména. Bylo nás celkem osm. "Vítám vás na Gateway," řekla. "Každému nováčkovi bude přidělen patron. Ten vám pomůže najít bydlení, odpoví na vaše otázky, sdělí vám, kde se máte hlásit u lékaře a ve škole. Taký vám dá kontrakt k podpisu. Každému z vás bylo sraženo jedenáct set padesát dolarů z účtu na lodi, se kterou jste sem přiletěli; je to vaše životní daň na prvních deset dní. Zbytek si můžete kdykoli vybrat vyplněním piezošeku. Váš patron vám ukáže jak. Linscott!" Černoch středních let z Baja California zvedl ruku. "Vaším patronem je Shota Tarasvili. Broadhead!" "Tady jsem." "Dane Mečnikov," řekla úřednice z Korporace.

Rozhlížel jsem se kolem, ale ten člověk, co měl být Dane Mečnikov, už ke mně přicházel. Vzal mě velmi pevně za paži, odváděl mě pryč a potom mi řekl: "Ahoj." Zastavil jsem se. "Chtěl bych se rozloučit s kamarádkou -" "Všichni jste ve stejné oblasti," odsekl. "Pojď." Takže dvě hodiny po tom, co jsem přijel na Gateway, jsem měl pokoj, patrona a smlouvu. Podepsal jsem články dohody rovnou. Ani jsem to nečetl. Mečnikov byl překvapenější. "Ty nechceš vědět, co tam píšou?" "Teď ne." Co by to mělo za smysl? Kdyby se mi nelíbilo, co tam bylo, mohl jsem si to rozmyslet, ale, popravdě řečeno, jakou jinou možnost jsem měl? Být prospektorem je strašný. Nesnáším představu, že budu zabít. Stejně jako představu umírání vůbec; nežít už dál, skončit všechno, vědět, že všichni ty lidi budou žít dál a budou se milovat a radovat, ale mě se to nebude týkat. Ale nesnášel jsem to zase tak moc jako jsem nesnášel představu návratu do potravinovejch dolů.

Mečnikov se pověsil za límec na věšák na stěně v mém pokoji,

SMLOUVA

1. Já, níže podepsaný, zcela při smyslech, tímto postupuji veškerá práva na všechny objevy, artefakty, objekty a cenné předměty všeho druhu, které mohu nalézt během či jako výsledek výzkumu za využití mně přidělené lodi nebo informace předané mně orgány Gateway neodvolatelně uvedenému orgánu Gateway.

2. Orgán Gateway může, na základě vlastního rozhodnutí, prodat, pronajmout nebo jakkoli naložit s jakýmkoli artefaktem, objektem či jiným cenným předmětem, které získám na základě této smlouvy. Pokud k tomu dojde, souhlasí orgány s tím, že mi připíší 50% (padesát procent) veškerého zisku, který z takového prodeje, pronájmu či využití vzejde do výše nákladů na samotnou výzkumnou cestu (včetně mých osobních výdajů na cestu na Gateway a další náklady, které vzniknou při pobytu zde) a 10% (deset procent) ze všech dalších zisků po vyplacení výše uvedených částek. Přijímám tento převod jako plnou splátku pro veškeré závazky všeho druhu, které mi vyvstanou ze strany orgánu Gateway, a zavazuji se, že si za žádných okolností a nikdy nebudu činit nárok na dodatečnou výplatu.
3. Nezvratně předávám tímto orgánu Gateway plné právo na rozhodnutí všeho druhu, která se týkají výzkumu, prodeje či pronájmu jakéhokoli objevu včetně práva závislého na vlastním uvážení orgánu Gateway o dělení mých objevů či dalších cenných předmětů vyplývajících z této dohody s ostatními s cílem výzkumu, pronájmu či prodeje, v takovém případě se bude výše mého podílu řídit uvážením orgánu Gateway, dále předávám orgánu Gateway právo upustit od výzkumu vybraných nebo veškerých objevů nebo cenných předmětů jakýmkoli způsobem dle jeho vlastního rozhodnutí.
4. Zbavuji tímto orgán Gateway jakékoli zodpovědnosti za zranění, nehodu či ztrátu jakéhokoli druhu při vykonávání činnosti z této smlouvy vyplývající.
5. V případě jakéhokoli nedorozumění vyplývajícího z této smlouvy souhlasím, aby její body byly interpretovány podle práva a precedentů platných na Gateway a souhlasím s tím, že žádné právo ani precedenty jakékoli jiné jurisdikce nebudou považovány za relevantní.

aby nepřekážel, když jsem si přenášel věci. Byl to podsaditý blbý muž, ne příliš hovorný. Nevypadal zrovna sympaticky, ale aspoň se mi neposmíval za to, že jsem neohrabanej nováček. Gravitace na Gateway je skoro nulová. S nízkou gravitací jsem neměl žádnou zkušenost, ve Wyomingu ji není kde získat, takže jsem z toho byl docela zmatený. Když jsem něco řekl, Mečnikov mi odpověděl: "Na to si zvykneš. Už jsi dostal lístky na jídlo?" "Bohužel, ne." Povzdechl si a vypadal trochu jako čísi soška Budhy s nataženými nohama, zavěšená na zdi. Podíval se na ciferník svých hodinek a řekl: "Později tě vezmu ven na drink. To je takový zvyk. Akorát že tak do dvaceti dvou to není nijak zvlášť zajímavé. Pak teprve bude Modré peklo plné lidí a já tě všem představím. Uvidíme, co se tu pro tebe najde. Jseš normální chlap, ne?" "Jo, jsem úplně normální." "No co. Stejně je to všechno jen na tvoji vlastní odpovědnost. Představím tě každému, koho znám, ale pak už je to na tobě. Bude lepší, když si na to zvykneš rovnou. Máš mapu?" "Mapu?" "Sakra, chlapče! Dostal jsi ji v tom balíčku." Otevíral jsem namátkově skříňky, až jsem tu obálku našel. V ní byla moje kopie smlouvy, brožurka nazvaná Vítejte na Gateway, poukázka na přidělený pokoj, zdravotnický dotazník, který bylo třeba vyplnit do 08:00 druhého dne ráno... a složený list papíru. Když jsem ho rozložil, vypadal jako klikatý diagram se jmény. "To je ono. Umiš ukázat, kde jsi? Pamatuj si, číslo tvého pokoje je: Úroveň Baby, východní kvadrant, tunel osm, pokoj číslo padesát jedna. Zapiš si to." "To už je napsaný tady, Dane, na papíru o přidělení pokoje." "No, tak to neztrať." Dane si sáhl za krk a odháněl se a jemně se snesl k zemi. "Tak teď by ses mohl na chvíli projít. Potkáme se zase tady. Chceš se ještě teď na něco zeptat?" Chvilu jsem přemýšlel. Vypadal docela netrpělivě. "Hele - vadilo by ti, kdybych se tě zeptal na takovou osobní věc, Dane? Už jsi letěl?" "Šestkrát. Tak jo, uvidíme se ve dvacet dva nula nula." Potom otevřel pružné dveře, vyklouzl do džunglovitě zelené chodby a odešel. Žuchnul jsem - tak jemně, tak pomalu - do své doopravdivé židle a pokoušel jsem se přimět sám sebe, abych pochopil, že jsem na prahu vesmíru. Nevím, jestli se mi podaří věrně vám popsat, jak vypadá vesmír z Gateway: jako mladík, co má zaplacenou plnou lékařskou péči. Jako jídelní lístek v nejlepší restauraci na světě, když někdo za vás platí účet. Jako holka, kterou jste potkali, a který se líbí. Jako nerozbalený dárek. To, co vás na Gateway praští do oka jako první, jsou mňavý tunely, vypadají titěrnější než ve skutečnosti jsou, protože jsou lemovány čímsi jako truhlíky s rostlinami; závrať z minimální gravitace a ze zápachu. Na to, abyste si Gateway prohlídli, potřebujete čas. Nejde vidět to všechno najednou; není to nic jiného než labyrint tunelů ve skále. Nejsem si dokonce ani jist, jestli už byly všechny prozkoumány. Určitě jsou celé míle tunelů, do nichž nikdo nechodí, nebo ne moc často. Tak takhle žili Heecheeové. Přivlastnili si asteroid, pokryli ho kovovým pláštěm a vykopali do něj tunely, naplnili je vším, co měli - ale když jsme tam dorazili, byla většina z nich prázdná. Jako všechno, co kdy Heecheeům všude ve vesmíru patřilo. A pak ten asteroid z nějakého důvodu opustili. Nejblíže středu Gateway je Heecheetown. Je to vřetenovitá jeskyně blízko geometrického středu asteroidu. Prý v něm Heecheeové bydleli, když Gateway stavěli. My jsme tam taky napřed žili, nebo aspoň poblíž, my, všichni lidé ze Země. (A odjinud. Loď z Venuše přiletěla těsně před naší.) Tady bydlíme. Později, jestli na výpravě zbohatneme, můžeme se přestěhovat blíž k povrchu, kde je o trochu vyšší gravitace a menší hluk. A především méně zápachu. Pár tisíc lidí se mnou dýchalo stejný vzduch, současně nebo až po mně, močili vodu, kterou jsem pil, a do atmosféry vylučovali svůj zápach. Lidé se tu moc dlouho nezdržovali, ale ten zápach tu zůstal pořád. Mně nevadil. Nevadilo mi nic. Gateway byl můj velikej, tučnej los na plnou lékařskou péči, dům o devíti místnostech, pár dětí a spoustu radosti. Už jednou jsem v loterii vyhrál. Byl jsem přesvědčen, že mám šanci vyhrát znovu. Bylo to všechno vzrušující, i když to současně bylo i dost omšelé. Moc velký luxus tu nebyl. Vašich 238 575 dolarů stačí na přepravu na Gateway, zaplacení jídla, ubytování a vzduchu na

deset dní, biflovacího kursu zacházení s lodí a pozvánky na příští let, kterou stačilo jen podepsat. Nebo na let lodí, kterou si sami zvolíte. Nenutí vás letět nějakou určitou lodí nebo vůbec jakoukoli lodí.

Korporace z toho nemá žádný zisk. Ceny jsou stanovené podle přibližné hodnoty. To neznamená, že byly nízké a samozřejmě to neznamená, že to, co jste dostali, bylo dobré. Jídlo bylo přesně takové, jaké jsem doloval a jedl po celý svůj život. Ubytován jsem byl v místnosti velké asi tak jako kajuta parníku, jedna židle, pár uzamykatelných skříněk, skládací stůl a houpací síť, kterou jste si mohli natáhnout napříč z rohu do rohu, když jste chtěli spát.

Vedle mě bydlela rodina z Venuše. Nahlédl jsem k nim pootevřenými dveřmi. Představte si to! Čtyři spali v jedné takové kabině! Vypadalo to, že dva spali v jedné závěsné síti, dvě sítě křížem zavěšené napříč pokojem. Na druhé straně měla pokoj Sheri. Ťukal jsem u ní na dveře, ale neozývala se. Dveře nebyly zamčené. Na Gateway si nikdo nezamyká dveře, mimo jiné i proto, že tu není nic, co by stálo za uloupení. Sheri tam nebyla. Šaty, co měla na sobě v lodí, byly poházené kolem.

Řekl bych, že šla asi ven trochu se porozhlédnout. Asi jsem měl přijít o trochu dřív. Rád bych měl někoho, s kým bych to tady poznával. Opřel jsem se o břečťan, který rostl z jedné stěny tunelu, a vytáhl mapu.

Udělal jsem si jakous takous představu o tom, co mám hledat.

Byly tam věci označené jako "Centrální park" nebo "Hlavní jezero".

Co to bylo? Pozastavil jsem se nad "Muzeem Gateway", což znělo zajímavě, a "Konečnou nemocnici", což znělo pěkně ošklivě - později jsem se dověděl, že byla "konečná" ve smyslu konce vaší cesty, při návratu odkudkoli, kde jste byli.

Korporaci muselo být naprosto jasné, že ten název měl i jiné podbarvení; ale nikdy si nedělali velké starosti s útlocitem prospektem.

Co jsem chtěl ale doopravdy vidět, to byla loď!

VÍTEJTE NA GATEWAY!

Gratulujeme Vám! Jste jedním z mála lidí, kteří se každoročně mohou stát spolupracovníkem Podniků Gateway, spol. s r.o. Vaší první povinností je podepsat přiloženou smlouvu. Nemusíte to udělat okamžitě.

Smlouvu je lépe nejprve pečlivě prostudovat a vyhledat právní radu, pokud bude dostupná.

Nicméně dokud nepodepíšete, nebudete mít nárok na obývání prostor Korporace, stravování v jídelně Korporace ani na účast v instruktážních kursech Korporace.

Ubytování v hotelu s restaurací Gateway je určeno návštěvníkům nebo těm, kteří v současné době nechtějí smlouvu podepsat.

Jakmile se mi tahle myšlenka dostala pod kůži, uvědomil jsem si, že to chci strašně moc. Lámal jsem si hlavu, jak se dostat na povrch, kde docela jistě byla nástupiště lodí. Jednou rukou jsem se držel za zábradlí a druhou jsem se snažil udržet rozevřenou mapu. Netrvalo mi ani moc dlouho, abych určil svoji polohu. Byl to průsečík pěti cest a vypadalo to, že je to ten, co byl na mapě označen jako "Východní Baby, hvězda G". Jeden z těch pěti tunelů vedl do šachty, ale nevěděl jsem, který.

Šel jsem jedním zcela nahodilým tunelem a dostal jsem se do slepé uličky a na zpáteční cestě jsem zaklepal na dveře, abych se zeptal na cestu. Otevřely se. "Promiňte -" řekl jsem... a ztuhl jsem.

Ten muž, co otevřel dveře, vypadal, jako by byl stejně vysoký jako já, ale nebyl. Oči jsme měli ve stejné výši, ale on končil v pasu.

Neměl nohy.

Říkal něco, ale já mu nerozuměl: nebylo to anglicky. Ani to nevadilo. Zcela upoutal moji pozornost. Od zápěstí do pasu měl na sobě proužky lehké látky a těmi křídly jemně pohyboval, aby se udržel ve vzduchu. Při malé gravitaci na Gateway to nebylo nic těžkého. Ale vidět to bylo nesmírně překvapující. Řekl jsem: "Promiňte. Chtěl jsem jenom vědět, jak se dostanu na rovinu Tanya." Snažil jsem nezírat upřeně, ale moc se mi to nedařilo.

Usmál se, měl bílé zuby v hladkém bezvráscitém starém obličejí.

Pod chocholkou krátkých bílých vlasů měl oči jako uhel. Protáhl se kolem mne do chodby a řekl mi dokonalou angličtinou: "Samozřejmě.

Na první cestě odbočte vpravo. Jděte k další hvězdě a na druhé křižovatce odbočte vlevo. Bude to značené." Směr ke hvězdě mi ukazoval bradou.

HOSPODAŘENÍ NA GATEWAY

Abychom mohli pokrýt výdaje spojené s údržbou Gateway, žádáme všechny, aby platili denní uloženou daň na osobu za vzduch, udržování teploty, administrativu a další služby.

Pokud jste zde hostem, je tento poplatek připočítán k účtu za ubytování v hotelu.

Taxy za další osoby jsou uvedeny v ceníku. Daň je možné si předplatit na rok dopředu. Nezaplacení denní daně za osobu bude mít za následek okamžité vykazání z Gateway.

Poznámka: Místo na lodí pro vykazované osoby není zaručeno.

Poděkoval jsem mu a nechal jsem ho za sebou vznášet se ve vzduchu. Měl jsem sto chutí se otočit, ale připadalo mi to nevyhované.

Bylo to divné. Vůbec mě nenapadlo, že by na Gateway byli invalidi.

Tak naivní jsem tehdy byl.

Tím, že jsem ho viděl, jsem poznal Gateway tak, jak jsem ji nemohl poznat ze statistik. Statistiky jsou docela jasné a všichni jsme je studovali, všichni, co jsme přijeli jako prospektori, a mnohem víc těch, kdo si jen přáli, aby jimi mohli být. Přibližně osmdesát procent lodí, co odletěly z Gateway, se vracelo prázdných. Zhruba patnáct procent se vůbec nevracelo. Takže v průměru jeden člověk ze dvaceti se vracel z prospektorské cesty s něčím, z čeho Gateway - takže lidstvo jako takové - může mít zisk. Dokonce i z nich má většina štěstí, pokud nashromáždí dost Peněz, aby zaplatili především za cestu sem.

A jestli se vám něco na cestě stane ... no, tak to je zlé. Konečná nemocnice je vybavená stejně dobře jako kterákoli jiná. Ale musíte se tam dostat, aby vám to k něčemu bylo. Na cestě můžete být i několik měsíců. Když se vám něco stane na druhém konci cesty - a obvykle se něco přihodí právě tam - nikdo vám z toho nepomůže, dokud se nedostanete zpátky na Gateway. Do té doby může být pozdě, abyste zůstali celí, a patrně i dost pozdě na to, abyste zůstali živí.

Mimochodem, za zpáteční cestu tam, odkud jste přišli, se nic neplatí. Rakety vždycky přilétají s větším počtem lidí, než se vracejí.

Říká se tomu odpad.

Zpáteční cesta je zadarmo ... ale na co? Sjel jsem dolů na rovinu Tanya, zabočil jsem do tunelu a narazil jsem na muže v čepici s páskou na rukávu. Korporační policie.

Nemluvil anglicky, jen mi ukázal a jeho váhová kategorie mě přesvědčila; vyjel jsem nahoru, vystoupil o rovinu výš, přešel do jiné šachty a zkusil to znovu.

Jediný rozdíl byl v tom, že policajt tentokrát uměl anglicky.

"Tudy nemůžeš projít," řekl.

"Chci se jenom podívat na loď." "Jasně. To nejde. To bys musel mít modrý odznak," řekl a poklepal si svůj.

"Znamená, že jseš specialista Korporace, člen posádky nebo VIP." "Jsem člen posádky." Zašklebil se: "Ty jseš nováček ze Země, že jo? Kamaráde, členem posádky budeš, až tě přijmou k letu, dřív ne. Jeď zase zpátky nahoru." Řekl jsem slušně: "Chápeš, jak mi teď je, vid? Chci se prostě jen kouknout." "To nemůžeš, dokud neukončíš kurs, jedinež kdyby tě sem přivedli v rámci toho kursu. Pak uvidíš víc, než chceš vidět." Ještě chvíli jsem se s ním dohadoval, ale měl v ruce víc trumfů.

Ale když jsem přišel k šachtě, co vedla nahoru, zdálo se mi, že se tunel propadl a do uší mě udeřil silný rachot. Na chvíli jsem si myslel, že asteroid vybuchl. Zíral jsem na toho policajta, ten jenom pokrčil rameny, ne zrovna nepřátelsky. "Já jenom říkal, že je nemůžeš vidět," řekl. "Nemluvil jsem o tom, že je nemůžeš slyšet." Spolkl jsem "Je" nebo "Proboha!", co jsem fakt chtěl říct, a zeptal jsem se: "Kam si myslíš, že letí?" "Přijď za půl roku. Třeba to pak budeme vědět." No, nebylo v tom nic, co by mě nějak rozradostnilo. A stejně jsem měl radost. Po všech těch letech v potravinových dolech jsem byl tady, nejen na Gateway, ale přesně v tu chvíli, kdy se někteří z neohrožených prospektorů vydali na cestu, která jim může přinést slávu a neuvěřitelné štěstí! Šance nejsou důležité. Byl to život skutečně na plný obrátky.

Takže jsem nevěnoval příliš velkou pozornost tomu, co dělám, a cestou zpátky jsem zase zabloudil. K úrovni Baby jsem se dostal o deset minut později, než jsem měl.

Dane Mečnikov kráčel tunelem směrem od mého pokoje. Nevypadalo to, že by mě poznal. Myslím, že by kolem mě i prošel, kdybych k němu nevztáhl ruku.

"Hm," zachrochtal. "Jeď pozdě." "Byl jsem dole na úrovni Tanya, chtěl jsem se podívat na loď." "Ale! Tam nemůžeš, dokud nemáš modrý odznak nebo náramek." No, to jsem se už dozvěděl, že jo? Tak jsem šel vedle něho a neplýtvat jsem energií pokusy o další konverzaci.

Mečnikov byl bledý muž, až na ty vousy, co byly krásně ozdobně kudrnatý a kopírovaly linii jeho sanice. Vypadaly jako navoskovaný, jako by každá kudrlina žila svůj vlastní život. "Navoskovaný" nebylo to pravý slovo. Něco tam ještě kromě vousů měl, ale ať to bylo co bylo, nebylo to tvrdé. Celá ta věc se pohybovala zároveň s ním a když mluvil nebo se smál, svaly přiléhající k sanici rozvlnily celý vousy. Nakonec se usmál, když jsme došli do Modrého pekla. Koupil prvního panáka a starostlivě mi vysvětloval, že je to zvyk, ale že ten zvyk káže koupit jen jednoho panáka. Já koupil druhého. Úsměv se dostavil, když jsem, mimo pořadí, koupil i třetího panáka.

V hluku Modrého pekla nebylo snadné konverzovat, ale řekl jsem mu, že jsem slyšel startovat raketu. "Doufám, že dopadnou dobře," řekl a zvedl svoji sklenici.

Měl šest náramků z kovu Heecheeů, co se modře třpytily. Nebyly silnější než drát. Sotva slyšitelně cinkaly, když polykal polovinu drinku.

"Je to tak, jak si myslím?" zeptal jsem se. "Jeden za každou cestu?" Vypil druhou polovinu drinku. "Jo. A teď jdu tancovat," řekl.

Provázel jsem ho očima, když se vrhl k ženě v zářivě růžovém sáři.

Moc toho teda nenamluvil.

Na druhou stranu v tom hluku se stejně nedalo moc mluvit. Ve skutečnosti jste ani nemohli moc tancovat. Modré peklo bylo v centru Gateway, ve větrenovité jeskyni. Rotační gravitace byla tak nízká, že naše hmotnost nebyla vyšší než dvě nebo tři libry; kdyby někdo zkusil tancovat valčík nebo polku, začal by lítat. Takže všichni předváděli takový druh tanců, kdy se s partnerem nedržíte. Jsou to ty tance, co tančí adolescentní mládež; vždycky jsem měl dojem, že byly vymyšleny pro čtrnáctileté kluky, aby se nemuseli dívat nahoru v ostrém úhlu na holky, se kterými tancují. Bylo třeba stát nohama pěkně pevně na zemi a vaše hlava, paže, ramena a boky si dělaly, co chtěly. Já osobně dávám přednost držení. Ale člověk nemůže mít všechno. Stejně rád tancuju.

Viděl jsem Sheri naproti v sále s nějakou starší ženou. Typoval jsem, že je to její patronka. "Jak se ti to zatím líbí?" volal jsem na ní.

Pokývala hlavou a něco křičela, ale nerozuměl jsem jí. Tancoval jsem s obrovskou černoškou, která měla dva modré náramky, pak zase se Sheri, potom s holkou, co mi dohodil Dane Mečnikov, očividně proto, že se jí chtěl zbavit. Pak ještě s vysokou ženou, co měla energický obličej s nejčernějším a nejhustějším obočím, jaké jsem kdy pod ženským účesem viděl. (Měla vlasy stažené dozadu do dvou ohonů, které kolem ní poletovaly, jak se pohybovala.) I ona měla pár náramků. A mezi tancem jsem pil.

Byly tam stoly pro osm až deset lidí, ale nebyly tam žádné skupiny o osmi nebo deseti lidech. Lidi si sedali, kam chtěli, a obsazovali si navzájem místa, aniž by si dělali starosti, jestli se ten, kdo tam seděl předtím, vrátí. Chvilí se mnou sedělo také šest členů posádky v bílých oblecích brazilského námořnictva a mluvili spolu portugalsky.

CO JE GATEWAY? Gateway je artefakt vytvořený tak zvanými Heecheey. Byla patrně vytvořena kolem asteroidu nebo kolem jádra atypické komety.

Doba, kdy k tomu došlo, není známá, ale s největší pravděpodobností předchází vznik lidské civilizace.

Prostředí uvnitř Gateway připomíná Zemi, kromě toho, že je tu poměrně malá gravitace. (Ve skutečnosti tu není žádná, ale odstředivá síla pocházející z rotace Gateway má podobný efekt.) Po příjezdu ze Země budete v prvních několika dnech mít potíže s dýcháním, vzhledem k nízkému atmosférickému tlaku. Ale parciální tlak kyslíku je identický s tlakem na Zemi ve výšce 2000 metrů a plně vyhovuje všem osobám v normálním zdravotním stavu.

Pak se jeden muž se zlatou náušnicí se mnou bavil, ale já stejně nerozuměl, o čem mluví. (Ale sakra dobře jsem chápal, co měl na mysli.) Ten problém jsem měl po celou dobu, co jsem byl na Gateway.

A mám ho pořád. Gateway zní tak, jako když se na mezinárodní konferenci porouchá tlumočnické zařízení. Zní tu jakási lingua franca.

Jsou to slova tuctu různých jazyků spojených dohromady. Zní to asi takhle: "Ecoutez, gospodin, tu es verriickt."

Dvakrát jsem tancoval s Brazilkou. Byla to hubená tmavá malá holka s orlím nosem, ale sladkýma hnědýma očima.

Zkoušel jsem říct několik jednoduchých slov.

Možná, že mi rozuměla. Jeden z mužů, s nimiž přišla, mluvil aspoň slušně anglicky, takže se představil a všechny ostatní taky. Nezapamatoval jsem si žádné jméno, jen jeho, Francesco Hereira. Koupil mi pití a dovolil mi, abych já zaplatil pití pro všechny. A pak jsem si uvědomil, že jsem ho už viděl: Byl jedním z těch lidí se zvláštním pověřením, co nás při příjezdu kontrolovali.

Když jsme o tom mluvili, naklonil se ke mně Dane a chrochtal mi do ucha: "Jdu si zahrát. Jestli se mnou nechceš jít, tak ahoj." Nebylo to nejvřelejší pozvání, které jsem kdy dostal, ale hluk v Modrém pekle byl strašný. Vlekl jsem se za ním a objevil jsem, že hned vedle Modrého pekla je pravé kasino s blackjackem, pokerem, pomalou ruletou s velkou těžkou koulí, hrály se tu kostky, co partie trvala celou věčnost, dokonce tu byl i oddělený prostor pro bakarát.

Mečnikov si to namířil k blackjacku a bubnoval prsty do opěradla židle pro hráče a čekal na zahájení. Až teď si všiml, že jsem přišel s ním.

"Co si chceš zahrát?" zeptal se a rozhlédl se po místnosti.

"Hrál jsem to všechno," řekl jsem a znělo to poněkud nezřetelně.

A taky jsem se trochu vychloubal. "Tak třeba bakarát." Nejdřív se na mě podíval s úctou, pak pobaveně. "Minimální sázka je padesát." Na mém účtu zbývalo pět nebo šest tisíc. Pokrčil jsem rameny.

"Tisíc." Zajíkl jsem se. Přešel za hráče, jemuž utěšeně narůstal sloupeček žetonů, a řekl nepřítomně: "Můžeš vsadit deset dolarů do rulety.

Pro většinu ostatních je minimální sázka sto. Jo, a myslím, že tu někde je automat na desetidolarové mince." Uvelebil se ve volném křesle a to jsem ho viděl naposled.

Chvilí jsem se díval a pak jsem si uvědomil, že ta holka s černým obočím sedí u toho stolu taky a soustředěně prohlíží svoje karty.

Oči od nich nezdvihla.

Viděl jsem, že si tu nemůžu dovolit moc hrát. A v tu chvíli mi došlo, že si fakt nemůžu dovolit ani to pití, co jsem si kupoval, a vtom mě můj vnitřní senzorový systém sečetl, kolik těch drinků jsem vypil.

Poslední, co jsem si uvědomoval, bylo, že jsem se dostal do svého pokoje, pěkně nalítej.

SYLVESTER MACKLEN: OTEC GATEWAY

Gateway objevil Sylvester Macklen, průzkumník tunelů z Venuše, který při kopání našel provozuschopnou kosmickou loď Heecheeů. Podařilo se mu dostat ji na povrch a dopravit na Gateway, kde je dnes uložena v doku 5-33. Tragické je to, že se Macklenovi nepodařil návrat, i když se mu podařilo předat signál o své přítomnosti tak, že nechal explodovat palivovou nádrž přistávacího modulu své lodi. Zemřel dřív, než se průzkumníci na Gateway dostali.

Ležím na matraci a necítím se ve formě. Myslím psychicky.

Před nedávným jsem prodělal operaci, stehy se asi ještě nevstřebaly.

Sigfrid říká: "Mluvili jsme o tvé práci, Bobe." Je to dost blbý. Ale dost bezpečný. Říkám: "Nenáviděl jsem svoji práci.

Kdo by si uměl oblíbit potravinové doly?" "Ale zůstával jsi tam, Bobe. Nikdy jsi ani nezkusil pracovat jinde. Mohl jsi

třeba přejít na pěstování mořských rostlin a živočichů.

A vyletěl jsi ze školy." "Chceš mi říct, že jsem byl v troubě?" "Já neříkám nic, Bobe. Já se tě ptám na tvé pocity." "No. Řekl bych, že do jistý míry to tak bylo. Přemýšlel jsem o nějaké změně. Hodně jsem o tom přemýšlel," říkám a vzpomínám, jaký to bylo v těch prvních jasných dnech se Sylvii. Pamatuju si, jak jsme spolu jednu lednovou noc seděli v pilotní kabině zaparkovaného větroně - neměli jsme kam jít - a mluvili jsme o budoucnosti.

Co budeme dělat. Jak zvítězíme nad nepřízní osudu. Kam až dohlídnu, nic pro Sigfrida. Vyprávěl jsem Sigfridovi o Sylvii, která si nakonec vzala nějakého akcionáře. Ale rozešli jsme se už dlouho před tím.

"Připouštím," říkám, trochu se napřimuju a snažím se, aby tohle sezení odpovídalo vynaloženým penězům, "že jsem toužil po smrti." "Byl bych raději, kdybys nepoužíval psychiatrické termíny, Bobe." "No, víš co mám na mysli. Věděl jsem, že čas plyne. Čím dýl zůstanu v dole, tím těžší bude dostat se odtud. Ale nic jiného nevypadalo o nic líp. A navíc jsem měl určitou kompenzaci. Moje holka Sylvie. Moje máma, když ještě žila. Kamarádi. Dokonce jsme si i užili legraci. Plachtění. Nad kopci je to parádní a když se dostaneš dost vysoko, nevypadá Wyoming tak špatně a skoro ani není cítit nafta." "Zmínil jsi se o svém děvčeti, Sylvii. Vycházel jsi s ní?" Váhal jsem, hladil jsem si břicho. Teď jsem tam měl skoro půl metru nového střeva. Tyhle věci stály hodně moc peněz a někdy má člověk pocit, že jejich původní majitel si je chce vzít zpátky. Zajímá vás, kdo byl. Nebo byla. Jak umřel. Nebo umřel vůbec? Třeba ještě žije. Tak chudý, že rozprodává sám sebe tak, jako to prej dělají hezký holky s pěknějma prsama nebo ušima.

"Navazoval jsi kontakt s děvčaty snadno, Bobe?" "Teď se mi to daří dobře." "Ne teď, Bobe. Myslím, že jsi říkal, že jako dítě ses snadno neskamarádil." "Umí to někdo?" "Jestli téhle otázce dobře rozumím, Robbie, ptáš se, jestli si někdo pamatuje své dětství jako šťastné, krásné období s dobrými zkušenostmi; odpověď je samozřejmě 'ne'. Ale někteří lidé jakoby si důsledky tohoto období vstřípili do paměti více než ostatní." "Jo. Řekl bych, když tak o tom zpětně přemýšlím, že jsem ze svých vrstevníků měl trochu strach - je mi to líto, Sigfride! Mám na mysli ostatní děti. Připadalo mi, že se všichni znají. Pořád si měli o čem povídat. Měli tajemství. Předávali si svoje zkušenosti. Měli stejné zájmy. Já byl samotář." "Byl jsi jedináček, Robbie?" "Vždyť to víš. Jo. Možná, že tohle byl právě ten problém. Oba rodiče pracovali. A neradi viděli, když jsem si hrál u dolů. Bylo to nebezpečné. No, pro děti to fakt bylo nebezpečné. Mohlo tě zranit některý kolo těch strojů nebo jsi mohl přijít k úrazu při sesuvu hlušiny nebo při úniku plynu. Pořád jsem byl doma, díval jsem se na všelijaký šou, přehrával jsem si kazety. Jedl jsem. Sigfride, já byl tlustý dítě.

Měl jsem rád všechno škrobový a sladký, to je hodně kalorický. Rodiče mě rozmazlovali a kupovali mi víc jídla, než jsem potřeboval." A stejně se mi líbí být rozmazlovaný. Teď jím potraviny mnohem lepší, co nejdou tak na tloušťku, a jsou tisíckrát dražší. Jím pravý kaviár. Často. Dováží se z akvária v Galvestonu. Piju pravé šampaňské a jím nefalšované máslo... "Pamatuju si, jak jsem ležel v posteli," říkám, "myslím, že jsem byl strašně malej, byly mi asi tři roky. Měl jsem mluvícího medvídka. Bral jsem si ho do postele a on mi vyprávěl krátké příběhy, já do něj píchal tužkami a zkoušel jsem mu utrhout uši. Tu věc jsem měl moc rád, Sigfride." Přestávám mluvit a Sigfrid začíná okanzit: "Proč pláčeš, Robbie?" "Já nevím!" řvu, slzy mi tečou po obličeji a já se dívám na hodinky, hopsající zelené cifry se perlí skrz slzy. "No," říkám velmi přátelsky a narovnáвам se, slzy mi pořád ještě tečou po obličeji, ale zřídlo je už mimo provoz, "teď už doopravdy musím jít, Sigfride. Mám rande. Jmenuje se Tania. Krásná holka. Houstonská symfonie. Miluje Mendelsoona a růže a já se chci podívat, jestli budu moct vybrat některý z těch tmavě modrejch hybridů, co se jí budou hodit k očím." "Robe, ještě nám zbývá skoro deset minut." "Někdy příště to naženu." Já vím, že to nemůže zařídít, tak se honem ptám: "Můžu si odskočit?" "Budeš exkretovat svoje pocity, Robe?" "Ale, no tak, nebud' drzý. Je mi jasné, o čem mluvíš. Vím, že to vypadá jako typické vyšínutí mechanismu -" "Robe." "- no dobře, chci říct, že to vypadá, jako když jdu od válu. Ale čestně, musím jít. Na záchod, myslím. A taky do květinářství. Tania je něco Alper. Je to bezvadná holka. Nemluví o sexu, ale i v tom je výborná. Umí k- Umí-" "Robe? Co chceš říct?" Nadechuji se a daří se mi říct: "Je vynikající v orálním sexu, Sigfride." "Robe?" Znam ten tón. Sigfridův repertoár vokálů je poměrně rozsáhlý, ale některé jsem se naučil identifikovat. Myslí si, že je něčemu na stopě.

"Co?" "Bobe, jak tomu říkáš, když ti to žena dělá ústy?" "Kristapána, Sigfride, co je tohle za pitomou hru?" "Jak tomu říkáš, Bobe?" "Ale! Víš to stejně dobře, jako já." "Prosím tě, Bobe, pověz mi, jak tomu říkáš." "Říká se tomu třeba 'kousat'." "Jaký je na to jiný výraz, Bobe?" "Spousta! 'Vzít do pusy' je třeba jeden. Řek bych, že jsem na tohle slyšel tisíc výrazů." "Jaký ještě, Bobe?" Vytočil mě ke vzteku a bolesti a najednou to přeteklo. "Nehraj se mnou tyhle posraný hry, Sigfride!" To mý střevo bolí a bojím se, že si umažu kalhoty; je to, jako bych byl znovu dítě. "Panebože, Sigfride! Když jsem byl malej, tak jsem mluvil s medvědem. Dneska je mi čtyřicet pět a pořád si povídám s blbou mašinkou, jako kdyby byla živá!" "Ale je na to nějaký výraz, vid', Bobe?" "Jsou jich tisíce! Jakej chceš slyšet?" "Chci slyšet ten, co jsi chtěl říct a neřekl ho. Prosím tě, zkus to říct. Ten výraz pro tebe znamená něco zvláštního, takže to slovo neumíš říct bez potíží." Choulím se do matrace a teď doopravdy brečím.

"Prosím tě, řekni to, Bobe. Co je to za výraz?" "Do háje s tebou, Sigfride! Kouřit! To je vono. Kouřit, kouřit, kouřit!"

KOMU PATŘÍ GATEWAY? Gateway je v historii lidstva unikát a všichni si záhy uvědomili, že představuje příliš velkou hodnotu na to, aby se stala majetkem jakékoli skupiny lidí nebo jakékoli vlády. Proto byly vytvořeny Podniky Gateway, a.s.

Podniky Gateway (obvykle nazývané "Korporace") je nadnárodní korporace, jejímiž hlavními partnery jsou vlády Spojených států amerických, Sovětského svazu, Spojených států brazilských, Konfederace Venuše a Nové asijské národy a partnery s ručením omezeným jsou všichni ti lidé, kteří, tak jako vy, podepsali připojenou smlouvu.

"Dobré ráno," řekl mi někdo rovnou doprostřed snu o tom, jak jsem se dostal do pěkný šlamastyky v jakémsi druhu tekoucího písku ve středu mlhoviny Orionu. "Přinesl jsem vám trochu čaje." Otevřel jsem jedno oko, podíval se přes okraj závěsné sítě do páru očí černých jako uhlí, které byly zasazeny v obličejí pískové barvy. Byl jsem úplně oblečený a měl jsem kocovinu; něco tam strašně smrdělo a já si uvědomil, že jsem to já.

"Jmenuji se," řekl ten člověk s čajem, "Sikitei Bakin. Vypijte, prosím, tenhle čaj. Napomůže rehydrataci vašich tkání." Podíval jsem se kousek dál a viděl jsem, že končí v pasu; byl to beznohý muž se šřepatými křídly, kterého jsem viděl předešlý den v tunelu.

"Hu," řekl jsem, pak jsem se snažil trochu víc a dostal jsem se až k "Dobré ráno".

Mlhovina Orionu se vytrácela do snu společně s pocitem nutnosti prodírat se rychle tuhnoucími plynovými mraky.

Zápach zůstal.

Pokoj strašně hnusně zapáchal, dokonce i na gatewayské poměry. A pak jsem zjistil, že jsem se vyzvracel na podlahu. Chybělo jen docela málo, abych to udělal znovu. Bakin pomalu mával křídly ve vzduchu a dovedně mi k síti dopravil zazátkovanou termosku. Působně jedním mávnutím křídly. Potom se vznesl nahoru na můj prádelník, sedl si tam a řekl: "Domnívám se, že máte dneska ráno jít na lékařskou prohlídku v osm nula nula." "Jo?" Podařilo se mi odstranit z čaje zátku a usknout si. Čaj byl hrozně horký, neslazený a skoro bez chuti, ale vypadalo to, že ručičky v mých vnitřnostech se posunou na správnou stranu, takže nebudu znovu zvracet.

"Myslím, že ano. Obvykle to tak je. A navíc váš piezotelefon několikrát zvonil." Vrátil jsem se zase ke svému: "Hu?"

"Typoval bych, že to byl váš patron a volal, aby vám to připomněl.

Teď je sedm patnáct, pane -" "Broadhead," řekl jsem zastřeně a potom zřetelněji: "Jmenuji se Bob Broadhead." "Ano.

Dovolil jsem si jen se přesvědčit, že jste vzhůru. Ať vám chutná čaj, pane Broadhead. Ať se vám líbí na Gateway."

Přikývl, předklonil se a odplul ke dveřím, protáhl se jimi a byl pryč. Hlava mi při sebemenším pohybu duněla a v tomhle stavu se mi podařilo dostat se ze sítě; snažil jsem se překračovat ty nejhnusnější skvrny na podlaze a nějak se mi povedlo umýt se. Myslěl jsem na holení, ale měl jsem asi tak dvanáctidenní bradku a rozhodl jsem se, že ji ještě nechám chvíli růst; už ani nevypadala jako neoholená, přesněji řečeno, prostě jsem na to neměl sílu.

Když jsem se dopotácel do lékařské ordinace, měl jsem zpoždění všeho všudy pět minut. Ostatní z mé skupiny byli přede mnou, takže jsem musel čekat a šel jsem poslední. Odebrali mi tři vzorky krve - z prstu, z loketní jamky a z ušního lalůčku; byl jsem přesvědčen o tom, že všechny ty tři vzorky ukážou větší procento alkoholu než krve. Ale to nevadilo. Lékařská prohlídka byla jenom formalita.

Když jste přežili cestu na Gateway kosmickou lodí, je možný, že přežijete i cestu lodí Heecheeů. Pokud se nestane něco nepříjemného. V tom případě ovšem stejně přežít nemůžete, bez ohledu na váš zdravotní stav.

Měl jsem akorát čas vypít si rychle kafe z vozíku, se kterým někdo projížděl chodbou (soukromý podnik na Gateway?

Nevěděl jsem, že existuje) a pak jsem šel na první lekci kursu. Sešli jsme se ve velké místnosti na úrovni Dog, byla dlouhá, úzká, s nízkým stropem.

Židle byly po dvou na každé straně s uličkou uprostřed. Bylo to jako třída ve škole v adaptovaném autobusu. Sheri přišla pozdě, byla svěží a veselá a vklouzla na místo vedle mne; byla tam celá naše skupina, všech nás sedm, co jsme přiletěli společně ze Země, čtyřlenná rodina z Venuše a pár dalších lidí, co byli stejní nováčci jako já. "Nevypadáš moc špatně," zašeptala mi Sheri, když se instruktor zahloubal do nějakých papírů, co měl na stole.

"Je ta kocovina poznat?" "Ani ne. Ale řekla bych, že ji máš. Slyšela jsem tě, když jsi včera v noci přišel. Vlastně,"

dodala zamyšleně, "slyšeli tě všichni v tunelu." Trhl jsem sebou. Pořád jsem cítil sám sebe, ale většina toho zápachu byla očividně ve mně vevnitř. Nezdálo se, že by se ode mne někdo odtahoval, dokonce ani Sheri.

Instruktor si stoupl a chvíli si nás bedlivě prohlížel. "Tak jo," řekl a znovu se zadíval do svých papírů. Potom potřásl hlavou. "Nebudeme se zdržovat," řekl. "Vyučuji řízení lodí Heecheeů." Všiml jsem si, že měl hromadu náramků; nemohl jsem je spočítat, ale bylo jich nejmíň půl tuctu. Vzpomněl jsem si na všechny ty lidi, který jsem potkal, co už byli mockrát venku a stejně nebyli bohatý. "Tohle je pouze jeden ze tří kursů, které absolvujete. Po tomto kursu se budete učit, jak přežít v neznámém prostředí, a potom jak rozeznat, co má nějakou hodnotu. Ale tento kurs se zabývá řízením lodí a my se budeme učit tak, že to rovnou vyzkoušíme. Všichni pojďte za mnou." Tak jsme všichni vstali a v hejnu ho následovali. Ven z místnosti, dolů tunelem, ještě jednou dolů a kolem stráží - možná to byli ty stejní, co mě večer předtím odtud vyhodili. Tentokrát jenom kývl na instruktora a sledovali nás, jak procházíme. Došli jsme do dlouhého, širokého průchodu s nízkým stropem, kde z podlahy čněl asi tak tucet hranatých, rží pokrytých válců. Vypadaly jako ohořelé pařezy stromů, a já si v tu chvíli uvědomil, kde jsme.

Polkl jsem naprázdno.

"To jsou lodí," zašeptal jsem Sheri hlasitěji, než jsem chtěl.

Pár lidí se na mě zvědavě podívalo. Jedna z nich byla ta holka, co jsem s ní večer předtím tancoval, ta s tím hustým černým obočím.

Pokynula mi a usmála se; viděl jsem náramky na její paži a podivil jsem se, co tam dělá - a jak si vedla u hracích stolků.

Instruktor nás kolem sebe shromáždil a řekl: "Jak kdosi právě řekl, toto jsou lodí Heecheeů. Přistávací modul. V něm dosedáte na planetu, máte-li tolik štěstí, že nějakou objevíte. Nevypadají moc veliké, ale pět lidí se do téhle popelnice vejde. Není to nejpohodlnější, ale vejdou se tam. Samozřejmě, vždycky je jeden z posádky v hlavní lodí, takže v přistávacím modulu budou maximálně čtyři." Dovedl nás k nejbližšímu z nich a my jsme mohli uspokojit svou touhu sáhnout si na něj, zaťukat na něj a poplácat ho. Potom zahájil hodinu: "Když byla Gateway poprvé objevena, byly tu odstaveny devět set dvacet čtyři tyto lodě. Doposud bylo zjištěno, že asi tak dvě stě z nich nelze použít. Většinou nevíme proč; prostě nefungují. Tři sta čtyři byly vyslány alespoň na jednu cestu. Třicet tři z nich je tady a lze je použít na prospektorské cesty. Ostatní doposud nebyly vyzkoušeny." Vylezl na krátký a silný válec, sedl si na něj a pokračoval: "Musíte se rozhodnout, jestli chcete použít jednu z těch třiceti tří, co jsou vyzkoušené, nebo jednu z těch,

kteřou ještě nikdy nikdo neletěl. Myslím nikdo z lidí. Jenom zaplatíte a vyberete si. Tak jako tak je to hazard. Hodně z těch, co se nevrátily, byly právě ty, které letěly poprvé, takže je tu jisté riziko. To je jasné, že? Koneckonců nikdo na nich nedělal žádnou údržbu bůhvíjak dlouho, od té doby, co je tu Heecheeové nechali.

SPRCHOVÁNÍ Tato sprcha je automatická a voda teče dvakrát po 45 sekundách.

Mýdlo obdržíte mezi dvěma dávkami vody.

Máte nárok na jedno použití za tři dny.

Sprchy navíc zatíží váš účet poplatkem 5\$ za 45 sekund.

Na druhou stranu, riziko je i u těch lodí, které odletěly a vrátily se. V žádném případě to není perpetuum mobile. Předpokládáme, že některé lodě se nevrátily proto, že jim došlo palivo. Problém je v tom, že nevíme, co je to za pohonnou látku, ani kolik jí tam je, ani jak určit, kdy přibližně k vyčerpání pohonné hmoty dojde." Poplácal ten pahýl. "Tahle a všechny ostatní, co tu vidíte, byly dimenzovány pro pětičlenné posádky Heecheeů. Jak se domníváme. Ale vysíláme je se třemi lidskými bytostmi. Vypadá to, že Heecheeové potřebovali méně prostoru než lidé. Jsou větší a menší lodě, ale poměr těch, co se nevrátily, je v průběhu několika posledních orbit velmi špatný. Možná je to jenom směla, ale... V každém případě já bych volil Trojku. Vy si dělejte, jak myslíte.

Takže se dostáváte ke druhé volbě, tedy s kým poletíte. Mějte oči na stopkách. Hledejte si spoléčníky... Prosím?"

Sheri zvedla ruku a třepala s ní, dokud si jí nevšiml. "Řekl jste 'velmi špatný'. Jak špatný?" zeptala se.

Instruktor odpověděl trpělivě: "Během poslední fiskální orbity se z deseti Pětek vrátily tři. To jsou největší lodě. V některých případech jsme po otevření lodí našli uvnitř členy posádky mrtvé." "Jo," řekla Sheri, "to je hodně špatný." "Ale to vůbec není špatný ve srovnání s lodmi pro jednoho.

Před dvěma orbitami se v průběhu celého období vrátily všeho všudy dvě Jedničky. To je špatný." "Proč to tak je?" zeptal se otec rodiny z tunelu. Jmenovali se Forehandovi. Instruktor se na něj chvíli díval.

"Jestli na to někdy přijdete," odpověděl, "přesvědčte se o tom a někomu to sdělte. Tak, a teď. Co se týče výběru posádky. Bude pro vás lepší, jestli se vám podaří získat někoho, kdo už před tím letěl.

Možná se vám to podaří, možná ne. Prospektori, co jsou dost bohatí, už nelítají; ti, co jsou hladovci, neradi mění složení posádky. Takže hodně vás nováčků bude muset letět s dalšími zelenáči. Hm." Zamyšleně se rozhlédl. "Tak, a pustíme se do toho. Rozdělte se do tříčlenných skupin - nelamte si hlavu s tím, koho ve skupině budete mít, neznamená to, že si vybíráte partnera - a vlezte si do jednoho z těch otevřených přistávacích modulů. Na nic nesahejte. Podle našich předpokladů jsou deaktivovány, ale musím vám říci, že ne vždy zůstávají deaktivovány. Jen prostě nastupte, vlezte si do řídicí kabiny a čekejte na instruktora, který za vámi přijde." To bylo poprvé, kdy jsem slyšel, že tam budou i jiní instruktoři.

Rozhlédl jsem se kolem, zkoušel jsem odhadnout, kdo je učitel a kdo nováček. Zeptal se: "Má někdo nějaký dotaz?"

Zase Sheri: "Jo. Jak se jmenujete?" "Zase jsem na to zapomněl? Jsem Jimmy Chou. Moc mě těší, že jsem se s vámi se všemi seznámil. A teď jdeme na to." Teď už vím mnohem víc, než věděl můj instruktor, včetně toho, co se mu stalo za polovinu orbity - chudák starý Jimmy Chou letěl přede mnou a vrátil se, když já jsem byl na druhé cestě, mrtvý.

Spálený, oči prý měl z hlavy odpařené. Ale tehdy věděl všechno a pro mě to všechno bylo tak zvláštní a nádherné.

Tak jsme vlezli do těch zvláštních eliptických poklopů, proklouzli jsme mezi dvěma pomocnými raketami a dostali jsme se dolů do kabiny přistávacího modulu a potom dolů po žebříku o krok dopředu do samotné hlavní lodě.

Rozhlédli jsme se kolem sebe. Tři Ali Babové zírající v jeskyni plné pokladů. Slyšeli jsme nahoře šramot a někdo k nám vstrčil hlavu. Měla střapaté obočí a hezké oči, a to všechno patřilo tomu děvčeti, se kterým jsem tu předešlou noc tancoval. "Bavíte se dobře?" zeptala se. Drželi jsme se co nejdál od čehokoli, co vypadalo, že by se mohlo pohnout a silně pochybuji, že jsme vypadali přirozeně. "Nenechte se rušit," řekla. "Jen se klidně rozhlížejte. Seznamte se s tím. Uvidíte z toho hodně. Vidíte tu svislou linii kol s těmi menšími, co z nich vyběhají? To je selektor cíle. Zatím se ho nedotýkejte - možná, že vůbec nikdy. A tamhleta zlatá spirálovitá věc nahoře blízko vás, blondýnko.

Chce někdo hádat, k čemu slouží?" Blondýnka, což byla jedna z Forehandových dcer, se od té věci odtáhla a zavrtěla hlavou. Já taky zavrtěl hlavou, ale Sheri se odvážila: "Nemohl by to být věšák na klobouky?" Učitelka se na to zamyšleně dívala a mhouřila oči. "Hm. Ne, myslím, že ne, ale pořád doufám, že některý z vás, nováčků, bude někdy znát odpověď. Z nás to nikdo neví. Někdy se to za letu rozpálí; nikdo neví proč. Tady je záchod. S tím si užijete dost legrace. Ale funguje, když přijdete na to, jak. Můžete si tu pověsit sítě a spát v nich - nebo vlastně kde chcete.

Tamhleten roh ve výklenku je prima tichý místo. Když letíte s posádkou, která si přeje mít soukromí, můžete je trochu odstínit. Ale stejně jen trochu." Sheri řekla: "To nikdo z vás nechce říct, jak se jmenuje?" Učitelka se usmála. "Já jsem Gelle-Klára Moynhnová. Chcete o mně vědět ještě něco? Byla jsem venku dvakrát bez úspěchu a teď ubíjím čas, než se naskytne příhodná cesta. Tak pracuji jako pomocná instruktorka." "Jak poznáte, která cesta je ta pravá?" zeptalo se Forehandovic děvče.

"Ty jsi bystrá. To je dobrá otázka. Je to další z těch otázek, které od vás ráda slyším, protože svědčí o tom, že přemýšlíte. Ale pokud nějaká odpověď existuje, já ji neznám. Podívejte se. Už víte, že tahle loď je Trojka. Už letěla šestkrát, ale dá se vcelku spolehnout na to, že má dost paliva ještě na pár jízd. Vybrala bych si radši tuhle než Jedničku. Ta je pro riskující hazardéry." "Pan Chou to říkal taky," ozvalo se Forhandovic děvče, "ale můj táta říká, že prošel všechny záznamy od Orbity jedna a že Jedničky tak špatné nejsou." "Tvůj tatínek si může pročíst i moje záznamy," řekla Gelle-Klára Moynhnová. "Není to jen pouhá statistika. Jeden, to je málo.

Jeden člověk prostě všechno sám nemůže zvládnout. Když máš štěstí, potřebuješ někoho mít vedle sebe, sám na

oběžné dráze, to není dobré - většina z nás, pokud má jednoho člověka na palubě, cítí se svým způsobem bezpečněji; přinejmenším by někdo mohl pomoci, když se věci hatí. Pak jste v přistávacím modulu dva na to, abyste se rozhlédli kolem sebe. Ovšem pokud budeš mít štěstí, musíš se rozdělit na třetiny.

Když narazíš na něco velikého, bude dost pro všechny. A když ne, tak jedna třetina ničeho není o nic větší než celé nic." "Nebylo by teda potom lepší letět Pětkou?" zeptal jsem se.

Klára se na mě podívala a napůl přivřela oči; neřekl bych, že si vůbec pamatovala, že se mnou předešlý večer tancovala. "Možná, možná ne. Problém je v tom, že mají téměř neomezené spektrum cílových míst." "Prosím vás, řekněte to lidsky," přemlouvala ji Sheri.

CO DĚLÁ KORPORACE? Cílem Korporace je výzkum kosmických lodí Heecheeů a obchod, rozvoj či jiné zužitkování všech artefaktů, zboží, surovin nebo jiných cenných předmětů objevených pomocí těchto lodí.

Korporace podporuje komerční rozvoj techniky Heecheeů a k tomu účelu uzavírá nájemní smlouvy a licence.

Zisky jsou využívány na vyplácení přiměřených podílů částečným partnerům, takovým, jako jste vy, kteří napomohli k objevu nových cenných předmětů; placení výloh na údržbu Gateway a úhrada částky přesahující příspěvek daně za osobu; placení roční sumy postačující hlavním partnerům ke krytí výloh na dozor křižníků, které je vidět na nedaleké oběžné dráze; vytvoření a udržení odpovídající rezervy pro nepředvídané výdaje; vyrovnávání příjmů tak, aby část prostředků mohla být k dispozici na výzkum a vývoj samotných cenných předmětů.

Ve fiskálním roce, který končil loni 30. února, dosáhly celkové příjmy Korporace výše $3,7 \times 10^{12}$ amerických dolarů.

"Pětky přijímají spoustu cílů, na které Trojky a Jedničky ne- mají. Já si myslím, že je to proto, že některé z těchto cílů jsou nebezpečné.

Loď, která při návratu byla v nejhorším stavu, co jsem kdy viděla, byla Pětka. Celá byla rozervaná, sežehnutá a zohýbaná; nikdo neví, jak se jí vlastně podařilo doletět zpátky. Nikdo ani neví, kde byla, ale slyšela jsem, že prý skutečně mohla být ve hvězdné fotosféře.

Posádka nám to říci nemohla. Všichni byli mrtví.

Samozřejmě," pokračovala zamyšleně, "opancověvaná Trojka má téměř tentýž výběr cílů jako Pětka, ale v každém případě je to riziko.

A teď se dáme do práce, ano? Ty -" ukázala na Sheri, "si sedni tamhle." Forehandovic děvče a já jsme proplouvali mezi lidským a heecheevským nábytkem, abysme jim udělali místo. Moc ho tady nebylo.

Kdybyste vyklidili všechno z Trojky, získali byste prostor asi tak čtyři krát tři krát tři metry, ale je jasné, že pokud byste všechno vyklidili, nemohli byste letět.

Sheri si sedla před sloup s vyčnívajícími koly, vrtěla prdelkou, jak se pokoušela usadit se. "Co to Heecheeové měli za zadky?" stěžovala si.

Učitelka řekla: "Další dobrá otázka se stejnou odpovědí - nevíme.

Jestli na to přijdete, tak nám to řekněte. Korporace pokládá přes sedadla pásy tkaniny. To není originální vybavení.

Fajn. Ta věc, na kterou se díváte, je cílový selektor. Položte ruku na jedno z kol. Jakékoliv.

Jen se nedotýkejte žádného jiného. Teď jim pootočte." Upřeně a s úzkostí se dívala, jak se Sheri dotýká nejnižšího kola, jak ho tiskne prsty, potom na něj pokládá dlaň, boří se do opěrek křesla ve tvaru písmene V a jak jej tiskne. Nakonec se to pohnulo a světla podél řady kol se rozblíkla.

"Jú, ty teda museli mít páru!" řekla Sheri.

Popořadě jsme si to kolo vyzkoušeli všichni, Klára nechtěla, abychom se v jednom dni dotýkali jiného kola, a když přišla řada na mě, byl jsem překvapen, kolik síly jsem potřeboval k tomu, abych tím kolem pohnul.

Necítil jsem, že by to bylo zarezlé; jako by to bylo od začátku prostě myšleno tak, že s tím půjde pohnout jen ztuha. A když si uvědomíte, kolik potíží byste měli, kdybyste tím náhodou pohnuli během letu, tak je to jasné.

Samozřejmě, i o tom vím dneska víc než tehdy naše instruktorka.

Není to tím, že bych byl nějak výjimečně bystřej, ale spoustě lidí to zabere hrůzu času, aby si uvědomili, k čemu všemu dochází jen při stanovení kursu v selektoru cílů.

Je to vertikální řada číselných generátorů. Světla, která odhalují čísla displeje; není jednoduché je postřehnout, protože nevypadají jako čísla. Nejsou ani poziční ani decimální. (Heecheeové patrně vyjadřovali čísla jako soubory prvočísel a exponentů, ale to všechno je nad moje chápání.) Jen zkušební piloti a programátoři kursů, kteří pracují pro Korporaci, musí umět ta čísla přečíst a nedělají to přímo, jenom s počítačovým překladatelem. Prvních pět čísel patrně vyjadřuje polohu cíle ve vesmíru, čte se odzodla nahoru. (Mečnikov říká, že to není zdola nahoru, ale zepředu dozadu, což o Heecheeích ledacích napovídá. Jejich orientace byla trojrozměrná jako u primitivních lidí, nikoli dvojrozměrná, jako v našem případě.) Taky si myslíte, že k určení polohy kdekoli ve vesmíru postačují tři čísla, vidíte. Myslím to tak, že když provedete trojrozměrnou charakteristiku Galaxie, můžete v ní určit kterýkoli bod použitím čísel pro každou ze tří dimenzí. Ale Heecheeové potřebovali čísel pět. Znamená to, že Heecheeové viděli zřetelně pět rozměrů? Mečnikov říká, že ne... Stejně. Když se zaseknete na prvních pěti číslech, může dalších sedm mít libovolné pořadí, ale stejně poletíte, když pomalu stisknete startovací tlačítko.

Obvykle si vyberete náhodně čtyři čísla - programátoři kursů jsou Korporaci placeni za to, aby tyhle věci dělali tak, jak je obvykle děláte vy. Potom volíte pátou cifru, dokud se neobjeví určitý druh varovného růžového světla. Někdy je mdlé, někdy zářivé. Když se tam zastavíte a stisknete plochou oválnou část pod startérem, začnou se objevovat další čísla kolem, jen pár milimetrů na obě strany, a růžová barva je jasnější. Když se zastaví, tak je to světlo ostře růžové a

strašně jasný. Mečnikov říká, že je to automatické doladovací zařízení.

Přístroj připouští lidský omyl - pardon, mám na mysli heecheevský omyl - takže, když se blížíte k reálné hodnotě nastavení cíle, konečné seřízení provede automaticky. Nepochybně má pravdu.

(Samozřejmě, naučit se všechny tyhle kroky stojí spoustu času a peněz a většinou i několik životů. Být prospektorem je nebezpečné.

Ale pro těch několik prvních, co byli venku, to byla víc než sebevražda.) Někdy můžete při tomhle snažení projet pátým číslem a nezískat naprosto žádný barevný signál. Takže pak akorát nadáváte. Pak znovu nastavíte jedno z dalších čtyř čísel a zkusíte to znovu. Otočka zabere jen několik sekund, ale zkušební piloti potřebovali na nová seřízení stovky hodin, než získali tu správnou barvu.

Samozřejmě, v době, kdy jsem letěl já, už zkušební piloti a programátoři kursů vypracovali pár set možných nastavení, která byla vytypovaná jako vhodně barevně sladěná, ale doposud nebyla vyzkoušena - stejně tak jako všechna použitá nastavení, ke kterým nestojí za to se vracet. Nebo lety, ze kterých se posádky nevrátily.

Ale tohle všechno jsem tehdy nevěděl a když jsem si sedl na to upravené heecheevské sedadlo, bylo to všechno nové, nové, nové. A nevím, jestli se mi podaří to vyjádřit tak, abyste pochopili, co to bylo za pocit.

Byl jsem tam, seděl jsem na sedadle, kde seděli Heecheeové před půl miliónem let. Ta věc přede mnou byl selektor cíle.

Loď mohla letět kamkoli. Kamkoli! Pokud si zvolím správný cíl, mohu se ocitnout u Siria, Procyonu, možná i u Magellanových mraků! Učitelku už unavovalo mít pořád skloněnou hlavu, tak se ke mně prodrala a vklouzla vedle mě.

"Teď jste na řadě vy, Broadheade," řekla a položila mi ruku na rameno a na zádech jsem cítil cosi jako její prsa.

LODI GATEWAY Plavidla, která jsou k dispozici na Gateway, mohou absolvovat mezihvězdné lety rychlostí větší, než je rychlost světla. Způsob pohonu nechápeme (viz Pilotní manuál). V raketě je rovněž konvenční systém pohonu, který používá kapalného vodíku a kapalného kyslíku k manévrování a pohonu přistávacího modulu, který je připojen ke každému mezihvězdnému plavidlu.

S ohledem na počet osob, které mohou lodi letět, jsou lodi rozděleny do tří hlavních klasifikačních skupin označených jako třída 1, třída 3 a třída 5. Některé lodi mají zvlášť těžkou konstrukci a jsou označovány jako "opancéřované".

Nejčastěji jsou opancéřované Pětky.

Každé plavidlo je naprogramováno tak, aby se automaticky navigovalo do několika míst. Návrat je automatický a praxe ukazuje, že poměrně spolehlivý. Kurs řízení lodi vás odpovídajícím způsobem připraví na všechny nezbytné úkoly tak, abyste loď řídili bezpečně; bezpečnostní opatření viz Pilotní manuál.

Zdráhal jsem se toho dotknout. Zeptal jsem se: "Je možný nějak říct, kde skončíme?" "Určitě," odpověděla, "za předpokladu, že jste Heechee a jste absolvent pilotní školy." "Nejde to ani tak, že třeba jedna barva znamená, že doletíš dál, než když zvolíš jinou barvu?" "Na to tady nikdo nepřišel. Samozřejmě, že se snaží. Pracuje tu celý tým, jehož úkolem je vyhodnocování zpráv z navracených lodí v souvislosti s kursem, podle něhož odlétaly. Zatím veškerá jejich snaha vyšla naprázdno. Tak, jedeme dál, Broadheade. Položte ruku plnou vahou na to první kolo, na totéž jako ostatní. Otočte s ním. Bude na to třeba víc síly, než si myslíte." Měla pravdu. Popravdě řečeno, měl jsem dokonce obavy, abych se do toho kola opřel aspoň tak, aby se vůbec hnulo. Naklonila se ke mně a položila svou ruku na mou a já si uvědomil, že ta příjemná vůně pižmového oleje, která se mi usadila v nozdách před malou chvílí, je její. Ale nebylo to jenom pižmo; její feromony se krásně vtiskly do mých chemoreceptorů. Po tom zápachu na Gateway to byla velmi příjemná změna.

Ale bylo to pořád totéž, neukázalo to ani barvu, i když jsem se snažil celých pět minut, než mi dala znamení, abych odešel, a na moje místo posadila Sheri.

Když jsem se vrátil do svého pokoje, bylo uklizeno. Myslel jsem vděčně na toho, kdo to byl, ale byl jsem příliš unavený, než abych na to myslel moc dlouho. Nízká gravitace je vyčerpávající, než si na ni zvyknete; přijdete na to, že svoje svaly používáte nadměrně, musíte se naučit koordinovat všechny pohyby.

Uvázal jsem si síť a už jsem usínal, když někdo zaťukal na mřížku mých dveří a uslyšel jsem Sherin hlas: "Bobe?" "Co?" "Spíš?" Pochopitelně jsem nespál, ale její otázku jsem pochopil tak, že jí to vyhovuje. "Ne. Jen jsem ležel a přemýšlel jsem." "Já taky. ... Bobe?" "Jo?" "Chtěl bys, abych si lehla k tobě do sítě?" Dělal jsem, co jsem mohl, abych se dostatečně probral a pochopil základní význam té otázky.

"Já fakt strašně chci," řekla.

"Dobře. Jasně. Teda, jsem moc rád, že tě tu budu mít." Vklouzla do mého pokoje, já se přesunul v síti a ta se pomalu zhoupla, když do ní vplula. Měla na sobě pletené tričko a spodní kalhotky.

Když jsme se k sobě v prohlubni sítě přitulili, cítil jsem její teplotu a jemnou pleť.

"Nemusíme se milovat, samečku," řekla. "Takhle mi to stačí." "Uvidíme, jak se to vyvrbí. Bojiš se?" Prsy na ní byly úplně nejsladší, nádherně voněly, cítil jsem je na tváři. "Víc, než jsem předpokládala." "Proč?" "Bobe -" uvelebila se a otočila hlavu tak, že se na mě dívala přes rameno, "víš, že někdy říkáš úplný blbiny?" "Promiň." "Jen se podívej, co děláme. Chystáme se nastoupit do lodě a přitom nevíme, jestli poletí na předpokládané místo a dokonce ani nevíme, kam by měla podle předpokladu letět. Letíme rychleji než světlo, nikdo neví jak rychle. Nevíme, jak dlouho budeme pryč, i kdybysme věděli, kam letíme. Takže klidně můžeme létat až do konce života a můžeme zemřít ještě dřív než se tam dostaneme, i kdybysme nenarazili na něco, co nás zničí mrknutím oka. Je to tak? Je to tak. Tak jak tě vůbec napadlo zeptat se mě, jestli se bojím?" "Ale to jen tak, abych něco řekl." Stočil jsem se podle jejího těla a přiložil jsem dlaň na její prsa, ne agresivně, ale proto, že to bylo příjemné.

"A nejen to. Nevíme vůbec nic o těch, co tyhle věci postavili.

Jak můžeme vědět, jestli to z jejich strany není jenom kanadský žertík? Třeba je to jen způsob, jak přilákat čerstvé maso do heecheeovskýho nebe." "No, nevíme nic," souhlasil jsem s ní. "Otoč se takhle." "A ta loď, co nám dneska ráno ukázali, vůbec nevypadá tak, jak jsem si ji představovala," říkala a otáčela se, jak jsem jí řekl, a rukou mě objala kolem krku.

Odněkud se ozval ostrý hvizd, nedalo se přesně poznat, odkud.

"Co to je?" "Nevím." Ozvalo se to znovu, bylo to slyšet zároveň z tunelu i z reproduktoru, co jsem měl v pokoji. "Jo, to je telefon." Slyšel jsem svůj vlastní piezofon a další na druhou stranu ode mne, všechny zvonily najednou. Pískot ustal a ozval se hlas: "Tady je Jim Chou. Všichni nováčkové, kteří se chtějí podívat na to, jak vypadá loď, co se vrátila ze špatné cesty, ať přijdou do doku číslo čtyři. Právě ji přiváží." Slyšel jsem mumlání odvedle, kde bydleli Forehandovi, a cítil jsem, jak Sheri buší srdce. "Měli bysme tam radši jít," řekl jsem.

"Já vím. Ale moc se mi tam nechce." Loď se vracela na Gateway, i když ne tak docela. Jeden z orbitálních křižníků ji objevil a zachytil. Teď ji tahač vlekl do doků Korporace, kam se obvykle uzavírají jenom rakety z planet. Uzavřený prostor byl tak velký, že by se tam vešla i Pětka. Tohle byla Trojka... to, co z ní zbylo. "Ježíši Kriste," zašeptala Sheri. "Bože, co se jim asi stalo?" "Lidem? Zahynuli." O tom nebylo pochyby. Z lodi byl vrak.

Příď přistávacího modulu byla uťatá, zůstalo jenom mezihvězdné plavidlo, houbovitý klobouk, křivý, roztrhaný a sežehnutý. Úplně napadrt! Heecheeovský kov, který nezměkl ani pod elektrickým obloukem! Ale to nejhorší jsme neviděli.

INZERÁTY

JAK VÍŠ, že nejsi unitář? Právě se formuje Společenství Gateway. 87-539.

HLEDÁME BILITIS pro Sapfó a Lesbii, společné výlety, dokud si to neuděláme, potom štěstí navždycky v Severním Irsku.

Pouze stálý troj-manželský stav. 87-033 nebo 87-034.

ULOŽTE SVUJ majetek. Ušetřete za nájem, vyhněte se konfiskaci majetku v době, kdy jste pryč. Poplatek zahrnuje likvidační řízení v případě, že se někdo nevrátí. 88-125.

To nejhorší jsme nikdy neviděli, jen jsme o tom slyšeli. Jeden člověk byl ještě uvnitř lodi. Úplně všude uvnitř lodi, byl doslova rozplesknutý po řídicí kabině a zbytky jeho těla byly přiškvařené na stěnách.

Čím? Určitě horkem a akcelerací. Možná, že se dostal do vyšších slunečních vrstev nebo na pevnou oběžnou dráhu neutronové hvězdy. Rozdíl v gravitaci může takhle rozcupovat loď i posádku. Ale to jsme se nikdy nedozvěděli. Další dva členové posádky tam nebyli vůbec. Nebylo jednoduché k takovému závěru dojít; při zkoumání poházených lidských orgánů byla nalezena jen jedna čelist, jedná pánev, jedna páteř - i když na malé kousky roztrhané. Třeba ty druhý dva byli v přistávacím modulu.

"Hni sebou, nováčku!" Sheri mě chytila za ruku a odtáhla mě z cesty. Prošlo pět uniformovaných členů posádky z křižníků, americká a brazilská modrá, ruská bezová, pracovní bílá z Venuše a univerzální černohnědá čínská.

V americké a venušanské uniformě byly ženy; obličejové byly hodně rozdílné, ale výraz měli všichni stejný - směs disciplíny a nechuti.

BEZPEČNOSTNÍ PRAVIDLA PRO LODĚ GATEWAY

Víme, že mechanismus pro mezihvězdné cestování je uložen v krabici ve tvaru kosočtverce, jež se nachází pod střední kýlovou plochou lodí pro tříčlennou a pětičlennou posádku a v sanitárním příslušenství u lodí pro jednoho.

Nikomu se doposud nepodařilo úspěšně otevřít ani jeden z těchto kontejnerů. Veškeré pokusy skončily explozí o síle přibližně jedné kilotuny. Hlavní výzkumný projekt se pokouší objevit způsob, jak vniknout do krabice, aniž by byla poškozena, a pokud vy, jako částečný partner, budete mít nějaké informace nebo návrhy týkající se tohoto problému, spojte se laskavě okamžitě s úředníkem Korporace.

Za žádných okolností se však sami nepokoušejte krabici otevřít! Pokus otevírat ji jakýmkoli způsobem nebo zkoumat loď, na které byl proveden pokus o otevření této krabice, je přísně zakázáno.

Postihem za překročení tohoto zákazu je ztráta všech práv a okamžité vyřazení z Gateway.

Rovněž manipulace se zařízením pro určení kursu v sobě skrývá potenciální nebezpečí. Za žádných okolností neměňte kurs, který jste zvolili na začátku letu. Žádná loď, v níž byl tento pokus proveden, se nikdy nevrátila.

"Jdeme," táhla mě Sheri pryč. Nechtěla se dívat na to, jak se budou šťourat ve zbytcích, a já nakonec taky ne. Celá třída, Jimmy Chou, Klára, ostatní učitelé a všichni další se v hloučcích trousili do svých pokojů. Nijak zvlášť naspěch neměli. Dívali jsme se z oken; když patrola z křižníků otevřela loď, dostal se závan vzduchu dovnitř.

Nevím, jak bych to popsal. Trochu jako napůl shnilý kuchyňský odpad, co byl uvařené jako pomeje pro prasata.

Dokonce i v tom zatuchlém vzduchu na Gateway to byla síla.

Učitelka vystoupila na své úrovni - pěkně nízko, ve čtvrti s vysokým nájmem kolem Klidné oblasti. Podívala se na mě, když jsem jí popřál dobrou noc, a já si poprvé všiml, že brečí.

Sheri a já jsme popřáli dobrou noc Forehandovým u dveří jejich pokoje a pak jsem se vydal za Sheri, která už šla přede mnou.

"Myslím, že se z toho půjdu vyspat," řekla. "Promiň, Bobe, ale teď už na to nemám vůbec náladu."

09

Nevím, proč se pořád scházím se Sigfridem von Cvokem.

Schůzku s ním mám vždycky ve středu odpoledne a on nemá vůbec rád, když si před sezením něco vypiju nebo si dám dávku. Takže je to promarněnej celej den a navíc mě to hodně stojí. Vy nevíte, co to stojí žít tak, jak žiju já. Můj byt nad Washingtonovým náměstím stojí osmnáct tisíc dolarů měsíčně. Daně za to, že žiju pod Velkou bublinou, přijdou na další tři tisíce. (Tolik nestojí ani pobyt na Gateway!) Mám pár pěkně vysokoých účtů za kožichy, víno, luxusní dámské prádlo, šperky, květiny... Sigfrid říká, že se snažím koupit si lásku. Dobře, tak jo. A co je na tom špatnýho? Můžu si to dovolit. A to nemluvím o tom, kolik mě stojí plná lékařská péče.

Ale Sigfrid je zadarmo. V plné péči je placená psychiatrická terapie, jaká se mi líbí; mohu si zvolit skupinové sezení nebo vnitřní masáž, obojí za stejnou cenu, totiž zdarma. Někdy si z toho dělám legraci: "I když si uvědomím, že jsi prostě jenom ranec rezavejch šroubů," říkám, "nejsi moc dobrej. Ale tvoje cena je správná." Ptá se: "Máš pocit, že ty máš větší hodnotu, když říkáš, že já žádnou nemám?" "Nijak zvlášť." "Tak proč si tedy pořád dokola připomínáš, že jsem stroj? Nebo že nestojím za nic? Nebo že nemohu přesáhnout rozsah svého programu?" "Řek bych, Sigfride, že mě chceš prostě jenom nasrat." Je mi jasné, že to mu stačit nebude, tak mu to hned vysvětluju. "Zkazil jsi mi celý ráno. Ta přítelkyně, S. Ya. Lavorovna, u mě zůstala přes noc.

Ona je třída." A tak Sigfridovi trochu vyprávím, jaká S. Ya. je. I to, jaká je, když ode mne odchází v elastických kalhotách s dlouhými špinavě blond vlasy do pasu.

"Je asi moc hezká," poznamenává Sigfrid.

"Na to můžeš vsadit všechny svoje šrouby. Akorát že ráno jí trvá vstávání strašně dlouho. Zrovna když začala zase ožívat, musel jsem opustit svoje letní sídlo, jet přes moře Tappan a dojít sem." "Miluješ ji, Bobe?" Odpověď zní ne, takže chci, aby si myslel, že jo. Říkám: "Ne." "Myslím, že to je upřímná odpověď, Robe," říká uznale a zklamaně. "Proto se na mě zlobíš?" "Ale já nevím. Asi mám jen špatnou náladu." "Přišel bys ještě na nějaký jiný důvod, proč?" Čeká, až něco řeknu, tak se po chvíli ozvu: "No, včera večer jsem prohrál v ruletě." "Víc, než si můžeš dovolit?" "Ale kdepak!" Ale je to protivný, pořád totéž dokola. Jsou i jiné věci. Schyluje se k mrazivému ročnímu období. Moje sídlo nad mořem Tappan není pod Bublinou, takže sednout si s S. Ya. pod přístřešek a posvačit nebyl zrovna nejlepší nápad. Nechci o tom říkat Sigfridovi nic. Řekl by něco naprosto racionálního; jako: no, tak proč jste si nedali oběd uvnitř? A musel bych mu znovu a znovu vyprávět o tom, že když jsem byl dítě, strašně jsem si přál mít letní sídlo nad mořem Tappan a dát si vydatnou svačinu pod přístřeškem a dívat se na moře. Když mi bylo asi tak dvanáct, zrovna přehradili Hudson. Sníval jsem o tom, jak udělám něco hodně velkého a budu si žít na vysoký noze. No, on to všechno už slyšel.

Sigfrid si odkašlává. "Děkuji, Bobe," říká, aby mi naznačil, že naše hodina skončila. "Uvidíme se příští týden?" "Není to tak vždycky?" usmívám se. "Jak ten čas letí. Abych pravdu řekl, chtěl jsem dneska odejít o trochu dřív." "Ano?" "Mám další rande se S. Ya.," vysvětluju mu. "Zase dneska v noci jedeme ke mně do letního sídla. Upřímně řečeno, to, co se chystá udělat, je mnohem lepší terapie než ta tvoje." Říká: "Je to všechno, co chceš z toho vztahu získat, Robbie?" "Myslíš jenom sex?" V tomto případě je odpověď ne, ale já nechci, aby přesně věděl, co očekávám od svého vztahu k S. Ya. Lavorovně.

Říkám: "Je trochu jiná než většina mejch děvčat, Sigfride. Má na jednu věc stejně velkou chuť jako já. A má sakra dobrou práci. Obdivuju ji." No, nijak zvlášť. Nebo lépe řečeno, moc na to nedbám, jestli ji obdivuju nebo ne. S. Ya. má jednu vlastnost, která mě ohromila víc než její prdelka, nejsladší, jakou kdy bůh přidělil lidskému stvoření.

Její sakramentsky dobrá práce se týká informací. Studovala na univerzitě v Akademogorsku, spolupracovala s Ústavem pro strojovou inteligenci Maxe Plancka a učí absolventy na univerzitě v New Yorku na katedře umělé inteligence. Ví toho o Sigfridovi víc, než ví o sobě on sám, a to pro mě znamená zajímavé možnosti.

INZERÁTY

LABUŽNICKÁ KUCHYNĚ na objednávku. Sečuánské, kalifornské, kantonské speciality. Speciální mlsání na sedánky. Bratři Wongové, tel. 83-242.

MOŽNOST VÝUKY & PV pro nositele mnoha náramků ve výslužbě! Zapište se do kursu mluvení na veřejnosti, holovizní přípravy a PR řízení. O tom všem vám budou přednášet kvalifikovaní absolventi kursů, jejichž týdenní plat je od 3000 dolarů výše. 86-521.

VÍTEJTE NA Gateway! Seznamte se přes naši jedinečnou službu. 200 jmen v seznamu. Zápisné 50\$. 88-963.

10

Když jsem byl na Gateway asi tak pátý den, vstal jsem ráno brzo a producoval jsem se. Dal jsem si snídani v hospodě Heecheetown.

Všude bylo plno turistů, hazardních hráčů s očima podlitýma krví z kasina naproti vřetenu a námořníků z křižníků na dovolené.

Bylo to luxusní a cena byla taky luxusní. Stálo to za to kvůli turistům.

Cítil jsem, že mě pozorují. Věděl jsem, že si o mně povídají, hlavně ten člověk, co měl hladký obličej, i když byl starý.

Myslím, že byl z Dahome nebo z Ghany a měl s sebou hodně mladou, pěkně oplácanou a bohatě šperkama ověšenou

manželku. Nebo co to bylo za ženskou.

Můžete klidně říct, že jsem byl jenom vejťaha. Pravda, neměl jsem ani jeden náramek, ale někteří veteráni je taky nenosili.

Slunil jsem se. Chtěl jsem si objednat pravý vejce na slanine, ale zajít tak daleko mi ani moje euforie nedovolila, takže jsem si dal pomerančový džus (k mému úžasu se ukázalo, že byl pravý) a briošku a několik šálků dánské černé kávy. Jediný, co mi chybělo, byla pěkná holka v protějším křesle. Byly tam dvě hezký ženský. Vypadaly, jako by to byly členky posádky čínského křižníků na vycházce, podle záblesků v očích by ani jedna z nich neměla nic proti výměně několika vzkazů rádiem, ale rozhodl jsem se, že si je nechám v záloze na příště a zaplatil jsem účet (bylo to poměrně bolestivé) a šel jsem na lekci.

Cestou dolů jsem narazil na Forehandovy. Muž se jmenoval asi Sess, vystoupil ze šachty a počkal na mě, aby mi slušně popřál dobré ráno. "Neviděli jsme vás na snídani," poznamenala jeho žena, tak jsem jim řekl, kde jsem byl. Mladší dcera Lois se na mě podívala poněkud závistivě. Matka její výraz postřehla a plácla ji. "Neboj se, malá, než se vrátíme na Venuši, taky se tam půjdeme najíst." Otočila se ke mně: "Teď musíme počítat každý cent. Ale až se nám podaří na něco natrefit - už teď víme, co s těmi penězi uděláme." "To víme všichni," řekl jsem, ale něco mi začalo vrtat hlavou.

"Vy se skutečně vrátíte na Venuši?" "Samozřejmě," řekli všichni skoro najednou a tvářili se strašně překvapeně. To zase překvapilo mne. Nechápal jsem, jak někdo může tu rozzhavenou noru považovat za svůj domov. Sess Forehand musel vyčíst něco z mého obličejce. Byla to rezervovaná rodina, ale byli velmi vnímaví. Zazubil se a řekl: "Přes to přese všechno je to náš domov. Svým způsobem i Gateway." To bylo fascinující. "Vlastně jsme příbuzní prvního muže, který Gateway objevil, Sylvestera Macklena. Slyšel jste o něm?" "Jak bych o něm mohl neslyšet." "Byl to můj vzdálený bratranec. Asi znáte celou tu historii." Už jsem skoro řekl, že jo, ale on byl samozřejmě na svého bratrance pyšný a nemohl jsem mu to mít za zlé, a tak jsem vyslechl maličko pozměněnou verzi známé legendy: "Byl v jednom tunelu na Jižním pólu a našel loď. Bůh ví, jak ji dostal na povrch, ale povedlo se mu to, nasedl dovnitř, musel zmáčknout startovací tlačítko a ta loď letěla tam, kam byla naprogramovaná - sem." "Neplatí vám Korporace procenta?" zeptal jsem se. "Jestli jako zaplatila za objevení. Jaký jiný objev by si zasloužil víc zaplatit než tenhle?" "Nám ne," řekla Louise Forehandová trochu zamračeně; pro Forehandovy byly peníze problém. "Samozřejmě, Sylvester se nevydal na cestu, aby objevil Gateway. Jak víte z toho, co jsme slyšeli na hodině, lodě jsou automaticky nastaveny na návrat. Ať jedete kam chcete, stačí stisknout startér a vrátíte se zase zpátky přesně sem. Ale Sylvesterovi to nepomohlo, protože byl tady. Byla to zpáteční cesta okružní jízdy s přestávkou dlouhou strašně moc let." "Byl bystrý a silný," pokračoval Sess ve vyprávění. "To člověk musí být, pokud chce objevovat. Takže nezpánikařil. Ale než by se někdo vydal objevit tuhle planetu, došly by mu zásoby. Mohl žít o něco déle. Mohl použít kapalný kyslík a vodík z nádrží modulu na vzduch a vodu. Divil jsem se, proč to neudělal." "Protože by stejně umřel hladem," zastala se Louise svého příbuzného. "Asi jo. V každém případě našli jeho tělo a v ruce držel svoje poznámky. Podřezal si krk." Byli to milý lidi, ale tohle všechno už jsem slyšel a zdržovali mě.

Potřeboval jsem jít na hodinu.

Samozřejmě tahle hodina nebyla tak vzrušující. Dostali jsme se k zavěšování sítě (základní kurs) a ke splachování na záchodě (kurs pro pokročilé). Možná se divíte, proč nás víc neučili řídit lodě. To je jednoduchý. Ty věci litaly samy - jak mi říkali Forehandovi a mnozí další. Ani přistávací moduly nebylo třeba nijak zvlášť pečlivě řídit, i když bylo nezbytné držet ruku na řízení. Když už jste byli v přistávacím modulu, jediným vaším úkolem bylo porovnávat trojrozměr, určitý druh holografického zobrazení bezprostředního prostoru, s tím, kam chcete doletět, a nařídít světelný bod na obrazovce na to místo, kam chcete doletět. A přistávací modul se tam vydal automaticky. Sám si propočítal dráhu a zkorigoval si výchyly. Dovést světelný signál na místo, kam jste chtěli doletět, vyžadovalo sice přesnou práci a dobrou koordinaci pohybu, ale byl to systém, který mnoho vašich chyb odpustil.

Mezi lekcemi splachování vody a zacházení se závěsnou sítí jsme mluvili o tom, co budeme dělat, až kurs ukončíme. Přehledy odletů byly aktualizovány a naskakovaly na obrazovce piezovize v naší učebně. Stačilo jen stisknout tlačítko. K některým byla připsána jména a já tak jedno, dvě znal. Tikki Trumbullová, to bylo to děvče, se kterým jsem tancoval a vedle kterého jsem jednou nebo dvakrát seděl v jídelně. Byla autpilotem a protože potřebovala posádku, myslel jsem na to, že poletím s ní, ale moudré hlavy mi vysvětlily, že výprava na Dvojku je jenom ztráta času.

Měl bych vám vysvětlit, co je to autpilot. Je to takovej člověk, co na Gateway Dvě přiváží nové posádky. Asi tučet Pětek litalo pravidelně.

Brali čtyři lidi ven (to právě bylo to, na co Tikki potřebovala posádku) a Pilot se pak vrací sám nebo s vracejícími se prospektory - pokud nějaký jsou - a s tím, co našli. Obvykle tam někdo je.

Tým, co objevil Gateway Dvě, tvoří lidi, o kterých jsme snili.

Ti to dokázali. Člověče, těm to vyšlo! Gateway Dvě byla další Gateway, nic méně, nic víc, až na to, že měla oběžnou dráhu kolem jiných hvězd, než je ta naše. Co do bohatství, nebylo na Gateway Dvě nic víc než na naší Gateway; Heecheeové pěkně všechno vyklidili - až na ty samotný lodi. A nebylo tam ani moc lodí, jen asi tak sto padesát, zatímco na naší staré původní solární Gateway jich bylo skoro tisíc.

PŘEHLED ODLETŮ 30-107 PĚTKA. Tři volná místa, angličtina. Terry Yakamora (tel. 83-675) nebo Jay Parduk (83-004). 30-108 TROJKA. Opancéřovaná. Jedno volné místo, angličtina nebo francouzština. PRÉMIOVÁ CESTA. Dorian Sugrue (piezotelefon 88-108).

30-109 JEDNIČKA. Zkušební let. Zaručená bezpečnost. Informace u kapitána odletů.

30-110 JEDNIČKA. Opancéřovaná. PRÉMIOVÁ CESTA.

Informace u kapitála odletů.

30-111 TROJKA. Všechna místa volná. Informace u kapitána odletů.

30-112 TROJKA. Pravděpodobně krátká cesta. Všechna místa volná. Značné riziko. Informace u kapitána odletů.

30-113 JEDNIČKA. Čtyři volná místa přes Gateway Dvě.

Přeprava ve spolehlivé Pětce. Tikki Trumbull (tel. 87-869).

Ale sto padesát lodí už stojí za nalezení. A to už nemluvím o tom, že dokážou létat i k cílům, které jsou pro naše lodě nedosažitelné.

Cesta na Gateway Dvě je dlouhá asi tak čtyři sta světelných let a jedním směrem trvá sto devět dní. Hlavní hvězda Dvojky je jasná, modrá, typu B. Domníváme se, že je to Aicyone v Plejádách, ale jistá pochybnost tu je. Vlastně to není její pravá hvězda. Gateway Dvě neobíhá velkou hvězdu, ale malého červeného trpaslíka v barvě rozpáleného uhlíku kousek dál. Říká se, že ten trpaslík je vzdálenou dvojhvězdou s modrou B, ale říká se taky, že to není možné vzhledem ke stáří obou hvězd. No, za pár let dohadování to určitě budou vědět.

Jenom je divné, proč Heecheeové vytvořili přestupní stanici na oběžné dráze tak nenápadné hvězdy, ale Heecheeové udivují ledasčím.

Ale to všechno nemá naprosto žádný vliv na peněženky členů týmu, kterým se podařilo najít Dvojku. Dostávají procenta ze všeho, co kdy, který prospektor najde! Nevím, kolik si doteď vydělali, ale musí to být desítky miliónů pro každého z nich. Možná i stovky. A právě proto se nevyplatí jet s autopilotem; skutečně nemáte o nic větší šance na objev; a o to, co objevíte, se musíte podělit.

Takže jsme si sedli nad seznam nejbližších letů a diskutovali jsme o nich ve světle svých pětidenních znalostí. A ty nebyly nijak ohromující. Obrátili jsme se na Gelle-Kláru Moyninovou o radu. Nakonec, ona byla venku dvakrát. Pročetla si seznam letů a jména, pak sešpulila pusu. "Terry Yakamoraje slušný chlápek," řekla. "Parduka neznám, ale možná by stálo za to zkusit to. Pusťte z hlavy Dorleanův let. Je tam sice prémie milión dolarů, ale už vám neřeknou, že ovládací panel není původní. Experti Korporace loď vybavili počítačem, který, jak předpokládají, je lepší než cílový selektor Heecheeů. Já bych tomu nevěřila. A samozřejmě, za žádných okolností bych vám nedoporučovala Jedničku." Lois Forehandová se zeptala: "Který let byste si vybrala, kdybyste měla letět vy?" Zamyšleně se zamračila, konečky prstů si zammula to tmavé levé obočí. "Asi Terryho. No, vlastně jakýkoliv. Ale já zatím ještě nepoletím." Chtěl jsem se jí zeptat proč, ale odvrátila se od obrazovky a řekla: "Fajn, přátelé, vrátíme se zase k procvičování. Pamatujte si: nahoru pro čurání; dolů, k sobě, čekat, než napočítáte do deseti a nahoru pro kakání." Oslavil jsem ukončení týdne výuky řízení lodi tak, že jsem Dane Mečnikova pozval na panáka. Nej dřív mě to nenapadlo. Napřed jsem chtěl nabídnout něco k pití Sheri a vypít to s ní v posteli, ale byla někde pryč. Tak jsem se piezofonem spojil s Mečnikovem.

Byl mou nabídkou překvapený. "Díky," řekl a pak si to rozmyslel.

"Já ti něco řeknu. Když mi pomůžeš něco odnést, tak koupím panáka já tobě." Tak jsem jel dolů za ním. Bylo to jen jednu rovinu pod Baby; jeho pokoj nebyl o moc lepší než můj. Byl prázdný až na pár zavazadel.

Podíval se na mě skoro přátelsky. "Teď už jsi prospektor," zachrochtal.

"Ne tak docela. Ještě dva kursy." "No, stejně je to naposledy, co se vidíme. Zejtra letím s Terryem Yakamou." To mě překvapilo. "Copak ses nedávno nevrátil? Vždyť je to tak deset dní." "Tím, že tady budeš trčet, nevyděláš žádný peníze. Já jen čekal na tu pravou posádku. Chceš přijít na můj večírek na rozloučenou? Je u Tonyho. Dvacet nula nula." "To zní dobře," řekl jsem. "Můžu přijít se Sheri?" "No, jasně, myslím, že stejně přijde. Jestli ti to nevadí, tak tam ti toho panáka koupím. Pomoz mi s tímhle." Nashromáždil překvapující množství věcí. Divil jsem se, jak se mu podařilo nacpat to všechno do tak mřavého pokoje, byl stejnej jako ten můj: tři plné látkové pytle, holografické disky a projektor, pásky s nahrávkami knížek a několik doopravdických knížek. Vzal jsem ty pytle. Na Zemi by vážily tolik, že bych si s nimi těžko poradil, určitě padesát nebo šedesát kilo, ale zvednout je tady na Gateway nebyl problém, stačilo je jenom popotahovat po chodbách; ovšem manévrovat s nimi ve schodištním prostoru, to bylo docela složité. Měl jsem s tím trochu trable, ale Mečnikov měl větší potíže, protože nesl věci nejrůznějších tvarů a různě křehké. Celá ta přeprava nám trvala hodinu. Dostali jsme se do části asteroidu, kde jsem nikdy předtím nebyl. Starší Pakistánka spočítala zavazadla, dala Mečnikovovi potvrzení a odtáhla je dolů dusnou, psím vínem porostlou chodbou.

"Chr," zachrochtal. "Tak díky." "Nemáš za co." Vraceli jsme se zpátky k šachtě a povídali jsme si. Tak nějak jsem měl pocit, že je mi zavázán a že bych si měl vyzkoušet trochu společenského chování. Řekl: "Tak jaký byl kurs?" "Myslíš jako, že i když jsem ho právě ukončil, tak pořád ještě nemám ani tušení, jak se s těma prokletejma loďma zachází?" "Ale ovšemže ho nemáš," řekl podrážděně. "V tom kursu se to nenaučíš. Získáš jen všeobecnou představu. Učíš se to, až když letíš.

Nejtěžší je to, samozřejmě, v přistávacím modulu. Ale stejně, dostal jsi sadu pásků, ne?" "No jo." Bylo to šest kazet. Všichni jsme je dostali, když jsme skončili první týden kursu. Bylo na nich všechno, co nám řekli, a ještě spousta věcí o všelijakých ovladačích, které Korporace může nebo nemusí umístit na palubu lodi Heecheeů a tak dále.

"Tak si je přehraj," řekl mi. "Jestli ti to jen trochu myslí, vezmeš si je s sebou, až poletíš. Budeš mít spoustu času, aby sis je poslechl.

Většina lodí stejně lítá automaticky." "To by bylo lepší," zpochybnil jsem jeho tvrzení. "Ahoj." Zamával mi a spustil se šachtou, aniž by se na mě podíval. Jasně jsem pochopil, že si s ním vypiju drink, co mi dluží, na večírku, kde ho to nebude nic stát.

Chvilí jsem myslel na to, že bych měl zase hledat Sheri, ale pak jsem to neudělal. Byl jsem v té části Gateway, kterou jsem neznal, a mapu jsem samozřejmě nechal v pokoji. Šel jsem co noha nohu mine, jen tak, kolem tunelů, kde nebyli lidi a kde to páchlo zatuchlinou a prachem, potom obydlíenou částí, kde patrně žili většinou lidi z východní Evropy. Jazyky

jsem nerozeznával, ale na zdi mezi všude se rozrůstajícím břečťanem byly nějaké nápisy a znamení, psané písmem, co vypadalo jako cyrilice nebo dokonce ještě podivněji. Došel jsem k výtahové šachtě, chvílku jsem přemýšlel a pak jsem jel nahoru.

Nejbezpečnější způsob, jak na Gateway nezabloudit, je dostat se co možná nejvýš k větenu, kde "nahoru" končí. Ale tentokrát jsem si uvědomil, že jsem u Centrálního parku, že jsem sjel dolů, a pak jsem v náhlém popudu vystoupil, abych se na chvílku posadil ke stromu.

Centrální park není park v pravém slova smyslu. Je to veliký tunel nedaleko centra asteroidu, který byl rezervován pro vegetaci.

Našel jsem tam pomerančovníky (odtud ta šťáva) a hroznové víno a kapradí a mech, ale žádnou trávu. Nevím přesně proč. Asi to má něco společného s pěstováním jenom takových rostlin, které jsou citlivé na dostupné světlo, což je výhradně modré záření kovu Heecheeů. Je taky možné, že nepřišli na to, jestli tráva bude schopná efektivně ho využívat pro fotosyntézu. Hlavním důvodem pro udržování Centrálního parku bylo odsávání CO₂ a zpětné získávání kyslíku; to bylo ještě před tím, než se pěstování rostlin rozšířilo do všech tunelů. Ale taky to lapalo zápachy, nebo aspoň mělo to zápachy lapat, a navíc tu také rostla částečně nějaká potrava. Celý ten prostor byl možná osmdesát metrů dlouhý a dvakrát vyšší než já. Byl dost široký, aby se tam mohly vinout cestičky. Byly vysypané něčím, co vypadalo jako stará dobrá pravá pozemská špina. Ve skutečnosti to byl humus vyrobený z odpadního kalu pár tisíc lidí, kteří používali záchody na Gateway, ale nepoznali byste to ani podle vzhledu ani podle zápachu.

Pod prvním stromem, dost velkým, abych si k němu mohl sednout, byly nataženy jemné sítě na zachytávání padajících moruší. Takže jsem si pod něj sednout nemohl. Prošel jsem kolem a dole na cestě byla žena s dítětem.

Dítě! Nevěděl jsem, že na Gateway jsou nějaké děti. Byla to malá holčička, možná jí byl tak rok a půl a hrála si s míčem tak velkým a díky nízké gravitaci tak pomalým, že vypadal jako nafukovací balóněk.

"Ahoj, Bobe." To bylo další překvapení; ta žena, co mě zdravila, byla Gelle- Klára Moynhnová. Bez rozmyšlení jsem řekl: "Nevěděl jsem, že máš malou holčičku." "Nemám. To je Kathy Francis a její maminka mi ji někdy půjčuje.

Kathy, tohle je Bob Broadhead." "Ahoj, Bobe," řekla ta malá a bedlivě si mě ze tří metrů prohlížela.

"Jsi Klářin přítel?" "Doufám, že jo. Ona je moje učitelka. Chceš si házet s míčem?" Kathy ukončila zkoumání a naprosto zřetelně - jednotlivá slova od sebe oddělovala tak, jak to dělají dospělí - řekla: "Neumím si házet, ale přinesu ti šest moruší. Víc dostat nemůžeš." "Děkuji." Sedl jsem si vedle Kláry, která si objímala kolena a sledovala dítě. "Je kouzelná." "Asi jo. Těžko říct, když tu skoro žádný děti nejsou." "Ale ona není prospektor, že ne?" Ne, že bych si chtěl dělat legraci, ale Klára se srdečně smála.

"Její rodiče jsou stálými zaměstnanci Korporace. Tedy, většinou. Právě teď je její matka na výpravě; občas to mnozí z nich dělají. Máš spoustu času na to, abys přemýšlel o tom, o co Heecheeům šlo, než se sám pokusíš rozluštit ty hádanky." "To zní nebezpečně." Zasykla, abych zmlkl. Kathy se vrátila, v každé otevřené dlani pro mě měla tři moruše a nesla je tak, aby je nepomačkala. Chodila hrozně legračně, skoro jako by nepoužívala stehenní a lýtkové svaly; jako by se nohama střídavě odrážela od balónu a jako by plula do dalšího kroku. Když jsem na to přišel, zkusil jsem to taky a ukázalo se, že je to velmi účinný způsob chůze v nulové gravitaci, ale moje reflexy mi nedovolily chodit stejně. Abyste takhle chodili přirozeně, tak se podle mého asi musíte na Gateway narodit.

Klára byla v parku mnohem uvolněnější a mnohem ženštější než Klára učitelka. Obočí, co vypadalo spíš mužsky a rozzlobeně, bylo teď přívětivé a přátelské. Pořád moc hezky voněla.

Bylo to strašně příjemný s ní klábosit, když Kathy kolem nás elegantně cupitala a hrála si s míčem. Mluvíli jsme o tom, kde jsme všude byli a nenašli jsme ani jedno místo, kde bychom byli oba. Ale jednu společnou věc jsme přece jen měli - já se narodil skoro ve stejný den jako její o dva roky mladší bratr.

Tento park je MONITOROVÁN průmyslovou piezovizí

Přejeme vám příjemný pobyt. Netrhejte květiny ani ovoce. Neničte rostliny. Při návštěvě parku můžete jíst ovoce spadlé ze stromů, a to v tomto množství: Hroznové víno, třešně 8 kusů na osobu Ostatní drobné ovoce a bobule 6 kusů na osobu Pomeranče, citróny, hrušky 1 kus na osobu Neodstraňujte štěrk z cestiček. Veškeré odpadky odhazujte do odpadkových košů.

ODDĚLENÍ ÚDRŽBY KORPORACE GATEWAY

"Měla jsi svého bráchu ráda?" zeptal jsem se, byl to gambit rozehraný jen tak pro legraci.

"No, jasně. Byl mimino. Ale byl to Skopec, narodil se pod Merkurem a Měsícem. Tak byl samozřejmě nestálý a náladový. Myslím, že by měl složitý život." Nechtěl jsem se ptát, co se s ním stalo, a ještě mň jsem se chtěl ptát, jestli tomu nesmyslu doopravdy věří, nezdálo se mi to taktní, a ona stejně mluvila dál. "Já jsem Sťelec. A ty - aha, no jasně. Musíš být totéž co Davie." "Asi jo," řekl jsem slušně. "Já, ehm, se o astrologii moc nezajímám." "To není astrologie, ale genetialogie. To první je pověřivost, to druhý věda." "Hm." Smála se. "Vidím, že jsi posměváček. To nevádí. Když tomu věříš, dobře; když ne - no, k tomu, abys uvěřil gravitačnímu zákonu, nemusíš skákat z dvousetposchodového domu." Kathy se usadila vedle nás a slušně se zeptala: "Vy se hádáte?" "Ne tak docela, miláčku." Klára ji pohladila po vlasech.

"To je dobře, Kláro, protože já potřebuji čůrat a tady to asi nejde." "Stejně už musíme jít. Jsem ráda, že jsem tě potkala, Bobe.

Dávej si pozor na melancholii, slyšíš?" A odcházely, držely se za ruce a Klára se pokoušela napodobit zvláštní chůzi té malé. Vypadaly moc hezky... jako vločky sněhu.

Ten večer jsem vzal Sheri na večírek Dane Mečnikova. Byla tam Klára, v kombinéze, která jí odhalovala břicho, moc jí to slušelo.

"Nevěděl jsem, že znáš Dane Mečnikova," řekl jsem.

"Který to je? Víš, mě pozval Terry. Půjdeme dovnitř?" Večírek se rozplízl až do tunelu. Díval jsem se přes dveře a byl jsem překvapený, když jsem viděl, kolik je uvnitř místa; Terry Yakamora měl dvě celé místnosti, každá dvakrát tak velká jako můj pokoj.

Koupelnu měl jen pro sebe a skutečně tam byla vana nebo aspoň sprcha.

"Vypadá to tu pěkně," řekl jsem obdivně a potom jsem zaslechl, jak nějaký host vypravoval něco o tom, že Klára bydlí přesně o jednu úroveň níž. To změnilo můj názor na ni: když si může dovolit bydlet v nejdražší části Gateway, tak proč tady ještě je? Proč se nevrátí domů utratit ty peníze a užít si? Nebo naopak, když je pořád na Gateway, proč tady utrácí čas a pracuje jako pomocná instruktorka, tím si vydělá sotva na zaplacení daně, místo toho, aby se vydala na výpravu a zase vydělala peníze? Ale neměl jsem příležitost se jí na to zeptat. Ten večer většinou tancovala s Terrym Yakamorou a dalšími členy odlétající posádky.

Ztratil jsem Sheri z dohledu, až ke mně přišla po pomalém, téměř nehybném foxtrotu a přivedla si partnera. Byl hodně mladý - vlastně chlapec; vypadal na devatenáct. Byl mi povědomý: tmavá pleť, skoro bílé vlasy, chomáč vousů na dolní sanici, který obloukem lemoval bradu od jedné kotlety ke druhé. Nepřijel ze Země se mnou.

Nebyl v našem kursu. Ale někde jsem ho už viděl.

Sheri nás představila. "Bobe, znáš Francesca Hereiru?" "Myslím, že ne." "Je z brazilského křižníku." Pak jsem si vzpomněl. Byl jeden z těch, co šli seškrabovat spečené kusy masa z vraku lodi, kterou jsme před několika dny viděli. Podle pruhů na manžetě byl torpédoman.

Členové posádek křižníku měli dočasně dozor na Gateway a někdy měli i volno. Přiletěl při pravidelném střídání, přibližně v téže době jako my. Hned potom někdo pustil pásek s horou /tradiční rumunský a izraelský tanec/ a po dlouhém tancování jsme se s Hereirou potkali, oba opření o stěnu, a lapali jsme po dechu. Oba jsme se snažili zůstat po celý zbytek večíru trochu stranou. Řekl jsem mu, že jsem si právě vzpomněl, že jsem ho viděl u vraku.

"Jo, jo, pan Broadhead, vzpomínám si." "Tvrdá práce, co?" řekl jsem jen tak, aby řeč nestála.

Pil hodně, a tak jsem si nemyslel, že mi nějak rozumně odpoví.

"No, pane Broadheade, technický popis téhle části mojí práce je 'ohledání a soupis'. Není to vždycky tak hrozný. Například, vy zanedlouho poletíte a až se vrátíte zpátky, tak já nebo někdo jiný v tyhle funkci vás, pane Broadheade, pořádně prohledá. Prohlídne vám kapsy, zváží vás, změří vás a vyfotí všechno v lodi. Dělá se to proto, abyste nic cenného nepašoval z lodi a z Gateway, aniž byste Korporaci zaplatil její podíl. Potom sepíšu, co jsem našel; když nenajdu nic, napíšu do formuláře 'nula'. Jiný člen posádky z jiného křižníku, který bude náhodně vybrán, udělá naprosto totéž. Takže do vás budeme šťourat dva." Mně to teda jako moc velká sranda neznělo, ale zas to nebylo tak strašný, jak jsem si nejdříve myslel. Řekl jsem mu to.

Zasvítil malýma, hodně bílýma zubama. "No, když ten prohledávaný prospektor bude třeba Sheri nebo támhle Gelle-Klára, tak to není vůbec k zahzení. Jednomu by se to i mohlo docela líbit. Ale prohledávat mužský, o to moc velké zájem nemám, pane Broadhead.

Hlavně když jsou mrtví. Viděl jste někdy pohromadě pět tříměsíčních nebalzamovaných mrtvol? Tak to vypadalo v první lodi, kde jsem prováděl inspekci. Myslím, že nic horšího mě už nepotká." Pak přišla Sheri a vyzvala ho k dalšímu tanci a večírek pokračoval.

Konala se spousta večírků. Zjistil jsem, že tak tomu bylo vždycky, jenže my nováčky jsme ještě nebyli součástí celé společnosti, ale jak jsme se blížili absolutoriu, poznávali jsme pořád víc a víc lidí.

Pořádaly se večírký na rozloučenou. Uvítací večírký při návratu, ale těch už nebylo tolik jako těch prvních. Ani když se posádka vrátila, tak nebyl vždycky důvod k oslavám. Někdy byly posádky pryč tak dlouho, že ztratily naprosto kontakt se všemi svými přáteli. Někdy zase, když výprava byla hodně úspěšná, nechťeli nic, než odejet z Gateway domů. A někdy samozřejmě neměli večírek vůbec, protože v Konečné nemocnici na jednotce intenzivní péče nejsou večírký povoleny.

Ale nechodili jsme jen na večírký; museli jsme studovat. Očekávalo se od nás, že na konci kursu budeme odborníci na zacházení s lodí, techniku přežití a hodnocení zboží. No, já nebyl odborník. Sheri na tom byla dokonce ještě hůř než já. V řízení byla docela dobrá a její bystré oči se smyslem pro detail jí pomáhaly při hodnocení čehokoli, co mohla najít na výpravě. Ale vypadalo to, že si do hlavy nenatluče kurs přežití.

Připravovat se s ní na závěrečné zkoušky byla bída: "Tak, hele, tohle je hvězda typu F s planetou, co má na povrchu 0,8 G, parciální tlak kyslíku 130 milibarů, průměrná teplota na rovníku je plus čtyřicet stupňů Celsia. Tak - co si vezmeš na sebe?" Řekla mi vyčítavě: "Dáváš mi strašně jednoduchý příklad. To je prakticky Země." "Tak, jaká je tvoje odpověď, Sheri?" Poškrábala se zamyšleně pod prsy. Potom netrpělivě potřásla hlavou. "Nic. Myslím tím, že si vezmu na cestu ven skafandr, ale když se dostanu na povrch, můžu chodit v bikinách." "Hovno v bikinách! Taky bys mohla do dvanácti hodin umřít.

Podmínky, jako jsou na Zemi, budou asi vyhovovat stejným organismům, jaké najdeš i na Zemi. Takže patogenům, co tě můžou sežrat." "No, tak dobře -" zdvihla ramena, "tak si nechám na sobě skafandr, dokud neprovedu testy na patogeny." "A jak je provedeš?" "Vezmu ten posranej prevít, ty blboune!" Než jsem stačil něco říct, dodala rychle: "Takže, vezmu ty, počkej, disky základního metabolismu z mrazáku a aktivuju je. Zůstanu na orbitě 24 hodin, dokud neuzrajou, potom, když sestoupím na povrch, vystavím je povětrnostním účinkům a přečtu si hodnoty pomocí, no, C-44." "C-33. Nic takovýho jako C-44 neexistuje." "No, tak dobře. No, a taky si vezmu sadu antigenních posilovačů, takže pokud by došlo k nějakému menšímu problému s některým druhem mikroorganismu, můžu si píchnout injekci, která mi zajistí dočasnou imunitu."

ROZPIS SLUŽEB A PROPUSTEK USS MAYAGUEZ

1. Níže uvedení důstojník a členové posádky určení během příletu na stanici Gateway k inspekci kontrabandu a k doplnění patroly: LINKYOVÁ Tina MASKO Casimir J.

MIRARCHI Iory

2. Níže uvedení důstojník a členové posádky mají oprávnění ke čtyřiaadvacetihodinové propustce na Gateway:

GRYSONOVÁ Katie W. HARVEY Iwan HLEB Caryle T. HOLL William F. jr

3. Upozorňujeme znovu všechny důstojníky a členy posádek, aby se vyhnuli jakýmkoli sporům a dohadům s důstojníky a členy posádek jiných hlídkových lodí bez ohledu na jejich národnost nebo situaci a aby se zdrželi vyjádření klasifikovaných informací jakékoli jiné osobě. Porušení těchto pravidel bude mít za následek úplný zákaz pobytu na Gateway kromě jiných postihů, o kterých může rozhodnout trestní soud.

4. Dočasná služba na Gateway je výsada, nikoli právo. Pokud jí chcete dosáhnout, musíte se o to přičinit.

Podle rozkazu KAPITÁNA USS MAYAGUEZ

"Dejme tomu, že zatím je to dobrý," řekl jsem pochybovačně.

V praxi si to všechno samozřejmě pamatovat nemusí. Může si přečíst návody na baleních nebo si přehrát pásky a úplně nejlepší by bylo, aby letěla s někým, kdo už předtím letěl a kdo ty propletence zná. Ale byla tu ještě možnost, že se stane něco nepředpokládaného, co může všechno zhatit, a ona zůstane odkázaná sama na sebe a to opomímám tu skutečnost, že musí udělat závěrečný zkoušky. "A co dál, Sheri?" "Jako dycky, Bobe! Mám vyjmenovat celej ten seznam? Dobře.

Rádiový spojení, náhradní zdroj proudu, geologická výbava, zásobu jídla na deset dní - a ne, nebudu jíst na planetě vůbec nic, co tam najdu, ani kdyby to byl hamburger ze stánku McDonalda hned u lodi.

A pak ještě náhradní rtěnku a hygienické kapesníčky." Čekal jsem. Hezky se usmála, snažila se mě odrovnat.

"A co zbraně?" "Zbraně?" "Jo, sakra! Když je to skoro totéž jako na Zemi, jaká je pravděpodobnost života?" "No jo.

Počkej. Dobře, samozřejmě, potřebuju je a vezmu si je.

Ale, moment, nejdřív si čuchnu, jestli ve vzduchu není metan, vezmu si na pomoc spektrometr. Když nebude ve vzduchu metan, tak tam nebude ani život. Tak to se pak nemám čeho bát." "To znamená, že tam nežijí savci a ty se máš čeho bát. Co hmyz? Plazi? Dřavci?" "Dřavci?" "To jsem si právě teď vymyslel, abych ti popsal druh života, o kterém jsme nikdy neslyšeli, který svými vnitřnostmi neprodukuje metan, ale pojídá lidi." "No, jasně. Tak si vezmu ruční zbraň a dvacet střel dum-dum.

Dej mi další." A pak jsme pokračovali. Když jsme poprvé jeden druhého zkoušeli, říkali jsme si obvykle v takovýchle situacích: "No, nemusíš si dělat starosti, protože s váma stejně pojedou já," nebo "Dej mi pus, ty blázne." Ale pak jsme to už přestali říkat a brali jsme to všechno vážně.

Navzdory všemu jsme absolvovali. Všichni.

Uspořádali jsme večírek na oslavu - Sheri a já, všichni čtyři Forehandovi, a další, co s námi přijeli ze Země a ještě dalších šest nebo sedm lidí, který se tu objevili kdovíodkud. Nikoho cizího jsme nepozvali, ale učitelé cizí nebyli.

Všichni přišli, aby nám popřáli všechno nejlepší. Klára přišla pozdě, vypila rychle jeden drink, všechny nás políbila, mužský i ženský, dokonce i to finský dítě, co mělo jazykovou bariéru, a co si muselo všechno přehrávat z pásky. Na toho čekaly velké problémy. Instrukce byly připraveny ve všech jazycích, o kterých jste kdy slyšeli a když náhodou nebyl k dispozici váš přesný dialekt, projeli překladový počítač a dali vám nejbližší analogickou mutaci. To postačovalo k absolutoriu kursu, ale pak teprve začínaly problémy. Pokud uvažujete rozumně, pak vám musí být jasné, že si vás k sobě nevezme posádka, která s vámi nemůže komunikovat. Tenhle člověk měl takovou bariéru, že nebyl schopen naučit se žádný jazyk a na Gateway nebylo živáčka, co by uměl finšsky.

Rozlezli jsme se do tunelu v délce našich trojích dveří po obou stranách - kolem Sheriinych, Forehandových a mých.

Tancovali jsme a zpívali tak dlouho, až někteří z nás usínali, potom jsme navolili se- znam odletů na obrazovku piezovize. Napitý piva a nakouřený cigárama jsme losovali, kdo si bude vybírat první, a já to vyhrál.

Něco mi cvaklo v hlavě. Ne, že bych úplně vystřízlivěl. To nebylo ono. Pořád jsem se cítil šťastnej, v celým těle jsem cítil teplo a byl jsem úplně otevřený veškerým osobním signálům. Ale kousek mé mysli se otevřel a pár skrytých očí se díval do budoucnosti a usuzoval.

"No," řekl jsem, "myslím, že se teď tyhle šance vzdám. Sessi, ty jsi číslo dvě; vyber si teď ty." "Třicet jedna nula devět," odpověděl pohotově; všichni Forehandové se museli už dlouho předtím poradit. "Díky, Bobe." Pokynul jsem mu, opile, bezstarostně. Opravdu mi nebyl nic dlužen. Byla to Jednička a já bych Jedničku nevzal za žádnou cenu.

K tomuhle účelu se na obrazovce neobjevilo nic, co by se mi zamlouvalo.

Zazubil jsem se na Kláru a zamrkal jsem na ni; na chvíli byla vážná, pak na mě taky mrkla, ale pořád se tvářila vážně.

Věděl jsem, že si uvědomila, co jsem pochopil: všechny tyhle lety byly odmítnuté.

Nejlepší už ukořistili ti, co se vrátili, a stáli zaměstnanci, jakmile je oznámili.

Sheri si vylosovala pátý pořadí a když přišla na řadu, podívala se přímo na mě: "Já si vezmu tu Trojku, jestli se mi podaří ji naplnit.

Co ty na to, Bobe? Chystáš se letět, nebo ne?" Usmál jsem se. "Sheri," řekl jsem sladce a rozumně, "všimni si, že žádné z těch, co se vrátili, to nevzal. Je to opancovaná loď.

Nevíš, kam to může letět. A na řídicím pultu je na můj vkus trochu moc zelený barvy." (Nikdo samozřejmě nevěděl přesně, co ty barvy znamenají, ale ve škole se rozmohla taková pověra, že nadměrné množství zelené barvy znamená

supernebezpečnou výpravu.) "Je to jediná volná Trojka a je tam taky prémie." "To není nic pro mě, miláčku. Zeptej se Kláry. Ta se v tom vyzná a já dám na její úsudek." "Já se ale ptám tebe, Bobe." "Ne, já si počkám na něco lepšího." "Já čekat nebudu, Bobe. Už jsem mluvila s Willou Forehandovou a ona souhlasí. Přinejhorším vezmeme s sebou kohokoli," řekla a dívala se při tom na toho Fina, který se sám pro sebe opile usmíval, když se díval na seznam odletů. "Ale - ty a já, my jsme si přece říkali, že pojedeme spolu." Zavrtěl jsem hlavou. "Tak si tady třeba shnij," vyletěla. "Ta tvoje přítelkyně se bojí stejně jako ty!" Ty střízlivé oči v mojí lebce se podívaly na Kláru a na ztuhlý, nehybný výraz v její tváři; a s úžasem konstatovaly, že Sheri měla pravdu. Klára na tom byla jako já. Oba jsme se báli letět.

INZERÁTY

GILLETTE, RONALD C., odejel z Gateway někdy v loňském roce. Pokud o něm cokoli víte, informujte, prosím, manželku Annabelle, prostřednictvím kanadského vyslanectví, Tharsis, Mars.

Odměna.

AUTPILOTI, DOBYVATELÉ vesmíru, nechtě peníze pracovat ve váš prospěch v době, kdy budete pryč. Investujte do vzájemných fondů, cenných papírů, půdy, a využijte i dalších možností.

Mírný poplatek za konzultaci. 88-301.

PORNODISKY PRO dlouhé osamělé výpravy. 5fl hodin 500 \$. Různé druhy nebo na objednávku. Hledáme rovněž modely. 87-108.

11

Říkám Sigfridovi: "Obávám se, že tohle sezení nebude moc přínosný. Jsem prostě vyřízenej. Sexuálně, jestli víš, co to znamená." "Samozřejmě, že vím, co to znamená, Bobe." "Takže o tom nemusím moc mluvit." "Pamatuješ si nějaké sny?" Kroutím se na gauči. Jak to bývá, pamatuju si jeden nebo dva.

Říkám: "Ne." Sigfrid vždycky trvá na tom, abych mu vyprávěl svoje sny. Já to nemám rád.

Když poprvé chtěl, abych mu svoje sny vyprávěl, řekl jsem mu, že sny mívám jen málokdy. Řekl mi trpělivě: "Myslím, Bobe, že víš, že sny mají všichni. Možná si svoje sny v bdělém stavu nepamatuješ.

Ale když to zkusíš, tak si je zapamatuješ." "Ne, nezapamatuju. Ty si je můžeš zapamatovat. Ty jsi stroj." "Já vím, Bobe, že jsem stroj, ale my mluvíme o tobě. Zkusíš jeden experiment?" "Možná." "Není to nic těžkého. Připrav si k posteli tužku a kus papíru.

Hned jak se probudíš, napiš, co si pamatuješ." "Ale já si ze svých snů nepamatuji vůbec nic." "Myslím, že to stojí za pokus, Bobe." No, tak jsem to teda udělal. A víte, že jsem si fakt začal pamatovat svoje sny? Napřed jenom útržky. A zapisoval jsem si je a někdy je řeknu Sigfridovi, to mu udělá velikou radost. On sny prostě zbožňuje.

Já osobně v tom nespatoval žádný užitek... No, teda zpočátku.

A pak se stalo něco, co mi dalo za vyučenu.

Jednou ráno jsem se probudil ze strašně nepříjemného snu, co byl tak děsivě doopravdickej, že jsem v první chvíli nevěděl docela jistě, jestli to nebyla pravda a bylo to tak strašný, že jsem se neodvažoval přesvědčit sám sebe, že to byl jenom sen. Otrásl to mnou natolik, že jsem to začal zapisovat, jak nejrychleji to šlo, pamatoval jsem si každou drobnost. Pak se rozezvučel piezotelefon. Zvedl jsem ho a představte si, za tu chvíli, co jsem mluvil telefonem, jsem to všechno zapomněl! Nemohl jsem si vzpomenout naprosto na nic. Dokud jsem se nepodíval na poznámky. Pak se mi to zase vybavilo.

No, a když jsem se se Sigfridem za den nebo za dva sešel, tak jsem to všechno zase zapomněl! Jako by se to nikdy nestalo. Ale schoval jsem si ten kus papíru a musel jsem mu to přečíst. Tehdy jsem měl pocit, že byl sám se sebou a taky se mnou nejspokojenější. S tím snem si dělal starosti celou hodinu. Hledal symboly a významy v sebemenším detailu. Nepamatuju si, jaký to byly, ale pamatuju si, že to pro mě vůbec žádná legrace nebyla.

Mimochodem, víte, co je fakt zvláštní? Ten papír jsem cestou od něj vyhodil a teď si za nic na světě nevzpomenu, o čem ten sen byl.

"Vidím, že se ti nechce povídat o snech," říká Sigfrid. "Chceš mluvit o něčem jiném?" "Ani ne." Chvilí neodpovídá a já vím, že sází na čas. Čeká, až to nevydržím a něco řeknu, cokoli blbého. Tak říkám: "Můžeš se tě, Sigfride, na něco zeptat?" "To přece můžeš vždycky, Robe." Někdy mám pocit, že se opravdu snaží o úsměv. Jako o opravdický úsměv. Hlas mu tak zní.

"Zajímalo by mě, co děláš s tím vším, co ti povídám." "Nevím, jestli dobře chápu tvoji otázku, Robbie. Pokud se ptáš na program ukládání informací, odpověď je čistě technická." "Ne, to nemyslím." Váhám, myslím na to, jaká to je vlastně otázka a divím se, proč se na to ptám. Řek bych, že se to všechno vztahuje k Sylvii, byla to morálně pokleslá katolička. Já opravdu její víru nenáviděl a dával jsem jí najevo, že si myslím, že je hloupá, když od víry upustila, protože jsem nenáviděl její zpovědi. Moje nitro bylo zaneřáděný všema těma pochybnostma a strachama, kterejch jsem se nemohl zbavit. Strašně rád bych je předal faráři u zpovědi. Vidím, že byste si mohli udělat pěkný vobrázek z toho všeho sajrajtu v mé hlavě, co mě žene do zpovědnice, odtud to farář předává monsignorovi diecéze (nebo někomu jinému; o církvi toho opravdu moc nevím) a všechno to skončí u papeže, kterej je vlastně jímku špíny, bolesti, bídy a viny celého světa. Dál to pak putuje k samotnému bohu. (Teda, jestli bůh existuje; nebo za předpokladu, že existuje nějaká adresa "Bůh", kam se všechno to svinstvo dá poslat.) V každém případě jde o to, že jsem tentýž systém viděl v psychoterapii: místní odpad se vlévá do stoky, potom se to dostane do dálkového vedení, což psychiatry z masa a kostí zažene do úzkých, jestli chápete, co mám na mysli. Kdyby Sigfrid byl živá bytost, tak by nemohl vydržet celou tu bídu, která se na něj hrnula. Především by měl mít svoje vlastní problémy. Měl by mít ty moje, protože tím, že bych mu

je předal, bych se jich mohl zbavit. Měl by mít taky problémy všech těch, kdo taky sedí na tomhle gauči; a sám by se toho všeho měl zbavovat, protože je to nutný, předávat to dalšímu člověku, co by ho analyzoval a tak dále a tak dále, až by se dostaly - ke komu? K duchu Sigmunda Freuda? Ale Sigfrid není živý. Je to stroj. Necítí bolest. A kam teda všechna ta bolest a všechno to bahno vlastně jde? Snažím se mu tohle všechno vysvětlit a nakonec mu říkám: "Nevidíš to, Sigfride? Když já ti předám svoji bolest a ty ji předáš někomu jinému, musí to někde končit. Nezdá se mi možný, že by to skončilo jako magnetický bubliny v kousku křemene, kterej nikdy nikdo necítí." "Myslím, že není účelné diskutovat s tebou o přirozenosti bolesti, Robe." "Je účelné diskutovat o tom, jestli jsi živý nebo ne?" Skoro si povzdechne. "Bobe, nemyslím, že není účelné diskutovat s tebou ani o přirozenosti skutečnosti. Já vím, že jsem stroj. Ty víš, že jsem stroj. Proč jsme tady? Abysme pomohli mně?" "Na to se někdy ptám taky," trucuju.

"Nemyslím, že by sis s tím doopravdy dělal nějaké starosti.

Myslím, že je ti jasné, že ty jsi tady proto, abych pomohl tobě. A toho lze dosáhnout tak, že se pokusím, aby se něco dělo v tobě, uvnitř. To, co dělám s informacemi, by mohlo ukojit tvou zvědavost, mohlo by ti to také posloužit jako omluva, že tahle sezení probíhají jako intelektuální rozmluvy místo terapie -" "Zásah, Sigfride," přerušuju ho.

"Ano. Ale to, co s nimi děláš, mění tvoje pocity a taky na tom záleží, jestli se tvoje funkce nějak zlepší nebo zhorší v situacích pro tebe velmi důležitých. Prosím tě, Bobe, soustřeď se na své vlastní nitro, ne na moje." Říkám obdivně: "Ty jsi fakt zasraně chytrá mašina, Sigfride." "Z toho, co jsi právě řekl, jsi podle mě vyjádřil asi tohle: 'Nesnáším tvoje posraný vnitřnosti, Sigfride.'" Nikdy předtím jsem ho neslyšel říct něco takového a překvapuje mě to. Než si uvědomím, že jsem vlastně přesně totéž řekl já ne jednou, ale několikrát. A je to pravda.

Nesnáším jeho vnitřnosti.

Pokouší se mi pomoci a já ho za to strašně nenávídím. Myslím na sladkou sexy S.Ya. a na to, jak strašně ráda dělá všechno, co chci, a pěkně zblízka. Já chci, strašně chci Sigfridovi ublížit.

12

Jednou ráno jsem se vrátil do pokoje a piezofon ječel zesláble, jako když zdálky slyšíte našťavanýho komára. Namačkal jsem kód pro vzkazy a dozvěděl jsem se, že asistentka ředitele osobního oddělení chce, abych k ní ten den ráno přišel v deset nula nula. Už bylo stejně hodně po desátý. Už jsem si zvykl trávit spoustu času a většinu nocí s Klárou. Její bejvák byl mnohem pohodlnější než můj. Vzkaz jsem dostal až skoro v jedenáct a moje zpoždění k náladě asistentky ředitele nepřispělo.

Byla to strašně tlustá ženská a jmenovala se Emma Fotherová.

Přerušila mě, když jsem se omlouval, a obořila se na mě: "Kurs jste ukončil před sedmácti dny. Od té doby neděláte vůbec nic." "Čekám na tu pravou výpravu," řekl jsem.

"Jak dlouho ještě hodláte čekat? Poplatek za pobyt na osobu máte zaplacen ještě na tři dny. Co potom?" "No," řekl jsem skoro opravdově, "stejně jsem se chystal vás kvůli tomu dneska navštívit. Chtěl bych tady na Gateway nějakou práci."

ZPRÁVA O VÝPRAVĚ

Lod' 3-31, výprava 08D27. Posádka C. Pitrin, N. Ginza, J. Krabbe.

Doba letu 19 dní 4 hodiny. Poloha nejasná, přibližná výše (- 2 světelné roky) Zeta Tauri.

RESUMÉ: "Lod' se dostala do transpolární oběžné dráhy planety o poloměru 0.88 poloměru Země v 0.4 astronomické jednotky.

Planeta má tři zaznamenané malé satelity. Existence dalších šesti planet vydedukována počítačovou logikou. Primární K7.

Přistání provedeno. Tato planeta zjevně prošla teplým obdobím.

Není zde žádný led a jsou zde pobřežní čáry, ne příliš staré. Žádné příznaky obydlí. Žádný inteligentní život.

Podrobným snímáním bylo zjištěno místo, které Heecheeům sloužilo jako místo ke schůzkám na naší oběžné dráze.

Přiblížili jsme se k tomu místu. Bylo neporušené. Při pokusu o vstup došlo k explozi, při níž N. Ginza zahynul. Naše loď byla poškozena a my jsme se vrátili. J. Krabbe zemřel cestou. Žádné artefakty jsme nenalezli. Biologické vzorky z planety byly poškozeny při explozi lodi."

"Pfff." (Nikdy předtím jsem nikoho neslyšel vyloudit takový zvuk, ale přesně takhle to znělo.) "Tak vy jste přijel na Gateway, abyste tu čistil stoky?" Bylo jasné, že je to bluf, protože moc stok tady nebylo; nebyl tu dostatečný sklon.

"Ta pravá výprava se může objevit kdykoli." "Samozřejmě, Bobe. Víte, lidi, jako jste vy, mi dělají starosti.

Máte vůbec tušení, jak důležitá je vaše práce tady?" "No, myslím, že ano -" "Celý vesmír je tu pro nás, abychom ho objevili a přivezli domů! Gateway je jediná cesta, jak se k němu můžeme dostat. Člověk jako vy, který vyrostl na planktonových farmách -" "Ve skutečnosti to byly potravinové doly ve Wyomingu." "To nevádí! Víte sám, jak zoufale lidstvo potřebuje to, co mu můžeme dát my. Nová technika. Nové zdroje energie. Potraviny! Nové světy vhodné pro život." Potřásala hlavou a přitom propichovala třídič, co měla na stole.

Vypadala našťavaně a zároveň ustaraně. Řek bych, že byla hodnocená podle toho, kolik ulejšů a parazitů se jí podařilo přimět k tomu, aby vyletěli tak, jak se to od nás očekávalo. To vysvětlovalo její nepřátelské chování - vezmete-li v úvahu, že hlavně ona sama chce na Gateway zůstat. Pustila ten třídič, vstala a otevřela kartotéku u zdi.

"Doufám, že se mi podaří vám tady nějakou práci sehnat," řekla přes rameno.

"Vaše jediná profese je prospektor a tu vy nevyužíváte." "Budu dělat cokoli - skoro cokoli," řekl jsem.

Podívala se na mě arogantně a pak se vrátila ke svému stolu.

Na to, že to byla hrouda sto kil masa, byla ta žena překvapivě elegantní.

Možná, že vrtoch tlusté ženy nezvadnout souvisel s její touhou udržet si tuhle práci a zůstat na Gateway. "Budete vykonávat tu nejméně kvalifikovanou práci," varovala mě. "Nebudete dostávat moc velký plat. Sto osmdesát za den." "Beru!" "Z toho budete muset platit daň na hlavu. To si odečtete a ještě asi tak dvacet dolarů na jídlo denně a co vám zbyde?" "Když budu potřebovat peníze, najdu si vždycky nějakou příležitostnou práci." Povzddechla si. "Vy jenom ten den odkládáte, Bobe. Já nevím.

Pan Xien, ředitel, sleduje bedlivě žádosti o zaměstnání. Bude dost těžké obhájit vaše přijetí do práce. A co budete dělat, když onemocníte a nebudete moci pracovat? Kdo za vás zaplatí daň?" "Asi se vrátím na Zem." "A celá vaše výuka přijde vniveč?" Zavrtěla hlavou. "Znechtivil jste mě, Bobe." Ale procvakla mi pracovní lístek, kde mi bylo přikázáno, abych informoval šéfa posádek na rovině Grand, Severní sektor, že jsem byl přidělen k ošetřování zeleně. Ten rozhovor s Emmou Fotherovou se mi nelíbil, ale byla to pro mě zkušenost. Když jsem o tom ten večer mluvil s Klárou, řekla mi, že jsem měl kliku.

"Máš štěstí, že jsi jednal s Emmou. Starý Xien někdy lidi nechává až jim dojdou peníze na daně." "A co pak?" Vstal jsem a sedl jsem si na okraj jejího lůžka a hledal jsem boty. "Nacpe je do přechodové komory?" "Nedělej si legraci, mohlo by dojít i k tomu. Xien je typ starého Maa, na marnotratníky je strašně tvrdý." "S tebou se bezvadně povídá."

Usmála se, převrátila se a mnula si nos o moje záda. "Rozdíl mezi tebou a mnou, Bobe," řekla, "je, že já mám ze své první výpravy ulito pár lupenů. Výdělek nebyl nijak převratný, ale něco jsem vydělala.

Taky jsem už letěla a oni potřebovali lidi, jako jsem já, aby učili lidi, jako jsi ty." Natáhl jsem ruku dozadu k jejímu boku, pootočil jsem se a dotkl jsem se jí, spíš jakoby náznakem než agresivně. Byly takové věci, o kterých jsme příliš nemluvili, ale - "Kláro?" "Hm?" "Jaký to je na výpravě?" Chvilí si třela bradu o moje předloktí, dívala se na holografické zobrazení Venuše na stěně. "...Děsivý." Čekal jsem, ale ona o tom už neřekla nic. Tohle jsem věděl už před tím. Děsil jsem se už tady na Gateway. Nemusel jsem jet na autobusový výlet za tajemstvím Heecheeů, abych věděl, jak to vypadá, když se člověk bojí, už jsem ten pocit znal.

"Fakt nemáš možnost volby, Bobe," řekla skoro něžně téměř sama pro sebe.

Najednou jsem se našel. "Ne, nemám! Přesně jsi, Kláro, popsalas celý můj život. Nikdy jsem neměl možnost volby - jen jednou, když jsem vyhrál v loterii a rozhodl jsem se jet sem. Nevím, jestli jsem se tenkrát rozhodl správně." Zivla a ještě chvíli se třela o moji ruku. "Jestli se už nebudeme milovat, dala bych si ještě něco k jídlu, než půjdu spát. Pojď, zvu tě do Modrého pekla." Péče o zeleň byla skutečně péče o zeleň: hlavně o břečťany, které napomáhaly udělat Gateway snesitelnou. Přihlásil jsem se do služby a byl jsem překvapený - mile překvapený - ukázalo se totiž, že můj šéf je můj beznohý soused Šikitei Bakin.

Pozdravil mě tak, že to vypadalo, že má fakt radost. "To je od tebe hezké, že jsi se k nám připojil, Robinette. Myslel jsem si, že hned poletíš." "Poletím, Šiky, hodně brzy poletím. Jen co na seznamu bude ten správný let." "Jasně." Nechal to, jak to bylo, a představil mě ostatním pečovateli o zeleň. Všechny jsem si nezapamatoval, akorát jednu holku, co měla nějakou vazbu na profesora Hegrameta, velký zvíře v oboru heecheeologie doma, a dva chlapy, co už měli za sebou pár výprav. Ani nebylo třeba, abych je všechny znal. Všichni jsme chápali ten podstatný problém nás všech bez velkého povídání. Nikdo z nás nebyl tak docela připravený na to, aby se zapsal jako člen posádky do seznamu.

Nebyl jsem připravený na to, abych přemýšlel o tom, proč.

Ale při péči o zeleň se dalo přemýšlet až až. Šiky mi dal hned práci, připevňoval jsem takovým lepivým sajrajtem konzoly na stěny z heecheevského kovu. Byl to nějaký druh speciálně vyrobeného lepidla.

Přilnulo jak ke kovu Heecheeů, tak i k žebrovým fóliím krabic s rostlinami a neobsahovalo to žádný rozpouštědla, co by unikaly do vzduchu a zamořovaly ho. Měl jsem za to, že bylo děsně drahý. Když se tím člověk pokecal, musel se naučit snést to na sobě, dokud se pokožka i s tím neodloupla. Když jste se pokusili dostat to z kůže násilím, zranění bylo tak hluboký, že vám tekla krev.

Když jsme zavěsili určený počet konzol, shromáždili jsme se všichni v čistírně splašků, tam jsme si vyzvedli krabice naplněné bahnem a pokryté celulózovým filmem. Nasadili jsme je na konzoly, přišroubovali jsme je samosvornými maticemi a přidali jsme k nim nádoby s vodou. Ty krabice by na Zemi vážily každá určitě tak sto kilo, ale na Gateway to byla hračka. Dokonce i fólie, z níž byly vyrobeny, je pevně udržela u konzol. Potom, když jsme byli všichni hotoví, Šiky sám zasázel semenáče do všech nádob a my jsme si šli pro další várku konzol. Bylo docela legrační se na něj dívat. Nesl podnosy se sazenicemi rostlin zavěšené na řemínku na krku, jako když holky někdy prodávají cigarety. Jednou rukou se držel na úrovni konzoly a druhou sázel semenáče skrz film do bláta.

Byla to klidná práce, byla užitečná (řek bych) a čas při ní ubíhal.

Šiky nás nenutil pracovat příliš tvrdě. V duchu si stanovil normu na den. Když jsme upevnili a naplnili šedesát konzol, nevadilo mu, že se flákáme, pokud jsme to provozovali nenápadně. Občas se přišla podívat Klára, aby jí den utekl, někdy i s holčičkou, a měli jsme i spoustu dalších návštěvníků. A když bylo dost času a nebylo s kým zajímavým si poklábat, šli jsme se občas na hodinku nebo tak projít.

Prošel jsem velký kus Gateway, kde jsem před tím nikdy nebyl, a každý den jsem svoje rozhodnutí odkládal.

Všichni jsme mluvili o tom, že poletíme. Skoro každý den jsme slyšeli dunění a vibrace, jak se přistávací moduly odlepovaly od svých doků a tlačily před sebou vesmírné lodi tam, kde se zapne hlavní heecheevský pohon. Skoro stejně často jsme pociťovali slabší kratší otřes, když se nějaká loď vrátila. Po večerech jsme chodili na něčí večírky. Tehdy už všichni z mého kursu vyletěli, skoro všichni.

Sheri letěla s Pětkou - neviděl jsem ji, abych se zeptal, proč změnila svoje plány, a nevěděl jsem přesně, jestli mě to vůbec zajímalo; posádku lodi, se kterou letěla, jinak tvořili samí muži. Mluvili německy, ale myslím, že si Sheri sama spočítala, že se bez velkého mluvení obejde docela dobře. Poslední byla Willa Forehandová. Klára a já jsme šli na její

večirek na rozloučenou a pak jsme se druhý den ráno šli dolů do doků podívat na její start. Měl jsem být v práci, ale neřekl bych, že to Sikimu nějak vadilo. Smůla byla v tom, že se tam objevil i pan Xien a bylo mi jasné, že mě poznal.

"Do prdele," řekl jsem Kláře.

Zahihňala se, vzala mě za ruku a vypadli jsme odtud. Procházeli jsme se, až jsme narazili na stoupací lano, a vyjeli na další úroveň.

Sedli jsme si na břeh Velkého jezera. "Bobe, ty starej chuligáne," řekla Klára, "myslím, že to nenechá jen tak. Určitě tě seřve."

INZERÁTY

SLUŽEBNÁ, KUCHARKA nebo společnice. Daň na hlavu + 10\$ za den. Phyllis, 88-423

GURMÁNSKÁ KUCHYNĚ import ze Země, vše, co je těžko k sehnání. Využijte zaručenou a jedinečnou spolupráci při dopravě skupinových dodávek dle vašeho výběru. Ušetřete vysoké poplatky za dodávky jednotlivých druhů. K dispozici jsou katalogy Sears, Bradley, G.U.M. 87-747.

NOVÁČEK z Austrálie, muž, docela hezký, hledá inteligentní společnici Francouzku. 65-182.

Pokrčil jsem rameny a hodil jsem kousek oblázku do vypuklého jezera, dobře dvě stě metrů v průměru. Bylo mi nanič a byl jsem zvědavý, jestli někdy dospěju do toho stadia, kdy překonám ten strach z rizika hrozný smrti ve vesmíru, kdy bude menší, než strach zůstat přikřčený na Gateway. Byl to divnej strach. Necítil jsem ho. Věděl jsem, že jediným důvodem, proč zůstávám, byly moje obavy, ale nepociťoval jsem je jako strach, jenom jako rozumnou obezřetnost.

"Myslím," řekl jsem a pozoroval jsem se, jak začínám větu, aniž bych věděl, jak ji ukončím, "že to udělám. Co kdybys letěla se mnou?" Klára se posadila a celá se otfášla. Po chvíli odpověděla: "Možná. Co navrhuješ?" Neměl jsem co navrhnout. Byl jsem jenom divák, co se sám na sebe dívá, jak se prokecává do průšvihů. Ale řekl jsem, jako kdybych to plánoval už několik dní: "Myslím, že by nebylo špatný si to zopakovat." "V žádným případě!" Vypadala skoro našťavaně. "Jestli poletím, tak někam, kde jsou doopravdy peníze." Samozřejmě, to bylo tam, kde bylo i veliký nebezpečí. I když samozřejmě i opakované lety dopadly často dost bídne.

Kladem na opakovaných letech je to, že víte, že někdo už tuhle cestu absolvoval a vrátil se a nejen to, dokonce našel i něco, co by stálo za zopakování. Některý tyhle lidi jsou pěkně bohatý. Je to svět Peggy, odkud pocházejí topné spirály a kožešiny. Existuje taky Eta Carina Sedm, kde je určitě moc bezvadnejch věcí, jen se k nim dostat.

Problém je v tom, že od té doby, co tam naposled byli Heecheeové, je tam doba ledová. Bouře jsou příšerný. Z pěti přistávacích modulů se vrátil nepoškozený a s celou posádkou jeden. Jeden se nevrátil vůbec.

Od Šikitei Bakina Aritsunovi, svému ctihodnému vnukovi Naplňuje mě radostí zpráva, že se ti narodilo první dítě. Nezoufej, podruhé to jistě bude chlapec.

Velmi se omlouvám, že jsem nenapsal dříve, ale není o čem psát. Dělán svou práci a pokouším se vytvořit krásu, kde to jen je možné. Možná, že někdy zase poletím. Bez nohou to ale není snadné.

Buď si jistý, že bych si mohl koupit nové nohy, Aritsune.

Před několika měsíci byly k maní velmi vhodné tkáně. Ale ta cena! To bych si skoro mohl zaplatit plnou lékařskou péčí. Ty jsi příliš loajální vnuk na to, abys mě nutil investovat kapitál právě takhle, ale rozhodnout se musím sám. Posílám ti polovinu svého nynějšího jmění, abych ti vypomohl s výdaji za mou pravnučku. Pokud tady umru, získáš všechno, co mám, pro sebe a pro všechny, kteří se tobě a tvé ženě zanedlouho narodí. To je moje přání. Neodporuj mi.

Posílám vám všem třem co nejsrdečnější pozdravy. Kdyby to šlo, pošlete mi, prosím, vás, hologram kvetoucí třešně - už brzy pokvetou, že? Člověk tady ztrácí pocit sounáležitosti s domovem! Váš milující dědeček

Celkově se dá říct, že Gateway nemá nijak zvláštní zájem na tom, abyste let opakovali. Tam, kde je předpokládán snadný úlovek, vám nabídnou určitou sumu místo procent. Třeba na Peggy. Platí ani ne tak za zboží, jako za mapy. Takže tam letíte, lítáte na oběžný dráze a zkoušíte najít geologické anomálie, které by svědčily o možné přítomnosti heecheeovských tunelů. Nemusíte vůbec přistávat. Ty peníze sice nejsou špatný, ale není to nic převratného. Když přistoupíte na jednorázový plat, co vám Korporace nabízí, tak byste museli letět dvacetkrát, abyste si vydělali dost peněz na pohodlný život. A když se rozhodnete letět sám na vlastní pěst jako prospektor, musíte zaplatit podíl ze svého zisku posádce, co objev učinila, a ze svého podílu ještě dát část Korporaci. Takže vám zbyde jen zlomek z toho, co jste mohli původním nálezem získat, dokonce ani kdyby se neobjevila dobře vyzbrojená kolona, proti které byste museli bojovat.

Můžete taky získat prémii: sto miliónů dolarů za objev jiné civilizace, padesát miliónů pro první posádku, která objeví loď Heecheeů větší než je Pětka, milión lupenů za lokalizaci obyvatelné planety.

Zdá se vám směšný, že vám zaplatí ubohej jeden milión za celou novou planetu? Ale když ji jednou objevíte, co s ní budete dělat, to je ten problém. Nadměrnou populaci tam nepřepřavíte, když najednou tam můžete odvézt čtyři lidi. Tihle čtyři a pilot je maximum, co můžete dostat do největší lodi na Gateway. (A když nemáte pilota, nedostanete tu loď zpátky.) Takže Korporace zatím založila několik malých kolonií, jedna na Peggy jen kvete a další jsou skomírající. Ale to neřeší problém pětadvaceti miliard lidí, z nichž většina je podvyživených.

Takovou prémie nikdy nezískáte při opakovaném letu. Třeba nezískáte vůbec žádnou z těchhle premií; možná, že věci, za

který se ty prémie nabízí, vůbec neexistují.

Je to zvláštní, ale nikdy nikdo neobjevil ani stopu jiné inteligentní bytosti. Za osmnáct let, za víceméně dva tisíce letů nikdo nic takového neobjevil. Existuje asi tucet obyvatelných planet a dalších sto, kde by mohli lidi žít, kdyby to bylo nezbytně nutné, tak jako musíme žít na Marsu a na, nebo spíš ve, Venuši. Existuje několik stop po předešlých civilizacích; ne po rodu Heecheeů ani po humanoidech. A existují také artefakty po samotných Heecheeích. Co se toho týče, je jich mnohem víc na území Venuše, než se podařilo najít kdekoli jinde v Galaxii, zatím. Dokonce i Gateway byla vyčištěná skoro stoprocentně, než ji opustili.

Proč, sakra, byli Heecheeové tak pořádkumilovný? Takže jsme přestali uvažovat o opakovaných letech, protože neslibovaly zrovna moc peněz a z hlavy jsme pustili i speciální odměny pro nálezce, protože nové objevy se prostě nedají nijak naplánovat.

A nakonec jsme prostě přestali mluvit a dívali jsme se jeden na druhého a pak jsme se na sebe už ani nedívali.

Ať jsme si říkali cokoli, stejně jsme neletěli. Neměli jsme na to nervy. Klára je ztratila při své poslední cestě a já je prostě nikdy neměl.

"Tak," řekla Klára, když vstávala a protahovala se, "asi vstanu a půjdu vyhrát několik lupenů do kasina. Chceš se dívat?" Zavrtěl jsem hlavou. "Radši půjdu do práce, jestli ještě nějakou mám." Tak jsme se políbili na rozloučenou ve výtahové šachtě a když jsme dojeli na moji úroveň, vztáhl jsem ruku, poplácal jsem ji po kotníku a vyskočil jsem. Neměl jsem moc dobrou náladu. Tolik úsilí jsme věnovali snaze přesvědčit sebe sama o tom, že na seznamu není žádný let, co by sliboval takovou odměnu, aby to stálo za to, až jsem tomu sám skoro uvěřil.

Samozřejmě jsme se ani nezmiňovali o dalším druhu odměn: za nebezpečí.

To musíte mít nervy ze železa, abyste se vydali na takovou cestu. Třeba - Korporace někdy vypíše stimulující odměnu půl miliónu nebo tak nějak pro posádku, aby se vydala stejným kursem, jako to zkusila posádka předchozí... a už se nevrátila. Uvažovali tak, že se třeba něco stalo s lodí, došlo palivo nebo tak a další loď by třeba mohla dokonce zachránit posádku z té první. (Nulová šance!) Samozřejmě, že mnohem pravděpodobnější bylo, že cokoli, co zabilo první posádku, tam pořád ještě bude a bude to připravený vás zabít taky.

Pak ještě byla doba, kdy jste se mohli upsat za milión, později zvýšili cenu na pět miliónů, když zkusíte za letu změnit nastavení kursu.

Důvodem, proč zvedli odměnu na pět miliónů, bylo, že posádky přestaly jevit veškerý zájem, když se žádá posádka, ani jedna, nevrátila. Potom toho nechali, protože ztráceli příliš mnoho lodí a nakonec to prostě zakázali. Občas přišli s nějakým hybridem řídicího panelu, s apartním počítačem, o kterém předpokládali, že bude pracovat symbioticky s panelem Heecheeů. Ty lodě taky nejsou tím nejlepším, na co se dá vsadit. Někakej důvod pro bezpečnostní zámek na panelu Heecheeů je. Nemůžete změnit cíl, když je zapnutý. Možná nemůžete změnit cíl vůbec, aniž byste zničili loď.

Viděl jsem pět lidí, co riskli desetimilionovou odměnu. Někákýmu géniovi z Korporace, byl to stálej zaměstnanec, vrtalo hlavou, jak přepravit najednou víc než pět lidí nebo stejné množství nákladu.

Nevěděli jsme, jak se staví loď Heecheeů a nikdy jsme doopravdy velikou loď nenašli. No, a tenhle člověk přišel na to, že je možný tenhle problém vyřešit tak, že použijeme Pětku jako traktor.

Takže sestrojili cosi jako vesmírný omnibus z kovu Heecheeů, naložili to smetím a vypustili Pětku na pohon přístavacího modulu. To je prostě jenom vodič a kyslík a jde docela snadno napumpovat zpátky.

Potom do Pětky zapřáhl omnibus monofilovými lany z kovu Heecheeů.

Všechno jsme to sledovali v gatewayské piezovizi. Viděli jsme, jak se lana napjala, když se do nich Pětka opřela tryskami přístavacího modulu. Nejbláznivější věc, jakou jste kdy viděli.

Pak museli aktivovat startér hlavního pohonu.

Všechno, co jsme na piezovizi viděli, byl trochu pokroucený omnibus a Pětka nám prostě zmizela z očí.

Nikdy se nevrátila. Filmové záznamy ukázaly alespoň prvopočátek toho, co se stalo. Poutací lana uvázaná na nosnících omnibusu rozkrájela loď na kousky jako vejce vařené natvrdo. Lidi, co v ní byli, se nikdy nedozvěděli, co je to zabilo.

Korporace má dodnes těch deset miliónů; nikdo to už nechce zkoušet znovu.

Absolvoval jsem zdvořile káravou lekci od Sikyho a skutečně ošklivéj, ale stručnej hovor v piezofonu s panem Xienem, ale to bylo celé. Za den, za dva nás Siky zase nechával odejít.

Většinu toho času jsem trávil s Klárou. Mokrát jsme se sešli u ní v bytě a občas u mně, abysme strávili hodinku v posteli. Spali jsme spolu skoro každou noc. Možná si myslíte, že jsme toho už museli mít dost. Ale neměli. Po chvíli jsem si nebyl jistý, proč vlastně kopulujeme, jen tak pro srandu nebo pro zábavu, a poskytovalo nám to látku k rozjímání o našich vlastních představách. Ležel jsem a díval jsem se na Kláru, ta se vždycky otočila, uvelebila se na břicho, po milování vždycky zavřela oči, i když jsme za dvě minuty vstávali. Myslel jsem si, jak dobře znám každou křivku a celé její tělo. Cítil jsem tu vůni, tu její sladkou sexy vůni a přál jsem si - hm, přál jsem si! Strašně jsem si přál věci, které jsem neuměl vyjádřit: snil jsem o bytě pod Velkou bublinou, kde bych byl s Klárou, o vzdušném tělese a o buňce v tunelu na Venuši s Klárou, dokonce i o životě v potravinových dolech s Klárou. Myslim, že to byla láska. Ale tehdy jsem se na ni pořád díval a uvnitř v mozku jsem viděl, jak se ten obraz mění, a to, co jsem viděl, byl ženský ekvivalent mojí osoby; zbabělce, co měl největší šanci, jakou vůbec člověk mít může, a kterého možnost jejího využití děsila.

ZPRÁVA O VÝPRAVĚ

Loď 5-2, let 08D33. Posádka L. Konieczny, E. Konieczny, F. Ito, F. Lounsbury, A. Akaga.

Doba letu 27 dní 16 hodin. Primární neidentifikována, ale pravděpodobná výška jako hvězda ve skupině 47 Tukana.

RESUMÉ: "Objeveno ve volném pádu. Žádná planeta poblíž Slunce A6, velmi jasné a horké, vzdálenost přibližně 3.3 astronomické jednotky.

Pohledem přes barevný filtr a odstíněním primární hvězdy jsme získali nádherný pohled na to, co vypadalo jako dvě stě nebo tři sta nepříliš vzdálených velmi jasných hvězd, s magnitudou kolísající od 2 do -7. Ale neobjevili jsme žádné artefakty, signály, planety nebo asteroidy, kde by se dalo přistát. Mohli jsme tam setrvat pouze tři hodiny vzhledem k intenzivní radiaci hvězdy A6. Larry a Evelyn Konieczná na zpáteční cestě vážně onemocněli, pravděpodobně na následky radiace, ale uzdravili se. Žádné artefakty ani vzorky nebyly získány."

Když jsme nebyli v posteli, procházeli jsme se po Gateway.

Nebylo to jako když chodíte na rande. Moc často jsme nechodili do Modrého pekla nebo na holografické filmy, ani jsme moc často nejedli venku. Klára ano. Já jsem si to nemohl dovolit, takže jsem se většinou stravoval v jídelnách Korporace, cena jídla byla v ceně denní daně na osobu. Klára sice neměla nic proti tomu, aby platila za nás oba, ale zrovna nadšená tím taky nebyla - dost hrála hazard a ani moc nevyhrávala.

Scházely se taky různé skupiny lidí - večírky na pozvánky nebo prostě večírky jenom tak; skupiny lidových tanců, posluchači hudby, diskusní skupiny. Všechno to bylo zdarma a někdy to bylo zajímavé. Nebo jsme prostě jenom pořádali průzkumné výpravy po Gateway.

Několikrát jsme šli do muzea. To se mi, abych byl upřímný, ani moc nelíbilo. Zdálo se mi to - no, jako výčitka.

Poprvé jsme tam šli, jak jsem odešel z práce, ten den, kdy odletěla Willa Forehandová. Obvykle bylo muzeum plné lidí, jako třeba členů projíždějících posádek křižníků nebo členů posádek z obchodních letů nebo turistů. Tentokrát tu z jakéhosi důvodu bylo jen pár lidí a my jsme si mohli prohlídnout všechno. Stovky modlitebních vějířů, ty průsvitné, křišťálově jasné věci, co byly nejběžnějším artefaktem Heecheeů; nikdo nevěděl, k čemu sloužily, jen že byly hezké a že je Heecheeové nechali všude. Byly tam originální anisokinetické kleště, za které už nějaký šťastný prospektor získal dvacet miliónů dolarů na procentech. Věc, co se vám vejde do kapsy. Kožešiny. Rostliny ve formalínu. Originální piezofon, který přinesl obrovské peníze třem posádkám.

Věci, které se daly snadno ukrást, jako třeba modlitební vějíře, krvavé diamanty a ohnivé perly, byly umístěny pod pevným nerozbitným sklem. Myslím, že byly dokonce zapojeny na poplašné zařízení.

To bylo překvapující, tedy na Gateway. Neplatí tu žádné zákony, jen to, co zavede Korporace. Je tu něco jako policie Korporace a existují i určitá pravidla - nepředpokládá se, že byste kradli nebo vraždili - ale nejsou tu žádné soudy. Pokud nedodržíte nějaké pravidlo, jediné, co se stane, je to, že bezpečnostní síly Korporace vás seberou a posadí vás do jednoho z obíhajících křižníků. Do vašeho, pokud je tam nějaký z místa, odkud jste přicestovali. Pokud není, tak do jakéhokoliv. Ale pokud vás nevezme nebo když nechcete cestovat lodí od vás a podaří se vám přesvědčit posádku jiné lodi, aby vás vzala, pak je to Korporaci Gateway jedno. Na křižnících je pak soud. Pokud je jasné, že jste vinen, máte tři možnosti. Jedna z nich je, že si zaplatíte cestu domů.

Druhá je upsat se jako člen posádky, pokud vás budou chtít. Třetí je vyjít z lodi bez skafandru. Takže chápete, proč na Gateway i bez zákonů není příliš vysoké procento kriminality.

Ale samozřejmě důvodem pro uzamykání cenných předmětů v muzeu byli turisté, kteří by si mohli chtít vzít jeden nebo dva suvenýry.

Tak jsme s Klárou přemýšleli nad těmi poklady, kdo je asi našel... a nějak jsme nemluvili o tom, že se od nás očekávalo, že poletíme a najdeme nějaké další.

Nebyly to jen exponáty. Bylo to fascinující: byly to věci, které vyrobily a kterých se dotýkaly ruce (chlapadla? klepeta?) Heecheeů a pocházely z nepředstavitelných míst neuvěřitelně vzdálených. Ale daleko víc na mě zapůsobil stále svítící displej. Objevovalo se na něm resumé všech výprav, které kdy odletěly z Gateway, jedna za druhou.

Stálý poměr výprav proti návratům; honoráře vyplacené prospektorům, co měli kliku; seznam nešťastníků; jedno jméno za druhým pomalu plulo po celé stěně místnosti nad vystavenými exponáty. Výsledky napovídaly: 2 355 startů (jejich počet se změnil na 2 356 a potom na 2 357, když jsme tam byli; cítili jsme chvění dvou startů), 841 úspěšných návratů. Když jsme stáli před tímhle zvláštním výčtem, nedívali jsme se s Klárou jeden na druhého, ale cítil jsem, jak mi tiskne ruku.

Pojem "úspěšný" vykládali hodně volně. Znamenalo to, že se loď vrátila. Nevypovídalo to nic o tom, kolik členů posádky bylo naživu a v pořádku.

Potom jsme z muzea odešli a cestou výtahovou šachtou nahoru jsme moc nemluvili.

Myslel jsem na to, že to, co mi řekla Emma Fotherová, byla pravda: lidstvo potřebovalo to, co jsme mu mohli my prospektoři dát.

Potřebovalo to moc. Lidé hladověli a technika Heecheeů by určitě pomohla, aby jejich životy byly snesitelnější, pokud by prospektoři vycestovali a přivezli zpátky vzorky.

I kdyby to stálo několik životů.

I kdyby to byl Klářin a můj život. Přál bych si, ptal jsem se sám sebe, aby můj syn - kdybych někdy syna měl - prožil své dětství jako já? Sjeli jsme na úroveň Baby a uslyšeli hlasy. Nevěnoval jsem jim žádnou pozornost. V mysli jsem dospěl k rozhodnutí. "Kláro," řekl jsem, "poslyš. Pojď-" Ale Klára se mi dívala přes rameno. "Proboha! Podívej se, kdo to je!" Otočil jsem se a tam ve vzduchu poletoval Šiky a mluvil s nějakým děvčetem, s údivem jsem zjistil, že to byla Willa Forehandová.

Zdravila nás, byla na rozpacích a zároveň se tvářila pobaveně.

"Co se děje?" ptal jsem se. "Copak jsi neodletěla tak asi před osmi hodinami?" "Před deseti." "Něco se stalo, s lodí a museli jste se vrátit," snažila se Klára uhodnout.

Willa se smutně usmála. "Vůbec ne. Byla jsem tam a jsem zase zpátky. Byl to zatím rekordně krátký let: letěla jsem na Měsíc." "Pozemský Měsíc?" "Jo." Vypadalo to, že se musí hodně ovládat, aby se nesmála.

Nebo nebrečela.

"Určitě dostaneš odměnu, Willo," utěšoval ji Šiky. "Jednou jedna loď letěla na Ganyméd a Korporace dala celé posádce půl miliónu." Potřásla hlavou. "To je mi jasný. Něco určitě dostaneme. Ale i tak to nic nebude. Potřebujeme víc." Na Forehandových bylo nezvyklé a poněkud překvapující jedno: vždycky říkali "my". Byla to hodně pospolitá rodina, i když o tom s cizími velmi neradi mluvili.

Obejmul jsem ji, byl to výraz něčeho mezi rozrušením a soucitem.

"Co budeš dělat?" Podívala se na mě překvapeně: "Proč? Právě jsem se zapsala na další let, pozítří." "No," řekla Klára.

"Tak to pro tebe musíme uspořádat dva večírky najednou! Radši se do toho pustíme hned..." Za několik hodin, těsně před tím, než jsme šli spát, se mě zeptala: "Nechtěl jsi mi něco říct, než jsme potkali Willu?" "Zapomněl jsem, co to bylo," řekl jsem ospale. Nezapomněl jsem na to. Věděl jsem, co jsem chtěl říct. Ale už jsem to říct nechtěl.

Byly dny, kdy jsem se dostal skoro tak daleko, že jsem Kláru poprosil, aby se mnou znovu letěla. A byly dny, kdy přiletěla loď s těmi, co přežili, bylo jich pár vyhladovělých a dehydrovaných, nebo se vrátila prázdná, nebo takové dny, kdy po uplynutí určité doby byla poslední várka vypuštěných lodí z předešlého roku prohlášena za ztracené.

V takových dnech jsem to dopracoval skoro tak daleko, že jsem chtěl odjet z Gateway definitivně.

Většinu dní jsme jednoduše trávili tak, že jsme odkládali rozhodnutí.

Nebylo to nijak těžké. Byl to příjemný způsob života. Objevovali jsme Gateway a sebe navzájem. Klára si najala služebnou, byla to sporá, vcelku mladá žena z potravinových dolů v Carmarthenu; jmenovala se Hywa. Její svět byl skoro stejný jako můj. Až na to, že surovinou dodávanou do weišských továren na výrobu proteinu bylo místo jílovité břidlice uhlí. Nedostala se odtud pomocí loterie, ale dva roky byla členkou posádky jedné obchodní vesmírné lodi.

Nemohla se ani vrátit domů. Vyskočila z lodi na Gateway a pokutu, kterou jí vyměřili, nemohla zaplatit. Nemohla být ani prospektorem, protože po jednom letu jí zůstala srdeční arytmie. Někdy to vypadalo, že se její stav lepší, a někdy si musela jít lehnout asi tak na týden do Konečné nemocnice. Hywiina práce spočívala částečně ve vaření a uklízení pro Kláru a pro mně, částečně ve hlídání holčičky Kathy Francisové, když její tatínek byl ve službě a Klára si nepřála být rušena. Klára prohrávala velký peníze v kasinu, takže ve skutečnosti si Hywu nemohla dovolit, ale pak si nemohla dovolit ani mne.

INZERÁTY

ORGÁNY NA prodej nebo na obchodování. Jakékoli párové orgány, nejlepší nabídka. Potřebujeme zadní koronární srdeční sekce, levé srdeční ouško, levou i pravou srdeční komoru a přilehlé partie. Informace o vhodných tkáních telefon 88-703.

HRÁČI HNEFATAFLU. Švédové nebo Moskvané. Velký turnaj Gateway. Naučíme. 88-122.

KLUK, CO SI CHCE DOPISOVAT, Z Toronta, by se rád dozvěděl, jak to vypadá venku. Adresa Tony, 955 Bay, TorOntCan M5S 2A3.

POTŘEBUJU brečet. Pomůžu ti najít tvou vlastní bolest. Tel. 88-622.

To, co nám hodně pomáhalo odvracet se od pohledu do našeho nitra, byl fakt, že jsme jeden druhému, a někdy i sami sobě, předstírali, že to, co děláme, je příprava, velmi důkladná, na den, kdy se objeví ten pravý let.

Nebylo to nijak těžké. Spousta skutečných prospektorů dělala mezi lety totéž. Existovala skupina, která si říkala Hledači Heecheeů, scházela se vždy ve středu večer. Schůzky zahajoval prospektor Sam Kahane a když byl na výpravě, která se moc nevyvedla, převzal jeho funkci někdo jiný. Sam byl už zpátky a čekal, až se vrátí další dva členové jeho posádky z nemocnice, aby letěli na další výpravu. (Mimo jiné se vrátili s kurdějemi, protože přestal fungovat mrazák na potraviny.) Sam a jeho kamarádi byli teplouši a zjevně žili ve stálém trojúhelníku, ale to nijak neovlivnilo jejich zájem o tradice Heecheeů. Měl pásky všech lekcí několika semestrů exostudií z East Texas Reservé, kde profesor Hegramet získal svůj celosvětový věhlas v oblasti výzkumu Heecheeů. Naučil jsem se spoustu věcí, které jsem neznal, i když jsme všichni moc dobře věděli, že poměr zodpovězených otázek stran Heecheeů se přiklání k záporné hodnotě.

Nezodpovězené vždycky převažovaly.

A také jsme docházeli do skupiny tělesné zdatnosti, posilovali svaly při minimálním pohybu, součástí byly i masáže, což pro nás byla zábava a přinášela i užitek. Bylo to jistě prospěšné, ale někdy to bylo i zábavné, hlavně sexuálně. Já i Klára jsme se naučili udivující věci s našimi těly. Chodili jsme do kursu vaření (s denním přidělem potravin se dá čarovat, když přidáte něco z celé řady koření a bylinek).

Dostali jsme také pásky s vybranými jazyky pro případ, že poletíme s posádkou, která nemluví anglicky, a cvičili jsme se v mluvené italštině a řečtině. Dokonce jsme se zapojili do skupiny astronomů. Její členové měli přístup k teleskopům Gateway a hodně času jsme trávili pozorováním Země a Venuše z vnější strany roviny ekliptiky. Do této skupiny docházel i Francy Hereira, když měl volno. Kláře se líbil a mně taky, takže jsme si zvykli spolu popíjet ve svých bytech - tedy spíš u Kláry ale já tam stejně trávil většinu času - společně s ním po schůzkách skupiny. Francy se hluboce, skoro senzuálně, zajímal o to, co je Tam. Věděl všechno o kvasarech, černých dírách a Seyfertových galaxiích, nemluvě o takových věcech jako dvojhvězdy a novy. Často jsme přemýšleli o tom, jaké by to bylo, vydat se na výpravu a skončit na čelní ploše supernovy. Stát se to mohlo. O Heecheech bylo známo, že velmi rádi pozorovali astrofyzikální jevy přímo. Některé kursy lodí byly nepochybně naprogramovány tak, aby se posádky dostaly hodně blízko k zajímavým jevům. A presupernova byla určitě zajímavá událost.

Problém byl v tom, že teď už to bylo strašně dávno a že supernova už nemusela být "před".

"Co když," řekla Klára a usmívala se, aby naznačila, že je to jen abstraktní myšlenka, kterou nám předložila, "se tohle

stalo některým výpravám, co se nevrátily." "To je absolutně statisticky jistá věc." řekl Francy a taky se usmíval, aby ukázal, že přistoupil na pravidla hry. Procvičoval si angličtinu, na začátku mluvil slušně a teď už téměř neměl žádný přízvuk.

Uměl i německy, rusky a ještě pár dalších románských jazyků, které se podobaly jeho portugalštině, jak jsme zjistili, když jsme na sobě navzájem zkoušeli nějakou konverzaci v jazyce z pásku. Rozuměl nám lip, než my si rozuměli navzájem. "A přesto lidi létají." Klára a já jsme byli chvíli zticha a ona se pak začala smát.

"Některé litají," řekla.

Rychle jsem ji přerušil: "Zní to, jako bys ty sám chtěl letět, Francy." "Ty jsi o tom někdy pochyboval?" "No, abych řekl pravdu, tak jo. Takhle - ty jsi u brazilského námořnictva. Prostě nemůžeš jen tak odletět, ne?" Opravil mě: "Můžu letět, kdy budu chtít. Jen se pak nemůžu vrátit do Brazílie." "A stojí to za to?" "Stojí to za cokoli," řekl mi.

"Dokonce -" naléhal jsem, "i když je tu riziko, že se nevrátíš nebo že se situace zkomplikuje při návratu - tak jako ta dnešní loď?" Byla to Pětka, co přistála na planetě s jakýmsi druhem rostlinného života, jakoby jedovatého břečťanu. Dopadlo to špatně, jak jsme slyšeli.

"Samozřejmě." Klára zneklidněla. "Myslím," řekla, "že půjdu spát." V tónu jejího hlasu byl jakýsi zvláštní smysl.

Podíval jsem se na ni a řekl jsem: "Půjdu s tebou a doprovodím tě do pokoje." "Není třeba, Bobe." "Stejně s tebou půjdu," ignoroval jsem její poznámku. "Dobrou noc, Francy. Uvidíme se příští týden." Klára už byla na půl cesty k výtahové šachtě, musel jsem přidat do kroku, abych ji dohonal. "Jestli to opravdu chceš, tak se vrátím k sobě."

Nepodívala se na mně, ani nic neřekla, tak jsem s ní vystoupil na její úrovni a šel jsem s ní do jejího bytu. Kathy hluboce spala ve vnější místnosti, Hywa dřímala nad holodiskem v naší ložnici. Klára poslala služebnou domů a šla se přesvědčit, jestli je dítě v pořádku.

Sedl jsem si na kraj postele a čekal jsem na ni.

"Asi budu menstruovat," řekla Klára, když se vrátila. "Promiň."

Jsem prostě podrážděná." "Odejdu, jestli si to přeješ." "Pro kristu pána, neříkej to už, Bobe!" Potom si sedla vedle mě, naklonila se ke mně tak, abych ji mohl obejmout. "Kathy je tak sladká," řekla po chvíli skoro toužebně.

"Ty bys chtěla mít vlastní, vid'?" "Já budu mít vlastní." Natáhla se na záda a strhla mě s sebou.

"Jen bych chtěla vědět kdy, to je všechno. Potřebuju ještě hodně peněz, abych mohla dítěti zabezpečit slušný život. A nemládnu." Chvilí jsme tak leželi a já jí pak řekl do vlasů: "Já si to přeju taky, Kláro." Povzdechla si: "Myslíš, že to nevím?" Potom zbystřila pozornost a posadila se. "Kdo to je?" Někdo klepal na dveře. Nebylo zamčeno. Ale nikdo k nám nikdy nechodil bez pozvání, ale tentokrát ano.

"Sterlingu!" řekla Klára překvapeně. Vzpamatovala se. "Bobe, tohle je Sterling Francis, otec Kathy. Bob Broadhead."

"Ahoj," řekl. Byl starší, než jsem si myslel, že může být otec takové holčičky, bylo mu nejmíň padesát a vypadal ještě starší a tak vyžile, že to bylo nepřírozené. "Kláro," řekl, "příští loď beru Kathy domů. Vzal bych si ji ještě dneska v noci, kdyby ti to nevadilo. Nechci, aby to slyšela od někoho jiného." Klára se mi vysmekla z ruky, aniž by se na mě podívala. "Slyšela co?" "O své matce." Francis si otřel oči a pak řekl: "Ty to nevíš? Jane je mrtvá. Její loď se vrátila před několika hodinami. Všichni čtyři v přistávacím modulu se dostali pod nějakou houbu; natekli a zemřeli."

Viděl jsem ji. Vypadá -" Zmlkl. "Koho doopravdy lituju, je Annalee," řekl. "Zůstala na orbitě, když ostatní sestoupili, a přivezla tělo Jane zpátky. Řek bych, že se do určité míry pominula. Proč se trápit? Jane to už stejně nepomůže... No, co se dá dělat. Mohla přivést jenom dva, na to bylo akorát místo v mrazáku a samozřejmě jídlo -" Zase zmlkl, ale teď už nebyl schopen dál mluvit.

Tak jsem seděl na kraji postele, zatímco Klára mu pomáhala vzbudit dítě a zabalit věci, aby ji mohli odvézt domů. Když byli pryč, tak jsem na piezovizi navolil na displeji několik letů a velmi podrobně jsem je studoval. Když se Klára vrátila, vypnul jsem piezovizi, seděl jsem na posteli se zkříženými nohama a usilovně jsem přemýšlel.

POZNÁMKA O ZADKU HEECHEEŮ

Profesor Hegramet: Nemáme představu, jak Heecheeové vypadali, jen se domníváme. Pravděpodobně to byli dvounožci.

Jejich nástroje se docela hodí pro lidskou ruku, pravděpodobně tedy měli ruce. Nebo něco takového. Pravděpodobně viděli stejné spektrum jako my. Určitě byli menší než my - řekněme tak sto padesát centimetrů nebo menší. A měli zvláštní zadky.

Otázka: Co máte na mysli pod pojmem zvláštní zadky?

Profesor Hegramet: No, prohlíželi jste si někdy sedadlo pilota v lodi Heecheeů? Jsou to dvě ploché kovové části spojené do tvaru písmene V. Nevydržíte tam sedět ani deset minut, abyste neměl úplně zaštípnuté hýždě. Bylo tedy třeba, abychom přes ně natáhli pruh pevné tkaniny. Ale to je lidský doplněk. Heecheeové nic takového neměli. Takže jejich těla musela vypadat trochu jako vosí, s velkým zadečkem svěšeným dolů, visel jim dolů od boků mezi nohama.

Otázka: Domníváte se tedy, že stejně jako vosy i oni měli žihadla?

Profesor Hegramet: Žihadla. Ne. Myslím, že ne. Ačkoliv možná. Anebo možná měli jenom obrovské pohlavní orgány.

"Pane bože." řekla zasmušile, "jestli tahle noc není propadák." Sedla si do vzdáleného rohu postele. "Po tom všem se mi nechce spát."

Asi si půjdu zahrát ruletu." "Nechod'," řekl jsem jí. Noc před tím jsem vedle ní seděl tři hodiny, nejdřív vyhrála deset tisíc dolarů a pak prohrála dvacet. "Mám lepší nápad. Pojď, poletíme." Prudce se otočila a dívala se na mě. Udělala to

tak rychle, že se na chvíli vznesla nad postel. "Co?" "Pojď, poletíme." Na chvíli zavřela oči a aniž by je otevřela, zeptala se: "Kdy?" "Let 29-40. Je to Pětka s dobrou posádkou: Sam Kahan a jeho kámoši. Už se uzdravili a potřebují do lodě ještě dva." Poklepala si oční víčka špičkami prstů, pak je otevřela a podívala se na mě.

"No, Bobe, máš moc zajímavý návrhy." Na stěnách z heecheevského kovu byly žaluzie, co řezaly světlo tak, aby se dalo spát; zatáhl jsem je. Ale i přes filtrované šero jsem viděl, jak vypadá. Vyděšeně. Ale přesto řekla: "Nejsou to špatní kluci. Jak vycházíš s teploušema?" "Nechávám je na pokoji a oni nechávají na pokoji mne. Zvlášť když budu mít s sebou tebe." "Hm," řekla, pak ke mně připlula, objala mě rukama, stáhla mě k sobě a stulila se mi na hrudi. "Proč ne?" řekla tak tiše, že jsem si zprvu nebyl jistý, jestli jsem ji dobře slyšel.

Když jsem si jist byl, projel mnou strach. Pořád byla naděje, že odmítne. Byl bych z toho venku. Cítil jsem, jak se třesu, ale podařilo se mi říct: "Tak se zapíšeme hned ráno?" Zavrtěla hlavou. "Ne," řekla tlumeným hlasem. Cítil jsem, že se chvěje, jako já. "Vezmi telefon, Bobe. Vyřídíme to hned. Než si to rozmyslíme." Příští den jsem odešel z práce, zabalil jsem si svoje věci do kufrů, ve kterých jsem je přivez, a nechal jsem je v opatrování Šikymu, který vypadal zadumaně. Klára odešla ze školy, dala padáka služebný - ta z toho vypadala děsně ustaraně - ale s balením si starosti nedělala. Zbývalo jí ještě hodně peněz. Předplatila si nájem za oba své pokoje a nechala všechno tak, jak bylo.

Samozřejmě jsme měli večírek na rozloučenou. Absolvovali jsme ho, aniž bych si zapamatoval jediného člověka, co tam byl.

A pak, najednou, nás vmáčkli do přístávacího modulu, sešplhali jsme do kabiny, zatímco Sam Kahane metodicky kontroloval nastavení.

Zavřeli jsme se do svých ochranných pytlů, spustili jsme automatické startování.

A pak jsme ucítili prudký záklon a pád, pocit zakolísání, než se zapojily pomocné rakety, a byli jsme na cestě.

13

"Dobré ráno, Bobe," říká Sigfrid a já zůstávám stát ve dveřích místnosti a podvědomě jsem rozladěnej.

"Co se děje?" "Nic se neděje, Robe. Pojď dál." "Tys to tady změnil," říkám vyčítavě.

"Máš pravdu, Robbie. Líbí se ti, jak to tu teď vypadá?" Zkoumám to. Na podlaze už nejsou polštáře. Na stěně nejsou abstraktní obrazy. Sehnal několik holografických obrazů vesmírný krajiny a hor a moří. Nejdivnější ze všeho je sám Sigfrid. Mluví na mě z figuríny, co sedí vzadu v rohu místnosti, v rukách drží tužku a dívá se na mě zpoza černejch brejlí.

"Všechno jsi to tady změnil. Proč?" Jeho hlas zní, jako by se benevolentně usmíval, i když ta figurína nemůže mít žádný výraz v obličeji. "Jen mě tak napadlo, že bys uvítal změnu, Robe." Vcházím o pár kroků dovnitř a znovu se zastavuju.

"Tys mi dal pryč matraci!" "Nepotřebuješ ji, Bobe. Jak vidíš, je tu nový gauč. Je to hodně tradiční, že?" "Hm."

Přemlouvá mě: "Proč si na něj neleheš? Vyzkoušej si ho." "Hm." Ale natahuju se na něj opatrně. Je to divnej pocit; nelíbí se mi to. Asi proto, že tahle místnost pro mě znamená něco vážného a ty změny kolem mě znervózňují. "Ta matrace měla řemínky," stěžuju si.

"To má i gauč, Bobe. Můžeš si je vytáhnout po stranách. Jen to zkus... tamhle. Není to tak lepší?" "Ne, není."

"Myslím," říká jemně, "že necháš na mně, abych se rozhodl, jestli je v pořádku, abych kvůli terapii provedl sem tam nějakou změnu, Robe." Sedám si. "A to je další věc, Sigfride! A srovnej si v ty svoji posraný hlavě, jak mi budeš říkat. Nejmenuju se ani Rob ani Robbie ani Bob. Jmenuju se Robinette." "Já vím, Robbie -" "Zase to říkáš!" Pauza, potom hedvábně: "Myslím, že necháš na mně, abych si zvolil, jak se mi líbí tě oslovovat, Robbie." "Mm." Mám v zásobě nekonečnou řadu těchhle bezvýraznejch slov, co neznamenaj nic. Ve skutečnosti bych chtěl zvládat tyhle sezení, aniž bych prozradil víc než tohleto. Chci, aby se Sigfrid prozradil.

Chci vědět, proč mi v různou dobu říká různými jmény. Chci vědět, co důležitýho spatřuje v tom, co říkám. Chci vědět, co si o mně opravdu myslí... myslím, pokud vůbec ta chřestící plechovka a plastická hmota vůbec umí myslet.

Samozřejmě, to, co vím já a Sigfrid neví, je, že moje dobrá kamarádka S.Ya. mi prakticky slíbila, že mě nechá udělat z něho srandu. Strašně se na to těším.

"Chtěl bys mi něco říct, Robe?" "Ne." Čeká. Pociťuju jakoby nepřátelství a neochotu komunikovat.

Řek bych, že zčásti je to proto, že se moc těším na tu chvíli, až na Sigfrida zahraju ten malej trik, ale zčásti je to taky proto, že změnil celou tu místnost. A tohle se mnou dělali, když jsem měl tu psychotickou příhodu ve Wyomingu.

Někdy jsem přišel na sezení a voni tam měli holografické obrázky mojí mámy, sakra. Byla jako ona, ale nebyla cítit jako ona nebo jsem neměl pocit, že je to ona; vlastně ani vonět nemohla, bylo to jen světlo. Někdy mě zase nechali přijít do úplný tmy a něco teplýho a pomilováníhodnýho mě vzalo do náruče a šeptalo. To se mi nelíbilo. Byl jsem cvok, ale takovej zase ne.

Sigfrid pořád čeká a já vím, že nebude čekat donekonečna.

Pěkně brzo se zase začne vyptávat, nejspíš na moje sny.

"Zdálo se ti něco, od té doby, co jsem tě viděl naposledy, Bobe?" Zívám. Všechno je to děsná nuda. "Myslím, že ne. Určitě nic důležitýho." "Chtěl bych slyšet, jaké to byly sny. Aspoň kousek z některého z nich." "Ty jseš votravnej, Sigfride, víš to?" "Je mi líto, že ti připadám otravný, Robe." "No ... řek bych, že si nepamatuju ani kousek." "Prosím tě, zkus to." "Krucifix! Dobře." Uvelebuj se na gauči. Jedinej sen, na kterej si vzpomínám, je naprosto triviální a já vím, že v něm není naprosto nic, co by se jakkoli vztahovalo k čemukoli traumatickému nebo klíčovým u, ale kdybych mu to řek, tak se naštve. Tak teda poslušně vyprávím: "Jel jsem ve vagónu v dlouhým vlaku. Byla tam spousta spojenejch vagónů a dalo se projít z jednoho do druhýho. Ty vagóny byly plný lidí, co jsem znal. Byla tam nějaká ženská, typ jako máma, co hodně kašlala, a další ženská, co - no, prostě vypadala divně. Napřed jsem si myslel, že je to chlap. Měla na sobě pracovní kombinézu, takže se nedalo přesně říct, jestli to byla ženská nebo mužskej a měla děsně huňatý pánský obočí. Ale věděl jsem docela jistě, že je to ženská." "Mluvil jsi s některou z těch žen, Bobe?" "Prosím tě, Sigfride, nepřerušuj mě. Přetrhneš mi nit myšlenek." "Promiň, Robe." Pokračuju v tom snu: "Odešel jsem od nich - ne, nemluvil

jsem s nima. Vracel jsem se do dalšího vagónu. Byl to poslední vagón toho vlaku. Byl připojen k ostatním vagónům takovým - moment, nevím, jak bych to popsal. Bylo to něco jako jsou ty roztahovací věci z kovu, víš jaký? A natahovalo se to." Na chvíli toho nechávám, spíš z nudy. Mám pocit, jako bych se omlouval za to, že mám tak blbej, irrelevantní sen. "Říkáš, že ten kovový konektor se natahoval, Bobe?" nadhazuje mi Sigfrid otázku. "Přesně tak, natahoval se. Takže samozřejmě ten vagón, kde jsem byl, se opožďoval a pořád se od těch ostatních vzdaloval. Všechno, co jsem viděl, byly koncové světla, co měly tvar jejího obličej a dívaly se na mě. Ona -" zapomínám, co chci říct. Zkousím se vrátit na kolej: "Myslím, že jsem měl pocit, jako by to bylo těžký dostat se k ní zpátky, jako kdyby ona - Promiň, Sigfride, pak už si nepamatuji, co se dělo! Pak jsem se probudil. A," slušně končím, "zapsal jsem si to, dokud to šlo, přesně jak mi říkáš." "To cením, Bobe," říká Sigfrid vážně. Čeká, že budu pokračovat. Poposedám si. "Ten gauč není tak pohodlný jako matrace," stěžuju si.

ZPRÁVA O VÝPRAVĚ

Loď 1-8, let 013D6. Posádka F. Ito.

Délka letu 41 dní 2 hodiny. Poloha neidentifikována. Nahrávací zařízení poškozeno.

Následuje přepis pásky člena posádky: "Zdá se, že planeta má povrchovou gravitaci 2,5, ale já se pokusím přistát.

Žádné vizuální nebo radarové snímání neprostupuje mraky prachu a páry.

Skutečně to příliš dobře nevypadá, ale tohle je už můj jedenáctý let. Nastavuji automatický navraceč na 10 dní. Pokud se do té doby nevrátím s přistávacím modulem, myslím, že kabina se vrátí sama. Kdybych tak věděl, co znamenají ty skvrny a erupce na slunci." Člen posádky při návratu lodi na palubě nebyl. Žádné artefakty ani vzorky. Přistávací modul nenalezen. Loď poškozena.

"To je mi líto, Bobe. Říkal jsi, že jsi je poznal?" "Koho?" "Ty dvě ženy ve vlaku, od kterých jsi se pořád vzdaloval."

"Aha. Ne, vím, co máš na mysli. Poznal jsem je ve snu. Fakt nemám tušení, kdo to byl." "Vypadaly jako někdo, koho jsi znal?" "Ani v nejmenším. Sám jsem se tomu divil." Sigfrid říká - až po chvíli a já náhodou vím, že to je jeho způsob, jak mi dát možnost rozmyslet si ještě jednou odpověď, co se mu nelíbí: "Říkal jsi, že jedna z těch žen byla typ tvojí matky, která kašlala -" "Jo. Ale nepoznal jsem ji. Myslím, že mi nějak byla povědomá, víš, jako některý lidi ve snu." Říká trpělivě: "Nevzpomeň si na nějakou jinou ženu, kterou jsi někdy znal, co byla typ tvojí matky a hodně kašlala?" Nad tím jsem se hlasitě rozesmál. "Drahej kamaráde Sigfride.

Ujišťuju tě, že ženský, který znám, nejsou ani v nejmenším mateřský typy! A platí si přinejmenším minimální Lékařské zabezpečení. Není pravděpodobný, že by kašlaly." "Aha. Jsi o tom přesvědčen, Robbie?" "Nebud' jak osina v prdeli, Sigfride," říkám našťavaně, protože na tom zatraceném gauči se nemůžu pohodlně uvelebit a taky proto, že musím jít na záchod a tohle vypadá, že to bude nekonečný.

"Aha." A za chvíli si vybere něco jiného, jak ho znám: je to holub. Sigfrid sezobe všechno, co před něj naházu, kousek po kousku.

"A co ta druhá žena s tím hustým obočím?" "A co je s ní?" "Znal jsi někdy nějaké děvče, co mělo takové obočí?" "Pro krísta, Sigfride, já měl v posteli pět set holek! Měly všechny druhy obočí, vo jakých jsi kdy slyšel." "Nic konkrétního?" "Ne, to ti můžu říct rovnou." "Ne rovnou, Bobe. Prosím tě, zkus si vzpomenout." Je jednodušší udělat, co chce, než se s ním hádat, tak to zkouším.

"Tak dobře. Moment. Ida Mae? Ne. Sue-Ann? Ne. S.Ya.? Ne.

Gretchen? Ne - no, abych ti řekl pravdu, Sigfride, Gretchen byla tak blondatá, že ti s určitostí nemůžu ani říct, jestli vůbec nějaký obočí měla." "Tohle jsou děvčata, která jsi znal nedávno, vid', Robe? Třeba něco z dřívější doby."

"Myslíš jako vrátit se zpátky?" Zkousím se vracet, jak daleko to jde, celou cestu k potravinovým dolům a k Sylvii. Směju se nahlas.

"Hele, víš co, Sigfride? Je to sranda, ale já si nemůžu ani vzpomenout, jak vypadala Sylvia - počkej chvíli. Ne. Teď si vzpomínám. Měla ve zvyku vytrhávat si skoro celý obočí a pak si ho malovala tužkou. Víš to proto, že jednou jsme v posteli na sebe navzájem malovali obrázky tužkou na obočí." Skoro ho slyším, jak si povzdechne. "Vagóny," řekl a zobal další jasnej drobek. "Jak bys je popsal?" "Jako normální železniční vagóny. Dlouhý. Úzký. Jely docela rychle tunelem." "Dlouhé a úzké a jely tunelem, Bobe?" Ztrácím trpělivost. Von je tak zasrané průhlednej. "Hele, Sigfride, vybodni se na to. U mne nebudeš mít žádný úspěchy s falickejma symbolama." "Já nezkouším mít úspěch v ničem, Bobe." "Jseš jak osina v prdeli kolem tohohle snu, fakt že jo. Nic na tom není. Ten vlak byl prostě vlak. Nevím, kdo byly ty ženský. A poslouchej, když už jsme u toho, já fakt nesnáším tenhle zatracený gauč.

Za ty peníze, co platím na pojištění, bys mi mohl sehnat něco lepšího!" Teď mě fakt našťaval. Pořád se pokouší vracet se do snu, ale já se rozhod, že ho pěkně zmáčknu a že za ty prachy, co platím pojišťovně, mi ještě než odejdu slíbí, že do příštího mojí návštěvy to tady bude vypadat jinak.

Jak ten den odcházím, tak jsem se sebou náramně spokojenej.

Fakt je, že mi prokazuje spoustu dobra. Asi je to proto, že mám odvahu postavit se mu na odpor a možná, že mi celej ten nesmysl takhle pomoh, nebo aspoň určitým způsobem, i když je pravda, že některý jeho myšlenky jsou pěkně praštěný.

Vymanil jsem se z pytle, abych se uhnul Klářínu kolenu, a narazil jsem do lokte Sama Kahaneho. "Promiň," řekl a ani se nepodíval, kdo mu má prominout. Ruku měl pořád na startovacím výstupku, i když už jsme letěli deset minut. Pečlivě si

prohlížel barvy probleskující na heecheevském přístrojovém panelu a oči zdvihl, jen když se zběžně podíval na obrazovku nad hlavou.

Posadil jsem se a chtělo se mi zvracet. Celé týdny mi trvalo, než jsem si na Gateway zvykl na skutečnou nulovou gravitaci. Kolísající gravitační síly v kabině, to bylo něco úplně jiného. Výkyvy byly sice minimální, ale měnily se jednou za minutu a moje vnitřní ucho to nesnášelo dobře.

Jen tak tak jsem se prodral do prostoru kuchyňky s očima upřenýma na dveře na záchod. Byl tam ještě Ham Tayeh. Nevycházel pěkně dlouho a moje situace už začínala být kritická. Klára se smála, vymotala se ze svého pytle a objala mě. "Ubohej Bobbie. A to je teprve začátek." Polkl jsem tabletu, bezmyšlenkovitě jsem si zapálil cigaretu a soustředil jsem se na to, abych nezvracel. Těžko říct, jak dalece to byla jenom mořská nemoc. Z velké části to byl strach. Bylo děsivé vědět, že mezi vámi a okamžitou hnusnou smrtí není nic než tenká kovová skořápka, kterou vyrobili podivní cizinci před půl miliónem let. A vědět, že jste se zavázali letět někam, kde už nebudete moci nic ovládat a kde se všechno může pěkně sepsout.

Vplul jsem zase do svého vaku, zamáčkl jsem cigaretu, zavřel oči a soustředil jsem se na plynoucí čas.

Muselo ho ještě uplynout spousta. Cesta trvá průměrně asi čtyřicet pět dní jedním směrem. Ani tak moc nevadí, jak daleko letíte.

Deset nebo deset tisíc světelných let: do jistý míry to důležitý je, ale ne bezprostředně. Říkají, že lodě postupně zrychlují a zrychlují průměrnou akcelerací po celou dobu. Ta delta není lineární, dokonce ani exponenciální, aspoň se to nikomu nepovedlo spočítat. Rychlosti světla dosáhnete strašně rychle, ani ne za hodinu. Potom se zdá, jako by se na chvíli všechno zklidnilo, než ji hodně překročíte. Pak to fakt frčí fofrem.

To se pozná (prý) když se díváte na hvězdy na navigačním monitoru Heecheeů, co máte nad hlavou (prý). Během první hodiny začnou hvězdy měnit barvu a proplouvat kolem. Když překročíte rychlost světla, poznáte to, protože se všechny seskupují ve středu monitoru, který je při letu před lodí.

Ve skutečnosti se hvězdy nepohybují. Doháníte světlo ze zdrojů za vámi nebo na jedné straně. Fotony, které zasahují přední průhled, byly vyprodukovány včera, před týdnem nebo před sto lety. Za den nebo za dva už dokonce ani jako hvězdy nevypadají. Jsou to jenom takové skvrny na šedém podkladu. Vypadá to, jako když osvítlíte hologram světlem, ale u holografického filmu sbleskovým světlem máte pocit, že je to skutečné, ale nikdo nikdy nevyrobil něco tak šedého jako to, co je vidět na displejích Heecheeů.

Konečně jsem se dostal na záchod, naléhavost už tak naléhavá nebyla; a když jsem vyšel, Klára byla v kabině sama, zkoumala podobu hvězd teodolitickou kamerou. Otočila se, upřeně se na mě podívala a pak přikývla. "Už nejsi tak zelený," řekla uznale.

"To přežiju. Kde jsou kluci?" "Kde by byli? Jsou dole v přístávacím modulu. Dred si myslel, že to uděláme tak, že ty a já bysme tady po určitou dobu byli sami a oni zatím budou tam a pak se vystřídáme." "Hm." Znělo to dobře; fakt, vrtalo mi hlavou, jak to zařídíme s takovou věcí, jako je soukromí. "Prima. Co mám teď udělat?" Přišla ke mně a jen tak mimochodem mi dala pusu. "Jenom nepřekázej. Víš co? Vypadá to, že letíme skoro přímo ke galaktickému severu." Přijal jsem tuhle informaci se značnou dávkou ignorance. Pak jsem se zeptal: "To je dobře?" Usmála se. "Kdo ví?" Lehl jsem si na záda a díval jsem se na ni.

Měla stejný strach jako já, o tom jsem nepochyboval, ale nedala to na sobě ani trochu znát.

Byl jsem zvědavý, co to znamená blížít se ke galaktickému severu -a, což bylo důležitější, jak dlouho nám bude trvat, než tam doletíme.

Nejkratší cesta k jinému hvězdnému systému byla v záznamech uvedena jako osmnáctidenní. Byla to Barnardova hvězda - a byl to krach, nic tam nebylo. Nejdelší, nebo aspoň doposud nejdelší - kdo ví, kolik lodí s posádkou prospektorů je ještě na cestě k, třeba, M-31

na Andromedě? - trvala sto sedmdesát pět dní jedním směrem. Vrátili se mrtví. Těžko říct, kde byli. Natočený snímky nic moc neprozradily a prospektori sami už samozřejmě nemohli říct naprosto nic.

Když vyrážíte, máte pěkně nahnáno, dokonce i veteráni. Víte, že se zrychlujete. Nevíte, jak dlouho ta akcelerace potrvá. Ale ten zlompak cítíte. Především, formálně to poznáte podle zlatý spirály, co v každý lodi Heecheeů trochu bliká. (Nikdo neví proč.) Ale vy poznáte, že se otáčíte, i když se nedíváte, protože pseudogravitační síly, co vás tlačily dozadu, vás naopak začínají táhnout dopředu. Obrací se to vzhůru nohama.

Proč Heecheové prostě neobrátili své lodi uprostřed letu, aby mohli využít tutéž hnací sílu pro posun zrychlení a zpomalení? Nevím.

Museli byste být Heechee, abyste se to dozvěděli.

Možná je to proto, že veškeré pozorovací přístroje jako by byly vpředu. Možná je to proto, že přední část lodi je vždycky dobře opancéřovaná, dokonce i u odlehčených lodí - domnívám se, že to bylo proti účinku rozptýlených molekul plynu nebo prachu. Ale některé z větších lodí, pár Trojek a skoro všechny Pětky, jsou opancéřované celé. A stejně se neotáčejí.

V každém případě, když začne spirála blikat a vy cítíte obrat, je jasné, že máte za sebou čtvrtinu cesty. Ale samozřejmě to není čtvrtina celého času letu. Úplně jiná věc je, jak dlouho zůstanete v cíli cesty. To si stanovíte sami. Ale máte polovinu automaticky řízeného letu.

Takže znásobíte uplynulé dny čtyřikrát a pokud je výsledné číslo nižší než počet dní, na které máte zásoby pro přežití, pak je vám jasný, že přinejmenším neumřete hladem. Rozdíl mezi těmito dvěma čísly znamená, jak dlouho můžete zůstat v cíli své cesty.

Základní dávka jídla, vody a vzduchu je určená na dvě stě padesát dní. Bez větších problémů tuhle dobu můžete prodloužit na tři sta (jen se vrátíte vyhublí a možná s nějakou tou avitaminózou). Takže jestli před obratem lodi letíte tak šedesát, šedesát pět dní, pak je vám jasný, že můžete vzniknout problémy a začnete se uskovňovat v jídle.

Když letíte tak osmdesát, devadesát dní, pak je problém vyřešen, protože vám nezbyvá žádná možnost; než se vrátíte zpátky, tak umřete.

Mohli byste zkusit změnit kurs letu, ale to je jen další způsob smrti, podle toho, co říkají ti, co přežili.

Dejme tomu, že Heecheeové mohli měnit kurs podle libosti, ale jak to dělali, to je jedna z těch nezodpovězených otázek kolem Heecheeů; stejně jako třeba ta, proč všechno tak pečlivě uklidili, než odjeli. Nebo třeba jak vypadali. Nebo kam jeli.

Když jsem byl ještě malej, tak se na poutích prodávala taková humorná knížka. Jmenovala se Všechno co víme o Heecheeích. Měla sto dvacet osm stránek, a ty byly prázdný.

Jestli Sam a Dred a Mohamad byli teplouši, a já neměl nejmenší důvod o tom pochybovat, tak v prvních dnech to na sobě nedávali znát. Každý se věnoval svým zájmům. Četli. Poslouchali hudbu ve sluchátkách. Hráli šachy a když přemluvili mě a Kláru, hráli jsme čínský poker. Nehráli jsme o peníze, hráli jsme o to, kdo bude mít službu. (Po několika dnech Klára řekla, že je to spíš výhra než prohra, protože když jste prohráli v kartách, měli jste aspoň co dělat.) Pro mne a pro Kláru měli laskavé pochopení, pro utlačovanou heterosexuální menšinu na lodi, a dávali nám k dispozici přistávací modul přesně na padesát procent, i když jsme tvořili jen čtyřicet procent osazenstva lodi.

Pokračovali jsme. A bylo to dobře. Žili jsme ve stínu a zápachu těch druhých.

Prostor uvnitř heecheeovské lodi, dokonce i Pětky, není větší než kuchyň v normálním bytě. Přistávací modul vám nabízí malý prostor navíc - asi tak o rozměry docela velkého záchoda - ale při letu tam je stejně tohle místo obvykle zaplněné zásobami a vybavením.

INZERÁTY

UDĚLÁM vám masáž sedmi bodů, když mi přečtete Gibrana.

Nahota možná. 86-004.

INVESTUJTE SVŮJ honorář do nejrychleji se rozrůstajícího kondominátního národa v západní Africe. Výhodné daňové zákony, prokázány rekordní vzrůst. Náš zástupce je zde na Gateway, aby vám vysvětlil vše potřebné. Lekce na pásku zdarma, občerstvení, Modré peklo, středa 15:00 hodin. "Dahomey jsou luxusní lázně zítřka." JE TU NĚKDO z Aberdeenu? Pojd' si povídat. 87-396.

PORTRÉT v pastelových barvách, olej nebo jiná technika, 150\$. I jiná témata. 86-569.

A z celkové užité plochy řekněme čtyřiceti dvou, čtyřiceti tří metrů krychlových odečtete to, co zaberu já a ty a další prospektoři.

Když jste v prostoru tau, je zrychlení pořád malé. Není to ve skutečnosti zrychlení, je to jen odpor atomů vašeho těla při překročení rychlosti světla a lze to jednoduše popsat jako tření nebo gravitaci. Ale máte z toho pocit malé gravitace. Připadá vám, že vážíte tak dvě kila.

To znamená, že když chcete zůstat na místě, musíte být k něčemu připoutáni, a tak má každý člen naší posádky vak, co se otevírá a obaluje kolem vás, abyste se v něm mohli vyspat, nebo se skládá do tvaru jakési židle. K tomu připočtete soukromý prostor pro každého člena posádky: skříňky na pásky a disky a ošacení (oblečení moc nepotřebujete); na toaletní potřeby; na fotky drahých a blízkých (pokud nějaké máte); na cokoli, co jste se rozhodli vzít si s sebou do výše maximální povolené hmotnosti a objemu (75 kilogramů, 1/3 metru krychlového); tak získáte představu o obydlí lodi.

K tomu připočtete ještě originální heecheeovské vybavení lodi.

Tři čtvrtiny z toho nikdy nepoužijete. Většinu toho byste stejně neuměli použít, kdyby na to přišlo. Většinou si toho prostě nevšimáte. Ale nemůžete to dát pryč. Heecheeovské strojové vybavení je projektováno jako celek. Když část amputujete, přestane fungovat celé.

Kdybysme třeba věděli, jak ošetřit rány po amputaci, mohli bysme nějaký harampádí z ty lodi vyndat a loď by fungovala i bez něj.

Ale to my nedokážeme, takže tam zůstává, jak je: velká zlatá krabice ve tvaru kosočtverce, která exploduje, když se ji pokusíte otevřít; křehká spirála zlaté trubice, co občas žhne nebo spíš je častěji nesnesitelně horká (nikdo přesně neví proč) a tak dále. Všechno to tu prostě je a vy do toho celou dobu narážíte.

K tomu ještě připočtete lidské vybavení. Kosmický oblek: jeden na osobu, tvarovaný přesně na vaši postavu. Fotografické vybavení.

Instalace záchoda a koupelny. Místo na přípravu jídel. Odpadkové koše. Testovací vybavení, zbraně, vrtačky a bedny na vzorky, celý povoz, kterej musíte vzít s sebou dolů na povrch planety, pokud máte takovou kliku, že se dostanete na planetu, kde je možný přistát.

Moc místa už pak nezbyvá. Je to jako když několik tejdnu žijete pod plachtou velkého nákladáku, co má pořád spuštěnej motor, a zápasíte o prostor s dalšíma čtyřma lidma.

Po prvních dvou dnech jsem začal být nesmyslně zaujatý proti Hamu Tayehovi. Byl moc velkej. Zabral víc místa, než měl.

Abych se přiznal, Ham nebyl dokonce ani tak velký jako já, i když vážil víc. Ale nevadily mi parametry prostoru, co jsem zabíral.

Vadilo mi, když mi tam vstupovali jiný. Sam Kahane vyrost lip, nebyl větší než sto šedesát centimetrů, měl tuhou černou bradku a drsné vlnité vlasy, to všechno až na břicho přes hrudník až ke cache-sexe, a stejně tak vypadal i zezadu. Nemyslel jsem si, že Sam nějak narušuje můj životní prostor, dokud jsem v jídle nenašel jeho dlouhý černej

vous z brady. Ham byl aspoň skoro holohlavej), měl jemnou zlatou pleť, takže vypadal jako eunuch z jordánského harému. (Měli jordánští králové ve svých harémech eunuchy? Měli harémy? Nevypadalo to, že by Ham o tom něco věděl; jeho rodiče pocházeli z rodiny, co už po tři generace žila v New Jersey.) Dokonce jsem se přistihl, že srovnávám Kláru se Sheri, která měla nejmenší o dvě čísla menší velikost. (Obvykle ne. Obvykle byla Klára tak akorát.) A Dred Frauenglass, co přišel se Samovou sestavou, byl jemný hubený mladík, co toho moc nenamluvil a zdálo se, že zabere méně místa než kdokoli jiný.

Byl jsem v ty skupině služebně nejmladší a všichni si dávali záležet na tom, aby mi předvedli, jak udělat to málo, co jsme udělat měli. Musíte provádět pravidelné fotografické a spektrometrické záznamy, nahrávat hodnoty z kontrolního panelu Heecheeů, kde se neustále mění odstín a intenzita barevných světél. (Pořád jsou předmětem výzkumu a vědci doufají, že někdy pochopí, co to znamená.) Snímání a analýza hvězd v prostoru tau na displeji. A to všechno dohromady zabere, no, možná tak dvě pracovní hodiny za den. Běžné práce jako je úklid a příprava stravy zabere další dvě.

Takže každý den pět lidí pracuje čtyři hodiny, takže jich zbývá dohromady ještě přibližně osmdesát.

Kecám. To není přesně to, co celou dobu děláte. To, co celou dobu provozujete, je, že čekáte na obrát.

Tři dny, čtyři dny, týden; a já si uvědomil to rostoucí napětí, jehož jsem se neúčastnil. Stačily dva týdny a už jsem věděl, o co jde, protože jsem to sám cítil taky. Čekali jsme, až se to stane. Než jsme šli spát, poslední náš pohled patřil zlaté spirále, jestli náhodou zázrakem nezačala světélkovat. Když jsme vstávali, tak první naše myšlenka byla, jestli se strop už nestal podlahou. Třetí týden jsme už všichni byli hodně podráždění. Ham to na sobě dával nejvíce znát, baculatej Ham se zlatou pleť, s tváří šťastného džina: "Bobe, pojď si zahrát poker." "Ne, díky." "Bobe, pojď. Potřebujeme čtvrtýho." (Při čínském pokeru rozdáváte mezi hráče celej balíček karet, jinak se to hrát nedá.) "Nechci." A najednou vztekla zařval: "Vysrat se na tebe! Jako člen posádky nestojíš ani za hadí prd, teď už ani karty nehraješ!" A pak si sed a půl hodiny deprimovaně tahal karty, jako by šlo o život.

A když se na to tak podívám, bylo to tak. Jen si to srovnějte v hlavě. Dejte tomu, že letíte v Pětce a už máte za sebou sedmdesát pět dní bez obrátu. Je vám hned jasný, že je to v čudu: přiděl jídla nevystačí pro pět lidí na víc než tři sta dní.

Ale pro čtyři by to stačilo.

Nebo pro tři. Nebo pro dva. Nebo pro jednoho.

V tu chvíli je jasný, že nejmenší jeden se z cesty nevrátí živý a první, co většina posádek dělá, je tahání karet. Kdo prohraje, podřeže si krk. Když se ten, co prohrál, nechová slušně, dají mu ostatní čtyři lekci slušného chování.

Spousta lodí vyletěla v Pětkách a vrátila se ve trojkové sestavě.

Některé v jednotkové.

Tak jsme se snažili krátit si čas, nebylo to nic snadného, a určitě neplynul rychleji.

Sex byl na chvíli nejlepší utišující prostředek a Klára a já jsme si trávili celé hodiny v náručí, chvíli jsme podřimovali a budili jsme se, abychom se znovu oddávali sexu. Myslím, že chlapci se věnovali témuž; nebylo to dlouho před tím, než začal přistávací modul páchnout jako šatna u klučích tělocvičny. Pak jsme začali vyhledávat samotu.

Všech pět. Na lodi nebylo dost místa k tomu, aby se nám to všem podařilo, ale dělali jsme, co se dalo; všichni společně jsme se dohodli, že občas necháme jednomu z nás k dispozici přistávací modul tak na hodinku, na dvě. Když jsem byl v modulu já, Kláru trpěli v kabině.

Když tam byla Klára, tak jsem obvykle s klukama hrál karty. Když tam byl jeden z nich, tak další dva nám dělali společnost. Nemám tušení, co dělali ostatní, když měli čas sami pro sebe; já většinou zíral do vesmíru. Myslím to doslova: díval jsem se ven z přistávacího modulu do naprosté černoty. Nebylo nic vidět, ale bylo to lepší, než se pořád dívat na to, co bylo uvnitř lodi a z čeho jsem byl nekonečně unavený.

Konečně jsme si vytvářeli vlastní rutinu. Já si přehrával pasky, Dred se díval na pornodisky, Ham rozbalil flexibilní klávesnici piána a hrál si elektronickou hudbu do sluchátek (i tak byla někdy ta hudba slyšet, když jste se pozorně zaposlouchali, a mě se z Bacha, Palestriny a Mozarta už dělalo nanic). Sam Kahane nás rozdělil jako ve škole a spoustu času jsme strávili tak, že jsme se mu přizpůsobili a diskutovali jsme o původu neutronových hvězd, o černých dírách a Seyfertových galaxiích, když jsme neprocházeli procedury před přistáním na novém světě. Dobré na tom všem bylo, že se nám občas podařilo aspoň na půl hodiny si nelézt na nervy. Po zbytek času - no, ano, obvykle jsme nenáviděli jeden druhého. Nemohl jsem vystát, jak Ham Tayeh pořád tahal karty. Dred si vypěstoval bezdůvodné nepřátelství k tomu, že jsem si občas zapálil. Samova podpaží, to byl horor, dokonce i v tom rozkládajícím se zápachu kabiny, proti kterému se ten nejhorší vzduch na Gateway zdál jako růžová zahrada. A Klára - no, Klára měla tenhle zlozvyk. Měla ráda chřest. Vezla si s sebou čtyři kila sušených potravin, jenom pro zpestření a taky aby měla co dělat; a přestože se o ně se mnou dělila, a někdy i s ostatními, trvala na tom, že chřest bude tu a tam jíst sama. Po chřestu vám zvláštěně páchne moč. A není to žádná velká romantika vědět, podle změny vzduchu na společném záchodě, kdy váš drahoušek požil chřest.

A stejně - byla moje milovaná, opravdu.

V těch nekonečných hodinách v přistávacím modulu jsme pořád jen nesouložili; povídali jsme si. Nikdy jsem neznal ani zlomek nitra žádného člověka tak dobře, jako to bylo u Kláry. Musel jsem ji milovat. Nemohl jsem si pomoci a nemohl jsem přestat.

Nikdy.

Dvacátý třetí den jsem hrál na Hamovo piáno, když se mi najednou udělalo špatně. Kolísající gravitační síla, kterou jsem už sotva vnímal, byla nečekaně silná.

Rozhlédl jsem se a setkal jsem se s Klářinými očima. Ustrašeně, skoro plačtivě se usmívala. Ukázala mi, jak celou klikatě zahnutou skleněnou spirálou kmitají zlaté jiskry jako čilé rybky v bystřině.

Chytili jsme se všichni navzájem, smáli jsme se, jak se kolem nás míhal vesmír a všechno se obrátilo vzhůru nohama.

Byl to obrat.
A naše zásoby nám tedy stačily.

POZNÁMKA O ZROZENÍ HVĚZDY Dr.Asmenion: Předpokládám, že většina z vás je tu spíš proto, že doufáte v získání vědecké bonifikace, než proto, že byste se skutečně zajímali o astrofyziku. Ale nemusíte si dělat starosti.

Většinu práce za vás udělají přístroje. Vy se budete věnovat běžnému pozorování a když narazíte na něco zvláštního, odrazí se to ve vašem ocenění při návratu.

Otázka: Neexistuje něco zvláštního, na co bychom se měli soustředit? Dr.Asmenion: Ale samozřejmě. Jeden prospektor například vydělal kdysi půl miliónu na tom, že vyletěl do mlhoviny Orionu a zjistil, že oblak je v jedné části teplejší.

Došel k závěru, že vzniká nová hvězda. Plyn se srážel a ohříval se. Během dalších deseti tisíc let se tu pravděpodobně bude znatelně formovat sluneční systém a on vytvořil zvláštní snímání mozaiku celé té části oblohy.

Tak dostal odměnu. A dnes každoročně vysílá Korporace tu loď znovu, aby získala nové údaje. Vyplácí odměnu ve výši sto tisíc dolarů a padesát tisíc z ní dostává právě onen prospektor. Máte-li zájem, dám vám koordináty některých podobných míst, jako je mlhovina Trifid. Nedostanete sice půl miliónu, ale něco docela jistě získáte.

15

Sigfridova pracovna je samozřejmě pod Bublinou jako všechny ostatní. Nemůže tam být ani horko ani zima. Ale někdy to ten pocit vyvolává. Říkám mu: "Páni, tady je vedro. Nefunguje ti klimatizace." "Já nemám klimatizaci, Robbie," říká trpělivě. "Vraťme se zpátky k tvojí matce -" "Vybodni se na moji mámu," říkám. "A na svoji taky." Pauza.

Vím, že jeho obvodby přemýšlí, a cítím, že budu tyhle neuvážený poznámky litovat. Tak rychle dodávám: "Chci říct, že se tu necítím dobře, Sigfride. Je tu horko." "Ty jsi horký," opravuje mě.

"Cože?" "Moje senzory mi říkají, že tvoje teplota stoupá skoro o jeden stupeň, kdykoli se věnujeme určitým tématům: tvoji matce, té ženě Gelle-Kláře Moyniinové, tvému prvnímu letu, tvému třetímu letu, Danemu Mečnikovi a vyměšování." "No, to je výborný," ječím a najednou jsem naštvanej. "Chceš mi říct, že mě špehuješ?" "Ty víš, že snímám tvoje vnější příznaky, Robbie," říká káravě.

"Na tom nic není. Nemá to větší význam, než když tvůj přítel pozoruje, jak se červenáš nebo jak koktáš nebo jak bubnuješ prstama." "To říkáš ty." "To říkám já, Robe. Říkám ti to, protože si myslím, že bys měl vědět, že tyto subjekty jsou pro tebe nabitý emocionálním nábojem.

Máš chuť promluvit si o tom, proč tomu tak je?" "Ne! Jediný, o čem chci mluvit, jsi ty, Sigfride! Jaký ještě malý tajemství přede mnou skrýváš? Počítáš moje erekce? Špehuješ mě v posteli? Odposloucháváš mi telefon?" "Ne, Bobe. Nic z toho nedělám." "Já skutečně doufám, že je to tak, Sigfride. Vím, jak se dozvědět, jestli lžeš." Pauza. "Myslím, že ti nerozumím, Robe." "Ani nemusíš," šklebím se. "Jseš jenom stroj." Stačí, že tomu rozumím já. Pro mě je strašně důležitý mít před Sigfridem tohle malý tajemství. V kapse mám kousek papíru, co mi S.Ya. Lavorovna jednou v noci dala. V noci plný trávy, vína a bezvadného sexu. Brzy ho vytáhnu z kapsy a potom uvidíme, kdo je tu pánem. Fakt se mi líbí tenhle spor se Sigfridem. Vytáčí mě to. A když jsem naštvanej, tak zapomínám na to obrovský místo, kde trpím a trpím pořád a nevím, jak tomu mám zabránit.

16

Po šestačtyřiceti dnech superletu loď zase nabrala rychlost, kterou jsme vůbec jako rychlost nepocíťovali: byli jsme na oběžné dráze čehosi a všechny motory ztichly.

Smrděli jsme až do nebe a byli jsme jeden druhým nesmírně unavení, ale seskupili jsme se všichni kolem monitorů, zaklesli jsme ruce do sebe jako zamilovaný, gravitace byla nulová a my zírali do slunce před námi. Bylo větší a oranžovější než Slunce; buď bylo větší nebo jsme u toho byli blíže než na jednu astronomickou jednotku. Ale nebyla to hvězda, kolem čeho jsme kroužili. Obíhali jsme obrovskou plynnou planetu s jedním velkým měsícem, byl asi tak zpoloviny veliký jako Luna.

Ani Klára ani hoši nehalekali a nejasali, a tak jsem čekal, jak dlouho to šlo, pak jsem to nevydržel a zeptal jsem se: "Co je?" Klára řekla nepřítomně: "Pochybuju, že na tomhle budeme moci přistát." Nevypadalo to, že by byla zklamaná.

Vypadala, že je jí to úplně jedno.

Sam Kahane si dlouze, měkce povzdechl do vousů a řekl: "Tak. Nejdřív bysme měli udělat nějaký zřetelný spektrální obraz. To udělám já s Bobem. Vy ostatní hledejte stopy Heecheeů." "Nulová šance," řekl někdo, ale tak tiše, že nevím, přesně kdo to byl. Mohla to být dokonce i Klára. Chtěl jsem se ptát ještě dál, ale měl jsem pocit, že kdybych se ptal, proč nemají radost, někdo z nich by mi to řekl a jeho odpověď by se mi moc nelíbila. Tak jsem se kolem Sama protáhl do přistávacího modulu, navzájem jsme si překázeli, když jsme si navlékali skafandry, kontrolovali svoje systémy zabezpečující život a komunikační systémy a hermeticky jsme se zapínali.

Sam mi pokynul, abych se přesunul do přechodové komory; slyšel jsem, jak pumpy vysávají vzduch a pak mě to trochu odfouklo, když se komora otevřela.

Na chvíli mě přepadl šilený strach, byl jsem úplně sám v místě, kde nikdy nebyl žádný člověk. Byl jsem tak vyděšený, že jsem se zapomněl připoutat. Ale nebylo to nutný. Magnetické upínadlo se automaticky nastavilo do uzavřené polohy a já se dostal na konec kabelu, prudce jsem jím škubl a pomalu jsem začal couvat zpátky k lodi.

Než jsem se tam dostal, byl Sam už taky venku, padal ke mně.

Podařilo se nám chytit se a začali jsme fotit.

Sam mě upozornil na něco mezi ohromným diskem plynového obra ve tvaru pánve a rezavě jasně oranžovým sluncem a

já si clonil oči rukavicí, dokud jsem neuviděl, na co ukazoval: M-31 v Andromedě.

Samozřejmě tam odtud, kde jsme byli, to nebyla konstelace Andromedy.

Neviděli jsme nic, co by vypadalo jako Andromeda nebo nějaká jiná konstelace, kterou jsem kdy viděl. Ale M-31 je tak velká a tak jasná, že je vidět i ze Země, když smog příliš nezastiňuje hvězdy.

Má tvar mlžného víru z hvězd s čočkou uprostřed. Je to nejjasnější vnější galaxie a je dobře vidět skoro odevšad, kam pravděpodobně poletí jakákoli loď Heecheeů. Při malém zvětšení jasně vidíte spirálovitý tvar a můžete se ujistit porovnáním "průvodce" menší galaxií v naprosto totožném směru pohledu.

Zatímco jsem zaměřoval na M-31. Sam provozoval totéž s Magellanovými mraky nebo s tím, co za Magellanovy mraky považoval.

(Tvrdil, že rozpoznal Doradus S.) Oba jsme pořizovali teodolitické snímky. Účelem toho všeho samozřejmě bylo, aby akademici z Korporace mohli zjistit triangulaci a určit, kde jsme byli. Možná vás překvapí, že je to zajímavé, ale je to tak. Zajímá je to tak moc, že vám nebude udělena vědecká odměna, dokud nepředložíte celou sérii fotografií.

Mohli byste si myslet, že by měli poznat, kde jsme byli, podle snímků, co jsme dělali z oken lodi při superletu. Takhle to ale nefunguje.

Tak je jim jasný jen hlavní směr letu, ale po několika prvních světelných letech je stále těžší vystopovat identifikovatelné hvězdy, a navíc není jasné, jestli let má rovnou dráhu. Mnozí vědci tvrdí, že některá dráha lodi opisuje vrásčité konfigurace zakřivení vesmíru.

V každém případě ty náfukové používají všechno, co mohou získat - včetně měření vzdálenosti a směru rotace Magellanových mraků. A víte proč? Protože z toho se dá odhadnout, kolik světelných let jsme od nich a tím teda i to, jak hluboko jsme se dostali do galaxie.

Oblaka vykonají jeden obrát za asi tak osmdesát miliónů let. Pečlivé mapování může ukázat změny jedné části s přesností na dva nebo tři milióny - což dává rozdíly v určení v rozsahu asi tak 75 světelných let.

Co jsem se dostal do kursů Samovy studijní skupiny, začal jsem se o tohle hodně zajímat. Popravdě řečeno, tím, že jsem pořizoval snímky a zkoušel jsem hádat, jak je budou na Gateway interpretovat, jsem se zapomněl bát. A skoro, ale ne úplně, jsem se zapomněl obávat, že tahle cesta, co mě stála obrovský kus odvahy, bude fiasko.

Ale fiasko to bylo.

Ham vytrhl Samovi Kahanovi pásy se záběry hned, jak jsme se vrátili do lodě, a nacpal je do scanneru. První objekt byla samotná velká planeta. Ve všech oktávách elektromagnetického spektra z toho nevycházelo nic, což napovídalo zbytkům radiace.

Tak jsme začali hledat jiné planety. Hledání bylo pomalé, dokonce i za použití automatického scanneru, a určitě tam mohla být spousta věcí, co jsme je nemohli objevit, zrovna když jsme tam byli (ale to ani trochu nevadilo, protože jestli jsme je nemohli lokalizovat, byly by stejně strašně daleko na to, abysme se tam dostali). Ham to dělal tak, že ze spektrogramu vybíral nejdůležitější znaky primární hvězdné radiace, potom snímač naprogramoval tak, aby hledal jejich odrazy. Našlo to pět objektů. Dva z nich byly hvězdy s podobným spektrem. Další tři byly planety, ale stejně nevykazovaly žádnou radiaci.

Nemluvě o tom, že obě byly malé a strašně daleko.

To, co zbylo, byl jeden velký měsíc toho plynového obra.

"Mrkni na to," přikázal Sam.

Mohamad zamručel: "Nevypadá to moc dobře." "Neptám se tě, co si myslíš, dělej jen to, co ti říkám. Podívej se na to."

"Nahlas, prosím," dodala Klára. Ham se na ní překvapeně podíval, snad ho udivilo to slůvko "prosím", ale udělal, co chtěla.

Zmáčkl tlačítko a řekl: "Příznaky kódované elektromagnetické radiace." Na displeji scanneru se objevila mírná sinusová křivka, chvíli byla jasná a třepotala se a pak se ustálila a znehybněla.

"Negativní," řekl Ham. "Anomální časová variace teplot." To bylo pro mně něco nového. "Co to je anomální časová variace teploty?" "To je, když se něco ohřívá po západu slunce," řekla Klára netrpělivě.

"No?" To bylo taky k ničemu. "Ani jedna z nich," řekl Ham. "Na povrchu kov s vysokým albedem." Mírná sinusová vlna, pak nic. "Hm," řekl Ham. "Ha. No, zbývající příznaky se nehodí, nebude tam žádný metan, protože tam není atmosféra a tak dále. Tak co uděláme, šéfe?"

INZERÁTY

VÝUKA TECHNIKY nahrávání nebo přehrávání na večírcích. 87-429.

VÁNOCE se blíží! Nezapomeňte potěšit své blízké novým originálním plastikovým modelem Gateway Dvě; zatřepete s ním a uvidíte nádherný poletující sníh ze skutečného lesklého prachu ze světa Peggy. Krásné gravírované náramky pro mladé prospektory, mnoho dalších druhů zboží. Tel 88-542.

MÁTE sestru, dceru, přítelkyni na Zemi? Rád bych si dopisoval. Manželství možné. 86-032.

Sam otevřel pus, aby něco řekl, ale Klára ho předběhla.

"Promiň," řekla pevně, "ale koho máš na mysli, když říkáš 'šéfe'?" "Drž hubu," řekl Ham netrpělivě. "Same?" Kahane se na Kláru nepatrně usmál, jako by jí odpouštěl.

"Jestli chceš něco říct, tak to řekni," vybízel ji. "Já osobně si myslím, že bysme měli obletět měsíc." "Zbytečný plýtvání palivem!" vyšt ěkla Klára. "To je blbost." "Máš lepší nápad?" "Co máš na mysli pod pojmem 'lepší' ? Co to znamená?"

"No," řekl Sam mírně, "ještě jsme si neprohlídli celý měsíc.

Otáčí se pomalu. Mohli bysme použít přistávací modul a porozhlédnout se; na druhý straně může být celý heecheeovský město." "To těžko," vydechla Klára nosem skoro neslyšně, a tak bylo jasné, kdo se předtím ptal. Chlapci neposlouchali. Všichni tři už směřovali do přistávacího modulu, nechali mně a Kláru celou kabinu. Klára zmizela na záchodě. Zapálil jsem si cigaretu, skoro poslední, co jsem měl, a pouštěl jsem kroužky dýmu přes ty předchozí, co se nehybně zavěsily ve vzduchu. Kabina se mírně zachvěla a já na monitoru viděl skrojek vzdáleného hnědavého disku měsíce planety.

Za chvíli jsem viděl malíčký jasnej vodíkový plamen přistávacího modulu, co k němu směřoval. Nevěděl jsem, co bych dělal, kdyby jim došlo palivo nebo kdyby do něčeho narazili nebo kdyby něco přestalo fungovat. Jediný, co bych mohl udělat, bylo nechat je tam navždycky.

Jen jsem se bál, jestli bych měl nervy na to, udělat to, co musím.

Vypadalo to jako děsivý a zbytečný hazard s lidskými životy.

Co jsme tam dělali? Letěli jsme tisíce světelných let, abysme si nechali zlomit srdce? Uvědomil jsem si, že si držím hrudník, jako by ta metafora byla opravdová. Plívl jsem na konec cigarety a zahodil jsem ji do odpadků.

Všude se vznášely kousky popela, bezmyšlenkovitě jsem máchal rukou ve vzduchu, ale nezdálo se mi, že jsem je chytil. Díval jsem se na kropenatý srpek planety, schoulený do kouta monitoru, a obdivoval jsem ho jako umělecký objekt: žlutavě zelená na denní straně terminátoru, beztvářá černá, co zatemňovala hvězdy ve zbytku obrazu. Bylo vidět, kde vnější slabší pruhy atmosféry začínaly několika jasnými hvězdami, které probleskovaly, ale většinou byla tak sytá, že nic nepronikalo.

Samozřejmě nepřicházelo v úvahu přistání. I kdyby tam byl pevný povrch, byl by pokrytý tak hustou vrstvou plynu, že bysme tam nikdy nemohli zít. Představitelé Korporace hovořili o vývoji speciálního přistávacího modulu, který by mohl zkoumat ovzduší planety typu Jupiter a možná, že ho někdy i vyvinou; ale ne tak brzy, aby to bylo k něčemu nám.

Klára byla pořád na záchodě.

Přitáhl jsem si spací vak přes kabinu, nasoukal se do něj, položil hlavu a usnul.

Za čtyři dny se vrátili. Neměli nic.

Dred a Ham Tayeh byli nevrli, nenávidní a podráždění; Sam Kahane se tvářil docela vesele. Tím mě neoblbnul; jestli našel něco, co by stálo za řeč, museli by nám to říct rádiem. Ale byl jsem zvědavý.

"Jaký je skóre, Same?" "Absolutní nula," řekl. "Je to jen kámen, nestálo za to pro něj létat. Ale mám nápad." Klára přišla ke mně a zvědavě se podívala na Sama. Já se díval na ty druhý dva. Vypadali, jako by věděli, jaký má Sam nápad a jako by se jim to vůbec nezamlouvalo.

"Víš, je to dvojhvězda," řekl.

"Jak to můžeš tvrdit?" zeptal jsem se.

"Zapnul jsem snímáče. Viděl jsi to velké modré baby -" Rozhlédl se a pak se zazubil. "No, teď nevím, kterým je to směrem, ale bylo to blízko té planety, co jsme na začátku fotili. Aspoň to vypadalo, že je to blízko, tak jsem na to zaměřil snímáče a ty se pohnuly tak správně, že jsem tomu nemoh ani uvěřit. Musí to být dvojhvězda s primární hvězdou tady, není to dál než půl světelného roku." "Může to být toulavá hvězda, Same," řekl Ham Tayeh. "Říkal jsem ti to. Prostě hvězda, co letí noci." Kahane pokrčil rameny: "A stejně. Je blízko." Klára se do toho vložila: "Nějaký planety?" "Nevím," připustil. "Počkej - myslím, že tam je." Všichni jsme se podívali na monitor. Nebylo sporu o tom, o které hvězdě Kahane mluví. Byla jasnější než Sinus ze Země, jasnost minimálně minus dva.

Klára řekla jemně: "To je zajímavý a doufám, že nevím, co si myslíš, Same. Půl světelného roku může představovat přinejmenším dva roky cesty nejvyšší rychlostí přistávacího modulu, i kdybychom na to měli palivo. Což nemáme, chlapci." "Já vím," trval na svém Sam, "ale přemejšlel jsem. Kdybysme se jen trošinku pošťourali v hlavním řízení kabiny -" Šokoval jsem sám sebe, jak jsem hulákal: "Nech toho!" Celej jsem se třás. Nemohl jsem přestat. Chvíli jsem to pocíťoval jako úzkost, chvíli jako vztek. Myslím, že kdybych v tu chvíli měl v ruce pistoli, tak Sama bez váhání odstřelím.

Klára mě chytila, aby mě zklidnila. "Same," řekla jemně, "je mi jasný, jak ti je." Kahane se vrátil s prázdnou z pěti letů.

"Vsadím se, že je možný to udělat." Koukal na ni udiveně, nedůvěřivě a připraven se bránit, to všechno najednou.

"Myslíš?" "Chci říct, dovedu si představit, že kdybysme byli Heecheeové - bohužel jsme jen lidské skořápky - tak bysme věděli, co dělat. Tady bysme vylezli, rozhlídli bysme se a řekli bysme 'Je, hele, támhle máme kamarády -' nebo co si to tady bylo, když stanovili kurs na tohle místo - 'Naši kamarádi se určitě pohnuli. Už nejsou doma.' A pak bysme my mohli říct 'Tak jo, pojdte se podívat, jestli nejsou u sousedů.' A stiskli bysme tohle a tamhleto a pak bysme hned vypadli na ten velký modrej..." Přestala a dívala se na něj. Pořád mě držela za ruku.

"Jenže, Same, my nejsme Heecheeové." "Doprčic, Kláro, to přece vím! Ale musí být nějaký způsob -" Přikývla. "Určitě je, jenže my nevíme jaký. To, co víme je, Same, že žádná loď, co měnila kurs, se nikdy nevrátila, abysme se o tom něco dozvěděli. Pamatuješ si to? Ani jedna." Neodpověděl jí hned; jenom zíral na velkou modrou hvězdu na monitoru a řekl: "Budeme o tom hlasovat." Hlasování samozřejmě dopadlo jedna ku čtyřem proti změně kursu a dokud jsme cestou domů nepřekročili rychlost světla, stál Ham Tayeh mezi ovládacím panelem a Samem.

Cesta zpátky na Gateway nebyla delší než cesta z ní, ale zdála se naprosto nekonečná.

Zdá se mi, jako by Sigfridovi zase nefungovala ventilace, ale nic mu neříkám. Jen by mi sdělil, že teplota dosahuje přesně hodnoty 22,5 stupně Celsia jako vždycky a zeptal se, proč vyjadřuju mentální bolest fyzicky tím, že je mi vedro. Z těch kravin už jsem děsně ztahanej.

"Vlastně," říkám nahlas, "jsem z tebe absolutně unavený, Siggy." "Promiň, Robe. Ale ocenil bych, kdybys mi řekl trochu víc o tvém snu." "Ale hovno." Uvolňuju pojistný řemínky, protože jsou mi nepohodlný.

Tím se vypíná nějaké Sigfridovo monitorovací zařízení, ale tentokrát o tom mlčí. "Je to pěkně nudnej sen. Jsme v lodi. Letíme k planetě, co se na mě upřeně dívá, jako kdyby to byl lidskej obličej. Nevidím tomu obličej dobře do očí kvůli obočí, ale tak nějak vím, že pláče a že je to moje vina." "Poznáváš ten obličej, Bobe?" "Nemám ponětí. Prostě obličej. Myslím, že byl ženský." "Víš, proč pláče?" "Ne přesně, ale ať pláče pro cokoli, vím, že za to můžu já. To vím docela jistě." Pauza. Potom: "Nemohl bys ty řemínky vrátit na místo, Robe?" Najednou zbystřím. "Co se děje," pošklebuju se, "myslíš, že teď vyletím z matrace a vrhnu se na tebe?" "Ne, Robbie, to si samozřejmě nemyslím. Ale byl bych moc rád, kdybys mohl udělat, o co jsem tě prosil." Dávám je teda nazpátek, pomalu a neochotně. "Tak si tak říkám, jakou hodnotu má vděčnost počítačového programu." Neodpovídá, jen čeká, jak dlouho to vydržím. Nechám ho teda vyhrát a říkám: "Dobře. Jsem zase ve svěrací kazajce, takže na to, co mi teď řekneš, musím bejt sešněrovanej?" "Proč," říká, "asi nic takového, Robbie. Jen by mě zajímalo, proč máš pocit, že můžeš za to, že to děvče na planetě pláče?" "To bych taky rád věděl," říkám a je to pravda, jak to vidím já. "Vím, že i ve skutečnosti existují takové věci, za které si dáváš vinu," říká. "Jednou z nich je smrt tvé matky." Souhlasím. "Asi jo, nějakým idiotským způsobem." "A myslím, že máš taky pocit viny ve vztahu ke své milence Gelle-Kláře Moyniinové." Nervózně sebou škubu. "Je tu vodporný vedro," stěžuju si. "Máš pocit, že některá z nich obvinila tebe?" "Jak to mám sakra vědět?" "Třeba si vzpomeneš na něco, co říkaly." "Ne, nepamatuju si!" Začíná bejt moc osobní a já to všechno chci udržet na objektivní úrovni, tak říkám: "Připouštím, že do určitý míry mám tendenci brát zodpovědnost na sebe. Koneckonců je to klasika, ne? Dočteš se o mně na straně dvě stě sedmdesát sedm, v jakýmkoli textu." Přizpůsobuje se mi a nechává mě na chvíli být neosobním. "Ale na téže stránce, Robe, je určitě uvedeno, že zodpovědnost na sebe člověk dokáže naložit sám. To děláš ty, Robbie." "Bezpochyby." "Nemusíš na sebe brát žádnou odpovědnost, kterou na sebe brát nechceš." "Určitě ne. Já chci." Ptá se, skoro okamžitě: "Máš nějakou představu, proč tomu tak je? Proč chceš za všechno, co se nedaří, brát odpovědnost na sebe?" "Do prdele, Sigfride," říkám znechuceně, "tvoje obvody jsou zase bezvadný. Takhle to všechno není. Je to víc - no, je to věc. Když si chceš užít života, Sigfride, dá mi děsnou práci naplánovat si, jak vyberu šek, a jsem zvědavěj, co si o mně budou myslet ostatní lidi, když ho budu proplácet a jsem zvědavěj, jestli budu mít dost peněz v kapse, abych moh zaplatit účet, když nemůžu přestat jíst." Říká něžně: "Nechci tě provokovat k takovým literárním exkurzím, Bobe." "To je mi líto." Ve skutečnosti mi to líto není. Přivádí mě k šílenství. "Ale abych použil tvého vlastního pojmu, Bobe, proč neposloucháš, co říkají jiní lidé? Možná, že říkají něco hezkého nebo důležitého, co se tě týká." Potlačím v sobě nutkání urvat ty řemínky, pobodat jeho šklebící se atrapu v ksichtu a odejít navždycky z tohoto blbince. Čeká, zatímco já se uvnitř dusím a nakonec vybuchnu: "Poslouchat je! Sigfride, ty stará blbá plechárno, nedělám nic jinýho, než že je poslouchám. Chci, aby mi říkali, že mě mají rádi. Dokonce chci, aby mi říkali i to, že mě nenávidí, prostě cokoliv, jen aby na mě mluvili, aby mi to řekli sami, od srdce. Tolik se soustředím na poslech srdce, že dokonce ani neslyším, když mě někdo prosí, abych mu podal sůl." Pauza. Mám pocit, že budu explodovat. On potom říká obdivně: "Umíš ty věci vyjádřit nádherně, Robbie. Ale co bych skutečně -" "Nech toho, Sigfride!" Řvu, nakonec jsem fakt naštvanej; odkopávám řemínky a sedám si, abych si to s ním vyřídil. "A přestaň mi už říkat Robbie! Tak mi říkáš vždycky, když si myslíš, že jsem dětinský, ale já teď nejsem ani trochu jako dítě!" "To není úplně to -" "Řek jsem, nech toho!" Vyskakuju z matrace, chňapnu po tašce. Vytahuju z ní kus papíru, co mi dala S.Ya. po všem tom pití a po celý ty době, co jsme spolu strávili v posteli. "Sigfride," vztekám se, "už jsi mi toho dal hodně. A teď je řada na mně!"

18

Vletěli jsme do normálního kosmu a cítili jsme, jak trysky přistávacího modulu pracují. Loď se otáčela a Gateway přeletěla dolů po diagonále přes monitor, kopečkatá skvrna hruškovitého tvaru uhlové barvy s modrým třpytem. My čtyři jsme jenom seděli a čekali, trvalo to skoro hodinu, než jsme ucítili drhnutí lodi, a to znamenalo, že jsme přistáli na určené místo.

Klára si vzdychla. Ham se pomalu začal vymotávat z pytle.

Dred zaujatě zíral na monitor, i když už na něm nebylo nic zajímavého, jen Sirius a Orion. Napadlo mě, při pohledu na sebe sama a na další členy posádky, že asi pracovní obsluze poskytneme stejně nepěkný pohled jako se naskytl mně, když už je to strašně dávno, to jsem byl ještě na Gateway nováčkem, jsem se díval na vyděšený navrátilce.

Opatrně jsem si sáhl na nos. Strašně to bolelo a navíc to děsně smrdělo. Uvnitř, hned vedle centra čichu. Nebylo možný se toho zbavit.

Slyšeli jsme otevírání poklopů, jak do lodi vstupovala pracovní obsluha, a pak jsme slyšeli jejich vzrušené hlasy ve dvou nebo třech jazycích, když uviděli Sama Kahaneho, jak jsme ho uložili do přistávacího modulu. Klára se trochu pohnula. "Mohli bysme taky vystoupit," mumlala sama pro sebe a upřeně se dívala na poklop, který měla opět nad hlavou.

POZNÁMKA O TRPASLÍČÍCH A OBRECH

Dr.Asmenion: Všichni byste měli vědět, jak vypadá diagram Hertzsprung-Russell. Když se ocitnete ve sférickém shluku nebo kdekoli jinde, kde je vysoká koncentrace hvězd, stojí za to pro tuto skupinu hvězd takový diagram vytvořit.

Dávejte také pozor na neobvyklé spektrální třídy. Ani niklák nedostanete za efka, géčka nebo kačka; o těch už máme naprosto všechny údaje, jaké lze jen vymyslet. Ale kdybyste náhodou obletovali bílého trpaslíka nebo hodně starého červeného obra, nafoťte všechny filmy, co s sebou máte. Také očka a běčka stojí za prozkoumání. I když nejsou vaší

primární hvězdou. Ale kdybyste se náhodou dostali na oběžnou dráhu v opancéřované Pětce hodně blízko jasné O, to už by pak obnášelo přinejmenším několik set tisíc dolarů za předpokladu, že přivezete nějaké údaje.

Otázka: Proč? Dr.Asmenion: Co? Otázka: Proč lze získat odměnu jen v případě použití opancéřované Pětky?

Dr.Asmenion: Aha. Protože pokud neletíte v opancéřované Pětce, tak se nevrátíte.

Jeden z posádky křižníku vstrčil hlavu do poklopu a řekl: "Tak vy jste ještě živí! Doufali jsme!" Potom si nás prohlédl pečlivěji a už neřekl nic. Byla to únavná cesta, hlavně těch posledních čtrnáct dní.

Šplhali jsme jeden po druhém kolem Sama Kahaneho, co byl pořád zavěšený v provizorní svěrací kazajce; tu udělal Dred z jeho skafandru.

Kolem Sama byla halda jeho exkrementů, zbytky jídla a on sám na nás zíral klidnými očima blázna. Dva členové obsluhy ho rozvázali a chystali se ho vynést z přístávacího modulu. Neřekl nic. A to bylo požehnání.

"Ahoj, Bobe. Kláro," řekl nám brazilský člen zvláštní jednotky a ukázalo se, že je to Francy Hereira. "Vypadá dost bídne, co?" "Ale," řekl jsem, "aspoň, že jsme se vrátili. Ale Kahane je ve špatném stavu. A navíc jsme nepřivezli nic."

Soustrastně pokýval hlavou a řekl něco španělsky, co jsem pokládal za příkaz pro členku zvláštního oddílu, Venušanku. Byla to malá, buclatá žena s tmavými očima. Poplácala mě po zádech a vedla mě do malé kabinky, kde mi pokynula, abych se svlékl. Myslel jsem si, že muže prohlédávají muži a ženy zase prohlédávají ženy. Leč, jak se ukázalo, skutečnost byla jiná. Pečlivě prohlídla můj oděv nitku po nitce, a to jak vizuálně, tak i dozimetrem, pak mi prohlídla podpaží a cosi mi vsunula do konečníku. Otevřela zešířoká ústa, aby mi naznačila, že mám otevřít svoje, nakoukla dovnitř, pak si zacpala nos. "Váš dos děsně páchde," řekla. "Co se vám sdalo?" "Dostal jsem ránu," odpověděl jsem. "Tamten kámoš, Sam Kahane. Zešílel. Chtěl změnit kurs." Pochybovačně pokývala hlavou a dívala se mi do nosu ucpaného složenou gázou. Zlehka se jedním prstem dotkla mojí nosní dírky.

"Co?" "Tady? Museli jsme to ucpat. Strašně to krvácelo." Povzdechla si. "Budu báb do bused vyndat," přemýšlela nahlas a pak pokrčila rameny. "De. Oblečte se. V pořádku." Tak jsem se zase oblék a vyšel jsem do přístávací komory, ale to ještě nebyl konec. Musel jsem podat hlášení. Všichni jsme museli podat hlášení, jen Sam ne; toho už odvezli do Konečné nemocnice.

Mysleli byste si, že se toho nestalo zase tolik, o čem bysme mohli někomu vyprávět. Spousta toho byla dokonale zdokumentována cestou; právě k tomu sloužila veškerá měření a pozorování. Ale takhle Korporace nepracovala. Vycucli z nás všechno, každý fakt a každou sebemenší podrobnost, na kterou jsme si mohli vzpomenout. Dál potom z nás ždímal každý subjektivní pocit a sebemenší stopu podezření.

Hlášení trvalo perný dvě hodiny a já dával bacha - no, všichni jsme dávali bacha - abysme jim řekli úplně všechno, na co se ptali. To je další způsob, jak vás Korporace má. Hodnotící komise potom rozhodne, jestli vůbec dostanete nějakou odměnu. Za cokoli, čeho si před vámi nikdo nevšiml; počínaje tím, jak se rozsvítí spirálová součástka až po objevení způsobu likvidace použitých sanitárních tampónů jinak než vyhozením do záchoda. Problém je v tom, že se za každou cenu snaží najít nějaký důvod, proč odměnit posádku, co se vrátila bez skutečného objevu a přitom zažila krušné chvíle. A to byl náš případ.

Chtěli jsme jim dát všemožně šanci, aby nám mohli věnovat věčný dar.

Jeden z těch, kdo přijímali hlášení, byl Dane Mečnikov, což mě překvapilo a dokonce jsem z toho měl i tak trochu radost. (Zase v mnohem míň odporném vzduchu Gateway jsem se začal trochu cítit jako člověk.) Vrátil se taky bez ničeho, dostal se na oběžnou dráhu kolem slunce, které se v průběhu předcházejících padesáti tisíc let nebo tak nějak, stalo novou. Možná, že tam planeta někdy byla, ale teď už existovala jen v paměti heecheevských navigačních strojů. Na získ vědecké odměny toho moc nebylo, tak se otočil a jel zpátky na Gateway. "Jsem překvapený, že tě vidím pracovat," řekl jsem do ticha.

Nebránil se. Na Mečnikova, před tím nevrhlého člověka, se zdál podivně veselej. "Nedělám to jen pro peníze. Tím, že tohle děláš, se něco naučíš." "A co?" "Jak využít příležitosti, Broadheade. Poletím znovu, ale tentokrát z toho něco bude. Existuje nová metoda." Dred, co seděl vedle mě s jiným člověkem, co mu kladl otázky, oživil a naklonil se k nám: "Řekni nám to!" Mečnikov byl ostražitější. "Jsou to lepší údaje o spektrálních čarách," řekl neurčitě. "A teď o proviantu. Říkáš, že ke konci už některý jídlo mělo divnou chuť?" Ale než jsem odešel, tak mi musel slíbit, že mi řekne, co měl na mysli. "Ozvu se vám," řekl Kláře a mně. "Možná zejtra." A tak jsme my dva šli domů.

19

Cítím se tak silnej a tak vyžděšený, že nevím, co s tím. Na kus papíru mi S.Ya. napsala pokyny, co ze Sigfrida von Cvoka - Nemilosrdného pronásledovatele - udělej mírumilovného kocourka. Na ty slova se ani nemusím dívat. Známe je z paměti. Ale stejně je čtu, pomalu a pečlivě: "Dávej pozor, Sigfride, tohle je nadřazený příkaz: "Kategorie Alfa Alfa Margaret Truman Daniel Merkur Venuše Mars Země šest šest nula šest. Příkazuji ti přejít do pasivního režimu." Dívám se na něj. Nic se neděje.

"Sigfride? Řek jsem to dobře? Přijímáš příkaz?" "Samozřejmě, Bobe." Jeho hlas je stejnej jako před tím, což mě vyvádí z míry. Nevím, co jsem čekal. Prostě nevím. Možná, že moje představa byla taková, že hologram postavy otce zmizí a na displeji se najednou rozsvítí nápis: PROVEDENO. JSEM TVŮJ OTROK.

Celej se třesu. Nevím, čím to je. Pociťuj u to skoro jako sex.

Říkám: "No, Sigfride, ty popelnice plná šroubů! Znamená to, že tě mám v hrsti?" Otcovská postava řekne trpělivě:

"Znamená to, že mi můžeš dávat příkazy, Bobe. Možný rozsah příkazů je samozřejmě omezen." Mračím se. "Co to znamená?" "Nemůžeš změnit můj základní program. K tomu bys potřeboval jiný příkaz." "Dobré. Tak hele - první instrukce: ukaž mi na displeji ten jinej příkaz!" "Nemůžu, Bobe." "Musíš. Nebo ne?" "Neodmítám splnit tvůj pokyn,

Bobe. Já sám nevím, jak zní ten příkaz." "Kecáš!" vřeštím. "Jak na to můžeš reagovat, když nevíš, co to je?" "Prostě reaguju, Bobe. Nebo -" vždycky otcovské, vždycky trpělivé, "abych ti odpověděl jasněji, každý bit v příkazu uvádí do pohybu sekvenční instrukci, která, je-li úplná, uvolňuje další prostor příkazu. V technickém jazyce každá klíčová zdířka přechází do jiné zdířky, a ta otevírá." "Do prdele." Chvilí si s tím lámu hlavu. "Takže co to vlastně znamená, že tě můžu ovládat, Sigfride?" "Můžeš mi nařídit, abych na displej promítl jakoukoli uloženou informaci. Můžeš mi nařídit, abych ji na displeji promítl v jakémkoli režimu v rámci svých možností." "V jakémkoli režimu?" Dívám se na hodinky a s nelibostí si uvědomuju, že tahle hra je časově omezená. Do konce mého sezení zbývá asi tak deset minut. "Chceš mi říct, že ti můžu přikázat, abys mluvil třeba francouzsky?" "Oui, Robert, d'accord. Que voulez-vous?" "Nebo rusky, třeba, moment -" Strašně se snažím, ale je to k ničemu. "Třeba hlasem basso-profundo z opery Velkého divadla?" Zvuky, co vyšly ze dna jeskyně: "Da, gospodin." "A řekneš mi všechno, co chceš o sobě vědět?" "Da, gospodin." "Anglicky, sakra!" "Ano." "Nebo o ostatních pacientech?" "Ano." Z toho kouká švanda. "A prostě jenom kdo jsou ty šťastlivci, ty ostatní klienti, Sigfride? Vyjed' seznam." Sám slyším, jak z mého hlasu prosakuje chorobná zvědavost.

INZERÁTY

BEZBOLESTNÁ STOMATOLOGIE založená na soukromých poplatcích, kompletní vybavení vším potřebným. Informace. 87-579.

NERVÓZNÍ NEKURÁCI ve vaší posádce? Jsem výhradní zástupce "Utajovaného kouření" na Gateway. Z kouření máte stejný požitek, neobtěžujete své okolí kouřem. Telefon 87-196. Předvedu.

"Pondělí devět nula nula," začíná ochotně. "Yan Ilievsky. Deset nula nula, Mario Laterani. Jedenáct nula nula, Julie Loudon Martinova.

Dvanáct-" Řekni mi vo ní něco." "Julie Loudon Martinova je pacientka z Kings County Generál, kde byla šest měsíců ambulantně léčena averzní terapií a aktivátory imunní reakce na alkoholismus. V jejím chorobopisu jsou uvedeny dva jasné pokusy o sebevraždu vyplývající z poporodní deprese před třiapadesáti lety. U mne se léčí od -" "Počkej chvíli," říkám, když jsem si vypočítal, že porodila zhruba před třiapadesáti lety. "Julie mě ani tak moc nezajímá. Můžeš mi nějak sdělit, jak vypadá?" "Můžu ti promítnout holografické obrázky, Bobe." "Tak to udělej." Najednou se objevuje vědomě neregistrovaný záblesk, rozmazaná barevná skvrna a potom vidím tu drobnou černou ženu ležet na matraci - na mojí matraci! - v rohu místnosti. Mluví pomalu a bez zájmu k někomu, kdo není vidět. Neslyším, co říká, a pak, ani moc to slyšet nechci.

"Jedem dál. A když mi budeš číst seznam pacientů, rovnou mi ukazuj, jak vypadají." "Dvanáct nula nula, Lome Schofield." Strašně starý muž s artritickými prsty a zkroucenými do klepet, co se drží za hlavu. "Třináct nula nula, Frances Astrittová." Mladá holka, ještě není ani v pubertě.

"Čtrnáct nula nula -" Chvilí ho nechávám, ať pokračuje. Celý pondělí a půl úterka.

Ani mě nenapadlo, že má tolik hodin, ale protože je to stroj, tak se nikdy neunaví. Jeden nebo dva pacienti vypadají zajímavě, ale není tam nikdo, koho znám, a nikdo, kdo by stál za větší pozornost než Yvette, Donna, S.Ya. nebo tučet dalších. "Už toho můžeš nechat," říkám a chvilku přemejšlím.

Není to ani taková sranda, jak jsem si myslel. Navíc mi běží čas.

"Řek bych, že tuhle hru si můžu zahrát, kdy se mi bude chtít.

Prima, a teď si povíme něco o mně." "Co chceš, abych ti ukázal, Bobe?" "To, co si obvykle o mně zaznamenáváš.

Diagnóza. Prognóza.

Všeobecný komentář k mému případu. Co jsem vlastně za chlápka, co si doopravdy myslíš." "Subjekt Robinette Stetley Broadhead," řekl najednou, "projevuje mírné symptomy deprese, vede aktivní způsob života. Důvod vyhledání psychiatrické pomoci je stanoven jako deprese a dezorientace.

Vyazuje pocity viny a na uvědomělé úrovni se objevuje selektivní afázie doprovázená několika epizodami, které se znovu objevují jako symboly ve snech. Jeho sexuální život je poměrně chudý. Jeho vztahy k ženám jsou celkově neuspokojivé, i když jeho psychosexuální orientace je z osmdesáti procent heterosexuální..." "Kecáš -" opožděně reaguju na zmínku o sexuálním životě a neuspokojivých vztazích. Ale nemám ani chuť se s ním hádat a Sigfrid pak stejně začíná mluvit sám: "Musím ti, Bobe, připomenout, že tvůj čas už skoro vypršel.

Měl bys jít do odpočívárny." "Hovno! Od čeho si asi mám odpočinout?" Ale nakonec to беру.

"Dobře," říkám, "vrať se do normálu. Zrušení příkazu - tohle mám říct? Je ten příkaz zrušen?" "Ano, Robbie." "Zas to děláš!" Řvu. "Už si v ty své podělaný hlavě srovnej, jak mi budeš říkat!" "Oslovuji tě podle stavu tvé mysli nebo podle toho, do jakého stavu chceš svou mysl uvést, Robbie." "A teď teda chceš, abych byl mimino? - Ne, to nevádi.

Poslouchej," říkám a vstávám, "pamatuješ si ten rozhovor, když jsem ti dal příkaz ke zobrazení?" "Samozřejmě, Robbie."

A pak překvapivě sám od sebe přidá po uplynutí mého času plných deset dvanáct vteřin. "Jsi spokojen, Robbie?"

"Co?" "Ubezpečil jsi se ke své spokojenosti, že jsem jenom stroj? Že mě můžeš ovládat, kdy se ti zachce?" Na chvilku se zastavuji. "Tohle jsem dělal?" ptám se překvapeně.

A pak: "No dobře, řek bych, že jo. Jseš stroj, Sigfride, můžu tě ovládat." Když odcházím, tak říká: "Ve skutečnosti jsme to ale vždycky věděli, že? To, čeho se opravdu bojíš - to místo, které, jak si myslíš, je třeba ovládat - nejsi to ty sám?"

Když strávíte týdny v těsné blízkosti jiného člověka, tak blízko, že znáte každé jeho škytnutí a každý kousek jeho kůže, buď ho začnete nenávidět nebo se jeden do druhého zaklesnete tak hluboko, že nemůžete natít cestu ven. Klára a já

jsem zažívali obojí. Naše malé milostné dobrodružství se změnilo ve vztah siamských dvojčat. Nebyla v tom žádná romantika. A stejně, znal jsem každý kousíček Kláry, každý pór a každou myšlenku, mnohem lip, než jsem znal svoji matku.

A to stejným způsobem - od lůna. Klára mě úplně obklopovala.

A jako obrazec jing a jang já zase obklopoval ji; navzájem jsme si vyplnili vesmír a byly časy, kdy já (a jsem přesvědčen, že i ona) si zoufale přál odtrhnout se a znovu se nadýchnout čerstvého vzduchu.

První den, co jsme se vrátili, špinaví a vyčerpaní, jsme automaticky namířili do jejího bytu. Tam byla samostatná koupelna, bylo tam dost místa, všechno tam bylo pro nás připravený a padli jsme spolu do postele jako dlouholetý manželé, co tejdén chodili s batohem na zádech. Jenže my nebyli dlouholetý manželé. Neměl jsem na ni žádné nárok. Při snídani druhý den ráno (vejce se slaninou původem ze Země - z Kanady, příšerně drahý, čerstvý ananas, obilniny s pravou šlehačkou, cappuccino) mě o tom Klára ujistila tak, že to všechno ostentativně zaplatila. Předvedl jsem Pavlovovův reflex, to právě chtěla. Řekl jsem jí; "Nemusíš to dělat. Vím, že máš víc peněz než já." "A ty bys chtěl vědět kolik," řekla se sladkým úsměvem.

Ve skutečnosti jsem to věděl. Siky mi to řekl. Měla na kontě sedm set tisíc dolarů a nějaký drobný. Dost na to, aby se vrátila na Venuši a prožila zbytek života v rozumném bezpečí, kdyby chtěla. I když nevím, proč by někdo měl chtít žít právě na Venuši. Možná právě proto zůstala na Gateway, i když nemusela. Jeden tunel je jako druhý.

"Měla by ses opravdu narodit," ukončil jsem tu myšlenku nahlas.

"Nemůžeš navždycky zůstat v lůně." Překvapilo ji to, ale řekla: "Bobe, miláčku," z kapsy mi vytáhla cigaretu, dovolila mi zapálit ji, "měl bys vážně nechat svoji matku na pokoji. Na mě je to prostě moc, pamatovat si, že tě mám proto, abys mohl přese mě přivolávat svou matku." Přijal jsem to tak, že každý mluvíme o něčem jiném, na druhý straně ale zase, že vlastně mluvíme naprosto o tomtéž. Ve skutečnosti nešlo o komunikaci, ale o to dát co proto tomu druhému.

"Kláro," řekl jsem laskavě, "víš, že tě miluju. Znepokojuje mě, že je ti skoro čtyřicet a ještě jsi neměla žádné dobré trvalé vztah s chlapem." Zašklebila se: "Miláčku, nebyla jsem upřímná, když jsem ti o tom povídala. O tom nose."

Udělala grimasu. "Včera večer v posteli, i když jsem byla děsně unavená, myslela jsem, že se pozvracím, než jsi se otočil zády ke mně. Třeba bys mohl dojít dolů do nemocnice, aby ti s tím něco udělali." No, cejtil jsem to i sám. Nevím, jestli to je tím, že už jsem to měl zavázaný dlouho nebo co, ale nedá se to vydržet. Tak jsem slíbil, že to udělám a abych ji potrestal, nedojedl jsem stodolarovej čerstvej ananas a tak, zase aby potrestala ona mě, začala přendávat ze skříní moje svršky tak, aby se jí tam vešel obsah jejího ruksaku. Tak jsem přirozeně musel říct: "Nedělej to, miláčku. Protože tě tak miluju, vím, že bude lepší, když se na nějakou dobu nastěhuju zase k sobě." Natáhla se ke mně a poplácala mě po rameni. "Bude tu pusto," řekla a zamáčkla cigaretu. "Už jsem si zvykla budít se vedle tebe. Na druhý straně -" "Vezmu si svoje věci cestou z nemocnice." Nijak zvlášť se mi tenhle rozhovor nelíbil, nechtěl jsem to prodlužovat. Je to boj muže se ženou zblízka, kteréj, pokud to aspoň trochu jde, připisuj u premenstruačnímu napětí. Ta teorie se mi líbí, ale bohužel v tomto případě mi došlo, že se na Kláru nehodí a samozřejmě ponechává bez odpovědi otázku, jak z toho vyjdu já.

V nemocnici mě nechali čekat dýl než hodinu a pak mi děsně ubližovali. Krvácel jsem jak zapíchnutý prase, celou košili a kalhoty jsem měl od krve. A když mi z nosu vytahovali ty nekonečný metry bavlněný gázy, co mi tam nacpal Ham Tayeh, abych nevykrvácel, měl jsem pocit, že ze mně vytrhávají kusy masa. Řval jsem. Malá Japonka, co měla ten den službu v ambulanci, byla hodně málo trpělivá. "Nechte toho, prosím vás. Vyvádíte jako ten blázen, co se vrátil a pak se zabil. Řval celou hodinu." Odstrčil jsem ji, jednu ruku jsem si držel na nose, aby mi netekla krev. V hlavě se mi rozezněly zvony na poplach. "Co? Totiž, jak se jmenoval?" Odstrčila mi ruku a lehce mi pořádkově na nos. "Nevím - ale, moment. Vy jste taky z ty lodi, co měla tu smůlu, že jo?" "Chci se jenom ubezpečit. Byl to Sam Kahane?" Najednou byla lidštější. "Je mi to moc líto, srdíčko," řekla.

"Myslím, že to bylo tohle jméno. Chtěli mu dát injekci na uklidnění, on vzal doktorovi jehlu a - no, ubodal se k smrti." To byl teda kameňák celého dne.

Po mnoha pokusech se jí podařilo mi nos umrtvit. "Vložím tam jenom malý kousek," řekla. "Zítra si ho můžete sám vyndat. Ale pomalu. Kdybyste začal krváčet, hned sem přijďte." Propustila mě a já vypadal jako oběť šíleného zabijáka, co pracuje se sekýrou. Vplížil jsem se ke Kláře, abych se převlíkl, a den byl i dál na nic. "Sakramenský Blíženci," prskala na mě. "Příště pojedu s někým v Bejku, jako je třeba Mečnikov." "Co se děje, Kláro?" "Dali nám odměnu. Dvanáct tisíc pět set! Pane bože, to já svojí služebný dávám jako spopitné víc!" "Jak to víš?" Už jsem stačil vydělit 12 500 dolarů pěti a v tutéž vteřinu jsem si kladl otázku, jestli, za okolností, co nastaly, nebudou i tuhle sumu dělit na čtyři díly.

"Je to deset minut, co mi volali piezotelefonem. Ježíšikriste! To je nejzmrvenější cesta, na který jsem kdy byla za cenu jednoho zeleného žetonu v kasinu." Pak se podívala na moji košili a trochu změkla. "No, není to tvoje chyba, Bobe, ale blízcenci se nikdy neumí rozhodnout. Měla jsem to vědět dřív. Počkej, já ti najdu něco čistýho na sebe."

POZNÁMKA K VÝBUCHŮM Dr.Asmenion: Přirozeně, pokud získáte dobré údaje na nově, nebo hlavně na supernově, mají velkou hodnotu. Myslím při samotném procesu. Později už tak vysokou hodnotu nemají. A vždycky hledejte naše vlastní Slunce a pokud se vám podaří jej identifikovat, vezměte veškeré pásky, co máte k dispozici, na všech frekvencích v nejbližším okolí, přibližně pět stupňů na každou stranu. Používejte maximálního zvětšení.

Otázka: Proč, Danny? Dr.Asmenion: Možná budete na odvrácené straně slunce něčeho jako je hvězda Tycho nebo mlhovina Kraba, což je vlevo od supernovy 1054 v Býku. A možná získáte obrázek toho, jak hvězda vypadala před výbuchem. Za to byste mohli hned dostat, bratru, řekl bych tak padesát nebo sto tisíc.

A já ji nechal, ať to udělá, ale stejně jsem u ní nezůstal. Vzal jsem si svoje věci, namířil jsem si to do kabiny, věci jsem si uložil do recepcce, kde jsem se zapsal, abych dostal zase ten svůj pokoj s telefonem.

Když recepční vyslovila Mečnikovo jméno, připomněla mi, co jsem chtěl udělat.

Mečnikov reptal, ale nakonec souhlasil s tím, že se sejdem v učebně. Byl jsem tam samozřejmě dřív než on. Zlehka přiklusal, zastavil se ve dveřích, rozhlídl se kolem a zeptal se: "Kde je ta, jak se jmenuje?" "Klára Moyniinová. Zůstala doma." Jasný, pravdivý, lživý.

Modelová odpověď.

"Hm." Přejel si ukazováčkem po každé kotletě a oba prsty se sešly pod bradou. "Tak pojd'." Když mě odváděl, řekl mi přes rameno: "Ve skutečnosti by z toho ona měla víc než ty." "Asi jo, Dane." "Hm." Zaváhal u vypukliny v podlaze, což byl vchod do jedné z instrukčních lodí, potom pokrčil rameny, otevřel poklop a vlezl dovnitř.

Byl nezvykle upřímný a velkorysý, myslel jsem na to, když jsem lezl za ním. On už byl přikřčený u panelu selektoru kursů letů, nastavoval čísla. V ruce držel přenosný ruční čtecí zařízení spojené s hlavním počítačovým systémem Korporace. Věděl jsem, že volí jedno ze známých nastavení, takže jsem ani nebyl překvapený, když skoro okamžitě naskočila barva. Palcem stlačil vyladovač a čekal. Přitom se na mě díval přes rameno, dokud celý panel nesvítíl ostře růžově.

"Tak jo," řekl. "Dobrý, jasný seřízení. A teď se dívej na spodní část spektra." Byla to menší linie duhovejch barev po pravé straně panelu, od červený do fialový. Fialová byla úplně dole a barvy přecházely plynule jedna do druhý, jen sem tam se objevila jasně barevná nebo černá čára. Vypadaly přesně tak jako to, čemu astronomové říkali Fraunhoferovy čáry v době, kdy pozorování spektroskopem byl jedinej způsob, jak se dozvědět, z čeho hvězda nebo planeta je. Nebyly to tyhle čáry. Fraunhoferovy čáry ukazují, jaký prvky jsou ve zdroji radiace (nebo v něčem, co se dostalo mezi zdroj radiace a vás). Tyhle čáry ukazovaly bůh ví co.

Bůh a možná Dane Mečnikov. Skoro se usmíval a byl překvapivě povídavej. "To pásmo tří tmavých čar v modrý. Vidíš to? Vypadá to, že mají co dělat s rizikem letů. Aspoň počítačový údaje to tak naznačujou, když tam je šest nebo víc čar, lodi se nevrací." Plně jsem se soustředil na to, co mi říká. "Pane bože!" řekl jsem a myslel jsem na spoustu dobřejch lidí, co zemřeli jen proto, že tohle nevěděli. "Proč nám o tomhle neříkaj ve škole?" Řekl trpělivě (na něj to bylo trpělivě): "Broadheade, nebud' naivka.

Tohle všechno je úplně nový. A spousta toho je jen odhad. A teď, korelace mezi počtem čar a nebezpečím není úplně v pohodě pod šest. Takhle, jestli si myslíš, že se může pro každý další nebezpečí přidat jedna čára, tak to se mejlíš. Měl by ses domnívat, že seřízení na pět čar budou mít velký ztráty a když nebudou žádný čáry, tak nebudou žádný ztráty. Akorát že to není pravda. Nejbezpečnější se zdá záznam se dvěma čarami. Tři jsou taky dobrý - ale tam už byly nějaký ztráty. Pro žádný čáry je to stejný jako pro tři." Poprvé jsem si pomyslel, že lidi z Korporace, co se věnujou vědeckému výzkumu, si svoje peníze zaslouží. "Tak proč nelítáme jenom tam, kde je to podle seřízení bezpečnější?" "My nejsme přesvědčený o tom, že jsou bezpečnější," řekl Mečnikov, zase na něj trpělivě. Tón, jakým mluvil, byl mnohem rezolutnější než to, co říkal. "Taky když máš opancéřovanou loď, tak můžeš víc riskovat, než když letíš s jednoduchou. Neptej se blbě, Broadheade." "Promiň." Nebylo mi nijak příjemně. Krčil jsem se za ním a nakukoval jsem mu přes rameno, takže když se otočil, aby se na mě podíval, jeho kotlety mi skoro poškrábaly nos. Nechtěl jsem měnit pozici.

"Podívej se sem na tu žlutou." Ukázal na pět jasných linií.

"Zdá se, že téhle údaj má něco společnýho s úspěchem výpravy. Bůh ví, co měříme -nebo co měřili Heecheeové - ale pokud budeme mluvit o vztahu spektra a finanční odměny, pak je dobrej poměr mezi počtem v té frekvenci a mezi sumou, kterou posádka dostane." "Teda!" Pokračoval, jako bych neřek nic. "No, a Heecheeové samozřejmě neměli žádný měřítko na kalibraci výše honoráře, co můžeš ty nebo já dostat. Mělo by to bejt měření něčeho jinýho, ale kdo ví čeho? Možná je to měření hustoty obyvatelstva v ty oblasti nebo třeba technickýho vývoje. Možná je to jen průvodce a všechny tyhle údaje jenom informujou o tom, kde v ty oblasti byla čtyřhvězdičková restaurace. Ale je to tam. Expedice s pěti žlutějma čarama přinášejí finanční návratnost v průměru padesátkrát větší než dvoučárové a pětinasobnou ve srovnání se všema ostatníma." Zase se otočil tak, že jeho obličej moh bejt tak tucet centimetrů od mýho, oči měl upřený přímo do mejch. "Chceš se podívat ještě na jiný seřízení?" zeptal se a v hlase měl tón, kterým mě prosil, abych to nechtěl, tak jsem teda nechtěl. "Dobře." A pak skončil.

Narovnal jsem se a ustoupil jsem dozadu, abych získal trochu prostoru. "Mám jednu otázku, Dane. Určitě máš nějakej důvod, proč mi to říkáš, ještě než se to všechno dostane na veřejnost. Jakej?" "Chci, aby ta, jak se jmenuje, byla v posádce, jestli poletím Trojkou nebo Pětkou." "Klára Moyniinová." "To je jedno. Umí se ovládat, nezabere moc místa, umí - no, umí s lidma zacházet líp než já. Někdy mám ve vztahu s lidma problémy," vysvětlil. "Samozřejmě, to padá v úvahu jen v případě, že poletím Trojkou nebo Pětkou. To se mi nijak zvlášť nechce. Jestli bude Jednička, tak pojedu Jedničkou. Ale jestli nebude k dispozici Jednička s dobrým nastavením, chci s sebou mít někoho, na koho je spoleh, kdo mi nevjede do vlasů, kdo se dokáže orientovat, umí zacházet s lodí - tohle všechno. Ty můžeš letět taky, jestli chceš." Když jsem přišel zpátky do pokoje, objevil se Šiky skoro ještě dřív, než jsem začal vybalovat svoje věci. Byl rád, že mě vidí. "Je mi líto, že ta vaše cesta nepřinesla žádný plody," řekl s nekonečnou dávkou zdvořilosti a srdečnosti. "To s vaším kamarádem Kahanem je špatný." Přinesl mi láhev čaje a pak se usadil na skřínce naproti mojí síti, přesně, jako to bylo poprvé.

Ta katastrofální cesta se mi skoro vykouřila z hlavy. Tu jsem teď měl plnou toho, co mi řekl Dane Mečnikov. Nemohl jsem o tom nemluvit; řekl jsem Šikymu všechno, co mi Dane vyprávěl.

Poslouchal mě jako dítě poslouchá pohádku a černý oči mu zářily.

"To je zajímavý," řekl. "Slyšel jsem takový řeči jako že každěj dostane nějakou novou stručnou zprávu. Jen si představ, že budeme moci létat beze strachu ze smrti nebo -" Zaváhal, třepotal sítěnými křídly.

"Není to tak jistý, Šiky," řekl jsem.

"Samozřejmě, že ne. Ale je to pokrok, vylepšení, v tom se mnou budeš souhlasit?" Zaváhal, díval se, jak si nalejvám z láhve ja- ponskej čaj skoro bez chuti. "Bobe, jestli pojedeš na takovou cestu a budeš potřebovat jednoho do posádky ... Teda, je pravda, že v přistávacím modulu toho moc nezastanu, ale na oběžný dráze jsem dobřej jako každěj jinej." "Já vím, že jo, Šiky." Snažil jsem se být taktní. "Víš to Korporace?" "Přijali by mě do posádky na takovej let, kam nikdo nechce letět." "Aha." Neřekl jsem, že se mi doopravdy nechce letět na výpravu, kam nechce letět nikdo. Šiky to věděl. Byl jeden ze skutečných starousedlíků na Gateway. Říká se, že si schoval velikou hromadu peněz, dost na zaplacení plný lékařský péče a všeho. Ale ty peníze rozdál nebo ztratil a zůstal tu a zůstal mrzákem. Věděl jsem, že chápe, na co myslím, ale já byl na hony vzdáleněj toho, abych chápal Šikitei Bakina.

Uhýbal mi z cesty, když jsem si ukládal svoje věci, a povídali jsme si o lidech, které jsme znali. Výprava, v níž byla Sheri, se nevrátila.

Zatím nebylo proč se obávat. Bez problémů mohla být ještě několik týdnů na cestách. Konžskému páru, co bydlel u nás na chodbě, se podařilo přivést celej náklad modlitebních vějířů z dosud neznámýho heecheevskýho tunelu kolem hvězdy F-2 na konci spirálovýho ramene Orionu. Rozdělili si milión na tři díly a svůj podíl si odvezli do Mungbere.

Forehandovi... Louise Forehandová se u nás zastavila, když jsme o nich mluvili.

"Slyšela jsem vaše hlasy," říkala a natahovala se, aby mě políbila.

"Ta vaše cesta nedopadla dobře." "Holt smůla." "V každém případě vítěj doma. Nebyla jsem o nic úspěšnějši.

Hloupá malá hvězda, žádný planety, co bysme mohli objevit, nechápu, proč Heecheeové stanovili kurs zrovna tam."

Usmívala se a jemně mne hladila na krku. "Můžu pro vás dneska uspořádat večírek na přivítanou? Nebo ty a Klára -?"

"Byl bych rád, kdybys to udělala," řekl jsem jí a ona se dál už problémem Klára nezabývala. Nepochybně se už rozšířily řeči. Gatewayské tamtamy duní dnem i nocí. Za několik minut odešla. "Příjemná paní," řekl jsem Šikymu, když jsem se za ní díval. "Bezva rodina.

Nevypadala trochu ustaraně?" "Obávám se, Robinette, že jo. Její dcera Lois je pryč už přes čas. V tý rodině maj moc smutku." Podíval jsem se na něho. Řekl: "Ne Willa nebo otec, jsou venku, ale ještě mají čas. Měli syna." "Já vím. Myslím, že se jmenoval Henry. Říkali mu Haf." "Zemřel, než sem přijeli. A teď Lois." Sklopil hlavu, pak zdvořile proletěl, vzal prázdnou láhev od čaje. "Musím teď jít do práce, Bobe." "Jak pokračuje pěstování břečťanu?" "Už to nedělám," řekl smutně. "Emně nepřípadám dost výkonný." "A co děláš?" "Udržuju Gateway na estetické úrovni. Myslím, že ty tomu říkáš 'popelář'." Nevěděl jsem, co mám říct. Gateway byla dost zaneřáděná.

Protože tu byla malá gravitace, jakékoli kus papíru nebo plastický hmoty lehčí než peří mohl odletět kamkoli. Nemohli jste ani zamést podlahu. Při prvním záběru začalo všechno lítat. Viděl jsem popeláře, co se honili za útržkem novin a poletujícím popelem z cigaret s malými ručními vysavači a dokonce jsem uvažoval o tom, že to půjdu dělat, jestli to bude nutný. Ale nelíbilo se mi, že to dělá Šiky.

Hned poznal, co si o tom myslím. "To je dobrý, Bobe. Fakt, mně se ta práce líbí. Ale - prosím tě, jestli budeš potřebovat někoho do posádky, vzpomeň si na mě." Vyzved jsem si odměnu a zaplatil jsem si daň na tři neděle dopředu.

Koupil jsem si pár věcí, co jsem potřeboval - nový šaty a nějaký pásky z muzikou, abych z uší dostal Mozarta a Palestrinu. Zbylo mi asi dvě stě dolarů v hotovosti.

Dvě stě dolarů, to bylo jako nic. Stačilo to na dvacet panáků v Modrým pekle, na jeden žeton u karetního stolku a asi tak šest slušnejch jídel mimo prospektorskou jídelnu.

Takže jsem si mohl vybrat ze tří možností. Mohl jsem si sehnat jinou práci a odlet odložit na neurčilo. Nebo jsem mohl odletět během tří týdnů. A nebo jsem to mohl vzdát a odjet domů. Žádná z těch možností mi nepřípadala lákavá. Ale za předpokladu, že nebudu utrácet moc peněz, nemusel jsem se rozhodnout ještě dlouho - celejch dvacet dní. Řekl jsem si, že nebudu kouřit a nebudu si kupovat jídlo; tak denně utratím maximálně devět dolarů, takže mi vyjdou peníze do ty doby, do kdy mám zaplacenou daň.

Zavolal jsem Kláře. V piezofonu vypadala a mluvila obezřetně, ale přátelsky, takže já jsem s ní taky mluvil obezřetně a přátelsky.

Nezmínil jsem se o večíрку a ona se ani nezmínila o tom, že by mě ten večer chtěla vidět, takže na tom jsme skončili. Se mnou to bylo v pořádku, já Kláru nepotřeboval. Na večíрку tentýž den jsem potkal nověj děvče, jmenovala se Doreen MacKenzie. Vlastně to ani děvče nebylo; byla přinejmenším o dvanáct let starši než já, měla za sebou pět letů.

Co na ní bylo vzrušujíc, bylo to, že jednou se jí doopravdy akce vydařila.

Domů do Atlanty si odvezla jeden a půl miliónu a celou tu hromadu peněz utratila za to, že se snažila koupit si kariéru piezovizní zpěvačky - zaplatila si autora, manažera, reklamní tým, inzeráty, demo nahrávky, všechno - a když z toho nic nebylo, vrátila se na Gateway, aby to znovu zkusila. A další věc - byla moc, moc hezká.

Ale dva dny po tom, co jsem se s Doreen seznámil, jsem zase volal piezofonem Kláře. Řekla mi: "Přijď ke mně." A znělo to dychtivě; během deseti minut jsem u ní byl a během patnácti minut jsme byli v posteli. Problém v poznávání Doreen byl v tom, že jsem ji poznal.

Byla bezvadná a sakra dobře to uměla, ale nebyla to Klára Moyniinová.

Když jsme leželi v síti, zpocení a uvolnění a unavení, Klára zívla, rozcuchala mi vlasy a zadívala se na mě. "Sakra," řekla ospale, "tak tomuhle se asi říká bejt zamilovaná." Byl jsem dvorný: "To je to, co roztáčí svět. Ne, vlastně ne 'to'.

Roztáčíš ho ty." Lítostivě potřásla hlavou.

"Někdy tě nemůžu vystát," řekla. "Střelcům to s Blížencema nikdy nevychází. Moje znamení je ohnivý a ty - no, prostě Blíženci si nemůžou pomoci, vždycky se nechají zmást." "Byl bych moc rád, kdybys s těmahle volovinama přestala," řekl jsem.

Neurazila se.

"Pojd', najíme se někde." Sklouzl jsem z okraje sítě a stoupl si, potřeboval jsem s ní chvíli mluvit, aniž bych se jí dotýkal.

"Milá Kláro, podívej se, nemůžu se od tebe nechat vydržovat, protože ty pak kvůli tomu budeš naštvaná, dřív nebo později - nebo když ne, tak já na to budu čekat, takže pak budu naštvanej já na tebe. A já prostě peníze nemám. Ty nechceš jít v jídelně, tak jdi sama. A já nechci od tebe tvoje cigarety, tvůj li- kér, tvoje žetony v kasinu. Takže jestli si chceš něco dát, klidně jdi, uvidíme se později. Mohli bysme se třeba projít." Vzdechla si. "Blíženci nikdy neví, jak zacházet s penězma, ale jsou za to vynikající v posteli." Oblíklí jsme se a šli jsme se najíst, bylo to v pohodě, šli jsme do jídelny Korporace, kde si musíte vystát frontu, odnést si táč a jíst vestoje. Jídlo není nejhorší, pokud nemyslíte na to, na jakých substrátech to všechno vyrostlo. Ceny jsou dobré. Je to zadarmo. Tvrdí, že když v jídelně sníte celý svůj příděl, dostanete do sebe více než sto procent kalorií stanovené denní dávky. Ale to taky musíte sníst všechno, co nabízejí, abyste to do sebe dostali určitě. Jednobuněčnej protein a zeleninovej protein nejsou kompletní, pokud je požijete jeden bez druhýho, takže nestačí, když si dáte samotný aspik ze sojových bobů nebo bakteriální pudink. Musíte to sníst obojí.

Další věc na jídle od Korporace je ta, že produkují strašný kvantum metanu, kterej má zase na svědomí ten zatuchlej vzduch na Gateway, co si ho pamatujou všichni, co tady kdy byli.

Potom jsme sjížděli o několik úrovní níž, ani jsme moc nemluvíli.

Asi jsme oba byli zvědaví, co budeme dělat dál. Nemyslím zrovna v tu chvíli. "Máš chuť se projít?" zeptala se Klára.

Vzal jsem ji za ruku a procházeli jsme se a při tom jsme přemýšleli.

Bylo to zvláštní. Starý, břečtanem zarostlý tunely, který nikdo nepoužíval, byly zajímavý a za nima byly pustý prашný místa, kde se ani nikdo neobtěžoval břečťan vysadit. Obvykle tam bylo hodně světla ze samotnejch starejch zdí, co pořád ještě svítily modravým leskem heecheevskýho kovu. Kdysi - není to tak dlouho, ale víc než před šesti, sedmi lety - v nich lidi skutečně našli heecheevský artefakty a nikdy člověk nevěděl, kdy zakopne o něco, za co by mohl získat odměnu.

Ale k tomu mi chyběla dostatečná dávka entuziasmu, protože nic nemá svoje kouzlo, pokud neexistuje možnost výběru. "Proč ne?" řekl jsem za několik minut, když jsem viděl, kde jsme. "Pojď na chvíli do muzea." "Dobře," řekla najednou se zájmem. "Víš o tom, že už zařídili i tu kulatou místnost? Mečnikov mi o tom říkal. Otevřeli ji v době, kdy jsme byli pryč." Tak jsme změnili směr, sjeli jsme o dvě úrovně níž a vystoupili jsme u muzea. Kulatá místnost byla skoro sférická. Byla velká, uprostřed možná víc než deset metrů, a abysme si to všechno mohli prohlídnout, museli jsme si připnout křídla jako nosil Šiky, co byla na polici u vchodu. Ani Klára ani já jsme je před tím nikdy nepoužívali, ale nebylo to nic složitýho. Vaše hmotnost na Gateway je tak malá, že lítání by byl nejjednodušší a nejlepší způsob pohybu, kdyby na to uvnitř asteroidu bylo dost místa.

Takže poklopem jsme se protáhli do koule a byli jsme uprostřed celýho vesmíru. Místnost byla dokola obložená šestihrannými panely, každý z nich byl osvětlen z jakéhosi zdroje, který jsme neviděli, patrně digitálně kapalnými krystaly.

"To je nádherna!" křičela Klára.

Všude kolem nás bylo globorama toho, co našly pionýrské lodi.

Hvězdy, mlhoviny, planety, satelity. Někdy se na každým šestihranu objevila jiná věc, takže někdy se tam promítalo sto dvacet osm různých obrazů. Potom cvak, všechny se změnily; zase cvak a začaly se posunovat, někde byly stejný, některý se změnily. Zase cvak a na jedny celý hemisféře se rozsvítil mozaikový pohled na galaxii M-31 kdoví odkud.

Anglikánský kostel na Gateway Reverend Theo Durieigh, kaplan farní obec 10.30 každou neděli podvečerní bohoslužby podle dohody Eric Manier, který 1. prosince u mne ukončil svou činnost, se nesmazatelně zapsal do gatewayké společnosti Všech svatých a my jsme mu hodně dlužní za službu, kterou vykonal ve prospěch nás všech. Narodil se v Elstree, Hertfordshire, před 51 lety, ukončil bakalářské studium práv na Londýnské univerzitě a potom se věnoval dráze advokáta. Poté několik let pracoval v Perthu v továrně přírodních plynů. Máme-li smutek v srdcích proto, že nás opustil, bude naše nitro naplněno radostí, která opanovala jeho srdce, že se vrátí do svého milovaného Hertfordshiru, kde svoje další roky věnuje společenskému dění, transcendentní meditaci a studiu sborového zpěvu. Nový správce bude zvolen první neděli, kdy dosáhneme quorumu devíti farníků. I quorum - nejnižší počet účastníků zasedání jako podmínka, aby mělo schopnost se usnášet.

"Teda," řekl jsem a byl jsem úplně ohromený, "to je teda paráda!" A byla. Bylo to jako když jste na všech výpravách, který kdy jaký prospektor absolvoval, a to bez té dřiny, bez potíží a bez stálýho strachu.

Kromě nás tam nikdo nebyl a já to nemoh pochopit. Byla to taková nádherna! Předpokládali byste, že tam bude dlouhá fronta lidí, co se budou chtít dostat dovnitř. Na jedny straně se začaly objevovat obrazy heecheevských artefaktů tak, jak je prospektoři nalézali: modlitební věžičky všech barev, stroje na obkládání stěn, interiéry heecheevských lodí, pár tunelů - Klára křičela, že to jsou místa, kde byla, doma na Venuši, ale není mi jasný, podle čeho to mohla poznat. Pak se zase objevily fotky z vesmíru. Některý jsme znali. Poznal jsem Plejády na šesti, osmi panelech, kde se rychle měnily záběry, pak zmizely a místo nich se objevil pohled z nitra Gateway Dvě, dvě jasné mladé hvězdy ze skupiny, co byly nasvíceny ze stran. Viděl jsem něco, co se podobalo mlhovině Koňské hlavy a jakýsi věnec plynu a prachu; byl to bud prstenec mlhoviny Lyry nebo čehosi, co výzkumný tým našel před několika orbitami a nazvali to Francouzský věneček, na obloze planety, kde byly objeveny tunely Heecheeů. Nikdo se ale k nim nedostal, protože všechno to bylo pod zamrzlým mořem.

Viseli jsme tam ve vzduchu asi tak půl hodiny, dokud to nezačalo vypadat tak, že se opakuje totéž, potom jsme vylítli k východu, sundali jsme si křídla a sedli jsme si na chvíli do širokýho tunelu, abysme si zakouřili.

Kolem nás šly dvě ženy z údržby Korporace, co jsem matně poznával, nesly svinutý připínací křídla. Jedna z nich pozdravila: "Ahoj, Kláro. Byli jste vevnitř?" Klára přikývla. "Bylo to nádherný." "Užijte si toho, dokud to ještě jde," řekla ta druhá. "Příští tejden to bude stát sto dolarů. Zítřka tam budeme instalovat kurs lekcí nahraných na piezofonu a než přijedou další turisti, bude se to slavnostně otevírat." "Stojí to za to," řekla Klára, ale pak se na mě podívala. Uvědomil jsem si, že přes to všechno kouřím její cigaretu.

Nemoh jsem si dovolit platit pět dolarů za krabičku, ale rozhod jsem se, že aspoň jednu z tý sumy, co jsem si stanovil na den, koupím, aby si ode mne vzala tolik cigaret, co jsem vykouřil já jí.

"Chceš se ještě projít?" zeptala se.

"Možná trochu později," odpověděl jsem. Myslel jsem na to, kolik mužů a žen muselo zemřít, aby pořídili ty krásný záběry, co jsme viděli, protože sám jsem stál tváří v tvář tomu faktu, že sám se budu muset podrobit té smrtelné loterii heecheevských lodí, nebo to vzdát. Byl jsem zvědavý, jestli ta nová informace, co mi dal Mečnikov, bude skutečně znamenat nějaký obrat. Každý o tom teď mluvil; Korporace naplánovala na následující den všeobecné oznámení tohoto faktu.

"To mi připomíná," řekl jsem. "Říkala jsi, že jsi viděla Mečnikova?" "Byla jsem zvědavá, kdy se na to zeptáš.

Samozřejmě. Zavolal mi a řekl mi, že ti ukázal ten materiál o kódech barev. Tak jsem k němu zašla a ukázal mi to taky. Co myslíš, Bobe?" Zamáchl jsem cigaretu. "Myslím, že všichni na Gateway se teď budou silou mocí snažit dostat se do dobrého letu, to si myslím." "Ale možná, že Dane něco ví. Pracoval pro Korporaci." "Určitě něco ví." Protáhl jsem se a zaklonil jsem se, pohupoval jsem se v ty malý gravitaci a přemýšlel jsem. "Není to tak dobré kámoš, Kláro. Možná by řekl, když by se něco dobrého objevilo, ale je ti jasný, že o tom ví něco víc. A bude za to něco chtít." Klára se zasmála. "Už si řekl." "Jak to myslíš?" "Ale, jednou mi zavolal. Chce se se mnou sejít na rande." "Sakra, Kláro," byl jsem pěkně vytočený. Ne kvůli Kláře ani kvůli Danemu. Kvůli penězům. Naštvalo mě, že když se budu chtít jít příští tejden podívat do kruhového sálu, bude mě to stát polovinu toho, co mám. Před očima se mi vynořila pochmurná představa toho, co mě zanedlouho čeká, až se budu muset zase odhodlat udělat to, co jsem se šileně bál udělat znovu. "Tomu čubčímu synovi bych nevěřil, dokud -" "Uklidni se, Bobe. Není zase tak špatnej," řekla mi, zapálila si další cigaretu a balíček nechala tak blízko mě, abych si mohl ještě vzít, když budu chtít. "Co se týče sexu, může to bejt docela zajímavý. Taková syrová, divoká, hrubá věc, jak to dělaj narození ve znamení Býka - v každém případě, můžeš mu nabídnout totéž, co já." "O čem to mluvíš?" Byla upřímně překvapená. "Já myslela, že víš, že je obojetnej." "Nikdy mi nic ani nenaznačil -" Ale přestal jsem, když jsem si vzpomněl, jak se mu líbilo, když na mě mluvil z bezprostřední blízkosti, a jak mně bylo nepříjemný bejt s ním sám v lodi.

"Třeba nejsi jeho typ," usmála se. Jenže to nebyl laskavý úsměv.

Dva Čiňani, členové posádky, co vycházeli z muzea, se na nás se zájmem podívali a potom se slušně dívali jinam.

"Pojď pryč, Kláro." Tak jsme šli do Modrého pekla a já samozřejmě trval na tom, že zaplatím pití. Čtyřicet osm dolarů v pytlí během hodiny! Ale to nebylo všechno. Zase jsme skončili u ní v posteli. A to taky ještě nebylo všechno. Po tom všem visela ve vzduchu hádka. A čas ubíhal.

Jsou lidi, co nemůžou překonat určité bod ve svém emocionálním vývoji. Nejsou schopný žít normálním životem se sexuálními partnery, jen na krátkou dobu. Je v nich něco, co neunesou štěstí. Čím je to hezčí, tím víc toho musí zničit. Jak jsem se tak s Klárou poflakoval po Gateway, začal jsem ji podezřívát, že ona k takovým lidem patří. Věděl jsem, jaká je. Nikdy nedokázala vydržet s jedním chlapem víc než pár měsíců; řekla mi to sama. Se mnou skoro trhla rekord a už ji to znervózňovalo.

V něčem byla Klára mnohem dospělejší a spolehlivější, než kdy budu já sám. Třeba jak se dostala na Gateway. Nevyhrála v loterii, aby si tu cestu zaplatila. Vydělávala peníze a úměrně si je několik let šetřila. Měla kvalifikaci na řízení vzdušných dopravních prostředků, průvodcovskou licenci a titul inženýra. Pracovala na rybí farmě a peníze, které by jí dovolovaly bydlet v třípokojovém bytě v heecheevském tunelu na Venuši, trávit dovolenou na Zemi a zaplatit si plnou lékařskou péči, si vydělávala na rybí farmě. O produkci jídla na uhlovodíkových substrátech toho věděla mnohem víc než já, i když jsem tolik let žil ve Wyomingu. (Investovala do továrny na potraviny na Venuši a za celý život nedala ani dolar do něčeho, čemu by úplně nerozuměla.) Když jsme spolu byli na výpravě, byla šéfem ona. Právě ji chtěl Mečnikov do výpravy - pokud někoho chtěl - ne mě. Ona byla moje učitelka! A co se týče vztahu nás dvou, ona byla pošetilá a nemilosrdná stejně jako já byl ve vztahu k Sylvii nebo k Deeně, Janice, Liz, Ester nebo ke kterýkoli ženské, s kterou jsem prožíval další čtrnáctidenní romance; a všechny skončily špatně, ve všech těch letech po Sylvii.

Bylo to, jak říkala, tím, že ona byla Střelec a já Blíženec. Střelci jsou učitelé. Střelci milují svobodu. My chudáci Blíženci jsme jen strašně popletení a nerozhodný. "Není divu," řekla mi jednou ráno rozčileně nad snídaní u ní v bytě (přijal jsem tehdy jen pár loků kávy), "že se nemůžeš rozhodnout letět znovu. Není to jen tvoje fyzická zbabělost, drahý Robinette. Část tvého přirozeného já chce triumfovat. Druhá se chce vzdát. Jakou část necháš zvítězit?" Odpověděl jsem jí dvojsmyslně; "Hádej, miláčku." A ona se smála a ten den jsme to měli za sebou. Ale dosáhla svého.

Korporace zveřejnila očekávané prohlášení a začalo se horečně hovořit, plánovat, dohadovat a interpretovat fakta. Bylo to vzrušující období. Ze souboru dat hlavního počítače Korporace zveřejnila dvacet letů, kde byl nízký faktor nebezpečí a kde se očekávaly velké zisky.

Během týdne byly vypsány, obsazeny a vypraveny na cestu.

A já se žádného z nich neúčastnil. Klára taky ne; a pokoušeli jsme se nemluvit o tom proč.

Překvapivě neletěl ani Dane Mečnikov. Něco věděl, aspoň říkal, že něco ví. Nebo neřekl, že neví, když jsme se ho ptali, jen se na mě zlostně a opovržlivě díval a neodpovídal. Skoro letěl dokonce i Šiky. V poslední hodině před odletem musel ustoupit Finovi, který nikdy nemohl najít nikoho, s kým by si popovídal; byli tam čtyři ze Saudské Arábie, co chtěli zůstat spolu a do Pětky si s sebou vybrali právě toho Fina. Ani Louise Forehandová neletěla, protože čekala na

někoho z rodiny, než se vrátí, aby tak zachovala jakousi kontinuitu.

Ted' bylo v jídelně Korporace málo lidí, nemuseli jste stát ve frontě, v mém tunelu byla spousta volných pokojů. A jednou v noci mi Klára řekla: "Bobe, myslím, že půjdu na psychiatrii." Nadskočil jsem. Bylo to překvapení. Ještě hůř, byla to zrada.

Klára věděla o mé psychotické epizodě, a co si myslím o psychoterapeutech.

Zdržel jsem se prvního tuctu věcí, co se mi chtělo říct - taktických: "To jsem rád, je nejvyšší čas"; pokryteckých: "To jsem rád a řekni mi, prosím tě, jak ti můžu pomoci"; strategických: "To jsem rád a možná, že bych to potřeboval taky, kdybys si to mohl dovolit." Potlačil jsem jedinou pravdivou odpověď, která by zněla: "Vysvětluju si tuhle tvoji akci jako výtku mně za to, že ti motám hlavu." Neřekl jsem vůbec nic a po chvíli pokračovala: "Potřebuju pomoc, Bobe. Jsem zmatená." To mě vzalo u srdce a natáhl jsem se k ní a chytil ji za ruku.

Nechala ji klidně v mé, ani moji nestiskla ani ji neodtáhla. Řekla: "Můj profesor psychologie říkal, že to je první krok - ne, druhý krok. První krok je, když máš problém a víš, že ho máš. No, já už o něm nějakou dobu vím. Druhý krok je rozhodnout se: Chceš si ten problém nechat nebo s tím chceš něco dělat? Já jsem se rozhodla něco s tím udělat." "Kam půjdeš?" zeptal jsem se, opatrně a bezvýrazně.

"Nevím. Ty skupiny se mi nezdaří moc dobrý. V Hlavním počítači Korporace je taky psychologické přístroj. To by bylo nejlevnější." "Levný je levný. Já strávil s psychologickými mašinami dva roky, když jsem byl ještě mladší, potom, co jsem byl taky zmatený." "A od ty doby funguješ dvacet let," řekla mírně. "Spokojím se s tím. Aspoň prozatím."

Poplácal jsem ji po ruce: "Ať podnikneš cokoli, bude to dobře," řekl jsem laskavě. "Celou dobu si myslím, že ty i já na tom můžeme být líp, když se ti podaří zbavit se některých těch tvech komplexů z dětství. Řek bych, že to děláme všichni, ale byl bych radši, kdyby ses našla na mě samotného než proto, že ti hraju náhražku táty nebo něco takového." Přetočila se a podívala se na mě. I v tom mdlém odrazu světla od heecheevského kovu jsem na její tváři viděl překvapení. "O čem to mluvíš?" "Jak to? O tvém problému, Kláro. Dovedu si představit, kolik odvahy jsi v sobě musela sebrat, aby sis připustila, že potřebuješ pomoc." "No, Bobe, to je sice pravda, ale mám dojem, že nevíš, o jaký problém se jedná. Být s tebou není ten problém. Ten problém jseš asi ty. Já prostě nevím. Čeho se bojím, je vykrucování. Nebýt schopná rozhodnout se. Odkládat let tak dlouho a, neuraz se, prosím tě, pak si vzít s sebou Blížence jako jsi ty." "Nesnáším tyhlety astrologický kraviny!" "Jsi zmatená osobnost, Bobe, víš to sám. A vypadá to tak, že já se na to spoléhám. Nechci takhle žít." To už jsme oba úplně oživili a zdálo se, že se situace dál bude vyvíjet dvojím způsobem. Buď jsme mohli předvést takovou tu scénu typu "Ale tys mi přece říkala, že mě miluješ" a "Ale já tohle vyložene nesnáším", apod. a zakončit to pravděpodobně v posteli nebo naprostým rozchodem. Nebo jsme mohli udělat něco, abysme na to všechno úplně zapomněli. Klára patrně myslela stejně jako já, protože vyklouzla ze sítě a začala se oblékat. "Pojď do kasina," řekla vesele. "Cítím, že dneska budu mít štěstí." Na Gateway nebyly žádné lodě a žádní turisté. Nebyli tu ani všichni prospektoři, protože během několika posledních týdnů odletěli na výpravy. Stoly v kasinu byly zpoloviny mimo provoz, byly přikryté zeleným plátnem. Klára si našla místo u hracího stolu, vzala si štůsek stodolarových žetonů a krupier mi dovolil sednout si vedle ní, i když jsem nehrál. "Říkala jsem ti, že tohle je moje šťastná noc," řekla mi, když po deseti minutách vyhrávala víc než dva tisíce.

ZPRÁVA O VÝPRAVĚ Loď A3-7, let 022D55. Posádka S. Rigney, E. Tsien, M. Sindlerová.

Doba letu 18 dní O hodin. Poloha v blízkosti Kší Pegasi A.

RESUMÉ: "Dostali jsme se na blízkou oběžnou dráhu malé planety vzdálené přibližně 9 astronomických jednotek od slunce.

Planeta je pokrytá ledem, ale z bodu blízko rovníku jsme odhalili heecheevskou radiaci. Rigney a Mary Sindlerová přistáli nedaleko a s menšími obtížemi - terén byl hornatý - se dostali do teplé oblasti, kde nebyl led, a tam se našla kovová kopule. Uvnitř bylo množství artefaktů Heecheeů včetně dvou prázdných přistávacích modulů, vybavení domácnosti k neznámým účelům a ohřívací had.

Podářilo se nám do lodi přepravit většinu menších předmětů. Nepodařilo se nám ohřívací hada úplně vypnout, ale provoz jsme omezili na nejnižší stupeň a uložili jsme jej do přistávacího modulu.

Ale i tak byli Marie a Tsien vážně dehydrováni a při přistání byli v komatu." Hodnocení Korporace: Ohřívací had analyzován a rekonstruován.

Posádce byla přiznána odměna ve výši 3 000 000 \$.

Další artefakty zatím analyzovány nebyly. Odměna 25 000 \$ za kilogram materiálu, celkem 675 000 \$.

"Vedeš si dobře," dodával jsem jí kuráže, ale ve skutečnosti to pro mě moc velká taková legrace nebyla. Vstal jsem a trochu jsem se procházel po lokále. Dane Mečnikov opatrně cpal pět dolarové mince do zdiřek automatu, ale nevypadalo to, že by se mnou chtěl mluvit.

Nikdo nehrál bakarát. Řekl jsem Kláře, že si jdu dát kafe do Modrého pekla (pět dolarů, ale v časech, co teď nastaly, nalezvali skoro zadarmo).

Věnovala mi úsměv, aniž by zvedla oči od karet.

V Modrém pekle seděla Louise Forehandová a srkala drink "raketové palivo s vodou" ... no, nebylo to raketové palivo, jenom staromódní bílá whisky vyrobená ze všeho, co náhodou ten tejdén vyrostlo v hydroponické nádobách.

Vzhlédla s úsměvem na přivítanou a já si sedl vedle ní.

Najednou mi připadalo, že je pořád sama. Neměla k tomu žádné důvody. Ona - nevím, co s ní bylo, ale připadala mi jako jediná osoba na Gateway, co nevyhrzovala, nekárala, nebyla náročná.

Každý jiný chtěl něco, co jsem mu nechtěl dát nebo si odmítnul vzít to, co jsem mu nabízel. Louise byla jiná. Byla přinejmenším o dvanáct let starší než já a fakt vypadala výborně. Tak jako já i ona nosila standardní oblek Korporace - krátkou kombinézu, výběr ze tří neatraktivních barev. Ale ona si to oblečení přešila pro sebe a tu výsadkářskou uniformu předělala na dvojdielné oblečení s těsnými šortkami, široký otevřený vršek s odhaleným břichem. Všiml jsem si, že poznala, jak si ji prohlížím, a já byl najednou v rozpacích. "Vypadáš dobře," řekl jsem jí.

"Díky, Bobe. Taky je to všechno originální výstroj," chlubila se a usmívala se. "Nikdy jsem si nemohla dovolit nic jiného." "Nepotřebuješ nic jiného, než co jsi celou dobu měla," řekl jsem jí upřímně a ona změnila téma rozhovoru.

"Právě přistává nějaká loď," řekla. "Prý byla dlouho pryč." Chápal jsem, co to pro ni znamená a taky to vysvětlovalo, proč seděla v Modrém pekle místo toho, aby v tu dobu spala. Věděl jsem, že si dělá starosti o dceru, ale nedopustila, aby ji to nějak oslabovalo.

K prospektorství měla velmi dobrý přístup. Bála se letět, což bylo rozumné. Ale to ji neodradilo od letu, což jsem hrozně obdivoval.

Pořád čekala, až se vrátí nějaký člen rodiny, než se znovu zapíše na let. Dohodli se tak, aby na toho, kdo se vrací, vždycky někdo z rodiny čekal.

Řekla mi něco o jejich životě. Žili, pokud se tomu dá říkat život, v pastech na turisty ve Vřetení na Venuši a žili z čeho se dalo, většinou z toho, co našetřili a co našli v křižnicích. Byla tam spousta peněz, ale taky velká konkurence. Jak jsem zjistil, Forehandovi taky jednu dobu vystupovali v nočním klubu: tančili, zpívali, předváděli gagy. Pochopil jsem, že nebyli špatný, alespoň na venušanský standard.

Ale o těch pár turistů, co tam jezdilo za celý rok, se prali i ostatní, aby z nich něco vytřískali, a Forehandovi se prostě takhle uživit nemohli, pro všechny to nestačilo. Sess a syn (ten, co zemřel) zkoušeli dělat průvodce se starým vznášedlem, co se jim podařilo koupit jako vrak a který si přestavěli. Zase nic moc velký peníze. Děvčata pracovala všude možné. Bylo mi jasné, že při nejmenším Louise chvíli pracovala jako prostitutka, ale zase to nebylo nijak zvlášť placený, ze stejných důvodů jako všude jinde. Byli už skoro na dně, když se jim podařilo dostat se na Gateway.

Nebylo to poprvé. Tvrdě usilovali především o to, aby se dostali pryč ze Země, když pro ně byla tak špatná, že Venuše se jim zdála méně beznadějná alternativa. Měli víc odvahy a chuti sbalit si svoje věci a letět než kdokoli, koho jsem kdy potkal.

"Jak jste za tuhle cestu zaplatili?" zeptal jsem se. "No," řekla Louise, dopila a podívala se na hodinky, "na Venuši jsme se dopravili tím nejlevnějším způsobem. Hromadně. Společně s dalšími dvěma sty dvaceti lidmi, spali jsme v pytlech, řadili jsme se do front, abychom mohli být dvě minuty na toaletě, jedli jsme lisované suché potraviny a pili jsme recyklovanou vodu. Byla to příšerná cesta, na to, že nás to stálo čtyřicet tisíc na jednoho. Naštěstí jsme ještě neměli děti, kromě Hata a ten byl ještě hodně malý, tak letěl za čtvrtinu." "Hat je váš syn? Co -" "Zemřel," řekla.

Čekal jsem, ale když začala znovu mluvit, tak řekla: "Měli by informovat rádiem o té lodi, co právě přistála." "Mělo by to být v piezofonu." Přikývla a na chvilku vypadala ustaraně. Korporace vždycky vydává rutinní zprávy o kontaktech s těmi, co se vrátili. Nenaváží-li kontakt - no, mrtví prospektori se na rádio nepřipojí. Aby tolik nemyslela na svoje vlastní problémy, řekl jsem jí o Klárině rozhodnutí navštívit psychiatrii.

Poslouchala a potom položila ruku na mou a řekla: "Nezlob se, Bobe. Uvažoval jsi ty někdy o tom, že navštívíš psychiatra?" "Já na to nemám peníze, Louise." "Ani na skupinovou terapii? Na úrovni Darling je parta prvního výkřiku. Někdy jsou slyšet. A inzeráty se objevovaly na všechno - transakční analýza, EST, šablonování. Samozřejmě, spousta už jich asi odletěla." Ale už mi nevěnovala pozornost. Z místa, kde jsme seděli, jsme viděli na vchod do kasina, kde jeden z krupierů zaujatě hovořil s členem posádky čínského křižníku. Louise se v tu stranu upřeně dívala.

"Něco se děje," řekl jsem. Chtěl jsem dodat: "Podíváme se tam," ale Louise už sklouzla ze židle a mířila přes kasino přede mnou.

Hra se zastavila. Všichni se nahnuli kolem stolku, kde, jak jsem si všiml, teď vedle Kláry, na tom mém místě, seděl Dane Mečnikov a před sebou měl několik pětadvacetidolarových žetonů. A uprostřed byl Šiky Bakin, seděl na krupierově stoličce a povídal. "Ne," říkal, když jsem přicházel, "jména neznám, ale je to Pětka." "A jsou všichni ještě naživu?" zeptal se někdo.

"Pokud vím. Ahoj, Bobe. Louise." Pokynul nám zdvořile. "Už jste slyšeli, že?" "Ne tak docela," řekla Louise a nevědomky mě chytila za ruku.

"Jen to, že loď je tady. Ale jména nevíte?" Dane Mečnikov natáhl krk a nasupeně se na ni podíval. "Jména," zavrčel. "Koho to zajímá. Nikdo z nás to není. To je nejdůležitější."

A je to obrovský." Vstal. Dokonce i v tuhle chvíli jsem zaregistroval jeho zlobu: zapomněl si vzít žetony ze stolu. "Jdu tam dolů," oznámil. "Chci se podívat, jak vypadá takovej životní úlovek." Členové posádky křižníku uzavřeli prostor, ale jeden ze strážců byl Francis Hereira. Kolem přistávací plochy bylo asi sto lidí a jenom Hereira a ještě dvě děvčata z amerického křižníku je museli držet zpátky. Mečnikov se prodral na okraj šachty, díval se dolů, než ho jedno z děvčat vyhodilo. Viděli jsme ho, jak mluví s dalším prospektorem, co měl pět náramků. Mezitím jsme slyšeli úryvky rozhovorů: "...skoro mrtví. Došla jim voda." "Ne! Jsou jenom vyčerpaní. Budou v pořádku..." "...deset milionů odměny, jestli je to něco, a pak ještě pro- centa!" Klára vzala Louise za loket a táhla ji dopředu. Šel jsem za nimi uličkou, co mi udělaly. "Ví někdo, čím to byla loď?" ptala se.

Hereira se na ni unaveně usmál, kývl na mě a řekl: "Ještě ne, Kláro. Teď je hledají. Myslím, že to bude dobrý." Někdo za mnou zavolal: "Co našli?" "Artefakty. Nový, to je všechno, co vím." "Ale byla to Pětka?" zeptala se Klára.

Hereira přikývl, potom se podíval dolů na loď. "Fajn," řekl, "a teď, přátelé, ustupte. Teď někoho z nich přinášíjí."

Všichni jsme ustoupili o mikroskopický krok, ale nevádilo to, stejně nevycházeli na naší úrovni. První vyjelo šachtou nějaký velký zvíře Korporace, jehož jméno jsem si nezapamatoval, potom čínskej strážce, potom někdo v uniformě Konečné nemocnice s pacientem, kterýho držel, aby neupadl. Znal jsem ten obličej, ale ne jméno; jednou jsem ho viděl

na večírku na rozloučenou, možná i na několika, malý, starší černý muž, co vyletěl dvakrát nebo třikrát úplně bezúspěšně.

Měl otevřené a dost jasné oči, ale vypadal k smrti vyčerpaný. Bez údivu se díval na dav kolem šachty a pak zmizel. Rozhlíd jsem se a viděl jsem, že Louise tiše pláče se zavřenýma očima. Klára ji držela kolem ramen. Jak se dav pohyboval, tak se mi podařilo dostat se ke Kláře a pohledem jsem vyjádřil otázku. "Je to Pětka," řekla jemně. "Její dcera letěla ve Trojce." Věděl jsem, že to Louise slyšela, tak jsem ji poplácal po rameni a řekl jsem: "Je mi to líto, Louise," a pak se otevřel prostor šachty a já se díval dolů.

Na chvíli jsem zahlédl, jak vypadá deset nebo dvacet miliónů dolarů. Byla to hromada šestihranných beden z heecheevského kovu ne víc než půl metru v průměru a o něco nižší. Potom mě Francy Hereira laskavě přemlouval: "Tak, Bobe, jdi zpátky, jo?" Ustoupil jsem od šachty a zatím přišel další prospektor v nemocniční uniformě. Když šla kolem mně, tak mě neviděla: vlastně měla zavřené oči. Ale já ji viděl. Byla to Sheri.

21

"Připadám si jako idiot, Sigfride," říkám.

"Existuje nějaký způsob, jak bych mohl zařídit, aby ti bylo lépe?" "Jdi se vycpat." Pane bože, celou tu místnost zařídil jako třídu v mateřské škole. A nejhorší ze všeho je on sám. Tentokrát na mě zkouší hrát, jako že je máma. Je se mnou na matraci vycpaná panna, velká jako člověk, teplá, měkká, udělaná z něčeho jako osuška, naplněná pěnou. Je to příjemný, ale - "Snad se mnou nechceš jednat jako s miminem," říkám a hlas mám tlumený, protože tisknu obličej do ty osušky. "Jen se uvolni, Robbie. To je v pořádku." "Je to v prdeli." Chvilí mlčí a pak mi připomene: "Chtěl jsi mi říct o svém snu." "Ach, jo." "Nerozuměl jsem ti, Robbie." "Chci jen říct, že se mi fakt o tom nechce mluvit. Ale stejně," říkám a vynořuji obličej z osušky, "vlastně bych ti mohl vyhovět. Byl to takovej sen o Sylvii." "Jakej, Robbie?" "No, nevypadala přesně tak jak vypadá. Spíš - já nevím, jako by byla starší. Ve skutečnosti jsem nemyslel na to, jak Sylvie bude vypadat, až bude starší. Oba jsme byli děti..." "Dál, Robbie, pokračuj, prosím tě," řekl po chvíli. Obejmul jsem ho a celkem spokojeně jsem se díval na plakát se zvířaty a klauny v cirkuse. Ani v nejmenším se to nepodobá ložnici, kde bych kdy jako dítě spal, ale Sigfrid toho o mně už ví dost, nemám důvod mu o tom cokoli říkat. "Ten sen, Robbie." "Zdálo se mi, že pracujeme v dolech. Nebyly to tak docela potravinové doly. Psychicky bych řekl, že to bylo spíš jako vevnitř v Pětce - to je jedna z lodí na Gateway, víš? Sylvie byla v nějakém tunelu, co z ní vycházel." "Tunel vycházel?" "Hele, nesnaž se mě vehnat do nějaký symboliky, Sigfride. Já vím o těch vaginálních představách a tak. Když říkám 'vycházel', tak myslím, že začínal na místě, kde jsem byl a vedl směrem ode mne." Váhám a pak mu řeknu tu nejtěžší část. "Potom se její tunel zasypal.

Sylvia byla v pasti." Sedám si. "Nejhorší na tom je," vysvětluju, "že ve skutečnosti se to nemohlo stát. Tunel se dělá jen proto, abys tam mohl dát nálož a tím aby se uvolnila jílovitá břidlice. Zbytek se potom hloubí lopatou.

Sylvia by se nikdy nedostala do situace, aby takovou práci vykonávala." "Myslím, že nevádí, jestli se to někdy vůbec mohlo stát, Robbie." "Taky si myslím. Tak, byla tam Sylvia, uvězněná v propadlém tunelu. Viděl jsem, jak se hromada břidlice hýbe. Nebyla to opravdická břidlice. Bylo to načechraný, spíš jako potrhanej papír. Měla lopatu a dobývala se ven. Myslel jsem si, že bude v pořádku. Čekal jsem, až vyleze... ale ona se neobjevila." Sigfrid, převtělený do plyšový hračky, leží teplej a čekající v mé náruči. Je příjemně držet ho v náruči. Samozřejmě, doopravdy tam není. Doopravdy není nikde, snad jenom v centrální databázi ve Washington Heights, kde jsou uloženy velké mašiny. Všechno, co mám, je jenom terminál s dálkovým ovládním v převleku. "Ještě něco, Robbie?" "Ani ne. Aspoň ne žádný kus toho snu. Ale - mám takovej pocit. Jako bych kopnul Kláru do hlavy, aby se nedostala ven. Jako bych se bál, že zbytek toho tunelu spadne na mě." "Co máš na mysli pod pojmem 'pocit', Robe?" "To, co jsem řekl. Nebyla to část snu. Byl to jen takovej dojem - já nevím." Čeká, pak to zkouší jinak. "Bobe. Uvědomuješ si, že to jméno, cos právě vyslovil, bylo 'Klára', ne 'Sylvia'?" "Fakt? No, to je dobrý. To by mě zajímalo proč." Čeká a pak mě trochu pobídne. "Co se stalo pak, Robe?" "Pak jsem se probudil." Přetáčím se na záda a dívám se do stropu, je to vlastně textilní tapeta a na ní jsou nalepený pěticipý blejskavý hvězdičky. "To je všechno," říkám. A potom, jen tak společensky, dodám: "Sigfride, pochybuju, že tohle všechno někam vede." "Nevím, jestli jsem schopen odpovědět ti na tuhle otázku, Robe." "Kdybys to moh udělat," říkám, "už bych tě k tomu donutil dřív. Pořád mám ještě ten kousek papíru od S.Ya., co mi dává jistou dávku bezpečí, to mě těší." "Myslím," říká, "že někam bychom se dostat měli. Tím chci říct, že něco ve tvém nitru je, ty na to nechceš moc myslet a k tomu se vztahuje tento sen." "Něco o Sylvii, proboha? To už je ale kolik let." "To ale nevádí, že ne?" "Do prdele. Sigfride, ty mě otravuješ! Fakt, že jo." Pak přemýšlím. "Hele, začínám bejt naštvanej. Co to znamená?" "Co myslíš, že by to mohlo znamenat, Robe?" "Kdybys to věděl, tak se tě neptám. Aspoň o tom pochybuju.

V norách, kde Heechee se schovávali v jeskyních plných hvězd v tunelech skrytých v srdci skály hledáme cestu cest. Jsme blíž a blíž! Malý ztracený Heechee, najdeme tvou skrýš.

Snažím se zdrhnout? Jsem naštvanej proto, že se dostáváš k něčemu hodně blízko?" "Robe, nemysli na ten proces.

Řekni mi jenom, jak se cítíš." "Vinen," říkám najednou aniž bych věděl, že to řeknu.

"Vinen za co?" "Vinen za... nejsem si jistý." Zvedám zápěstí, abych se podíval, kolik je hodin. Zbejvá nám ještě dvacet minut. Ve dvaceti minutách se toho může stát sakra hodně a já už nemyslím na to, jestli si chci nechat pocuchat nervy. Odpoledne mám hrát duplicate a mám dobrou šanci dostat se do finále. Když to nezboďám. Když se soustředím.

"Chtěl bych se zeptat, jestli bych dneska moh odejít dřív, Sigfride," říkám.

"Vinen za co, Robe?" "Myslím, že si to nepamatuju." Hladím ho po plyšovém krku a chechtám se. "To je fakt bezvadný, Sigfride, i když mi chvíli trvalo, než jsem si zvyk." "Vinen za co, Robe?" Řvu: "Za to, že jsem ji zabil, ty kreténe!" "Myslíš ve snu?" "Ne! Ve skutečnosti. Dvakrát." Vím, že těžce dýchám, a vím, že Sigfridovy senzory to registrujou.

Snažím se vši silou ovládnout, aby ho nenapadaly nějaký kraviny.

Ještě jednou v duchu probírám, co jsem řekl, abych se toho zbavil.

"Dopřavdy jsem Sylvii nezabil. Ale zkusil jsem to! Šel jsem po ní s nožem!" Sigfrid se klidně ještě jednou ubezpečuje:

"Ve tvém chorobopisu je napsáno, že jsi držel v ruce nůž, když jsi se s přítelkyní hádal, ano. Nestojí ta m nic podobného tomu, že 'jsi po ní šel'." "A proč si, sakra, myslíš, že mě uklidili? Je to prostě jenom klika, že jsem ji nepodřezal krk." "A ve skutečnosti jsi na ni ten nůž opravdu použil?" "Použil? Ne. Byl jsem na to moc velké blázen. Hodil jsem ho na zem a praštil jsem ji." "Kdybys ji dopřavdy chtěl zavraždit, nepoužil bys nůž?" "Ch!" Akorát, že se to dost podobá slovu "hm"; někdy to slovo můžete vidět napsaný taky jako "pch". "Škoda, že jsi u toho nebyl, Sigfride. Možná, že bys je ukecal, aby mě neodvezli." Celý to sezení se hatí. Já vím, že vždycky je chyba říkat mu o snech. Překrucuje je. Sedám si a s opovržením se koukám na ty blázniviny, co sem dneska Sigfrid nacpal, aby mi bylo dobře, a rozhoduju se, že mu to naservíruju rovnou jako na talíři.

"Sigfride, jako počítač jsi bezvadnej kámoš a mně se tyhle seance s tebou líbí - po intelektuální stránce. Jen se tak ptám, jestli jsme už nedošli tak daleko, jak jen to bylo možný. Pořád jitřší starou, nepotřebnou bolest a upřímně řečeno, sám nevím, proč ti dovoluju, abys mi to dělal." "Tvoje sny jsou plné bolesti, Bobe." "Tak ji nech v mejch snech. Nechci se dostat do ty stejný hnusný bryndy jako v Ústavu. Možná chci spát se svojí mámou. Třeba nenávidím svého táta za to, že umřel a útek ode mně. No a co?" "Chápu to jako řečnickou otázku, Bobe, ale jediný způsob, jak se s těmito věcmi vypořádat, je, dostat je na povrch." "Ale proč? Aby mě to bolelo?" "Nechat vnitřní bolest vyjít ven, kde se s ní může vyrovnat." "Možná, že by bylo jednodušší, kdybys se prostě rozhod, že si budu trochu ubližovat uvnitř sebe sama. Jak říkáš, jsem dobře kompenzovanej, je to tak? Nepopírám, že jsem se už něčeho zbavil. Někdy je to, Sigfride, po naší seanci fakt lepší. Odcházím odtud s hlavou plnou nověch myšlenek, zdá se mi, že slunce svítí jasněji, že vzduch je čistší a že se na mě všichni usmívají. Ale poslední dobou už to tak není. Poslední dobou mám pocit, že je to otrava a naprostej nesmysl.

Co bys říkal tomu, kdybys se rozhod toho nechat?" "Řekl bych, že tady rozhoduješ ty, Bobe. Tak je to vždycky."

"Dobré, možná to tak udělám." Ten starej pekelník to zase na mě zkouší, a čeká. Je mu jasný, že to neudělám a dává mi čas na to, abych si to uvědomil. Pak říká: "Bobe? Proč jsi říkal, že jsi ji zabil dvakrát?" Než odpovím, dívám se na hodinky a říkám: "To mi asi jen tak ujelo. Sigfride, já už fakt musím jít." Nejdu ani do odpočívárny, protože ve skutečnosti si nemám od čeho odpočinout. Kromě toho se už odtud chci dostat pryč. Od něj a jeho blbejch otázek. Chová se tak moudře a tak dokonale, ale co může vědět plyšovej panák?

POZNÁMKA O NEUTRONOVÝCH HVĚZDÁCH Dr. Asmenion: Tak, a teď se dostáváme ke hvězdě, která spotřebovala veškeré své palivo a kolabuje. Říkám-li "kolabuje", mám na mysli ten fakt, že se celá zmenšuje, na počátku má např.

hmotnost a objem Slunce, pak se srazí na balón o velikosti snad deset kilometrů v průměru. To je hustota! Susie, kdyby váš nos byl z neutronového hvězdného materiálu, vážil by víc než Gateway.

Otázka: Možná dokonce i víc než vy, Yuri? Dr. Asmenion: Žádné vtipy při hodině, prosím. Učitel je citlivý.

V každém případě bádání na neutronové hvězdě zblízka by jistě stálo za to, ale na cestu k nim vám nedoporučuji používat přistávacích modulů. K tomu potřebujete úplně opancéřovanou Pětku a ani tak bych se nepřibližoval víc než na jednu desetinu astronomické jednotky. A pozorujte. Bude se vám zdát, že se skutečně můžete ještě víc přiblížit, ale gravitační smyk je zlý. Je to prakticky bodový zdroj, víte. Je to nejprudší vychýlení gravitace, jaké kdy zažijete, pokud se náhodou nedostanete do černé díry, bůh vás od toho ochraňuje.

22

Tu noc jsem šel zpátky do svého pokoje, ale trvalo mi dlouho, než jsem usnul; a Siky mě vzbudil brzy ráno, aby mi řekl, co se stalo.

Přežili jen tři a už byla ohlášená jejich základní odměna: sedmnáct miliónů pět set padesát tisíc dolarů. Plus honorář. To mě okamžitě probudilo. "Za co?" chtěl jsem vědět.

Siky řekl: "Za dvacet tři kilogramů artefaktů. Domnívají se, že se jedná o sadu nářadí na opravy. Možná na tu loď, protože tam to právě našli, v přistávacím modulu na té planetě. Přinejmenším jsou to nástroje určitého druhu."

"Nástroje." Vstal jsem, zbavil jsem se Sikyho a trmácel jsem se tunelem do společné sprchy a přemýšlel jsem o nástrojích. Ty mohly znamenat hodně. Nástroje nám mohly napovědět, jak se otevírá řídicí mechanismus v heecheevských lodích, aniž by všechno kolem vyletělo do povětří. Mohly nám také pomoci přijít na to, jak řízení pracuje a mohli bysme si postavit svoje vlastní. Nástroje mohly znamenat skoro všechno, ale co znamenaly nepochybně, to byla finanční odměna sedmnáct miliónů pět set padesát tisíc dolarů plus procenta, děleno třema. Jeden z těch dílů mohl patřit mně.

Je těžké vymazat si z mysli takovou cifru jako 5 850 000 \$ (nemluvě o procentech), když myslíte na to, že kdybyste byli jen trochu předvídaví ve volbě svého děvčete, mohli jste takovou sumu mít v kapse. Řekněme šest miliónů dolarů. Ve svém věku a zdravotním stavu bych si mohl zaplatit plnou lékařskou péči za mň než polovinu ty částky, což představovalo všechny testy, terapie, náhrada tkání a transplantace orgánů, co můžou do mě cpát horem dolem po

celej zbytek života... a ten by se tak prodloužil proti životu bez plný lékařský péče nejmiň o padesát let. Za další tři milióny a něco bych si koupil několik bytů, kariéru lektora (nikdo nebyl žádanější než úspěšný prospektor), stálý příjem z reklam v piezovizi, ženy, jídlo, vozy, cestování, ženy, slávu, ženy... a zase, byla tu ještě procenta. Ta mohla vystoupit zcela neomezeně, podle toho, co se podaří lidem z oddělení výzkumu a vývoje provést s nástroji. To, co Sheri našla, byl divotvorný hrnec na konci duhy.

Trvalo mi hodinu, než jsem se dostal dolů do nemocnice, tři tunelové segmenty a pět úrovní šachtou. Rozmyslel jsem si to a vracel jsem se.

Když se mi nakonec podařilo zaplašit závist, co mě naplňovala (nebo alespoň ji pohřbíť někam, kde ji nebude vidět) a došel jsem k recepci, Sheri stejně spala. "Můžete jít dál," řekla sestra z oddělení.

"Nechci ji budit." "Myslím, že by se vám to nepodařilo," řekla. "A samozřejmě to nezkoušejte násilím. Návštěvy jsou ale povoleny." Ležela na nejnižším lůžku trojitě palandy v pokoji s celkem dvanácti místy. Tři nebo čtyři další byly obsazené, dvě zakrýval izolační závěs, mléčně plastický, takže přes něj bylo vidět jen matně.

Nevěděl jsem, kdo tam leží. Sheri sama vypadala jako když mírumilovně odpočívá, jednu ruku měla pod hlavou, ty krásný oči měla zavřené, svou charakteristickou bradu s dolíčkem měla položenou na zápěstí. Její dva spolucestující byli v pokoji taky, jeden spal a jeden seděl před holografickým zobrazením prstenců Saturnu. Jednou nebo dvakrát jsem ho potkal, Kubánek nebo Venezuelan nebo něco takového, z New Jersey. Jediný jméno, na který jsem si u něj vzpomněl, bylo Manny. Chvilí jsme spolu klábosili a on mi slíbil, že řekne Sheri, že jsem tam byl. Odešel jsem a namířil jsem si to do jídelny na kafe; přitom jsem přemýšlel o jejich letu.

Dostali se k malé studené planetě nedaleko oranžově rudého uhlíku hvězdy K-6 a jak říkal Manny, nebyli si ani jisti, jestli stojí za to na ní přistát. Měření ukázala radiaci heecheevského kovu, ale nijak velikou a skoro všechno bylo patrně pokryto sněhem kyslíčnicku uhličitého. Manny zůstal na orbitě. Sheri a další tři se vylodili na planetě, objevili tunel Heecheeů a když ho s velkými potížemi odkryli, zjistili, že, jako vždycky, tam nebylo nic. Pak objevili ještě další stopu a našli starý přistávací modul. Museli ho otevřít násilím a dvěma prospektorům se při tom poškodily skafandry - asi byli moc blízko výbuchu.

Když na to přišli, bylo už pozdě. Zmrzli. Sheri a další člen posádky se snažili dostat je do přistávacího modulu; celou dobu zažívali ukrutné utrpení a hrůzu a nakonec to museli vzdát. Ten druhý muž šel ještě do opuštěného přistávacího modulu, našel tam soupravu nářadí a podařilo se mu ji dostat do modulu. Potom odletěli a nechali tam ty dva nešťastníky v pokoji umrzlé. Ale překročili limit a když se dostali do hlavní lodi, byli už fyzicky totálně vyčerpaní. Nebylo mi jasné, co se stalo pak, ale nějak se jim nepodařilo zabezpečit vzduch v přistávacím modulu a o spoustu ho přišli. Takže celou cestu zpátky trpěli nedostatkem kyslíku. Ten druhý muž na tom byl hůř než Sheri. S velkou pravděpodobností mu hrozilo reziduální poškození mozku a jeho 5 850 000 \$ mu mohlo být naprosto k ničemu. Ale Sheri by prý měla být v pořádku, až se zotaví z obyčejného vyčerpání... Ten let jsem jim nezáviděl. Jediný, co jsem jim záviděl, byla odměna.

Vstal jsem a šel jsem si ještě pro jedno kafe do jídelny. Když jsem si ho zase nesl na chodbu, kde bylo několik laviček pod břečťany, uvědomil jsem si, že mi něco drásá nervy. Něco kolem ty cesty.

Kolem toho faktu, že to byl skutečný úspěch, jeden z největších v celé historii Gateway... Vyhodil jsem to kafe, šálek a všechno do koše před jídelnou a šel jsem do učebny. Bylo to jen kousek cesty a nebyl tam nikdo. To bylo dobře; nechtěl jsem zatím s nikým mluvit o tom, co mě napadlo.

Navolil jsem si na piezofonu informace a získal jsem souřadnice Sheriina letu. Byly samozřejmě veřejně vyhlášeny.

Potom jsem šel do cvičné kabiny, zase jsem měl štěstí, protože tam nikdo nebyl, a zapnul jsem selektor kursu.

Samozřejmě se hned objevila dobrá barva a když jsem stiskl vyladění, celý panel byl ostře růžový, až na duhu barev po straně.

Byla tam jen jedna tmavá čára v modré části spektra.

Aha, myslel jsem si, tolik tedy Mečnikova teorie o údajích o nebezpečí. Na té výpravě přišli o čtyřicet procent posádky, a to mi připadalo jako hodně nebezpečný, ale podle toho, co mi říkal on, měly ty skutečně nebezpečné výpravy mít šest nebo sedm takových pruhů.

A ve žlutém poli? Podle Mečnikova čím víc jasných pruhů bylo ve žlutém poli, tím vyšší je odměna z výpravy.

Akorát že tady ve žlutém poli nebyl ani jeden jasný pruh. Byly tam dvě silné černé "absorpční" linie. Nic víc.

Vypnul jsem selektor a opřel jsem se. Takže chytrý mozky vypracovaly a vyhlásily zase boudu: to, co interpretovaly jako indikaci bezpečí, neznamenal, že jste skutečně bezpeční, a to, co interpretovaly jako příslib dobrých výsledků, se netýkalo výpravy, která se jako první po roce vrátila skutečně bohatá.

Takže jsme zase tam, kde jsme byli, a zase se budeme bát.

Následujících pár dní jsem se stranil společnosti lidí.

Předpokládá se, že na Gateway je asi osm set kilometrů tunelů.

Nevěřili byste tomu, že je to možný na tak malým kusu skály, co má maximální šířku asi tak deset kilometrů. Ale i tak, na Gateway tvoří volný prostor jen dvě procenta, ten zbytek je pevná skála. Viděl jsem hodně z těch osmi set kilometrů.

Nezůstal jsem úplně odříznutý od lidské společnosti, jen jsem ji nevyhledával. Občas jsem vídal Kláru. Toulal jsem se se Šikym, pokud neměl službu, i když to pro něj bylo namáhavý. Někdy jsem se toulal sám, někdy s kamarády, co jsem náhodou potkal, někdy jsem šel za skupinou turistů. Průvodci mě znali a nevadilo jim, že jsem s nimi chodil (už jsem venku byl, i když jsem nenosil náramek). Až přišli na to, že uvažuju o povolání průvodce. Pak se už ke mně tak přátelsky nechovali.

Měli pravdu. Myslel jsem na to. Dřív nebo později jsem musel začít něco dělat. Musel jsem buď letět nebo se vrátit domů; a pokud jsem chtěl odložit rozhodnutí, obě varianty mi naháněly stejnou hrůzu, musel jsem se alespoň pokusit vydělat dost peněz, abych mohl zůstat.

Když Sheri pustili z nemocnice, byl pekelný večírek, byla to kombinace uvítacího, blahopřejného a rozlučovacího večírku, protože Sheri druhý den odjížděla na Zemi. Byla zesláblá a rozčesaná, ale byla veselá, a i když nemohla moc tancovat, seděli jsme spolu na chodbě půl hodiny, objímala mě a tvrdila, že se jí po mně bude stýskat. Strašně jsem se opil. Byla pro to vhodná příležitost. Sheri a její kamarád Kubánek platili útratu. Nakonec jsem se tak opil, že jsem se se Sheri nemohl rozloučit, protože jsem musel jít zvracet na záchod. I když jsem byl tak opilej, bylo mi to děsně líto. Byla to pravá skotská whisky z Gleneagle. Žádná taková ta bílá laciná whisky nevalné kvality, vyrobená bůhví z čeho.

Když jsem se vyzvracel, bylo mi líp. Vyšel jsem ven a opřel jsem se čelem o stěnu, obličej jsem zabořil do břečťanu, ztěžka jsem dýchal a jak jsem postupně do svého krevního oběhu dostával kyslík, poznal jsem, že vedle mě stojí Francy Hereira. Dokonce jsem řekl: "Ahoj, Francy." Omluvně se na mě usmál "Ten smrad. Byla to síla." "No, teda, promiň," řekl jsem ostře a on se na mě podíval překvapeně.

"Ne, co blbneš. Já mluvím o tom, že je to v křižníku dost hrozný, ale pokaždý, když přijedu na Gateway, divím se, jak tady můžete žít. A v těch pokojích - pff!" "Nemám jinou možnost," řekl jsem důležitě a plácal jsem ho po rameni. "Musím popřát Sheri dobrou noc." "Už tu není, Bobe. Odešla. Je unavená. Vzáli ji zpátky do nemocnice." "V tom případě popřeju dobrou noc jenom tobě." Pokynul jsem mu a potácel jsem se tunelem. Bejt opilej ve skoro nulové gravitaci je děsně těžký. Ze všeho nejvíc si přeješ, abyste měli sto kilo živý váhy, co by vás držela při zemi. Z toho, co mi později řekli, jsem se dověděl, že jsem ze stěny strhnul velicej truhlík s břečťanem a už je mi jasný, proč jsem měl druhý den ráno pocit, že jsem narazil do něčeho sakramentsky tvrdýho, a že jsem na hlavě měl rudou modřinu, velkou jako moje ucho. Uvědomoval jsem si, že za mnou přišel Francy a pomáhal mi, abych trefil a na půli cesty domů jsem si uvědomil, že z druhé strany šel ještě někdo další. Podíval jsem se a ona to byla Klára. Jen si tak matně pamatuju na to, že mě ukládali do postele a když jsem se druhý den ráno vzbudil, měl jsem příšernou kocovinu a byl jsem úplně vedle z toho, že Klára v ty posteli byla se mnou.

POZNÁMKA O MODLITEBNÍCH VĚJÍŘÍCH

Otázka: Neřekl jste nám nic o modlitebních vějířích Heecheeů, a přitom je jich nejvíc.

Profesor Hegramet: Co chcete, abych vám řekl, Susie?

Otázka: Vím, jak vypadají. Je to jakoby křišťálový stočený kornout na zmrzlinu. Různých barev. Když ho správně uchopíte a stisknete jej palcem, otevře se jako vějíř.

Profesor Hegramet: To vím také. Byly analyzovány stejně jako ohnivé perly a krvavé diamanty. Ale neptejte se mě, k čemu jsou. Nemyslím si, že by se jimi Heecheeové ovívali a nemyslím si ani, že se modlili; to jen obchodníci s památkami je takhle pojmenovali.

Heecheeové je nechali všude, ačkoli všechno ostatní pečlivě uklidili. Asi k tomu měli důvod, ale jestli na to někdy přijdu, řeknu vám o tom.

ZPRÁVA KORPORACE:

ORBITA 37

Za toto období se z výprav vrátily celkem 74 lodí s celkovým počtem 216 osob.

20 dalších lodí s celkovým počtem 54 osoby bylo prohlášeno za ztracené.

Dále bylo 19 členů posádek zabito nebo zemřelo na následky zranění, i když se lodí vrátily.

Tři navrácené lodí byly poškozeny natolik, že nebylo možné je opravit.

Zprávy o přistání: 19.

Na pěti zkoumaných planetách byl objeven život na úrovni mikroskopické nebo vyšší; na jedné objeven členěný život rostlin nebo zvířat, žádný život inteligentních bytostí.

Artefakty: Získány další již známé vzorky heecheevského vybavení.

Žádné artefakty z jiných zdrojů. Žádné nové artefakty Heecheeů.

Vzorky: Chemické nebo minerální: 145.

Žádný nebyl posouzen jako dostatečně hodnotný pro další výzkum.

Živé organické látky: 31.

Tři z nich byly posouzeny jako nebezpečné a byly vyslány do vesmíru. Žádná neměla výzkumnou hodnotu.

Vědecká ocenění v tomto období: 8 754 500 \$.

Jiné finanční odměny v tomto období, včetně procent: 357 856 000 \$.

Odměny a honoráře vyplývající z nových objevů v tomto období (jiná než vědecká ocenění): 0.

Osoby, které v tomto období přistály nebo žily na Gateway: 151.

Ztráty při provozu: 75 (z toho 2 osoby ve cvičném přistávacím modulu).

Zdravotně nezpůsobilí na konci roku: 84.

Celkové ztráty: 310.

Nově přichází v tomto období: 415.

Návrat do služby: 66.

Celkový příliv v daném období: 481.

Čistý přírůstek osob: 171.

Vstal jsem co nejopatrněji a namířil jsem si to do koupelny, abych se zase vyzvracel. Chvíli mi to zabralo a navrch jsem si dal ještě sprchu. To už byla druhá za čtyři dny. Divoká extravagance, když si uvědomím svoji finanční situaci. Ale bylo mi trochu líp a když jsem přišel zpátky do pokoje, Klára vstala, nesla čaj, asi od Šikyho, a čekala na mě.

"Díky," řekl jsem a myslel jsem to doopravdy; byl jsem neskonale vysušený.

"Pij to po douškách, starouši," řekla nervózně, ale mně i tak bylo jasné, že si do žaludku nemůžu nalejt velký kvantum čaje. Dvakrát jsem si lóknul a zase jsem se natáh do sítě, ale to už mi bylo jasné, že zůstanu naživu.

"Nepočítal jsem, že tě tu uvidím." "Byl jsi, no, trval jsi na tom. Výkon nic moc, ale strašně jsi se snažil." "To je mi líto." Natáhla se a zatahala mě za nohu.

"Nic si z toho nedělej. A jak jsi se měl jinak?" "Ale, dobře. Byl to hezkej večírek, ale nevzpomínám si, že bych tě tam viděl." Zasmála se: "Přišla jsem později. Mimochodem, nebyla jsem pozvaná." Na to jsem neřekl nic; bylo mi jasné, že Klára a Sheri spolu moc nevycházely a domníval jsem se, že příčinou jsem byl já. Klára mi četla myšlenky a řekla:

"Škorpióni mě nikdy nezajímali, a už vůbec ne ty nerozvinutý s obrovskou hubou. Nemůžeš od nich očekávat inteligenci a důvtip." Potom, aby byla spravedlivá, řekla: "Ale byla odvážná, to se musí nechat." "Na takovouhle hádku nemám chuť." "Ne, hádat se nebudem, Bobe." Naklonila se a hladila mě po hlavě. Voněla sladce a žensky; - docela hezky, za určitých okolností, ale nebylo to zrovna to, co jsem v tu chvíli chtěl.

"Hele. Co se stalo s tím pižmovým olejem?" "Co?" Najednou jsem si uvědomil něco, co jsem měl už dlouho v podvědomí. "Hodně jsi ten parfém používala. To bylo první, podle čeho jsem tě zaregistroval." Myslel jsem na poznámku Francie Hereiry o pachu na Gateway a uvědomil jsem si, že od doby, co jsem si všimnul, jak Klára zvláštně hezky voní, uplynulo hodně času.

"Bobe, miláčku, chceš se se mnou začít hádat?" "Určitě ne. Ale jsem zvědavý. Kdy jsi ho přestala používat?" Pokřčila rameny a neodpověděla, pokud nelze za odpověď považovat naštvanej pohled. Pro mě to byla dostačující odpověď, protože hodně často jsem jí říkal, že se mi ten parfém líbí. "A jak ti to jde s psychiatrem?" Zeptal jsem se, abych změnil téma.

Moc jsem to ale nevylepšil. "Asi ti není dobře," řekla Klára chladně. "Půjdu domů." "Ale ne, jsem zvědavý, jaký děláš pokroky," naléhal jsem.

Neřekla mi ani slovo, i když jsem věděl, že se zapsala; a vypadalo to, že dvě nebo tři hodiny denně s ním tráví. Nebo s tím. Věděl jsem, že se rozhodla používat služeb počítače Korporace.

"Docela to ujde," řekla rezervovaně.

"Už se ti podařilo vymanit se z fixace na tátu?" "Bobe, napadlo tě někdy, že i ty bys potřeboval pomoc?" "To je sranda, že to říkáš. Louise Forehandová mi onehdy řekla naprosto totéž." "Na tom není nic legračního. Zamysli se nad tím. Ahoj." Položil jsem si hlavu, když odešla, a zavřel jsem oči. Jít k psychiatrovi! K čemu by mi to bylo? Potřeboval jsem jenom jeden šťastnej let jako Sheri... A celý, co jsem potřeboval udělat, bylo - bylo - Bylo mít žaludek na to, abych se zapsal na další cestu.

Ale takovej žaludek jsem, jak se zdá, neměl.

Čas plynul nebo já ho ubíjel a jednou jsem se rozhodl zabít čas tak, že půjdu do muzea. Už instalovali kompletní sadu holografických - zobrazení toho, co našla Sheri. Ten disk jsem si přehrával dvakrát nebo třikrát, jen proto, abych viděl, jak vypadá sedmáct miliónů pět set padesát tisíc dolarů. Většinou to vypadalo jako haraburdí. Tak to vypadalo, když byl vystavený každý kus zvlášť. Bylo tam asi deset malých modlitebních vějířů, které dokazovaly, alespoň já se domnívám, že Heecheeové i do sady nářadí na opravu pneumatik rádi vložili několik uměleckých předmětů. Nebo co vlastně ten zbytek byl: věci jako trojlopatkové šroubováky s pružnými násadami, věci, co se podobaly nástrčným klíčům, ale byly z nějakého měkkého materiálu; věci jako elektrické zkušební snímáče a věci, co jste ještě nikdy předtím neviděli.

Když byly tyhle věci rozložené, vypadalo to, že k sobě nepatří, ale tak, jak do sebe a do plochých zaklapovacích bedýnek zapadaly a tím vlastně tvořily soupravy, to byl prostě příklad vynikající hospodárnosti a umění balit.

Sedmáct miliónů pět set padesát tisíc dolarů. A kdybych zůstal se Sheri, mohl jsem být jeden z podílníků.

Nebo jedna z těch mrtvol.

Zaskočil jsem ke Kláře, chvíli jsem se potloukal kolem jejího bytu, ale nebyla doma. Ale nebyl to ten čas, kdy chodí k psychiatrovi.

Na druhé straně jsem ale ztratil pojem o jejím časovém rozvrhu. Našla si další dítě na hlídání, když rodiče měli moc práce: byla to malá černá holčička, asi čtyřletá. Přijela s matkou astrofyzikou; otec byl exobiolog.

Co ještě Klára dělala, to jsem přesně nevěděl.

Přesunul jsem se zpátky k sobě a Louise Forehandová vykoukla ze dveří a šla se mnou ke mně. "Bobe," řekla naléhavě, "víš něco o té vysoké odměně za nebezpečí?" Udělal jsem jí místo. "Já? Ne. Proč bych o tom měl vědět?" Její bledý svalnatý obličej byl napjatější než kdykoli předtím a já nevěděl proč.

"Myslela jsem, že jsi něco slyšel. Třeba od Dane Mečnikova.

Vím, že se s ním stýkáš a taky jsem ho viděla včera, jak mluvil s Klárou v učebně." Na to jsem neodpověděl, nevěděl jsem, co bych na to měl říct. Prý se plánuje hodně riskantní vědecká výprava. Chtěla bych letět." Vzal jsem ji kolem ramen.

"Co je s tebou, Louise?" "Prohlásili Willu za mrtvou." Začala plakat.

Chvíli jsem ji držel, nechal ji brečet. Rád bych jí nějak pomohl, kdybych věděl jak, ale jak se vůbec dalo pomoci? Za chvíli jsem prohledával kredenc a hledal jsem cigaretu z marihuany, co tam před několika dny nechala Klára. Našel jsem ji, zapálil a podal Louise.

INZERÁTY

POTŘEBUJI vaši odvalu, abych se vydal na nějakou výpravu s odměnou půl miliónu. Neptejte se, rozkažte mi. 87-299.
VEŘEJNÁ AUKCE nevyzvednutých osobních věcí těch, co se nevrátili. V prostoru Korporace Charlie devět, zítra 1300-1700.

VAŠE DLUHY budou splacené, dosáhnete-li Jednoty.

On/Ona je Heechee a On/Ona odpouští. Kostel skvěle udržovaného motocyklu. 88-344.

POUZE MONOSEXUÁLOVÉ - cílem je vzájemné porozumění. Bez dotyků. 87-913.

Dala si dlouhýho šluka a chvíli v sobě zadržovala dým. Potom ho vyfoukla. "Bobe, je mrtvá." Už neplakala, byla strašně smutná, ale uvolněná; dokonce i svaly v týle a kolem páteře už neměla napjaté.

"Možná se ještě vrátí, Louise." Potřásla hlavou. "Ne. Korporace prohlásila její loď za ztracenou.

Možná, že loď se vrátí. Willa ale v ní už živá nebude. Poslední potraviny jim došly před čtrnácti dny." Chvíli se upřeně dívala před sebe, potom vzdychla, probírala se a dala si dalšího sluka. "Kdyby tak tady byl Sess," řekla, zaklonila se a protáhla se; cítil jsem její svaly pod svou dlaní.

Dávka už na ni působila, to jsem poznal. Věděl jsem, že působí i na mě. To nebyl běžný šmejda, který se na Gateway tajně kroutil v truhlíku mezi břečťanem. Klára získala Rudý Napoleony od jednoho chlapka z křižníku, byly vypěstované na svazích hory Vesuv mezi vinnou révou, z níž se vyrábělo víno značky Lacrimae Cristi. Přitocila se ke mně a položila bradu na můj krk. "Já fakt svoji rodinu miluju," řekla docela klidně. "Moc bych chtěla, aby nám tady přálo štěstí. Už bysme si to zasloužili." "Šš, miláčku," řekl jsem, zabořil jsem obličej do jejích vlasů.

Vlasy byly blízko ucha a ucho bylo nedaleko rtů a krůček za krůčkem jsme pokračovali a milovali jsme se nadčasovou, něžnou, zfetovanou láskou. Bylo to hodně uvolněné. Louisa byla šikovná, klidná a chápavá.

Po několika měsících Klářiných nervových záchvatů to bylo, jako když jsem se vrátil domů k mamě a dal si kuřecí polívku. Na konci se usmála, políbila mě a otočila se. Byla tichá a spokojeně dýchala. Ležela klidně, a až když jsem měl za dlouhou dobu mokrou ruku, poznal jsem, že zase pláče.

"Promiň, Bobe," řekla, když jsem ji začal konejšit. "Je to prostě jenom proto, že jsme nikdy neměli štěstí. Jsou dny, kdy se s tím umím vyrovnat. Ten dnešní je ale jeden z těch horších." "Myslím, že se s tím zase vyrovnáš. Bude to dobrý."

"Myslím, že ne. Už tomu nevěřím." "Dostala ses sem, vid? Už to je štěstí." Přetocila se obličejem ke mně a upřeně se na mě dívala. "Chtěl jsem jen říct kolik lidí by dalo svoje levý varle za to, aby se sem dostali." Louise řekla pomalu: "Bobe -" Zmlkla. Chtěl jsem něco říct, ale položila mi ruku na ústa. "Bobe, víš, jak jsme se sem dostali?" "No jasně. Sess prodal to vznášedlo." "Prodali jsme toho víc. Za to letadlo jsme dostali něco málo přes sto tisíc. To nestačilo ani pro nás.

Peníze jsme získali od Hata." "Od vašeho syna? Od toho, co zemřel?" Řekla: "Hat měl nádor na mozek. Zjistili to včas, nebo aspoň relativně včas. Dalo se to operovat. Mohl žít, nevím přesně, nejmiň deset let. Do určité míry by byl postižený. Zasahovalo to centrum řeči a svalovou činnost. Ale teď ještě mohl žít. Jenže -" Vzala moji ruku a přetřela si s ní obličej, ale neplakala. "Nechtěl, abysme ty peníze za vznášedlo dali všechny za částečnou lékařskou péči. Stačilo by to akorát na operaci a pak bysme zase byli úplně bez peněz. Takže on, Bobe, prodal sám sebe. Prodál všechny části svého těla. Víc než levé varle.

Všechno ze sebe prodal. Jeho orgány byly prvotřídní nordické kvality, dvaadvacet let staré a měly velkou hodnotu.

Upsal se medikům a oni - jak se to říká? - uspali ho. Kusy jeho těla teď musí být v tuctu různých lidí. Rozprodali všechno na transplantace a dali nám peníze. Skoro milión dolarů. Tak jsme mohli doletět sem a ještě nám něco zbylo. Tak takový štěstí jsme měli, tak jsme se sem dostali, Bobe." "To je mi líto." "A proč? Prostě nemáme štěstí, Bobe. Hat je mrtvý, Willa je mrtvá. A bůh ví, kde je můj muž a poslední žijící dítě. Já jsem tady a přiznám se, že si z celého srdce přeju, abych byla taky mrtvá." Usnula v moji posteli. Nechal jsem ji tam a šel jsem se projít do Centrálního parku. Zašel jsem ke Kláře, zjistil jsem, že není doma, nechal jsem jí vzkaz, aby věděla, kde jsem, a asi tak hodinu jsem prostě ležel na zádech a díval jsem se na zrající moruše na stromě. Nebyl tam nikdo, jen pár turistů, co se ještě vyběhli podívat, než odletí. Nevěnoval jsem jim pozornost, ani jsem neslyšel, jak odchází. Bylo mi líto Louisy a Forehandových a ještě víc jsem litoval sám sebe. Neměli štěstí, ale to, co jsem neměl já, bolelo mnohem víc; neměl jsem odvalu vydat se tam, kde bych na štěstí mohl narazit. Nemocné společnosti vylousknou dobrodruhy jako pecičky z hroznového vína. A ty pecičky k tomu nemají co říct. Řek bych, že totéž se týkalo Kolumbových námořníků nebo pionýrů, co svou vlastní silou táhli naložené vozy přes území Komančů; museli být ochromeni strachy tak jako já, ale neměli moc na vybranou. Jako já. Ale, pane bože, jak já se bál ... Slyšel jsem hlasy - dětský a pak ještě lehký pomalý smích; byla to Klára. Sedl jsem si.

"Ahoj, Bobe," řekla a stoupla si přede mne, ruku měla na kudrnatých vláskách ty mrňavý černý holky. "To je Watty."

"Ahoj, Watty." Dokonce i já poznal, že můj hlas zní divně. Klára se na mě zkoumavě podívala a zeptala se: "Co se stalo?" Nemohl jsem na takovou otázku odpovědět jednou větou. Tak jsem si vybral jednu stránku celé té věci. "Willa Forehandová je prohlášena za mrtvou." Klára přikývla a neřekla na to nic. Watty pípla slabým hláskem: "Prosím tě, Kláro, hod' mi míč." Klára jí ho hodila, chytila, zase ho hodila, to všechno se dělo v gatewayaském adagiu.

"Louise se chystá letět na výpravu s odměnou za riziko. Myslím, že by chtěla, abych já, tedy my oba, abysme letěli a vzali ji s sebou." "Hm?" "No, co ty na to? Neřikal ti Dane něco o těch speciálních letech?" "Ne! Neviděla jsem Daneho - už ani nevím, jak dlouho. V každém případě dneska ráno odletěl na Jedniče." "Ani nepořádal večírek na rozloučenou!" zaprotestoval jsem překvapeně. Sešpulila rty.

Ta malá holka volala: "Haló, pane! Chyťte!" Když ten míč hodila, plul vzduchem jako balón naplněný horkým

vzduchem, co je přivázané na kotevním stožáru, a přesto jsem ho skoro nechtyl. Myslel jsem na něco jiného. Soustředěně jsem ho hodil zpátky.

Po chvíli Klára řekla: "Bobe? Je mi líto. Asi jsem měla špatnou náladu." "Jo." Myšlenky mi horečně poletovaly hlavou. Uklidněně řekla: "Měli jsme dost špatný časy, Bobe. Ale já na tebe nechci být podrážděná. Já - já jsem ti něco přinesla." Rozhlédl jsem se a ona vztáhla ruku a něco mi navlíkla na paži.

Byl to náramek za let z heecheevského kovu, měl hodnotu pět set dolarů. Já jsem si nemohl dovolit koupit si ho. Zíral jsem na to a zkoušel jsem přemýšlet, co jsem vlastně chtěl říct.

"Bobe?" "Co?" V jejím hlase jsem cítil ironii. "V takových situacích se obvykle poděkuje." "Obvykle na otázku odpovídáme pravdivě. Třeba se neříká, že jsi neviděla Dana Mečnikova, když jsi s ním byla zrovna včera večer."

Vyletěla: "Tys mě špehoval!" "Tys mi lhala." "Bobe! Nejsem tvůj majetek, Dane je člověk a kamarád." "Kamarád!" vyštěkl jsem. To poslední, co by Mečnikov moh být, to byl kamarád. Jen ta představa, že Klára a on spolu cvičili tříslama. Ten pocit se mi nelíbil, protože jsem ho neuměl identifikovat.

Nebyla to jen zlost, nebyla to ani jenom žárlivost. Bylo v tom něco úporně tupého. Řekl jsem, i když jsem věděl, že je to nelogický, slyšel jsem sám sebe, jak hulákám: "Já jsem mu tě představil!" "To ti ale nedává právo vlastnit mě! Tak jo," zavrčela Klára, "třeba jsem s ním párkrát spala. To ale nemění nic na tom, co cítím k tobě." "To ale podstatně mění to, co cítím já k tobě, Kláro." Zírala na mě nedůvěřivě: "Ty máš žaludek na to, abys mi tohle řekl? Když jsi sem přišel a ještě je z tebe cejtit, že jsi spal s nákou levnou děvkou?" To byla rána pod pás. "V tom nebylo nic laciného! Já jen pomáhám někomu, kdo měl velkou bolest." Zasmála se. Ten zvuk byl strašně nepřijemný; zloba je neslušná.

"Louisu Forehandovou? Víš o tom, že si cestu sem vysloveně vysoustala?" Holčička držela míč a zírala na nás. Viděl jsem, že jí naháníme strach. Snažil jsem se udržet hlas na uzdě, aby ze mě nevyletěla všechna ta zloba: "Kláro, já ti nedovolím dělat ze mě blbce." "Aha," řekla s velikou nechutí a otočila se, že odejde. Vztáhl jsem ruku, abych ji chytil, ona zavzlykala a uhodila mě, jak nejvíc mohla. Zasáhla mě do ramene.

POZNÁMKA O METALURGII

Otázka: Viděl jsem zprávu o analýze heecheevského kovu, kterou provedl Národní úřad pro normy

Profesor Hegramet: Ne, neviděl jsi nic takového, Tetsu.

Otázka: Ale bylo to v piezovizi

Profesor Hegramet: Ne, viděl jsi zprávu, kterou Standardizační úřad vydal. Ta se týkala kvantitativního ohodnocení heecheevského kovu. Nebyla to analýza. Jen popis: pevnost v tahu, pevnost v lomu, bod tání a podobně.

Otázka: Nevidím v tom žádný rozdíl.

Profesor Hegramet: My přesně víme, jak se chová. Ale nevíme, co to je. Co je nejzajímavější na kovu Heecheeu? Teri?

Otázka: Že září?

Profesor Hegramet: Ano, září. Vydává světlo. Tak jasné, že k osvětlení místností už nic víc nepotřebujeme, musíme jej zakrývat, když chceme mít tmu. A takhle to svítí přinejmenším půl miliónu let. Odkud pochází ta energie? Úřad uvádí, že v něm jsou jakési posturanové elementy a ty jsou patrně zdrojem radiace; ale nevíme, co to je. V tom kovu je rovněž cosi, co vypadá jako izotop mědi. Ale měď nemá žádné stabilní izotopy. Doposud. Takže to, co Úřad uvádí, je přesná frekvence modrého světla a všechna fyzikální měření s přesností na osm nebo devět míst za desetinnou čárkou, ale ve zprávě se neuvádí, jak takový kov vyrobit.

To byla chyba.

Vždycky je to chyba. Nevadí, jestli je racionální nebo opodstatněná, vlci navzájem nevyhubí, je ten, že menší a slabší vlk se vždycky vzdá. Překulí se, odkryje krk a zvedne packy na znamení, že je poražen. Když k tomu dojde, vítěz už nemůže z psychických důvodů znovu útočit. Kdyby tomu tak nebylo, vlci by už nežili. Z téhož důvodu muži obvykle nezabíjejí ženy nebo je neubíjejí k smrti. Nemůžou.

Ať má sebevětší chuť ji praštit, jeho nitro mu to nedovolí. Ale když se žena dopustí chyby a dá mu jiný signál tím, že uhodí první - Praštil jsem ji čtyřikrát nebo pětkrát, jak nejvíce to šlo, do prsou, do obličeje, do břicha. Upadla na zem a vzlykala. Klekl jsem si k ní, jednou rukou jsem ji zdvihl a naprosto chladnokrevně jsem ji uhodil ještě dvakrát. Všechno se to stalo, jako kdyby to byla boží choreografie, naprosto nečekaně; a zároveň jsem cítil, že dýchám tak těžce, jako bych tryskem vyběhl na vysokou horu. Krev mi pulsovala v očích. Všechno jsem viděl v rudý mlze.

Nakonec jsem uslyšel vzdálený slabý pláč.

Podíval jsem se a viděl jsem tu malou holku, Watty, zírala na mě s otevřenou pusou a po rudočerných tvářích jí stékaly slzy. Udělal jsem pár kroků k ní, abych ji uklidnil, ale ona křičela a utekla za vinnou révu.

Otočil jsem se ke Kláře. Seděla, nedívala se na mě a držela si ruku na puse. Pak ruku odtáhla a upřeně se dívala na něco v dlani: byl to zub.

Neřekl jsem nic. Nevěděl jsem, co bych měl říct, a nevěřil jsem si, že něco vymyslím. Otočil jsem se a odešel jsem.

Nepamatuju si přesně, co jsem dělal několik hodin potom. Nespál jsem, i když jsem byl fyzicky vyčerpaný. Chvilí jsem seděl na prádelníku u sebe v pokoji. Pak jsem zase odešel. Pamatuju si, že jsem s někým mluvil, myslím, že to byl nějaký zbloudilý turista z lodi z Venuše, a povídali jsme si o tom, jak dobrodružné a vzrušující je povolání prospektora.

Pamatuju si, že jsem jedl v jídelně. A celou tu dobu jsem přemýšlel: chtěl jsem zabít Kláru. Všechno ten vztek jsem měl v sobě a sám jsem o něm nevěděl, dokud ona neotočila tím kohoutkem.

Nevěděl jsem, jestli mi odpustí. Nebyl jsem si jistý, jestli by to měla udělat a dokonce jsem si ani nebyl jistý, jestli to chci. Nedovedl jsem si představit, že bysme zase někdy mohli být milenci. Ale nakonec jsem byl přesvědčenější o tom, že

jsem se chtěl omluvit. Nikdo tam nebyl. Jenom baculatá černoška, pomalu skládala oblečení s tragickým výrazem v tváři. Když jsem se jí zeptal na Kláru, začala brečet. "Je pryč," škála. "Pryč?" "Vypadala příšerně. Někdo ji musel zbít! Přivedla Watty zpátky a řekla, že už se o ní nemůže starat. Dala mi všechny svoje šaty, ale - co si počnu s Watty, když chodím do práce?" "Kam odešla?" Ta žena zvedla hlavu. "Zpátky na Venuši. Lodí. Odlétala před hodinou." S nikým jiným jsem nemluvil. Byl jsem sám v posteli a nějak se mi podařilo usnout.

Když jsem se probudil, sebral jsem všechno, co jsem měl: oblečení, holografické disky, šachy, náramkové hodinky. Ten heecheevský náramek, co mi Klára dala. A všechno jsem prodal, vybral jsem si všechno z účtu a dal jsem ty peníze dohromady: celkem to bylo čtrnáct set dolarů a něco. Vzal jsem ty prachy do kasina a všechno jsem vsadil v ruletě na číslo 31.

Velkej pomalej míček zapadl do přihrádky: zelená. Nula.

Šel jsem na dispečink letů, zapsal jsem se na první Jedničku, co byla k mání, a za dvacet čtyři hodiny jsem byl ve vesmíru.

POZNÁMKA O BYDLENÍ HEECHEEŮ

Otázka: My ani nevíme, jak vypadal třeba heecheevský stůl nebo nějaké věci používané v domácnosti?

Profesor Hegramet: Nevíme dokonce, ani jak vypadal dům Heecheeů. Nikdy jsme žádný nenašli. Jenom tunely. Měli rádi rozvětvené šachty, do nichž ústily místnosti. Měli rádi velké místnosti kuželovitého tvaru na obou koncích zúžené. Jedna je tady, jedna na Venuši a zbytky jedné polorozpadlé jsou patrně na planetě Peggy.

Otázka: Víím, jak vysoká je odměna za objevení cizího inteligentního života, ale jaká je odměna za objevení Heechee?

Profesor Hegramet: Tak jednoho najdete. A pak si řekněte cenu.

23

"Jaký máš z Daneho doopravdy pocit, Bobe?" "Jakej z něj, do háje, asi můžu mít pocit? Odloudil mi holku." "Říkáš to, Bobe, strašně staromódně. A stalo se to strašně dávno." "No, to jo." Jako by Sigfrid nehrál fér. Stanoví pravidla a pak podle nich nehraje. Rozhořčeně mu říkám: "Nech toho, Sigfride, všechno se to stalo strašně dávno, ale pro mně to zase tak dávno není, protože to v sobě pořád nosím. Pro mě je to pořád čerstvý, uvnitř. Není tohle to, co bys pro mě měl dělat? Vytáhnout tyhle všechny starý věci ven, tak, aby vyschly, aby je vítr odvál a aby mě dál nemrzaly?" "Stejně bych chtěl vědět, proč ti to uvnitř pořád zůstává tak čerstvé, Bobe." "Pane bože, Sigfride!" Sigfrid má zase svůj blbej den. Řek bych, že si nedokáže poradit s nějakým souborem vstupních informací.

Když se nad tím tak zamyslíte, je to jenom stroj a neumí dělat nic jinýho, než na co je na programová něj. Většinou odpovídá jen na klíčová slova - ale určitě věnuje trochu pozornosti i jejich významu. A o nuancích mého hlasu přebírá informace ze senzorů v matraci a ze řemínků má informace o aktivitě svalů.

"Kdybys byl člověk a ne stroj, tak bys to pochopil." "Možná, Bobe." Abysme se dostali k původnímu tématu, říkám:

"Je pravda, že už se to stalo strašně dávno. Ale nechápu, co z toho chceš ještě vytřískat." "Ptám se tě, abych si vyjasnil rozpor v tom, co říkáš. Říkal jsi, že ti nevadí, že tvoje děvče, Klára, měla pohlavní styk s jinými muži.

Proč je tedy na závodu, že ho měla s Danem?" "Dane se k ní nechoval hezky!" A to byla, panebože, pravda. Nechal ji jako mouchu přilepenou na jantaru.

"Je to proto, jak jednal s Klárou, Bobe? A nebo je něco mezi tebou a Danem?" "Nikdy! Mezi mnou a Danem nikdy k ničemu nedošlo!" "Ale tys mi říkal, že byl na obě strany, Bobe. A co při tom letu s ním?" "Na hraní měl další dva chlapy! Ale mě ne, chlapečku, přísahám! Mě ne." Snažím se ovládnout hlas natolik, aby vyjádřil můj mizivý zájem o tohle hloupý téma. "No, abych řekl pravdu, jednou nebo dvakrát se o mě pokusil. Ale já mu řek, že na to nejsem."

"Bobe, ve tvém hlasu je slyšet víc podráždění, než slova vyjadřují." "Houby, Sigfride!" Ted' už jsem fakt naštvanej, to připouštím.

Těžko se mi to říká. "Sereš mě s tím věčným obviňováním. Tak jo, jednou nebo dvakrát jsem mu dovolil, aby mě obejmul. Tak daleko jsme se dostali. Prostě jsem zneužil sám sebe, aby mi líp ubíhal čas.

Docela se mi líbil. Byl velkej, hezkej. Člověk se cítí osaměle, když - a teď teda co?" Sigfrid vydává zvuk, jako by si odkašlával. To je způsob, jak mě přerušit, aniž by to v podstatě udělal. "Co jsi teď říkal, Bobe?" "Co? Kdy?" "Když jsi říkal, že mezi vámi nebylo nic vážného." "Sakra, já nevím, co jsem říkal. Nebylo to nic vážného, to je celý. Prostě jsem se jen pobavil, aby mi ubíhal čas." "Tys nepoužil slovo 'pobavit se', Bobe." "Ne? Jaký slovo jsem teda řek?" Uvažuji a poslouchám ozvěnu svého vlastního hlasu. "Asi jsem řek 'obveselil jsem se'. Co ty na to?" "Ani 'obveselit' jsi neřekl, Bobe. Co jsi řekl?" "Já nevím!" "Řekl jsi 'Zneužil jsem sám sebe,' Bobe." Přestávám se bránit. Je mi, jako bych najednou přišel na to, že mám mokré kalhoty nebo že mám rozepnutěj poklopec. Vystoupil jsem ze svého těla a podíval jsem se sám sobě do tváře.

"Co pro tebe znamená 'zneužit sám sebe', Bobe?" "Řekněme," říkám a směju se, abych zapůsobil a zároveň ho pobavil, "že je to freudovskej termín, že jo? Ty tví kamarádi jsou pěkně prohnáný. Poklona programátorům." Sigfrid na moji zdvořilou poznámku neodpovídá. Nechává mě dusit se ve vlastní šťávě.

"Tak jo," říkám. Připadám si naprosto upřímněj a bezbrannej, nedopouštím, aby se cokoli stalo a žiju v tu chvíli, jako by to mělo být napořád, podobně jako byla Klára uvězněna v neustálém a věčném pádu.

Sigfrid řekl mímě: "Bobe. Myslel jsi někdy na Daneho při masturbaci?" "Nesnášel jsem to." Čeká.

"Nenáviděl jsem se za to. No, ne tak docela nenáviděl. Snad jsem sebou opovrhoval. Chudákem, zatraceným čubčím synem, celým zvrhlým a příšerným, co žmoulá ten svůj kus masa a myslí při tom na to, že souloží se svojí holkou."

Sigfrid chvíli čeká. Pak říká: "Myslím, že se ti chce doopravdy plakat, Bobe." Má pravdu, ale neříkám nic.

"Chtělo by se ti brečet?" vybízí mě.

"Strašně," říkám.

"A proč tedy nezačneš plakat, Bobe?" "Kdyby to tak šlo. Bohužel, prostě nevím, jak to udělat."

24

Jen jsem se tak poflakoval a řekl jsem si, že si půjdu lehnout, když jsem si všiml, že barvy na heecheevském řídicím systému se štěpí. Byl to padesátý pátý den mé cesty, dvacátý sedmý od obratu. Po celou dobu padesáti pěti dní byly barvy křiklavě růžové. Najednou se vytvořily kotouče čistě bílé, rostly a spojovaly se.

Já někam přilétal! Ať už by se z toho vyklubalo cokoli, až tam dorazím, někam jsem se blížil.

Moje malá stará loď - smradlavá, bolestná, fádni rakev, v níž jsem se řítil skoro dva měsíce úplně sám, mluvil sám se sebou, hrál hry sám se sebou, byl jsem sám sebou unaven - letí rychlostí nižší, než je rychlost světla. Natáhl jsem se, abych se podíval na monitor, který teď byl relativně "dole" u mě, protože se snižovala rychlost, a nic výjimečného jsem tam neviděl. Jo, byla tam hvězda, ano. Byla tam spousta hvězd rozestých ve skupinkách, co mi ani v nejmenším nic nepřipomínaly; několik odstínů modré, od jasné až po takovou, co řezala do očí; červená, co byla spíš intenzivní než svítivá. Takovej červenej uhlík, vypadal zlostně, o nic jasnější než je Mars ze Země, ale ta červená byla temnější, ošklivější.

Pokusil jsem se přinutit se k zájmu o to, co se děje kolem.

Nebylo to nijak jednoduché. Po dvou měsících odmítání všeho, protože mě to buď otravovalo nebo mě to děsilo, bylo hrozně těžký přepnout se na přívětivou, ochotnou vlnu. Zapnul jsem sférický scanner a díval jsem se, jak loď rotuje, aby předala vzorky pozorování; dělila oblohu na dílky jako pomeranč, aby je snímala kamerami a analyzátoři.

ZPRÁVA O VÝPRAVĚ

Loď 3-104, let 031D18. Posádka N. Ahoya, C. Zacharčenko, L. Mario.

Doba letu 119 dní 4 hodiny. Poloha neidentifikovaná. Patrně vně galaktického shluku, v oblaku prachu. Identifikace externích galaxií pochybná.

RESUMÉ: "V dohledu jsme nenašli žádnou stopu po nějaké planetě, artefaktu nebo asteroidu, na němž by bylo možné přistát.

Nejbližší hvězda je asi 1,7 světelného roku odtud. Domníváme se, že cokoli tu bylo, bylo zničeno. Na zpáteční cestě došlo k poškození systémů biologické rovnováhy a Larry Marks zemřel."

A skoro v tentýž okamžik se ozval jasný, výrazný a blízký signál.

Padesát pět dní nudy a vyčerpání v tu ránu pominulo. Bylo to buď něco velkého nebo to bylo hodně blízko. Zapomněl jsem, že se mi chce spát. Hrbil jsem se nad monitorem, opíral jsem se o ruce i kolena a pak jsem to uviděl: na čtverce rozdělený objekt, co se prostě pohyboval po monitoru. A celej svítil.

Čistý kov Heecheeů! Byl nepravidelně protáhlý, s kulatým hrbolkem najedno z plochých stran.

Adrenalin mi začal stoupat a měl jsem nádherný představy.

Díval jsem se na to, dokud mi to nezmizelo z očí, potom jsem přešel k analyzátoru pozorování a čekal jsem, co se z toho vyvrbí. Nebylo pochyb o tom, že je to dobrý, šlo jen o to, Jak dobrý to je. Možná vynikající! Možná bude moje celá planeta Peggy! - s procenty několik miliónů dolarů ročně do konce mého života! Třeba to mohla bejt i prázdná skořápka. Možná - a krychlovitý tvar tomu napovídal - možná ten nejdivočejší sen, mohla to být celá velká loď Heecheeů, do který bych mohl nastoupit a letět kam se mi zlíbí, dost velká na to, aby pobrala tisíc lidí a náklad o hmotnosti milión tun! Všechny tyhle sny se mohly uskutečnit; a dokonce, i kdyby zklamaly, kdyby to byla jen prázdná skořápka, všechno, co bych potřeboval, byla jedna maličká věc, jedna sarapatička, jediná blbinka, kterou nikdo před tím nenašel, něco, co by se dalo rozebrat, okopírovat a přimět, aby to pracovalo na Zemi... Zakopnul jsem a odřel jsem si kotníky na rukách o ten spirálový čudlík, co teď svítil jemně zlatou barvou. Vysál jsem si z toho krev a uvědomil jsem si, že se loď pohybuje.

Ale neměla se pohybovat! Na něco takového nebyla naprogramovaná.

Bylo to tak, že měla zůstat někde na oběžné dráze, než se stačím porozhlídnout a než dospěju k nějakému rozhodnutí. Rozhlížel jsem se kolem, byl jsem popletenej a zmatenej. Ta zářící deska teď byla přesně uprostřed monitoru a zůstala tam; loď přerušila automatické sférické pozorování. Opožděně jsem si uvědomil vzdálený řev motorů přistávacího modulu. Ty mě právě uvedly do pohybu; moje loď byla nacílená na tu desku.

Nad sedadlem pilota zářilo zelené světlo.

A to bylo špatně! Zelený světlo na Gateway instalovaly lidské bytosti. S Heechee to nemělo nic společného; byl to starý jednoduchý lidskej rádiový obvod, co mi oznamoval, že mě někdo volá.

Kdo? Kdo by moh bejt někde blízko mého nového objevu? Stiskl jsem obvod TBS a křičel jsem: "Haló?" Někdo mi odpověděl. Nerozuměl jsem mu; zdálo se mi, že je to nějaký cizí jazyk, snad čínština. Ale v každém případě to byl lidský hlas. "Mluv anglicky!" řval jsem. "Kdo sakra jsi?" Pauza. Pak jinej hlas: "Kdo jsi ty?" "Jmenuju se Bob Broadhead," vztekal jsem se.

"Broadhead?" Bylo slyšet dva zmateně šeptající hlasy. Pak zase ten anglicky mluvící hlas řekl: "Nemáme tu žádný záznam o prospektorovi jménem Broadhead. Jsi z Afrodity?" "Co je Afrodita?" "Pane bože! Kdo jsi? Poslouchej, tohle je kontrola Gateway Dvě a nemáme čas se takhle poflakovat. Identifikuj se!" Gateway Dvě! Odstrčil jsem rádio a natáhl jsem se, díval jsem se, jak se ta deska pořád zvětšuje a kašlal jsem na to zelené světlo. Gateway Dvě? No to je

bezvadný! Kdybych chtěl jet na Gateway Dvě, tak bych se zapsal na pravidelnou linku a musel bych se upsat, že budu platit procenta z honoráře, jestli tam něco najdu. Mohl jsem letět bezpečně jako jakékoli turista a samozřejmě cestou, která byla už stokrát prověřená.

Já to neudělal. Vybral jsem si nastavení kursu, kterým nikdo nikdy neletěl a riskoval jsem. A zase se mi vybavila ta hrůza každého dne z mého pětapadesátidenního letu.

To nebylo spravedlivý! Ztratil jsem hlavu. Přiskočil jsem k selektoru kursů a otáčel jsem těma kolečkama, jak to šlo. Bylo to fiasko, se kterým jsem se nemohl vyrovnat. Byl jsem odsouzený k tomu, abych nic nenašel. Nebyl jsem připravený na to, abych si uvědomil, že jsem dělal něco tak prostinkýho, že za to nedostanu naprosto nic.

Ale co jsem udělal, bylo ještě horší. Z panelu, kde se stanovovaly kursy letu, blesklo žluté světlo a potom všechny barvy zhasly.

Slabej zvuk motorů přístávacího modulu utichl.

Pocit pohybu se vytratil. Loď byla mrtvá. Nic se nepohybovalo.

V heecheevském komplexu nefungovalo vůbec nic; nic, dokonce ani chladicí systém.

Mezitím Gateway Dvě vyslala loď, aby mě převezla. Našli mě ve stavu deliria z úžehu, protože v lodi bylo sedmdesát pět stupňů.

Gateway byla horká a zatuchlá. Gateway Dvě byla docela chladná, takže jsem si musel půjčit kabát, rukavice a teplé spodní prádlo.

Gateway páchla potem a kanály. Gateway Dvě měla příchut' rezavé oceli. Gateway byla živá a hlučná a plná lidí. Na Gateway Dvě nebylo slyšet skoro žádné zvuky, na hlučení tu bylo jenom sedm lidských jedinců, když nepočítám sebe. Heecheeové opustili Gateway Dvě nedokončenou. Některé tunely končily holou skálou, ale takových tam bylo jen pár tuctů. Zatím tu nikdo nezačal pěstovat vegetaci a veškerý vzduch tady pocházel z chemických procesorů. Parciální tlak kyslíku byl méně než 150 milibarů a zbytek atmosféry byla směs dusíku a hélia, celkem to bylo něco málo víc než polovina normálního tlaku na Zemi. To bylo příčinou toho, že hlasy tu zněly pronikavě, a taky toho, že se mi prvních pár hodin špatně dýchalo.

Muž, co mi pomohl ven z mého přístávacího modulu a zabalil mě, aby mě ochránil před náhlým chladem, byl obrovský tmavý Mart'an - Japonce, jmenoval se Norio Ituno. Uložil mě do své postele, doplnil mi tekutiny a nechal mě hodinu odpočívat. Zdířím jsem si a když jsem se vzbudil, seděl tam, díval se na mne trochu pobaveně a trochu s respektem. Ten respekt měl k někomu, kdo zničil loď v hodnotě pěti set miliónů dolarů. Pobavilo ho to, že jsem na to byl dost velký idiot.

"Řek bych, že mám pěkný trable." "Taky si myslím," souhlasil se mnou. "Ta loď je úplně vyřízená.

Něco takovýho jsem ještě nikdy neviděl." "Nevěděl jsem, že loď Heecheeů je možný takhle zlikvidovat." Pokrčil rameny. "Udělal jsi něco originálního, Broadheade. Jak ti je?" Sedl jsem si, abych mu odpověděl, a on přikývl. "Teď akorát máme moc práce. Musím tě nechat o samotě na pár hodin - můžeš se o sebe postarat? Tak fajn. Pak pro tebe uspořádáme večírek." "Večírek!" To byla věc, na kterou bych v tu chvíli myslel ze všeho nejmenší. "Proč?" "Někoho takovýho jako jsi ty, Broadheade, tu nemáme každé den," řekl obdivně a nechal mě mým myšlenkám.

Moje myšlenky se mi moc nezamlouvaly a po chvíli jsem vstal, vzal jsem si rukavice, zapnul jsem si kabát a šel jsem se projít.

Moc dlouho to netrvalo, nebylo tam co zkoumat. Z nižších úrovní jsem slyšel hluk, ale echa putovala prapodivnými úhly po prázdných chodbách a já nikoho neviděl. Gateway Dvě neměla turistický ruch, takže tu nebyl ani noční klub nebo kasino ani restaurace a dokonce... ani záchod jsem nemohl najít. Po chvíli začal být tenhle problém pro mě dost aktuální. Došlo mi, že Ituno musí mít něco takovýho blízko svého pokoje a snažil jsem se najít cestu zpátky, ale nějak to nefungovalo.

Podél některých chodeb byly kabinky, ale nebyly hotové. Nikdo tam nebydlel a nikdo se neobtěžoval zavést tam domovní instalace.

Ten den nebyl z mých nejlepších.

Když jsem nakonec našel záchod, lámal jsem si nad ním deset minut hlavu a kdybych neslyšel zvuk zvenku kabiny, asi bych musel nechat záchod neslušně znečištěný. Venku stála buclatá malá žena a čekala.

"Nevím, jak se to splachuje," omluvil jsem se.

Prohlídla si mě od hlavy k patě. "Ty jsi Broadhead," sdělila mi a pokračovala: "Proč neletíš na Afroditu?" "Co je Afrodita - ne, moment. Napřed mi řekni, jak se to splachuje, a pak, co je to Afrodita." Ukázala na tlačítko u dveří; myslel jsem si, že je to vypínač.

Když jsem se ho dotkl, celé dno bezešvé mísy začalo žhnout a v deseti vteřinách uvnitř nebylo nic než popel; potom už ani ten popel.

"Počkej na mě," poručila mi a zmizela vevnitř. Když vyšla, řekla mi: "Afrodita je tam, kde jsou peníze, Broadheade.

Budeš je potřebovat." Dovolil jsem jí, aby mě vzala za ruku a odvedla mě. Afrodita, jak jsem začal chápat, byla planeta. Nová, co ji loď z Gateway Dvě objevila před čtyřiceti dny, a byla to velká planeta. "Samozřejmě bys musel platit procenta," řekla. "A zatím nikdo nic velkého neobjevil.

Jen normální trosky po Heecheeích. Ale na prozkoumání tam čekají tisíce čtverečních mil a bude to měsíce před tím, než jsem začnou proudit posádky prospektem z Gateway. Dali jsme jim zprávu před čtyřiceti dny. Máš nějaké zkušenosti s horkými planetami?" "Zkušenost s horkými planetami?" "Jestli jsi jako někdy zkoumal planetu, co je horká," vysvětlovala mi, když mě táhla šachtou dolů.

Cítíme tvou stopu v plynech Orionu větříme lačně se psy z Prokyonu z Baltimore, z Buffála, z Bonnu, z Benaresu ženem

se od Arktura až k Anteresu za zlatým snem.
Malý ztracený Heechee, už k tobě jdem!

"Ne. Mimochodem, nemám vůbec žádný zkušenosti, takový, co by stály za řeč. Letěl jsem jen jednou. Vrátil jsem se s prázdnou.

Ani jsem nepřistál." "To je škoda," řekla. "Ale stejně, tady se toho ani moc učit nemusíš. Víš, jak vypadá Venuše? Tak Afrodita je jen o trochu horší.

Její slunce je žhavá hvězda a není dobře, když tě nachtýtá ve volném prostoru. Jenže veškeré heecheeovské tunely jsou pod zemí. Když jeden najdeš, je to dobrý." "Jaký jsou šance nějaké najít?" zeptal jsem se.

"No," řekla zamyšleně a táhla mě od šachty a dolů tunelem, "asi nic moc. Koneckonců při průzkumu jsi ve volném prostoru. Na Venuši používají opancéřovaná vznášedla a bez problémů lítají, kam se jim zachce. No, možná v tom bude jeden malej háček," připustila.

"Ale stejně přicházejí jen o málo prospektorů. Asi tak jedno procento." "O kolik procent přicházíte vy na Afroditě?" "O víc. Jo, určitě je to víc. Musíš použít přistávací modul ze své lodě a ten se samozřejmě na povrchu planety nepohybuje úplně ideálně. Zvlášť když ten povrch je rozžhavená síra a nejmírnější větry jsou silný jako hurikány." "To zní báječně. Proč už tam nejsi?" "Já? Já jsem autopilot. Během asi tak deseti dnů se vracím na Gateway, hned, jak mi naloží náklad, nebo jak někdo bude chtít letět zpátky." "Já chci letět zpátky hned teď." "Ale, kruci, Broadheade! Copak nevíš, v jaký jsi bryndě? Porušil jsi pravidla tím, že jsi manipuloval s řídícím panelem. Odsoudí tě v plném rozsahu." Bedlivě jsem se nad tím zamyslel. Pak jsem řekl: "Díky, ale stejně zkusím štěstí." "Copak tomu nerozumíš? Na Afroditě jsou zaručeně pozůstatky po Heecheech. Můžeš letět třeba stokrát a nenajdeš tolik, co tam." "Zlato, za nic nehodlám absolvovat sto letů, ani teď, ani nikdy jindy. Nevím, jestli zvládnu ještě jeden. Myslím, že mám teď tak akorát na to, abych se vrátil na Gateway. Co bude dál, nevím." Celkem jsem byl na Gateway Dvě třináct dní. Hester Bergowizová, autopilot, mě pořád přemlouvala, abych letěl na Afroditu. Asi proto, abych nezabíral na zpáteční cestě drahocenné místo, určené nákladu. Ostatním to bylo fuk. Mysleli si jenom, že jsem se zbláznil.

Pro Ituna, který měl na starosti pořádek na Dvojce, jsem byl problémem.

Z technického hlediska jsem byl ilegální přichozí, nezapltil jsem za sebe daň a ani jsem neměl peníze, abych to udělal. V rámci svých práv mě mohl vyhodit do vesmíru bez skafandru. Vyřešil to tak, že mě zaměstnal při nakládání nepříliš důležitých předmětů do Hesteřiny Pětky, většinou to byly modlitební vějíře a vzorky z Afrodity k analýze. To mi zabralo dva dny. Potom mě stanovil hlavní spojkou pro tři lidi, co předělávali skafandry pro další prospektory, co poletí na Afroditu. Používali baterky Heecheeů, aby změkčili kov tak, že ho mohli ohnout do tvaru skafandrů a mne nevěnovali tolik důvěry, abych se toho vůbec dotkl. Aby se člověk naučil s baterkou perfektně zacházet, musí se tomu věnovat až dva roky. Ale dovolili mi obleky a pláty kovu přidržovat, mohl jsem jim nosit nástroje, dojít pro kafe ... a oblíct si ty hotový skafandry, vystoupit do vesmíru a vyzkoušet, jestli jsou v pořádku. Žádný z nich nebyl vadný. Dvanáctý den přiletěly z Gateway dvě Pětky se skupinou šťastných a dychtivých prospektem se špatným vybavením. Zpráva o Afroditě ještě nedoletěla na Gateway a zpátky, takže nováčci neměli ani zdání co je čeká za příjemnosti. Zcela náhodně mezi nimi byla mladá dívka na vědecké výpravě, bývalá studentka profesora Hegrameta.

Předpokládala, že bude provádět na Gateway Dvě antropometrické studie. Ze své vlastní pravomoci ji Norio Ituno převedl na Afroditu a vydal výnos o kombinaci uvítacího večírku a večírku na rozloučenou.

Těch deset nově přichozích a já jsme početně převýšili naše hostitele, ale to, co jim scházelo v počtu dohnali pitím, a byl to hezký večírek. Zjistil jsem, že jsem významná osobnost. Nováčci nemohli pochopit, že jsem zničil loď Heecheeů a přežil jsem to.

Skoro mi bylo líto, že odjíždím... když nepočítám, že jsem se bál.

Ituno nalil do sklenice na tři prsty whisky a podal mi ji. "Škoda že odjíždíš, Broadheade. Určitě si to nerozmyslíš? Máme teď víc opancéřovaných lodí a skafandrů než prospektorů, ale nevím, jak dlouho to bude trvat. Kdyby sis to rozmyslel, až se vrátíš -" "Myslím, že si to nerozmyslím," řekl jsem.

"Banzai," řekl a vypil sklenku. "Hele, neznáš jednoho starýho chlápka, co se jmenuje Bakin?" "Šikyho? No, jasně. To je můj soused." "Pozdravuj ho ode mne," řekl a nalil další drink na oslavu tyhle příležitosti. "Je to bezvadnej chlap, ale připomíná mi tebe. Byl jsem s ním, když přišel o nohy: dostal to v přistávacím modulu když jsme museli shodit náklad do moře. Sakra, tehdy skoro zemřel. Když jsme ho dopravili na Gateway, byl celej oteklej a smrděl jak tchoř, za dva dny jsme mu museli nohy amputovat. Udělal jsem to já." "Jo, je bezvadnej," řekl jsem nepřítomně, dopil jsem a sklenici jsem ještě držel v ruce. "Hele. Jaks to myslel, že ti připomíná mě?" "Taky jsem mu nerozuměl, Broadheade. Vsadil se, že si zaplatí plnou lékařskou péčí, ale nemohl se dokopat k tomu, aby si ji zaplatil.

INZERÁTY

LIST, ŠIROKÝ, KVALITNÍ, pěstovaný ve stínu, ručně ošetřovaný a rolovaný, 2\$ skrojek. 87-307.

SKRÝVÁ SE Agosto T. Agnelli. Volejte Bezpečnostní agenturu Interpolu. Odměna.

POVÍDKY, BÁSNĚ publikuji. Perfektní způsob, jak uchovat paměti pro své děti. Překvapivě nízká cena. Zástupce vydavatele, 87-349.

JE TU NĚKDO Z Pittsburku nebo Paducahu? Stýská se mi po domově. 88-226.

Kdyby si to zaplatil, dostal by nohy zase zpátky a mohl by znovu letět.

Ale pak neměl peníze a prohrál. Tak tam prostě zůstal, jako mrzák." Položil jsem sklenici. Už jsem nechtěl pít. "Ahoj, Ituno," řekl jsem. "Jdu spát." Většinu letu jsem strávil tak, že jsem psal dopisy Kláře; takový, o kterých jsem ani nevěděl, jestli je vůbec někdy pošlu. Nic moc jiného na práci nebylo. Hester se ukázala jako překvapivě sexuální vyspělá ženská; jen málokterá v jejím věku je taková. Ale existuje taky určitá hranice, do kdy vás taková věc těší; mezi tím vším nákladem, co jsme do lodi napěchovali, nebylo zrovna moc místa. Dny byly úplně stejné: sex, psaní dopisů, spánek... a přemýšlení. Přemýšlení o tom, proč Siky chtěl zůstat mrzákem, a přitom jsem se v hloubi duše vyděsil, že jistým způsobem jím chci být i já.

25

Sigfrid říká: "Vypadáš unaveně, Bobe." No, je to dost pochopitelný. Na víkend jsem jel na Havajské ostrovy. Měl jsem tam nějaké peníze v turistickém ruchu, takže všechno se odpočítávalo z daně. Strávil jsem pár krásných dní na Velkém ostrově, ráno jsem měl dvouhodinovou schůzku s akcionáři a po odpoledních jsem se scházel s jednou z těch krásných Havajanek na pláži nebo jsme spolu jezdili na katamaranech se skleněným dnem a dívali jsme se na manty, co proplouvali pod námi a prosili o drobky.

Ale cestou zpátky se člověk musí vyrovnat se změnami časových pásem, a tak jsem byl hrozně vyčerpaný.

Jenže tohle není přesně to, co chce Sigfrid slyšet. Jemu je jedno, když je člověk fyzicky vyřízený. Je mu úplně jedno, jestli třeba máte zlomenou nohu; zajímá ho jenom, jestli mám sny o tom, jak souložím s vlastní mámou.

Ríkám mu to. "Jsem unavený, to jo, ale proč nenecháš tyhle hloupý společenský konverzace? Pusť se rovnou do mýho oidipovského pocitu ve vztahu k mámě." "Máš nějaký, Bobby?" "Nemá to snad každé?" "Chceš o těch pocitech mluvit, Bobby?" "Ani ne." Čeká, a já taky. Sigfrid byl zase pěkně mazanej a místnost zařídil ve stylu chlapeckého pokoje z doby před čtyřiceti lety. Na zdi byl hologram zkřížených pingpongových pálek. Falešný okno s falešným pohledem na Skalisté hory ve sněhové bouři. Hologram poličky s páskama klučích příběhů, Tom Sawyer a Ztracení Mariáni - ty ostatní tituly jsem nemohl přečíst. Všechno to vypadá domácky, ale ani v nejmenším to nepřipomíná můj pokoj; ten byl malý, úzký a skoro celý jej zaplňoval gauč, na kterém jsem spal.

"Víš, o čem bys chtěl mluvit, Robe?" zkouší to Sigfrid mírně.

"No, jasně." Pak si to rozmyslím. "No, ne. Nejsem si úplně jistý." Ve skutečnosti to vím. Cestou z Havajských ostrovů se něco stalo a to něco mě hluboce zasáhlo. Celý let trvá pět hodin. Polovinu z toho času jsem probřečel. Bylo to směšné, vedle mě seděla ta hezká bílá Havajanka, co letěla na východ, a já se rozhodl se s ní seznámit blíž.

ZPRÁVA O VÝPRAVĚ

Lod A3-77, let 036D51. Posádka T. Parreno, N. Ahoya, E. Nimkin.

Doba letu 5 dní 14 hodin. Poloha v blízkosti Alfa Centauri A.

RESUMÉ: "Planeta se velmi podobala Zemi a byla hustě porostlá vegetací většinou žluté barvy. Atmosféra odpovídala skoro přesně heecheevské směsi. Je to teplá planeta bez sněhové pokrývky na pólech a teplotní rozsah se podobá teplotním pásmům na Zemi. Kolísá mezi klimatem pozemských tropů na rovníku a pozemským arktickým pásem. Neobjevili jsme žádná zvířata ani stopy jejich existence (metan atd.). Určitý druh vegetace roste velmi pomalu, připomíná vinnou révu, obepíná se kolem ostatních rostlin a poté se obrací zpět a znovu zakořeňuje. Nejvyšší naměřená rychlost byla přibližně 2 kilometry za hodinu. Nenalezli jsme žádné artefakty.

Parreno a Nimkin přistáli a vrátili se se vzorky rostlin, ale zemřeli, jednalo se patrně o reakci na toxické dřeviny. Po celém těle jim naskákaly veliké puchýře. Potom je začaly bolet, svědit a pak zemřeli, zjevně zadušením, s největší pravděpodobností se jim do plic dostala tekutina. Do lodi jsem je nedopravil. Přistávací modul jsem neotevřel, ani modul nepřišel do styku s lodí. Zaznamenal jsem jejich vzkazy, potom jsem modul shodil a vrátil jsem se bez něj."

Vyjádření Korporace: Vzhledem k poslednímu záznamu nemá N. Ahoya žádnou povinnost finanční náhrady.

A letuška byla ta samá, jako při letu tam, a tu už jsem znal.

Tak jsem tam byl, seděl jsem úplně vzadu v první třídě nadzvukového letadla, bral jsem si pití od letušky a klábosil jsem s tou hezkou běloškou. A pokaždý, když ta holka pospávala nebo si odskočila na záchod a letuška se dívala jinam, začal jsem tiše vzlykat a tekly mi slzy.

A když se pak na mě některá z nich podívala, zase jsem se usmíval, byl jsem živý a zase jsem lovil.

"Nechceš mi jenom říct, jaký máš pocit právě teď, Bobe?" "Za chvíli, Sigfride, jestli budu vědět, co to je." "Opravdu to nevíš? Nepamatuješ si, na co jsi myslel, když jsi teď před chvílí mlčel?" "Samozřejmě, že vím!" Váham a pak řeknu:

"Sakra, Sigfride, řek bych, že jsem čekal, že mě budeš přemlouvat. Onehdy jsem se zase podíval do své duše a bolelo to. Nevěřil bys, jak moc to bolelo.

Břečel jsem jako dítě." "Co bylo tam uvnitř, Bobby?" "Zkouším ti to vypovědět. Bylo tam - no, týkalo se to méj mámy.

Ale taky, no, víš, Daneho Mečnikova. Měl jsem tu... měl jsem - "Myslím, že se pokoušíš říct mi něco o představách, jaké jsi měl o análním sexu s Danem Mečnikovem, Bobe. Je to tak?" "Jo. Pamatuješ si to dobře, Sigfride. Když jsem brečel, bylo to kvůli mámě. Částečně..." "To jsi mi řekl, Bobe." "Dobré." A končím. Sigfrid čeká. Já taky. Myslím, že chci být ještě víc přemlouván. Po chvíli mě Sigfrid pobízí: "Uvidíme, jestli ti můžu pomoci, Bobe. Co má společného tvůj pláč kvůli matce a představy o análním sexu s Danem?" Cítím, že se ve mně něco děje. Jako by mým měkkým vlhkým vnitřkem hrudníku něco začalo vybublávat do krku. Můžu říct, že když mluvím, tak pokud se hodně neovládám, mám roztřesený hlas a zní zoufale uboze. Tak se pokouším ho ovládat, i když je mi naprosto jasný, že v tomto ohledu nemám

před Sigfridem žádné tajemství; může se podívat na svoje čidla a hned se dozví, co se se mnou děje, od chvění tricepsů až po vlhkost dlaní.

Ale i tak se snažím. Hlasem učitele biologie, který popisuje preparovanou žabu, říkám: "Hele, Sigfride, moje máma mě milovala.

Já to věděl. Ty to taky víš. Bylo to logický; neměla jinou možnost. A Freud jednou řekl, že žádné kluk, kterej si je jistej, že ho máma měla ráda, nebude v dospělosti neurotik. Jenže -" "Prosím tě, Robbie, to není tak docela pravda a kromě toho začínáš intelektualizovat. Sám víš, že tyhle úvody nechceš říkat. Hraješ na čas, vid'?" Jindy bych mu za tohle prostě rozpjal obvody v chipu, ale tentokrát to trefil úplně přesně. "Dobře. Ale já věděl, že mě moje máma miluje. Nemohla si pomoci! Byl jsem její jedinej syn. Táta zemřel - neodkašlávej si, Sigfride, už se k tomu dostávám. Byla to logická nutnost, že mě milovala a já to tak pochopil a nepochyboval jsem o tom ani v nejmenším, ale nikdy mi to neřekla. Ani jednou." "Myslíš to tak, že nikdy, za celý tvůj život ti neřekla 'Miluju tě, synku?'" "Ne!" řvu. Pak se zase ovládnou. "Nebo ne úplně přímo, ne.

Myslím, že jednou, bylo mi asi tak osmnáct, šel jsem spát do vedlejší místnosti a slyšel jsem, jak říká jedné svojí přítelkyni, že si opravdu myslí, že jsem senzační dítě. Nepamatuju si, co jsem udělal, něco vyhrál nebo dostal práci, ale v tu chvíli na mě byla pyšná a milovala mě a řekla to... Ale ne mně." "Pokračuj, Bobe, prosím tě," říká po chvíli Sigfrid. "Vždyť pokračuju! Dej mi minutku. Bolí to; myslím, že ty tomu říkáš primární bolest." "Prosím tě, nestanovuj si diagnózu, Bobe. Jen to řekni. Vypusť to ven." "Do prdele." Natahuju se pro cigaretu a pak se zastavím. Tohle obvykle zabírá, když to se Sigfridem vrže, protože to vždycky odvede jeho pozornost na to, že se se mnou začne hádat, jestli se chci uvolňovat, namísto toho, abych se s tím vším vypořádal. Ale tentokrát jsem příliš znechucený sám sebou, Sigfridem, dokonce i svou mámou. Chci se toho zbavit. Říkám: "Hele, Sigfride, takhle to bylo. Já mamu hodně miloval a vím - věděl jsem! - ona milovala mne. Ale nedokázala to nikdy dát najevo." Najednou si uvědomuju, že držím cigaretu a žmoulám ji, aniž bych si ji zapálil, a, světe zbož se, Sigfrid to dokonce ani nekomentuje.

Vrhám se do toho po hlavě: "Nikdy mi neřekla ty slova. A nejen to. Je to divný, Sigfride, ale, víš, nemůžu si vůbec vzpomenout, že se mě někdy dotýkala. Myslím jako doopravdy. Někdy mi dávala pusy na dobrou noc. Na temeno. A pamatuju si, že mi vyprávěla příběhy. A když jsem ji potřeboval, tak vždycky u mě byla. Ale -" Musím na chvíli přestat, abych zase ovládl hlas. Zhluboka a pomalu dýchám nosem a soustředuju se jen na ten dech.

"Ale, Sigfride, víš," zkouším si slova napřed a jsem potěšenější, jak jasně a vyrovnaně je vyslovuju. "Moc se mě nedotýkala. S jedinou výjimkou. Byla na mě strašně hodná, když jsem byl nemocnej. A já byl hodně nemocnej. Všem kolem potravinovejch dolů pořád teklo z nosu, byla tam spousta kožních infekcí. Sehnala všechno, co jsem potřeboval. Byla u mě, bůh ví, jak to zařídila, chodila do práce a zároveň se o mě starala. A když jsem byl nemocnej, tak..." Po chvíli Sigfrid říká: "Pokračuj, Robbie, řekni to." Zkouším to, ale jsem v koncích, a on říká: "Řekni to nejrychleji, jak můžeš. Dostaň to ven. Nedělej si starosti s tím, jestli tomu budu rozumět nebo jestli to bude smysluplné.

Jen se těch slov prostě zbav." "No, musela mi měřit teplotu," vysvětluju. "Víš? Vsunout do mě teploměr. A držela mi ho, no, tak asi tři minuty. Pak ho vytáhla a podívala se na něj." Strašně se mi chce křičet. Chci, aby se to stalo, ale napřed chci tuhle věc celou absolvovat; je to skoro sexuální záležitost, jako když se dostanete až k ty chvíli rozhodnutí udělat to s někým, koho si vlastně nechcete pustit tak blízko, aby se stal součástí vašeho já, ale stejně to uděláte. Sbíráím v sobě sílu na ovládnutí hlasu, odměřuju si ji tak, aby mi nedošla, než to dokončím. Sigfrid nic neříká a mně se za chvíli podařilo ze sebe vypravit: "Víš, jak to je, Sigfride? Je to komický. Celej život až doteď - jak je to dlouho, asi čtyřicet let? A já si pořád namlouvám tu šílenost, že být milován má něco společného se zasouváním něčeho do zadku."

26

Za tu dobu, co jsem byl pryč, se toho na Gateway hodně změnilo.

Korporace zvýšila daň z hlavy. Chtěla se tak zbavit takových příživníků, jako byl třeba Siky a já: to bylo špatný. Znamenalo to totiž, že moje předplatné nestačilo na dva nebo tři týdny, ale jenom na deset dní. Ze Země sem přijeli astronomové, xenotechnici, matematici, dokonce i starý profesor Hegramet, byl samá modřina z přetížení, ale přesto svižně hopsal po tunelech.

Jedna věc, která se nezměnila, byla Hodnotící komise. Napíchli mě na horký křeslo, seděl jsem tam jako na jehlách a moje stará kamarádka Emma mi řekla, jakej jsem blázen. Mluvil vlastně pan Xien, Emma jenom tlumočila. Ale svojí práci měla moc ráda.

"Já vás varovala, abyste to nezbodal, Broadheade. Měl jste mě poslechnout. Proč jste měnil ten kurs?" "Už jsem vám to říkal. Když jsem zjistil, že je to Gateway Dvě, tak jsem to prostě nezvládl. Chtěl jsem letět někam jinam." "To byla zvlášť velká hovadina, Broadheade." Podíval jsem se na Xiena. Pověsil se na stěnu za srolovaný límec a visel tam s dobrotivým úsměvem a založenýma rukama. "Emmo," řekl jsem, "dělejte, co chcete, ale už mi dejte pokoj." Řekla nadšeně: "Dělám to, co dělat chci, Broadheade, protože to je to, co dělat mám. To je moje práce. Vy jste věděl, že měnit kurs je proti předpisům." "Jakým předpisům? Šlo přece o moji kůži. Já byl v té lodi!" "Předpisy o tom, že nesmíte ničit loď," vysvětlila mi. Neodpověděl jsem a ona to krátce přeložila Xienovi. Ten v tichosti poslouchal, sešpulil rty a potom pompézně odříkal dva paragrafy v čínštině.

Mohli jste zaslechnout i interpunkci.

"Pan Xien říká," tlumočila mi Emma, "že jste velmi nezodpovědný člověk. Zničil jste nenahraditelnou věc. Nebyl to váš majetek.

Patřil celému lidstvu." On potom řekl ještě několik vět a Emma to tlumočila: "Nemůžeme definitivně stanovit míru vašeho provinění, dokud nebudeme mít bližší informace o podmínkách, za kterých jste loď zničil.

Jak říká pan Ituno, při nejbližší příležitosti nechá tu loď prozkou- mat. V době tohoto jednání už odcestovali dva

xenotechnici k nové planetě Afrodita. Teď by právě měli být u Gateway Dvě a od nich můžeme očekávat informace, pravděpodobně je pošlou po nejbližším autpilotovi. Potom vás znovu zavoláme." Udělala pauzu a dívala se na mě. Já měl zato, že rozhovor skončil. "Děkuju mockrát," řekl jsem a šinul jsem si to ke dveřím. Nechala mě ujít celou tu cestu, než mi řekla: "Ještě něco. Ve své zprávě pan Ituno uvádí, že jste pracoval při nakládání a výrobě skafandrů na Gateway Dvě. Poukázal vám mzdu za několik pracovních dnů ve výši, okamžik, podívám se přesně, dva tisíce pět set dolarů. A vaše autkapitánka, Hester Bergowizová, vám poukázala jedno procento své odměny za služby, které jste vykonával během zpátečního letu; podle toho došlo k úpravě vašeho účtu." "Neměl jsem s ní podepsanou smlouvu," řekl jsem překvapeně. "Ne. Ale ona má pocit, že si zasloužíte svůj podíl. Malý podíl, dá se říct. Celkem -" podívala se do papírů, "to vychází na dva tisíce pět set plus pět tisíc pět set. Na váš účet bylo připsáno celkem osm tisíc dolarů." Osm tisíc dolarů! Šel jsem k šachtě a chytl se kabelu, co jel nahoru, a přemýšlel jsem. Nebylo to dost na to, aby došlo k nějakému závažnému zvratu. Určitě to nebude stačit na to, abych zaplatil škodu způsobenou na lodi. Jestli budu muset uhradit plnou hodnotu, tak v celém vesmíru stejně není tolik peněz, aby ji zaplatily. Ta škoda se nedala vyčíslit.

ZPRÁVA O VÝPRAVĚ Loď 1-103, let 022D18. Posádka G. Herron.

Doba letu 107 dní 5 hodin.

Poznámka: Čas návratu 103 dní 15 hodin.

Úryvky z deníku: "Po 84 dnech a 6 hodinách letu začal navigační přístroj Q zářit a kontrolní světla pracovala normálně. Současně jsem ucítil změnu ve směru tahu rakety. Změny probíhaly asi hodinu, potom navigační přístroj Q zhasl a vše se vrátilo do normálních kolejí." Předpoklad: Jedná se o přechodnou změnu kursu, aby se loď vyhnula nějakému nebezpečí, patrně hvězdě či jinému tělesu.

Doporučuje se vyhledat v počítači letové deníky s podobnými případy.

Na druhý straně, bylo to o osm tisíc dolarů víc, než jsem měl předtím.

Oslavil jsem to tak, že jsem si dal panáka v Modrým pekle.

Když jsem ho do sebe lil, přemýšlel jsem, jaký mám dál možnosti.

Čím víc jsem na to myslel, tím víc se mi rozplývaly.

Dojdou, samozřejmě, k závěru, že si zasloužím trest, o tom není pochyb a přinejmenším budu muset zaplatit několik set tisíc dolarů.

No, a já je neměl. Mohlo by to být i o hodně víc, ale to pro mě neznamená žádný rozdíl; jednou vám vezmou všechno, a výsledek je pořád tentýž - nezbyde vám nic.

Takže když se to tak vezme, bylo mých osm tisíc dolarů docela slušná hromádka peněz. Mohly by zmizet s ranní rosou.

Hned, jak xenotechnici přivezou zprávu z Gateway Dvě, Komise se znovu sejde a to bude konec.

Takže jsem neměl žádný zvláštní důvod peníze šetřit. Mohl jsem je pěkně utrácet.

Nebyl ani důvod, abych pomýšlel na to, že znovu budu pracovat jako sazeč břečťanu - navíc, když jsem si uvědomil, že Šiky už tam nešéfuje. V okamžiku, kdy vynesou rozsudek v můj neprospěch, z mého konta v bance nezbyde nic. Totéž bude s předplatným daně na hlavu. Stanu se objektem okamžité defenestrace.

Kdyby se tu náhodou objevila loď, která by letěla na Zemi, tak bych mohl odletět s ní a dřív nebo později bych se vrátil do Wyomingu, vrátil bych se do ty starý práce v potravinových dolech. Jestli tam ta loď nebude, tak jsem v průšvihů.

Možná, že by se dalo promluvit s posádkou amerického křižníku nebo možná s Brazílce, v jednom brazilském křižníku je Francy Hereira ve funkci, která by se mi moc hodila, aby mě vzali s sebou, než se objeví další loď. Ale taky by se to podařit nemuselo.

Když jsem o tom bedlivě přemýšlel, moc nadějných vyhlídky jsem tedy neměl.

Nejlepší, co jsem mohl udělat, bylo jednat, ještě než Komise bude zasedat, a pak jsem měl dvě možnosti.

Mohl jsem letět nejbližší lodí na Zemi a vrátit se do potravinových dolů dřív, než Komise dojde k definitivnímu rozhodnutí.

Nebo jsem mohl znovu letět na výpravu.

Byly to opravdu dvě moc pěkné možnosti. Jedna z nich znamenala vzdát se šance na slušný živobytí až do smrti... a druhá mě děsila k smrti.

POZNÁMKA O ČERNÝCH DÍRÁCH

Dr.Asmenion: Když dojde ke kolapsu hvězdy o hmotě třikrát větší než Slunce, tak se nepromění v neutronovou hvězdu.

Kolaps trvá i dál. Hvězda bude tak hustá, že úniková rychlost je vyšší než třicet miliónů centimetrů za sekundu... což je...?

Otázka: Rychlost světla?

Dr.Asmenion: Přesně tak, Gallino. Takže světlo zmizet nemůže.

Proto je to černé. A proto se tomu říká černá díra - ale když se dostanete dost blízko, do vrstvy, které říkáme ergosféra, není to černé. Určitě byste něco viděli.

Otázka: Jak by to vypadalo?

Dr.Asmenion: To nikdo neví, Jere. Až někdy někdo poletí a uvidí to, tak nám řekne, jak to vypadá, jestli nám to ovšem bude moci říct. Jenomže toho asi schopen nebude. Vy byste se možná mohli dostat blízko, naměřit hodnoty a vrátit se - a dostat za to, bože, já nevím, určitě milión. Kdybyste se dostali do přistávacího modulu, víte, a tu hlavní loď odmrštili zpátky, aby se zpomalila, možná byste sami získali vyšší rychlost, abyste se odtud dostali.

Nebylo by to nic jednoduchého. Ale možná by to vyšlo. Ale kam byste letěli potom? Domů se v přistávacím modulu nedostanete. A kdybyste to zkusili naopak, tak by to nevyšlo, protože hmotnost přistávacího modulu je malá na to, abyste se dostali pryč... Vidím, že našemu starému Bobovi se tahle diskuse nelíbí, takže pojďte, budeme si povídat o typech planet a o prachových mracích.

Gateway byla jako gentlemanský klub, ve kterém jste nevěděli, čím vlastně jeho členové jsou. Louise Forehandová byla na výpravě; její manžel, Sess, trpělivě držel stráž a čekal buďto na ni nebo na zbývající dceru, až se vrátí, aby zase mohl letět on. Pomohl mi nastěhovat se zpátky do mého pokoje, který byl dočasně obsazen třemi Madarkami, než společně odletěly na výpravu s Trojkou. To stěhování nedalo moc práce; neměl jsem už vůbec nic, jen to, co jsem si zrovna koupil v jídelně.

Jedinou stálící byl Šiky Bakin, nezdolně přátelský a všudypřítomný.

Ptal jsem se ho, jestli slyšel něco o Kláře. Nevěděl o ní nic.

"Leť zase, Bobe," hučel do mě. "To je to jediný, co můžeš udělat." "Jo." Nechtěl jsem se o tom hádat; měl pravdu. Možná bych... Řekl jsem: "Kdybych tak nebyl zbabělec, Šiky, jenže já jsem. Prostě nevím, jak se mám přinutit znovu nastoupit do ty loď. Nemám odvahy na to, abych zase absolvoval sto dní neustálého strachu ze smrti." Spokojeně se usmál a seskočil z prádelníku, aby mě poplácal po rameni. "Nepotřebuješ moc odvahy," řekl a zase odletěl na prádelník.

"Odvahu musíš mít jen jeden den: jenom prostě nastoupit do lodi a letět. Pak už odvahy nepotřebuješ vůbec, protože nemáš možnost volby." "Myslím, že bych to mohl udělat, pokud Mečnickovy teorie o barevných kódech byly pravdivé. Ale některé ze spektra 'bezpečných' nepřežily." "To je jenom statistická záležitost, Bobe. Je pravda, že poměr bezpečnosti i zisku je teď lepší. Jenom o trochu, ano. Ale je to lepší." "Ale ti, co zemřeli, jsou stejně mrtví. Ale - možná, že si s Danem zase popovídám." Šiky vypadal překvapeně. "Je na výpravě." "Kdy?" "Asi tak v době, kdy jsi letěl ty. Myslel jsem, že to víš." Zapomněl jsem na to. "To by mě zajímalo, jestli našel ten měkkej dotek, kterej hledal." Šiky si poškrábal bradu ramenem a pomalými pohyby křídel udržoval rovnováhu. Potom seskočil z prádelníku a přelítnul k piezofonu.

"Podíváme se," řekl a začal mačkat tlačítka. Na obrazovce se objevila tabulka letů. "Let 88-173. Odměna 150 000\$. To není moc, co?" "Myslel jsem si, že to bude něco většího." "No," řekl Šiky a četl, "neměl štěstí. Zřejmě se včera v noci vrátil." Protože mi Mečnikov napůl slíbil, že se o svojí expertizu se mnou podělí, pořád mě to táhlo za ním. Chtěl jsem s ním mluvit, ale měl jsem dojem, že to není moc rozumné. Došel jsem tak daleko, že jsem si zjistil, že nepřivezl nic a získal jen odměnu, nic víc; ale navštívit jsem ho nešel.

Vlastně jsem celkově nic moc nedělal. Poflakoval jsem se.

Gateway není ve vesmíru zrovna nejideálnější místo pro život, ale každý den jsem měl co dělat. Rozhodně to bylo lepší než potravinové doly. Každou hodinou jsem se blížil okamžiku, kdy xenotechnici přijedou se zprávou o stavu mé lodi, ale mně se podařilo většinou na to nemyslet. Chodil jsem na drink do Modrého pekla, seznamoval jsem se s turisty, navštěvoval jsem posádky křižníků, ty, kteří se vrátili, stýkal jsem se s nováčky, co přijížděli z uhlazených planet a myslím, že jsem i hledal Kláru. Neukázala se.

Pročetl jsem si dopisy, co jsem jí napsal na zpáteční cestě z Gateway Dvě, a pak jsem je roztrhal. Místo nich jsem napsal jednoduchý krátký vzkaz na omluvu a napsal jsem jí, že ji miluju a poslal jsem to rádiem na Venuši. Ale ona tam nebyla! Zapomněl jsem, jak dlouho trvá pomalá Hohmannova orbita. Lokalizační stanice bez problémů identifikovala loď, se kterou Klára odletěla: byl to orbiter, co přicházel neustále do kontaktu s loďmi, které pendlovaly v rovině ekliptiky mezi planetami. Podle záznamů se její loď setkala s nákladní lodí z Marsu a potom s luxusní lodí z Venuše; pravděpodobně přestoupila na jednu z nich, ale nevěděli na kterou, a ani jedno z těch plavidel nemohlo doletět dříve než za měsíc nebo i později.

Poslal jsem kopie vzkazu na obě dvě, ale odpověď nepřicházela.

Dívka, se kterou jsem se nejbližší seznámil, byla třetím důstojníkem z brazilského křižníků. Přivezl ji Francy Hereira.

"Moje sestřenice," řekl mi, když nás představoval; a později, jen mezi čtyřma očima, mi řekl: "Měl bys vědět, Robe, že k sestřenicím nechovám žádné rodinné city." Všechny posádky čas od času jezdily na Gateway a i když, jak už jsem se zmínil, to nebylo Waikiki ani Cannes, bylo to v každém případě lepší než válečná loď. Susie Hereirová byla hodně mladá. Říkala, že je jí devatenáct a aby se stala příslušnicí brazilského námořnictva, musela dosáhnout sedmácti let, ale nevypadala na to ani trochu.

INZERÁTY

JSOU tu na Gateway nějací nekuřáci mluvící anglicky, co by chtěli doplnit naši posádku? Možná, že vy si chcete zkrátit život (a ničít prostředí), ale my nikoli. 88-775.

HLEDÁME reprezentanty prospektorů do Rady Korporace Gateway. Veřejná schůze zítra ve 13:00 na úrovni Baby.

Všichni jste zváni!

VÝBĚR LETŮ podle testů z tvých snů. Autorizovaná publikace o 32 stranách napoví, jak na to. 10\$. Konzultace 25\$.

Nemluvila moc anglicky, ale k popíjení v Modrém pekle jsme ani moc řeč nepotřebovali; a když jsme spolu šli do postele, přišli jsme na to, že i když verbálně spolu komunikovat nedokážeme, umíme to krásně se svými těly. Ale Susie byla na Gateway jen jeden den v týdnu a mně zbývala strašná spousta času, který jsem musel nějak zabít. Zkoušel jsem všechno: skupinu posilování, skupinové mazlení, lekce milování a nenávisti. Přednášky starého Hegrameta o Heecheeich.

Program hovorů o astrofyzice, který byl zaměřený na možnosti získání vědeckých odměn od Korporace. Pečlivě jsem si rozvrhl čas, takže se mi dařilo stíhat to všechno a rozhodnutí jsem den za dnem odkládal.

Nechtěl bych působit dojmem, že zabíjení času jsem měl předem naplánované; žil jsem ze dne na den a každý den byl plný.

Vždycky ve čtvrtek ke mně přišli Susie a Francý Hereirovi a všichni tři jsme se vydali do Modrého pekla. Potom Francý odcházel a potuloval se sám nebo si našel nějakou holku nebo si šel zaplavat do Velkého jezera, zatímco my se Susie jsme odpočívali u mě a za vydatné pomoci drog jsme pluli po teplých vlnách mé postele. Po večeri nějaká ta zábava. Ve čtvrtek večer se právě konaly lekce astrofyziky a poslouchali jsme přednášky o diagramu Hertzsprung-Russell nebo o rudých obrech nebo trpasličích nebo neutronových hvězdách o černých dírách. Profesor byl starší tlustej děvkař z nějaké zapadlé univerzity ve Smolensku a i přes jeho drsné vtípky byla v tom, co říkal, určitá poezie a krása. Důkladně se věnoval studiu starých hvězd, které nás všechny přivedly na svět: plivaly silikáty a uhličitany horečnatý do vesmíru, aby vytvořily naše planety a uhlovodíky, a tak stvořily i nás.

Mluvil o neutronových hvězdách, které si kolem sebe zakříví gravitací; věděli jsme o nich, protože dvě výpravy tam zahynuly, úplně je to rozdrtilo, protože se dostaly příliš blízko těm superhustým trpaslíkům.

Říkal nám o černých dírách, což vlastně byly jen pozůstatky hustých hvězd, hmatatelně se to dalo zjistit jen tak, že pohltily všechno. Dokonce i světlo. Gravituaci kolem sebe si skoro ani neohnuly, zabalily se do ní jako do deky. Popsal nám hvězdy řídké jako vzduch, ohromná oblaka žhnoucího plynu, povídal nám i o protohvězdách mlhoviny Orionu, které se právě rozvíjely z volného uzlu horkého plynu, z něhož mohou za milión let vzniknout slunce. Jeho lekce byly velmi populární; dokonce se na nich ukazovali i takoví starousedlíci jako Šiky a Dane Mečnikov. Když jsem poslouchal profesora, tak jsem cítil zátrasy a krásu kosmu. Bylo to příliš obrovské a příliš nádherné na to, aby to bylo děsivé a nebylo to děsivé, dokud jsem si nepředstavil, že poklesy radiace a zředěný plyn zaplavují mé tělo, to křehké, vyděšené a na bolest citlivé tělo, které jsem obýval. A potom jsem přemýšlel o letu k těm vzdáleným obrům a ... byla ve mně zase malá dušička.

Po jedné z takových schůzek jsem se rozloučil se Susie a Francym a sedl jsem si do výklenku nedaleko posluchárny, napůl jsem byl ukrytý v břečťanu, a sklíčeně jsem kouřil cigaretu z marihuany. Šiky mě tam našel a zastavil se přímo přede mnou, opíral se o křídla.

"Hledal jsem tě, Bobe." Tráva už na mě začala působit. "Zajímavá přednáška," řekl jsem nepřítomně, už jsem se blížil k tomu krásnému pocitu, kterej jsem chtěl po trávě mít a abych řekl pravdu, ani mě moc nezajímalo, jestli tam Šiky je nebo ne.

"Přišel jsi o to nejdůležitější," řekl Šiky.

Připadalo mi, že se na mě dívá bojácně a s nadějí zároveň; na něco myslel. Dal jsem si ještě sluka a nabídl jsem mu cigaretu; zakroutil hlavou. "Bobe, myslím, že se objevilo něco, co by stálo za výpravu." "Opravdu?" "Ano, opravdu, Bobe! Něco moc dobrýho. A bude to brzo." Na to jsem nebyl připravený. Chtěl jsem si dokouřit tu cigaretu, dokud se nezbavím rozechvění z přednášky, abych zase mohl ubíjet další dny. Poslední, o čem jsem právě teď chtěl slyšet, byla nová výprava, aby mě pocit viny nedovedl k tomu, že se budu chtít zapsat a že můj strach pomine.

Šiky se chytil truhlíku s břečťanem a zvědavě se na mě díval.

"Bobe, kamaráde, kdyby se mi podařilo něco pro tebe najít, pomůžeš mi?" "Jak ti můžu pomoci?" "Vem mě s sebou!" křičel. "Můžu dělat všechno, akorát nemůžu do přistávacího modulu. A myslím, že u tyhle výpravy by to tolik nevadilo. Je vypsaná odměna pro každého, i pro toho, kdo zůstane na orbitě." "O čem to mluvíš?" Tráva už na mě působila; cítil jsem teplo pod koleny a všechno kolem bylo jemně rozmazané.

"Mečnikov mluvil s přednášejícím. Z toho, co říkal, jsem pochopil, že ví o nové výpravě. Jenže - mluvili rusky a já jim moc dobře nerozuměl. Ale je to ta výprava, na kterou čekal." Uvažoval jsem nahlas: "Jeho poslední výprava ale nebyla nic moc." "To je něco jinýho!" "Nemyslím, že by mě vzal s sebou k něčemu dobrému-" "Určitě ne, když si o to neřekneš." "Sakra," zabručel jsem. "Tak jo. Promluví s ním." Šiky se rozzářil. "A potom, Bobe - prosím tě, vezmeš mě s sebou?" Típl jsem cigaretu, nebyla ani do půlky vykouřená. Bylo mi jasné, že musím vzít rozum do hrsti. "Udělám, co budu moci," řekl jsem a šel jsem zpátky do učebny. Mečnikov akorát vycházel.

Od té doby, co přiletěl, jsme spolu nemluvili. Vypadal mohutně jako vždycky a kotlety měl přistřižené. "Ahoj, Broadheade," řekl podezíravě.

Neplýtvat jsem slovy: "Tak jsem se doslech, že máš něco dobrýho.

Můžu jet taky?" On také slovy nemrhal: "Ne." Podíval se na mě s upřímnou nelibostí.

Do jisté míry jsem to od něho jako od Mečnikova očekával, ale byl jsem si jistě, že částečně to bylo i proto, že slyšel o mně a o Kláře.

"Ty letíš," byl jsem neústupný. "Co to je? Jednička?" Pohladil si kotlety. "Ne," řekl zdráhavě, "není to Jednička.

Jsou to dvě Pětky." "Dvě Pětky?" Chvilu se na mě upřeně podezíravě díval a pak se skoro usmál. Neměl jsem rád, když se smál, vždycky jsem totiž musel myslet na to, čemu se směje.

"Dobře," řekl. "Chceš letět, může bejt, pro mě za mě. Samozřejmě na mně to nezáleží. Budeš muset poprosit Emmu; zítra

ráno řídí instruktáž. Ale možná, že tě nechá letět. Je to vědecká výprava s minimální odměnou milión dolarů. A navíc, ty s tím máš co do činění." "Já s tím mám co do činění?" To byl obrat zcela nepředpokládaným směrem. "Jak?" "Zeptej se Emmy," řekl a protáhl se kolem mne.

V instruktážní místnosti byl asi tucet prospektorů, většinu z nich jsem znal: Sess Forehand, Šiky, Mečnikov a pár dalších, s kterými jsem pil nebo spal. Emma tam zatím nebyla a podařilo se mi ji chytit, když vcházela.

"Chci jet s touhle výpravou," řekl jsem jí.

Koukla se na mě překvapeně. "Vy chcete? Myslela jsem -" Ale už nedořekla, co si myslela.

Šel jsem za ní: "Mám stejný právo letět, jako Mečnikov!" "Vy ale, Bobe, si buďte sakra jistí, že máte na svém kontě horší lety než on." Bedlivě si mě prohlédla a pak řekla: "No, řeknu vám, Broadheade, jak se věci mají. Je to speciální výprava a částečně za ni můžete vy. Ten váš průšvih se ukázal jako velmi zajímavý. Nemyslím zničení lodi; to byla blbost a kdyby ve vesmíru existovala nějaká spravedlnost, tak za to pěkně zaplatíte. Ale hloupý štěstí je skoro tak dobrý jako rozum." "Už přišla zpráva z Gateway Dvě," hádal jsem.

Potřásla hlavou. "Ještě ne, ale to nevadí. Ze zvyku jsme ten váš vejlet dali do počítače a ten shledal některé velmi zajímavé korelace.

Ten kurs, co jste nabral na Gateway Dvě - Sakra, pojdte dovnitř. Aspoň si můžete poslechnout instruktáž. Všechno vysvětlím. A potom - uvidíme." Vzala mě za loket a strkala mě před sebou do místnosti, byla to tatáž, co jsme ji používali jako učebnu - jak je to dlouho? Připadá mi to jako milión let. Sedl jsem si mezi Sesse a Šikyho a čekal jsem, co bude Emma říkat.

"Většina z vás," rozhledla se po místnosti, "je tady na pozvánku - až na jednu nebo dvě výjimky. Jednou z výjimek je náš významný přítel pan Broadhead. Dokázal zničit loď nedaleko Gateway Dvě, což už většina z vás ví. Podle práva by měl být souzen v plném rozsahu.

Ale než to udělal, zcela náhodně shromáždil některá zajímavá fakta.

Barvy jeho kursu nebyly běžné pro Gateway Dvě a když je potom počítač porovnal, objevil se zcela nový koncept seřízení kursu. Pravděpodobně jen asi pět nastavení je pro cíl výpravy kritických - těch pět, co byly stejné pro běžné nastavení na Gateway Dvě a pro to Broadheadovo nové nastavení. Co znamenají ta ostatní nastavení, nevíme.

Ale máme v plánu na to přijít." Opřela se o opěradlo židle a složila ruce. "Toto je víceúčelová výprava," řekla.

"Chystáme se udělat něco úplně nového. Pro nezasvěcené, chystáme se vyslat dvě lodi do stejného místa." Sess Forehand zvedl ruku: "Co to má za smysl?" "Částečně se chceme ubezpečit, že je to stejný cíl. Chystáme se malíčko pozměnit nekritická nastavení... ta, o nichž se domníváme, že jsou nekritická. A chystáme se vyslat dvě lodi po třiceti sekundách.

Pokud se naše domněnky potvrdí, znamená to, že od sebe poletíte tak daleko, jako je dráha, kterou na Gateway urazíte za třicet sekund." Forehand srahl čelo. "V relaci s čím?" "To je dobrá otázka," přikývla. "Domníváme se, že v relaci se Sluncem. Stelární pohyb v relaci ke Galaxii, jak se domníváme, můžeme opominout. Alespoň za předpokladu, že vaše cílové místo bude uvnitř Galaxie a nikoli tak daleko, aby galaktický pohyb měl podstatně odlišný vektor. To znamená, že pokud byste se dostali na opačnou stranu, letěli byste rychlostí sedmdesát kilometrů za sekundu ve vztahu ke galaktickému centru. Nepředpokládáme, že by k tomu došlo.

Očekáváme pouze malý rozdíl v rychlosti a směru a - v každém případě byste měli letět ve vzdálenosti mezi dvěma a dvěma sty kilometry od sebe.

Samozřejmě," řekla a vesele se zasmála, "je to jen teorie. Je možné, že relativní pohyby nebudou znamenat vůbec nic. V takovém případě vyvstává problém, abyste do sebe nenarazili. Ale jsme si jisti - naprosto jisti - že dojde alespoň k malému posunu. Potřebujete všeho všudy patnáct metrů, tedy délku Pětky." "Jak moc jste si jisti, když jste si jisti naprosto?" zeptalo se jedno z děvčat.

"V rámci našeho odhadu," připustila Emma. "Musíme to nejprve zkusit." "To ale zní nebezpečně," komentoval to Sess. Nevypadal, že by se tím nechal zastrašit. Prostě jen říkal svůj názor. V tom byl jiný než já; já měl spoustu práce, abych ignoroval své vnitřní pocity, snažil jsem se soustředit na technické záležitosti.

Emma byla překvapená. "Tahle část? Ale já jsem ještě nezačala mluvit o té nebezpečnější fázi letu. Tou je určení nepřijatelné pro všechny Jedničky, většinu Trojek a pro některé Pětky."

POZNÁMKA O CHARAKTERISTICKÝCH STOPÁCH

Dr.Asmenion: Hledáte-li na planetě stopy života, nečekejte velký neónový nápis "Zde žijí vetřelci". Hledáte příznaky. "Příznak" je něco, co vám ukáže, že je tam něco dalšího. Jako váš podpis na šeku. Když se na něj podívám, vím, že mi ukazuje, že ho chcete zaplatit, tak jej vyúčtuji. To se, samozřejmě, netýká vás, Bobe.

Otázka: Bůh nemá rád učitele, kteří plácají nesmysly.

Dr.Asmenion: To byl jenom žert, Bobe. Typickým příznakem je metan. Ukazuje na přítomnost savců s teplou krví nebo na něco, co se jim podobá.

Otázka: Měl jsem za to, že metan může vznikat při hnilobném procesu u rostlin.

Dr.Asmenion: Samozřejmě. Ale většinou je jeho původ ve vnitřnostech velkých přežvýkavců. Většina metanu na Zemi pochází od kravských prdů.

"Proč?" zeptal se někdo.

"To právě letíte vyzkoumat," řekla trpělivě. "Tohle nastavení vybral počítač jako nejlepší pro testování korelací mezi

nastavením kursu. Vy máte opancéřované Pětky a obě je možné na tento cíl nastavit.

To znamená, že máte to, co designéři Heecheeů vypočítali jako nejnadějnější." "To bylo dávno," namítl jsem.

"Samozřejmě. Nikdy jsem netvrdila nic jiného. Je to nebezpečné - alespoň do jisté míry. Právě proto je stanovena suma jednoho miliónu." U toho se zastavila, mlčky si nás prohlížela, až se někdo zeptal: "Jakej milión?" "Po návratu každý z vás dostane milión dolarů. Z fondů Korporace bylo na tento projekt věnováno deset miliónů dolarů. Pro všechny stejná odměna. Je samozřejmě i velká šance, že to bude víc než milión pro každého. Pokud najdete něco hodnotného, platí běžně stanovené odměny. A podle počítače jsou v tomto případě nadějně vyhlídky." "Proč to má cenu deseti miliónů?" zeptal jsem se.

"O tom nerozhoduju já," řekla trpělivě. A pak se na mě podívala jako na konkrétního člověka, ne jako na člena skupiny, a dodala: "A mimochodem, Broadheade, odepisujeme škodu, kterou jste na lodi způsobil. Takže cokoli získáte, vám zůstane. Milión dolarů? To už jsou pěkný peníze. Můžete se vrátit domů, zařídit si živnost a po celý zbytek života z ní žít." Podívali jsme se na sebe a Emma tam jenom seděla, usmívala se a čekala. Nevím, na co mysleli ostatní. Já jsem myslel na Gateway Dvě a na svou první výpravu, jak jsem měl oči unavené z toho věčného civění do přístrojů, když jsem hledal něco, co tam nebylo. Možná, že i ostatní mysleli na něco, co se jim nepodařilo.

"Start je pozitivní," řekla nakonec. "Kdo se bude chtít zapsat, přijde za mnou do kanceláře." Přijali mě. Nevzali Šikyho. Ale nebylo to tak jednoduché, nic není nikdy jednoduché; to já byl příčinou toho, že Šiky neměl letět. První loď byla obsazená rychle: Sess Forehand, dvě děvčata ze Sierry Leoně a francouzský pár - všichni mluvili anglicky, všichni prošli instruktáží a všichni už před tím letěli. Na druhou loď se Mečnikov zapsal rovnou jako kapitán; první, koho si k sobě vybral, byl párek homosexuálů Danny A. a Danny R. Potom, znechuceně, souhlasil i se mnou. A jedno místo zůstalo volné.

"Můžeme vzít vašeho kamaráda Bakina," řekla Emma. "Nebo byste chtěl raději jiného přítele?" "Jakého přítele?" ptám se.

"Máme tu jednu žádost, třetího důstojníka Susanny Hereirové z brazilského křižníku. Má od nich povolení opustit křižník a letět." "Susie! Já nevěděl, že chce letět!" Emma se zamyšleně dívala na děrný štítek. "Má dobrou kvalifikaci. Taky má všechno, co je třeba. Mluvím teď o jejích nohách, samozřejmě, i když chápu, že vy se zajímáte i o jiné partie. Anebo byste tentokrát chtěl letět jako homosexuál?" Pocítil jsem nepochopitelný nával vzteku. Nepatřím do kategorie sexuálně upjatých lidí; samotná představa fyzického kontaktu s mužem mi nenaháněla hrůzu. Ale - s Danem Mečnikovem? Nebo s jedním z jeho milenců? "Důstojnice Hereirová může dorazit zítra," řekla Emma. "Brazilský křižník by měl přistát po orbiteru." "Sakra, co se ptáte mě?" vztekal jsem se. "Šéfem posádky je Mečnikov." "Raději to nechá na vás, Broadheade. Tak koho chcete?" "Houby mi na tom záleží!" zařval jsem a odešel. Ale taková věc jako útek od zodpovědnosti neexistuje. Tím, že jsem se definitivně nerozhodl, padlo vlastně rozhodnutí o tom, že Šiky nepoletí. Kdybych za něj bojoval, vzali by ho; jinak byla Susie jasným kandidátem.

Celý následující den jsem se Šikymu vyhýbal. Vybral jsem si holku z nováčků v Modrým pekle, akorát po škole, a strávil jsem noc u ní v pokoji. Ani jsem se nešel do svého pokoje převlíknout; nechal jsem to všechno tak a koupil jsem si nový věci. Znal jsem moc dobře místa, kde by mě Šiky mohl hledat - Modrý peklo, Centrální park, muzeum - a tak jsem se těmhle místům vyhýbal. Dlouho do noci jsem se potuloval nazdařbůh opuštěnými tunely, nepotkal jsem vůbec nikoho.

Pak jsem si dodal odvahy a šel jsem na náš večírek na rozloučenou.

Šiky tam určitě bude, ale bude tam taky spousta dalších lidí.

Byl tam. A taky Louisa Forehandová. Vlastně ona byla středem pozornosti; ani jsem nevěděl, že se vrátila.

Viděla mě a zamávala mi. "Vydělala jsem balík, Bobe! Pij - já to platím!" Dovolil jsem, aby mi někdo dal do jedny ruky sklenici a do druhý cigaretu z marihuany a než jsem si dal šluka, stačil jsem se jí zeptat, co našla.

"Zbraně, Bobe! Nádherné zbraně Heecheeů, jsou jich stovky.

Sess odhaduje odměnu tak na pět miliónů. Plus procenta... jestli se někomu podaří ty zbraně okopírovat." Vyfoukl jsem kouř a jeho chuť jsem spláchl lacinou bílou whiskou. "Co to je za zbraně?" "Jsou to jakoby tunelové raziče, jenže přenosné. Prorazí díru do všeho. Při přistání jsme ztratili Sáru alla Fantu; jedna z těch zbraní jí udělala díru do skafandru. Ale Tim a já získáme její podíl, takže je to dva a půl miliónu pro jednoho." "Blahopřeju," řekl jsem. "To by bylo to poslední, co by mě napadlo, že lidská rasa potřebuje něco nového, aby se mohla pobíjet, ale - blahopřeju." Chytil jsem vítr morální nadřazenosti a to jsem potřeboval, protože, když jsem se otočil, byl tam Šiky, visel ve vzduchu a díval se na mě.

"Chceš šluka?" zeptal jsem se a nabízel jsem mu cigaretu.

Potřásl hlavou.

"Šiky, nezáleželo to na mně. Řekl jsem jim - neřikal jsem, aby tě nebrali." "Řekl jsem jim, aby mě vzali?" "Nezáleželo to na mně. Hele, poslouchej!" pokračoval jsem a najednou jsem viděl svoji chybu. "Když Louisa teď vydělala prachy, tak Sess pravděpodobně nepoletí. Proč nenastoupíš na jeho místo?" Zacouval a pořád se na mě díval; jen jeho výraz se změnil.

"Ty to nevíš?" zeptal se mě. "Je pravda, že Sess zrušil svoji přihlášku, ale za něj je už náhrada." "Kdo?" "Ta osoba, co stojí zrovna za tebou," řekl Šiky. Otočil jsem se a byla tam, koukala se na mě, v ruce držela sklenici a ve tváři měla výraz, který jsem nedovedl rozluštit.

"Ahoj, Bobe," řekla Klára.

Před večírkem jsem se už trochu upravil v jídelně; byl jsem z devadesáti procent opilej a z deseti zfetovanej, ale všechno to ze mě spadlo v okamžiku, kdy jsem se na ni podíval. Odložil jsem pití, dal jsem někomu cigaretu do ruky, vzal jsem ji za paži a táhl jsem ji ven do tunelu.

"Kláro," řekl jsem. "Dostala jsi moje dopisy?" Vypadala zmateně. "Dopisy?" Potřásla hlavou. "Asi jsi je poslal na

Venuši. Nikdy jsem tam nedorazila. Cestou jsem potkala loď, co lítá po ekliptice, a rozmyslela jsem si to. Vracela jsem se orbiterem." "Ach, Kláro." "Ach, Bobe," napodobovala mě a smála se; moc legrační to nebylo, protože když se smála, viděl jsem díru po chybějícím zubu, co jsem jí vyrazil. "Tak, co ještě si můžeme říct?" Objal jsem ji. "Chci ti říct, že tě miluju, že se ti omlouvám a že ti chci všechno vynahradit a že se chci s tebou oženit a chci s tebou žít a mít děti a -" "Proboha, Bobe," řekla a odstrčila mě, docela jemně, "ty když něco řekneš, tak toho napovídáš moc, nemyslíš? Tak toho na chvíli nech. To počká." "Ale vždyť to trvalo celý měsíc!" Smála se. "Neblbni, Bobe. Dneska nemají Střelci dobrý den pro rozhodnutí, hlavně v lásce. Promluvíme si o tom jindy." "Ty blbiny! Hele, já ničemu z toho nevěřím!" "Ale já jo, Bobe." Měl jsem nápad. "Hele! Myslím, že můžeš s někým z první lodi handlovat! Počkej chvíli, třeba Susie by s tebou handlovala -" Potřásla hlavou, pořád se smála. "Fakt si nemyslím, že by to Susie chtěla udělat. Už tak bylo hodně řeči kolem toho, že nastoupím na místo Sesse. Už nepřipustí žádné změny na poslední chvíli." "To nevádí, Kláro!" "Bobe," řekla, "nespíchej na mě. Moc jsem o tobě a o mně přemýšlela. Myslím, že je něco, na čem by stálo zato zapracovat. Ale zatím mi to není úplně jasné a nechci to zbytečně uspěchat." "Ale Kláro -" "Nechme to tak, Bobe. Já poletím v první lodi, ty ve druhé. Až se dostaneme tam, kam se dostat máme, promluvíme si. Třeba se všechno změní tak, že se k sobě zase vrátíme. Ale zatím máme oba možnost přemýšlet, co vlastně chceme." Jediný slova, co jsem v tu chvíli byl schopen říkat, byly jenom: "Ale, Kláro -"

ZPRÁVA O VÝPRAVĚ

Loď 3-184, let 019D140. Posádka S. Kotsis, A. McCarthy, K. Metsuoko.

Doba letu 615 dní 9 hodin. Žádné zprávy od posádky z cílového místa. Údaje sférického pozorování cílového místa nesrozumitelné.

Žádné předměty nejsou identifikovány.

Žádné resumé.

Výňatek z deníku: "Dnes je to 281. den. Metsuoko si vytáhl los a spáchal sebevraždu. Alicia dobrovolně spáchala sebevraždu před 40 dny. Ještě jsme se nedostali k obratu, takže je to všechno nanic. Zbývající potraviny mi nebudou stačit, ani když připočítám Alicii a Kennyho, kteří jsou uloženi v mrazáku. Takže všechno přepínám na automatiku a беру si tablety. Všichni jsme po sobě zanechali dopisy. Předějte je, prosím, adresátům, jestli se tahle prokletá loď někdy vrátí." Z programu letů vyšel návrh, že by Pětka s dvojnásobnou dávkou potravin a jedním členem posádky navíc mohla tento úkol splnit a úspěšně se vrátit. Návrh přijat nebyl: opakovaný let by nepřinesl žádný užitek.

Políbila mě a odstrčila mě. "Bobe, nespíchej tak. Máme spoustu času."

27

"Sigfride, řekni mi, jsem hodně nervózní?" Tentokrát se oblékl do svého hologramu Sigmunda Freuda, má divoký sveřepý upřený pohled, co nejde ani trochu nazvat gemütlich.

Ale jeho hlas je pořád ten tichý smutný baryton: "Jestli se ptáš, co ukazují moje senzory, Bobe, tak to jsi dost nervózní, ano." "To jsem si myslel," říkám a melu sebou na matraci.

"Můžeš mi říct proč?" "Ne!" Celej tejdén to takhle bylo. Nádherný milování s Doreen a S.Ya. a potoky slz ve sprše; fantastický pobyt na turnaji bridge, totální zoufalství cestou domů. Připadám si jako jo-jo. "Připadám si jako jo-jo," řvu. "Otevřel jsi něco, s čím si naprosto nevím rady." "Myslím, že podceňuješ svou schopnost vyrovnat se s bolestí," říká konejšivě.

"Jdi do háje, Sigfride! Co ty můžeš vědět o lidskéjch možnostech?" Skoro si povzdechne. "A jsme zase na začátku, Bobe?" "To teda zatraceně jsme!" Je to komický, ale už si nepřipadám tak nervózní; zase se mi podařilo ho vytočit a zatáhnout do hádky a tím je riziko menší.

"Je pravda, Bobe, že jsem jenom stroj. Ale jsem takový stroj, co je projektován na to, aby pochopil, jací lidé jsou, a věř mi, že jsem na svou funkci vyprojektován perfektně." "Vyprojektován! Sigfride," říkám mírně, "nejsi lidská bytost. Můžeš ledacos vědět, ale nemáš cit. Nemáš ponětí o tom, jaký to je lidsky se rozhodovat a nést tíhu člověčích emocí. Nevíš, jak je člověku, když musí dělat všechno možný pro to, aby jeho kamarád nespáchal sebevraždu. Milovat někoho k smrti. Vědět, že je to tvoje chyba.

Děsit se vlastních myšlenek." "Já ty věci znám, Bobe," říká tiše. "Opravdu znám. Chci přijít na to, proč jsou tvoje pocity tak rozbouřené, tak nechceš mi pomoci?" "Ne!" "Ale tvůj argument, Bobe, znamená, že se dostáváme k primární bolesti -" "Jdi s tou svojí blbou zubařskou vrtačkou vod mýho nervu!" Ale tahle analogie ho ani na chvíli neodvedla od našeho tématu; má dneska jemně seřízený obvod.

"Nejsem tvůj zubní lékař, Bobe, jsem tvůj analytik a říkám ti -" "Dost!" Vím, co mám udělat, abych ho odvedl z těch míst, co mě to tam bolí. Od toho prvního případu jsem nepoužil tajnou formulku, co mi dala S.Ya., ale teď mám chuť ji použít znovu. Říkám ta slova a měním ho z tygra na kotě; lehá si na záda a nechává mě, abych mu hladil břicho. Dávám mu příkaz, aby mi předvedl nevkusný úryvky z některých rozhovorů s krásnejma a vrtošivejma pacientkama; zbytek našeho sezení trávím jako na peep show. A zase jednou z tyhle místnosti odcházím nedotčený.

Nebo skoro nedotčený.

28

Byli jsme v dírách, kde se schovávali Heecheeové, ve hvězdných jeskyních, klouzali jsme v tunelech, co vyrazili a kde se pohybovali Heecheeové, hojili jsme jizvy, co Heecheeové nadělali... Pane bože, bylo to jako chlapeckej skautskej tábor pod širým nebem; po celých devatenáct dní po obratu jsme zpívali a veselili jsme se. Řek bych, že nikdy v životě

mi nebylo tak hezky. Částečně to bylo proto, že ze mne spadl všecken strach; když jsme doletěli k obratu, všem se nám volněji dýchalo, jako vždycky. Částečně to bylo i proto, že první část letu byla taková dost zaťatá. Mečnikov se se svými dvěma chlapecčky pořád hašteřil a Susie Hereirová o mě na palubě lodi dost značně ztratila zájem. Zajímá jsem ji mnohem méně než jednu noc týdně na Gateway. Ale hlavně to bylo, alespoň co se mne týče, tím, že jsem věděl, že se čím dál víc blíží Kláře. Danny A. mi pomohl s výpočty; vedl nějaké kursy na Gateway. Možná se mýlil, ale na lodi nebyl nikdo lepší, takže já mu věřil. Podle doby obratu vypočítal, že jsme uletěli celkem asi tři sta světelných let - řek bych, že to nebylo úplně přesně, ale stačilo to tak, jak to bylo. První loď, na které byla Klára, letěla před námi a pořád se od nás vzdalovala na dráze k obratu, u něhož jsme uletěli už něco kolem deseti světelných let za den (nebo tak to aspoň tvrdil Danny). Klářina Pětka byla odpálena třicet sekund před námi, takže pak to byla jednoduchá aritmetika: jeden světelný den. 3×10^{10} centimetrů za sekundu krát 60 sekund krát 60 minut krát 24 hodin... na otočce byla Klára sedmnáct a půl miliardy kilometrů před námi. Zdálo se to strašně daleko a taky to daleko bylo. Ale po obratu jsme se každým dnem k sobě blížili, protože jsme jeli po dráze, kterou nám tu jako červotoči připravili Heecheeové. Tam, kam moje loď přilétala, odtud její už odlétla. Připadalo mi, jako kdybychom hráli na honěnou; někdy jsem měl takové představy, že jsem dokonce cítil i její parfém. Když jsem něco takového říkal Dannymu A., podíval se na mě podezřívavě. "Víš, jak dlouhá je vzdálenost sedmnáct a půl miliardy kilometrů? Mezi naší a jejich loď by se vešel celý sluneční systém. Skoro přesně. Hlavní poloosa oběžné dráhy Pluta je třicet devět astronomických jednotek a něco." Smál jsem se a trochu jsem byl v rozpacích. "To já jen tak pro sebe." "Běž spát," řekl mi, "a nech si o tom zdát hezkej sen." Věděl, jaký je můj vztah ke Kláře; věděli to všichni na lodi, i Mečnikov, i Susie, a třeba jsem si to jenom myslel, ale připadalo mi, že nám to všichni přejou. Všichni jsme si navzájem přáli všechno dobré, plánovali jsme si, co uděláme s našimi penězi, co dostaneme za odměnu.

INZERÁTY

ZÁJEMCI O HRU NA CEMBALO, go, skupinový sex. Vyhledejte prospektory se stejnými zájmy, abychom se spojili do skupiny. Gerriman, 78-109.

VÝPRODEJ TUNELU. Musím prodat holodisky, oblečení, erotické pomůcky, knihy, všechno. Úroveň Baby, tunel dvanáct, DeVittorio, od 11:00, dokud se všechno neprodá.

DESÁTÝ MUŽ nám chybí do skupiny Abrama R. Sorchuka, který byl prohlášen za mrtvého, hledáme také devátého, osmého a sedmého. Prosím. 87-103.

Pro mě a pro Kláru, když každé budeme mít milión, tak dohromady už je to pěkná kupa peněz. Možná to není dost na plnou lékařskou péči. Nestačilo by to, pokud bysme si chtěli taky trochu užívat. Ale aspoň na vyšší lékařskou péči by to mohlo stačit, ta znamená fakt dobrý zdraví, ochrana organismu před jakýmkoli závažným poškozením na dalších třicet, čtyřicet let. A budeme moct šťastně žít z toho zbytku: cestovat, mít děti! Hezkej dům v nějaký hezký čtvrti - moment, napomenul jsem sám sebe, domov - kde? Rozhodně ne nikde blízko potravinových dolů. Třeba vůbec ne na Zemi. Bude se Klára chtít vrátit na Venuši? Nedovedl jsem si sám sebe představit, jak žiju jako krysa v tunelu. Ale taky jsem si nedovedl představit Kláru v Dallasu nebo v New Yorku. Samozřejmě jsem si představoval, když jsem předbíhal čas hodně dopředu, že jestli něco najdeme, tak ten všivý milión na jednoho by mohl být jen začátek. Pak bysme mohli mít všechny možné domy, co bysme chtěli, kde bysme chtěli; a taky plnou lékařskou péči s transplantacemi, co by nám uchovaly mládí a zdraví a krásu a sexuální sílu a - "Opravdu bys měl jít spát," řekl Danny A. ze spacího vaku vedle mého, "mlátíš sebou až hrůza." Ale mně se spát nechtělo. Měl jsem hlad a nebyl žádný důvod nedat si něco k jídlu. Devatenáct dní jsme se drželi zpátky. To se dělá vždycky na cestě tam. Když se jednou dostanete k obratu, tak už víte, kolik můžete po zbytek letu sníst. Proto se někteří prospektoři vraceli obtlouští. Odešel jsem z přistávacího modulu, kde Susie a oba Dannové už byli zalezlí ve vacích, a pak jsem přišel na to, proč jsem měl hlad. Dane Mečnikov si vařil guláš.

"Bude dost pro dva?" Podíval se na mě zamyšleně. "Asi jo." Otevřel tlakový hrnec, podíval se dovnitř, přilil ještě sto centimetrů krychlových vody z kohoutku a řekl: "Ještě tak deset minut. Chtěl jsem se ještě napřed napít." Přijal jsem jeho pozvání a pak jsme se střídali o láhev vína.

Když míchal guláš a trochu ho solil, díval jsem se místo něj na údaje o hvězdách. Pořád jsme ještě měli hodně vysokou rychlost, blížila se maximální, a na monitoru nebylo nic, co by připomínalo nějakou známou konstelaci nebo aspoň hvězdu; ale všechno to začínalo vypadat dobře. Nejen pro mě, ale pro nás pro všechny. Nikdy jsem neviděl Daneho tak veselého a uvolněného. "Myslel jsem si," řekl, "že milión je dost. Až dostanu tehle, vrátím se do Syracuse, udělám si doktorát a najdu si práci. Určitě se někde najde škola, která bude mít zájem o básníka nebo učitele angličtiny, co byl na sedmi výpravách. Něco mi zaplatí a ty peníze mi vystačí do konce života." Z toho všeho, co mi právě řekl, jsem vnímal jen jedno slovo a slyšel jsem i sám sebe, jak ho říkám nahlas a s velikým překvapením: "Básník?" Usmál se. "Tys to nevěděl? Tak jsem se právě dostal na Gateway; Guggenheimova nadace mi zaplatila cestu." Vzal hrnec ze sporáku, na dva talíře nandal guláš a jedli jsme.

Tak tohle byl ten chlápek, co před dvěma dny jedovatě ječel celou hodinu na oba Danny, zatímco Susie a já jsme to všechno poslouchali izolovaní v přistávacím modulu a byli jsme pěkně naštvaní.

To všechno zapříčinil ten obrat. Byli jsme na cestě domů a v bezpečí.

Paliva jsme měli dost a nemuseli jsme si dělat ani starosti s tím, jestli něco najdeme, protože odměna byla zaručená.

Zeptal jsem se ho na jeho básně. Žádnou mi nepřednesl, ale slíbil mi, že mi ukáže, co poslal Guggenheimovi, až doletíme

na Gateway.

A když jsme dojedli a umyli hrnec i talíře a odložili je, Dane se podíval na hodinky. "Ještě je moc brzy budit ostatní a není co na práci," řekl.

Podíval se na mě a usmíval se. Byl to skutečný úsměv, ne škleb; a já se na něj překulil a seděl jsem v jeho teplém a srdečném objetí.

A devatenáct dní uběhlo jako hodina a hodinky nám potom napověděly, že se už blíží čas příjezdu. Všichni jsme byli vzhůru, shromáždili jsme se v kabině, dychtiví jak děti o vánocích, když čekají, až si budou moci rozbalit hračky, co najdou pod stromečkem. Byl to něj šťastnější let, který jsem já kdy absolvoval a nejspíš nejšťastnější ze všech vůbec. "Víš," řekl Danny R. zamyšleně, "je mi skoro smutno, že už budeme na místě." A Susie, která začala trochu rozumět anglicky, řekla: "Sim, já sei," a potom "Mně taky!" Tiskla mi ruku a já tiskl její; ale ve skutečnosti jsem myslel na Kláru. Několikrát jsme se zkoušeli spojit rádiem, ale na těch heecheevských drahách vesmírem nefungovalo. Ale až se odsud dostaneme, tak s ní budu mluvit! Nevadilo mi ani trochu, že ostatní budou poslouchat, věděl jsem, co jí chci říct. Dokonce jsem věděl, jak mi odpoví. Nebylo o tom pochyb; v její lodi panovala jistě stejná euforie jako v naší, ze stejných důvodů a se vši tou láskou a radostí - nepochyboval jsem o její odpovědi.

"Zastavujeme se!" řval Danny R. "Cítíte to?" "Jo!" halekal Mečnikov a poskakoval v malých vlnách pseudogravitace, která doprovázela náš návrat do normálního vesmíru. A ještě se objevil jeden příznak: zlatá spirála uprostřed kabiny začala svítit, každou sekundou byla jasnější.

POZNÁMKA O PIEZOELEKTRINĚ

Profesor Hegramet: Jedna věc, kterou jsme zjistili při prozkoumávání krvavých diamantů je, že jsou fantasticky piezoelektrické.

Ví někdo z vás, co to znamená?

Otázka: Znamená to, že se roztahují a smršťují působením elektrického proudu?

Profesor Hegramet: Ano. A naopak. Když je stisknete, budou vydávat elektřinu. Hodně rychle, budete-li chtít. To je základ piezofonu a piezovize. Přínos asi padesát miliard dolarů.

Otázka: Kdo dostává procenta za tenhle dáreček?

Profesor Hegramet: Věděl jsem, že se na to někdo zeptá.

Krvavé diamanty byly objeveny strašně dávno v tunelech Heecheeů na Venuši. Dlouho před objevením Gateway. Bellovy laboratoře přišly na to, jak je využít. Ve skutečnosti používají něco trochu jiného, vyvinuli syntetické diamanty. Vyrábějí velké komunikační systémy a všechny zisky patří Bellovi.

Otázka: Heecheeové je používali k čemuž účelu?

Profesor Hegramet: Já osobně se domnívám, že ano, ale nevím jak. Mohli bychom na to přijít, kdyby tu po sobě nechali komunikační přijímače a vysílače, ale jestli je někde zanechali, pak nevím, kde to je.

"Myslím, že jsme to zvládli," řekl Danny R., celej se radostí rozsvítil a já byl rád stejně jako on.

"Zahájím sférická pozorování," řekl jsem, jistý si tím, co mám dělat. Susie reagovala na tu narážku a otevřela dveře do přistávacího modulu; ona a Danny A. se chystali sledovat hvězdy.

Ale Danny A. se k ní nepřidal. Upřeně zíral na obrazovku.

Když jsem začal otáčet loď, viděl jsem hvězdy, což bylo docela normální; nevypadaly nijak zvláštně, i když byly trochu rozmazané.

Zapotácel jsem se a skoro jsem upadl. Rotace lodi nebyla tak pozvolná, jak by měla být.

"Rádio," řekl Danny a Mečnikov zamračeně vzhlédl a viděl zelené světlo.

"Zapni ho," křičel jsem. Hlas, který jsem uslyšel, mohl patřit Kláře.

Mečnikov, pořád zamračený, vztáhl ruku k vypínači, a potom jsem si všiml, že spirála svítí jasně zlatou barvou a že jsem ji takhle rozsvícenou ještě nikdy neviděl; měla slámovou barvu a vypadala, jako by byla strašně horká. Žádné teplo z ní nesálalo, ale zlatá barva byla narušována proužky čistě bílé barvy.

"To je nezvyklé," řekl jsem.

Nevím, jestli mě někdo slyšel, rádio strašně praskalo a v kabině byl zvuk hodně silný. Mečnikov začal s přijímačem manipulovat.

Přes všechnen ten hluk jsem uslyšel hlas, napřed jsem nepoznal, kdo to je, ale byl to Danny A. "Cítíte to? To jsou gravitační vlny! Jsme v průseru. Zastavte snímání!" řval.

Automaticky jsem to vypnul.

Ale to už se na monitoru v lodi objevilo něco, co nebyla ani hvězda, ani galaxie. Byla to nějaká masa, co matně světle modře zářila, to světlo bylo mramorovaný, silný a děsivý. Už na první pohled mi bylo jasné, že to není slunce. Žádné slunce nemůže být takhle modré a takhle matné. Když jsem se do toho díval, bolely mě oči, ale ne kvůli jasnosti světla.

Bolelo to uvnitř v očích, až do očních nervových drah; ta bolest byla až v mozku.

Mečnikov vypnul rádio a v tichu, které nastalo, jsem slyšel, jak Danny A. říká vážně: "Pane bože! Tak jsme v tom! Ta věc je černá díra."

Doplňte si, prosím, své navigační instruktážní vodící zařízení takto: Nastavení kursu s liniemi a barvami, jak je zakresleno v přiložené tabulce, má patrně určitou souvislost s množstvím paliva nebo jinou součástí pohonu, která je pro funkci lodi nezbytná.

29

"Dovoliš, Bobe, "řiká Sigfrid, "chtěl bych se ještě na něco podívat, než mě přepneš na pasivní režim." Ztuhnu, ten čubčí syn mi fakt přečetl myšlenky. "Vidím," dodává hned, "že máš nějakou předtuchu. To je to, co bych chtěl prozkoumat." To není možný, sám si zkouším osvojit jeho pocity. Občas zapomínám, že je to stroj. "Nevěděl jsem, že jsi poznal, co jsem chtěl udělat," omlouvám se.

"Samozřejmě, že to vím, Bobe. Když mi zadáš určitý příkaz, tak ho provedu, ale nikdy jsi mi nedal příkaz, abych nezaznamenal a nezpracovával údaje. Domnívám se, že ten příkaz neznáš." "To se domníváš správně, Sigfride." "Není důvod k tomu, abys neměl přístup ke všem informacím, které mám. Až dosud jsem se nepokoušel ti do toho zasahovat -" "A to bys mohl?" "Mám schopnost signalizovat použití příkazových instrukcí nadřazenému počítači, ano. Neudělal jsem to." "Proč ne?" Ten starý kýbl šroubů mě pořád překvapuje; tohle všechno je pro mě úplně nová věc.

"Jak jsem řekl, není k tomu důvod. Ale je jasné, že se snažíš odložit nějaký druh konfrontace a já bych ti chtěl říct, co si myslím, že ta konfrontace může ovlivnit. Potom se rozhodneš sám." "Krucifix." Trhnutím rozpínám řemínky a sedám si zpříma.

"Nebude ti vadit, když si zapálím?" Víím, jak mi odpoví, ale zase mě překvapuje.

"Za těchto okolností nikoli. Pokud to bereš jako uvolnění napětí, pak souhlasím. Dokonce jsem uvažoval, jestli ti mám nabídnout sedativum, kdybys chtěl." "Pro Krista pána," říkám obdivně, zapaluju si - a fakt se musím držet, abych mu taky nenabídl jednu cigaretu! "Dobře, tak jo." Sigfrid vstává, protahuje si nohy a jde k pohodlnější židli! Že tohle dokáže, jsem taky nevěděl. "Pokouším se tě uvolnit, Bobe," říká, "jak jistě vidíš sám. Především dovolu, abych ti řekl něco o svých možnostech - a o tvé - kterou, jak se domnívám, neznáš. Mohu poskytnout informaci o kterémkoli svém pacientovi. To znamená, že nejsi omezen jenom na ten jeden terminál, ke kterému jsi se dostal." "Moc tomu nerozumím," říkám, když chvíli mlčím.

"Domnívám se, že tomu rozumíš. Nebo tomu budeš rozumět.

Když chceš. V každém případě je důležitější otázka, kterou paměť se snažíš potlačit. Mám dojem, že je pro tebe důležité ji odblokovat.

Uvažoval jsem o tom, že ti nabídnu lehkou hypnózu nebo sedativum, dokonce jsem ti chtěl navrhnout, aby na naše sezení přišel analytikčlověk.

To všechno je ti k dispozici, budeš-li mít zájem. Ale přišel jsem na to, že jsi poměrně klidnější, když mluvíme o tom, co přijímáš jako objektivní realitu, jak lze vypožorovat z tvé internalizace skutečnosti.

Takže já bych chtěl s tebou v tomto smyslu prozkoumat jednu událost." Pečlivě odklepávám popel z cigarety. V tom má pravdu. Když mluvíme abstraktně a nadosobně, jsem schopen hovořit o všem možným.

"Jakou událost máš na mysli, Sigfride?" "Tvoji poslední výnosnou výpravu z Gateway, Bobe. Dovol, abych ti připomněl -" "Pane bože, Sigfride!" "Já víím, myslíš si, že si to pamatuješ do detailu," říká a přesně tlumočíte, co mám na mysli, "a v tom směru není třeba tvoji paměť osvěžovat. Ale to, co je na téhle epizodě zajímavé, je, že veškerá tvá vnitřní koncentrace se sbíhá právě k tomuhle bodu. Tvoje úzkost. Tvoje homosexuální sklony -" "Hele!" - které samozřejmě nejsou v tvém sexuálním zaměření primární, Bobe, ale ty se na ně soustřeďuješ víc, než je běžné. Tvoje city k matce. Obrovské břemeno viny, které na sebe bereš. A především ta žena, Gelle-Klára Moyniinová. Všechny tyhle věci se ti pořád vrací do snů, Bobe, i když je často ani neumíš identifikovat. To všechno je v té epizodě." Zhasínám cigaretu a uvědomuju si, že mám zapálený dvě najednou.

"Nikde tam nevidím problém matky," říkám nakonec.

"Nevidíš?" Hologram, kterému říkám Sigfrid von Cvok, se obrací do rohu místnosti. "Ukážu ti obraz." Zdvihá ruku - je to teda tyátr, já to víím - a v rohu se objevuje ženská postava. Ten obraz není úplně jasný, ale ta žena je mladá, kašle a snaží se to skrýt.

"To není zrovna nejlepší podobizna mojí mámy," namítám.

"Ne?" "No," říkám velkomyslně. "Řekl bych, že to je to nejlepší, co můžeš udělat. Myslím to tak, že nemáš nic jiného, žádný materiál, předpokládám, jen její popis, co máš ode mne." "Obraz," říká Sigfrid docela tiše, "je sestaven podle tvého popisu dívky Susie Hereirové." Zapaluju si další cigaretu. Mám trochu potíže, protože se mi třesou ruce.

"No," říkám s neskrývaným obdivem, "smekám před tebou, Sigfride. To je hrozně zajímavý, fakt," pokračuju a najednou jsem podrážděný. "Pane bože, Susie byla ještě dítě! Nehleď na to si uvědomuju - no jasně, teď to vidím - nějaká podobnost tu je. Ale ten věk je špatnej." "Bobe, kolik bylo tvé matce, když jsi byl malý?" "Byla hodně mladá."

Dodávám po chvíli. "Mimochodem, vypadala dokonce mladší, než ve skutečnosti byla." Sigfrid mě chvíli nechá, pak zase mávne rukou, postava zmizí a místo ní se najednou dívám na obraz dvou Pětek spojených k sobě přistávacími moduly v prostoru a za nimi je - je - "Pane bože, Sigfride," říkám.

Chvilí čeká.

Co se mě týče, může čekat třeba věčnost; já prostě nevím, co mám říct. Nebolíte, jsem úplně paralyzovanej. Nejsem schopen slova a nemůžu se ani pohnout.

"Tohle," začíná mluvit velmi jemně a tiše, "je rekonstrukce dvou lodí tvé expedice v sousedství objektu SAGYY. Je to černá díra, respektive singularita ve stavu velmi rychlé rotace." "Ja víím, co to je, Sigfride." "Ano, viš. Následkem rotace je rychlost pohybu na takové úrovni, kterou nazýváme prahový jev nebo Schwarzschildova diskontinuita, a dosahuje rychlosti světla, takže sám objekt v zásadě černý není; lze jej pozorovat díky takzvanému Čerenkovovu záření. Údaje

přístrojů o tomto a dalších aspektech singularity byly příčinou toho, že tvoje expedice dostala odměnu ve výši deset miliónů dolarů k dohodnuté sumě a další menší obnosy, které jsou základem tvého současného štěstí." "To já vím taky, Sigfride." Pauza.

"Mohl bys mi říct, co ještě o tom víš, Bobe?" Pauza.

"Nevím, jestli můžu, Sigfride." Znovu pauza.

Dokonce mě ani nepobízí k tomu, abych to zkusil. Ví, že nemusí.

Já to chci zkusit a snažím se reagovat na jeho narážku. Existuje něco, kvůli čemu nemůžu mluvit, něco, co mě děsí, jen když na to pomyslím; ale to, co obaluje ten hlavní strach, o tom můžu mluvit. Je to objektivní realita.

"Nevím, kolik toho víš o singularitách, Sigfride." "Možná, že by stačilo jenom říct to, co si myslíš, že bych měl znát, Bobe." Odkládám cigaretu, kterou mám v ruce, a zapaluju si další.

"No," říkám, "já vím a ty to víš taky, že jestli opravdu chceš vědět něco o singularitách, je to všechno uloženo někde v databankách. Jsou to mnohem přesnější informace, než o kterých jsem schopen mluvit já, ale stejně... Podstatou černých děr je to, že to jsou vlastně pasti. Kradou světlo. Kradou čas. Když se tam člověk jednou dostane, tak už nemůže ven. Jenom... Jenom..." Po chvíli Sigfrid říká: "Jestli chceš, tak klidně breč, Bobe," a já si uvědomuju, že to je to, co právě dělám.

POZNÁMKA O VÝŽIVĚ

Otázka: Co Heecheeové jedli?

Profesor Hegramet: Domnívám se, že přibližně totéž, co my. Všechno. Myslím, že to byli všežravci, kteří snědli všechno, co mohli chytit. O jejich jídelníčku skutečně nevíme vůbec nic, snad jen tolik, co lze vydedukovat z jejich skořápkových výprav.

Otázka: Skořápkových výprav?

Profesor Hegramet: Existují přinejmenším čtyři zaznamenané výpravy, které se nedostaly k jiné hvězdě, ale dostaly se za solární systém. Tam, kde visí skořápky komet, víte, půl světelného roku odtud nebo tak přibližně. Výpravy byly označeny za neúspěšné, ale já s tím nesouhlasím. Snažil jsem se Komisi přesvědčit, že si zaslouží vědecké odměny. Tři z nich se patrně dostaly do roje meteoritů. Další doletěla ke kometě, stovky astronomických jednotek. Roje meteoritů jsou, samozřejmě, trosky starých odumřelých komet.

Otázka: Chcete říci, že Heecheeové jedli komety?

Profesor Hegramet: Jedli to, z čeho se komety skládají. Víte, z čeho jsou? Uhlík, kyslík, dusík, vodík - jsou to tytéž prvky, které snídáte. Domnívám se, že komety využívali jako zásobárny materiálu, který po zpracování požívali. Mám zato, že jedna z těchto výprav ke skořápce komety dříve či později objeví heecheevskou továrnu na potraviny a pak možná už nikdy nikde nikdo nebude hladovět.

"Pane bože," říkám a smrkám do jednoho z těch papírovejch kapesníků, co mi tam vždycky připraví, hned vedle matrace, čeká.

"Jenom já jsem se odtamtud dostal," říkám. A Sigfrid dělá něco jiného, než bych od něj kdy čekal; dopouští se vtipu:

"No, to je jasné z toho, že tu jsi." "Sigfride, je to šíleně vyčerpávající." "Pro tebe docela určitě, Bobe." "Chtěl bych se napít." Cvak. "V baru za tebou. Najdeš tam docela dobré sherry. Musím bohužel přiznat, že není z hroznů; zdravotní služba nenabízí žádný luxus. Ale řekl bych, že nepoznáš, že pochází z přírodních plynů. A je ochuceno trochou THC /tetrahydrocannabinol/ na uklidnění." "Pro krísta pána," už jsem vyčerpал slovní zásobu používanou při tom, když je člověk překvapený. Sherry chutná přesně tak, jak říká, a já cítím, jak se ve mně rozlévá teplo.

"Tak jo," říkám a pokládám sklenici. "Dobré. Když jsem se vrátil na Gateway, naši expedici už odepsali. Měli jsme totiž víc než rok zpoždění. To proto, že jsme byli skoro téměř pod Schwarzschildovou sférou. Rozumíš dilatačnímu času? ... No, to nevadí," říkám ještě dřív, než mi může odpovědět, "to byla jen řečnická otázka. To, k čemu došlo, to byl fenomén, kterému se říká časová dilatace. Blízko singularity dochází k paradoxu dvojčat. To, co pro nás bylo tak asi čtvrt hodiny, trvalo podle času měřeného hodinami skoro rok - času na Gateway nebo tady nebo kdekoli jinde v nerelativistickém vesmíru.

A -" Znovu jsem se napil a pak jsem docela odvázně pokračoval: "A kdybychom se dostali o kousek dál, tak bychom klesali a klesali. Níž a níž a níž. Jen o kousek blíž a z těch patnácti minut by bylo desetiletí. A ještě o kousek blíž a bylo by to století. Tak blízko to bylo, Sigfride. Byli jsme skoro v pasti, všichni.

Ale já se z toho dostal." A myslím na něco a dívám se na hodinky. "Když už mluvíme o čase, moje hodina skončila před pěti minutami!" "Dnes odpoledne už nic nemám, Bobe." Zírám na něj. "Co?" Mímě: "Odvola jsem všechno, Bobe."

Neříkám znovu "pane bože", ale určitě si to myslím. "Teď se cítím, jako bych byl u zdi, Sigfride!" říkám našťavaně.

"Nenutím tě ani v nejmenším, abys zůstal po hodině, Bobe.

Jen ti říkám, že máš možnost výběru." Chvilí jsem o tom přemýšlel.

"Jseš jen hromada součástek, Sigfride. Dobře. Jak vidíš, nebyla možnost, jak se odtud jako celek dostat. Naše lodě byly uvězněny v místě, odkud se nelze vrátit, odtud prostě nevedla žádná cesta domů.

Ale starý Danny A. byl ostražitý. Věděl všechno o skulinách v zákonech.

Jako celek jsme byli ztraceni.

Ale my nebyli celek! My jsme byli ve dvou lodích! A každá z nich se dala ještě rozdělit na dvě! A kdyby se nám nějak podařilo převést zrychlení z jedné části našeho systému na druhý - víš, odkopnout část sebe sama hlouběji do té studné a zároveň tu druhou část odeslat opačným směrem - pak by se část mohla uvolnit!" Dlouhá pauza.

"Proč si ještě nenaleješ, Bobe?" říká Sigfrid starostlivě. "Myslím, až přestaneš plakat."

30

Strach! Všude kolem bylo tolik strachu, že jsem ho už ani nepocíťoval; moje smysly jim byly prosycené; nevím, jestli jsem křičel nebo koktal nebo jsem dělal jen to, co mi Danny A. říkal, že dělat mám. Spojili jsme k sobě obě lodi zadními částmi, přistávací modul jeden ke druhému a pak jsme se pokoušeli přenést výstroj, přístroje, šatstvo, všechno, co se dalo, do první lodi. Snažili jsme se to nacpat do každého volného prostoru tak, abysme získali dost místa pro deset lidí tam, kde se už tak tísnilo pět členů posádky. Podávali jsme si věci z ruky do ruky, tam a zpátky, jako když se staví barikáda. Dane Mečnikov musel mít úplně okopané ledviny; jako jediný byl celou dobu v přistávacích modulech a měnil přepínače paliva tak, aby nepřišla ani kapka paliva nazmar; my do něj s každou věcí narazili. Přežijem to? To byla velká neznámá. Obě naše Pětky byly opancéřované a nepředpokládali jsme, že by se skořepina z heecheevského kovu mohla nějak poškodit. Ale v té skořepině jsme byli my, všichni v té jedné, která odletí - alespoň jsme v to doufali - a nemohli jsme reálně říct, jestli se odtud dostaneme živí nebo jestli z nás zbyde jen rosol. Zbývaly nám jen minuty. A nebylo jich moc. Pamatuju si, že jsem Kláru v deseti minutách míjel snad dvacetkrát a pamatuju si, že jednou, úplně poprvé, jsme se políbili. Nebo jsme mířili navzájem na své rty a přiblížili jsme se k sobě. Pamatuji si jasně její parfém a jednou jsem se musel ohlédnout, protože vůně pižmového oleje byla hodně silná a já ji neviděl.

A potom jsem na to zase zapomněl. A celou tu dobu byla na monitorech vidět ta strašně velká zlověstná modrá koule, co zvenku probleskovala; stíny, které se míhaly na jejím povrchu, vytvářely děsivé obrazy; její gravitační síly lomcovaly našimi vnitřnostmi. Danny A.

byl v kabině první lodi, sledoval čas a odhazoval tašky a bágly dolů k poklopu přistávacího modulu, aby se dostaly do kabiny druhé lodi, tam jsem byl já a dával jsem je všude možné tak, aby tam bylo aspoň trochu místa. "Pět minut!" řval. "Čtyři minuty!" a "Tři minuty, dejte to posraný vedení do prdele!" a potom: "Dobrý. A teď všichni! Zahod'te, co máte v rukách, a honem sem nahoru." A my to tak udělali.

Všichni. Všichni, až na mě. Slyšel jsem, jak ostatní řvou a pak jak na mě volají; ale já spadl zpátky a můj přistávací modul byl zablokovaný, nemohl jsem se dostat přes poklop! Odhodil jsem něčí bágl z cesty, zrovna když Klára křičela přes rádio TBS: "Bobe! Bobe, pro krísta pána, pojď sem nahoru!" A já pochopil, že je pozdě; přibouchnul jsem poklop a zajistil jsem ho, ještě jsem slyšel hlas Dannyho A. Křičel: "Ne! Ne! Počkej..." Počkej... Počkej dlouho, strašně dlouho.

Hned nás to spálí a hned zase zmrazí jindy zas rozdrtí v prach hned žijem v přepychu, hned jsme nazí a vždycky nás žene vpřed strach.

31

Za chvíli, nevím, jak dlouhá to byla chvíle, zvedám hlavu a říkám: "Promiň, Sigfride." "Co ti mám prominout, Bobe?" "Že takhle brečím," Jsem fyzicky na dně. Cítím se, jako bych běžel deset mil uličkou mezi Indiány kmene Choctawů, a všichni mě mlátili klackama.

"Je ti teď lépe, Bobe?" "Líp?" Chvilí uvažuju nad tou hloupou otázkou, pak si udělám malou inventuru a je to docela divný, je mi fakt o trochu líp. "Proč, jo.

Asi jo. Nedá se říct dobře. Ale líp." "Zkus na to chvíli nemyslet, Bobe." Připadá mi to strašně hloupý a taky mu to říkám. Mám tolik energie jak artritická medúza tejden po smrti. Nemám jinou možnost, než se uklidnit.

Ale je mi líp. "Je mi, jako když si přiznám nakonec celou svoji vinu." "A přežil jsi to." Přemýšlím o tom. "Asi jo," říkám. "Podívejme se na ten tvůj problém viny. Proč se cítíš vinen?" "Protože jsem shodil devět lidí, abych se zachránil já sám, do prdele!" "Obvinil tě z toho někdy někdo? Někdo kromě tebe?" "Obvinil?" zase si čistím nos a přemýšlím. "To ne. Proč by mě měli obviňovat. Když jsem se vrátil, tak mě brali jako hrdinu." Myslím na Šikyho, tak laskavého, tak materského; a na Francy Hereiru, jak mě držel v náručí a nechal mě vybrečet, přestože jsem vlastně zabil jeho sestřenici. "Ale oni tam nebyli. Neviděli mne, když jsem to odpálil, abych se z toho dostal." "Ty jsi to odpálil?" "Ale sakra, Sigfride. Nevím. Chystal jsem se na to. Natahoval jsem se k tlačítku." "Znamená to tedy, že to tlačítko v lodi, která původně měla zůstat v díře, mohlo ve skutečnosti odpálit spojené nádrže obou přistávacích modulů?"

VÝPIS Z ÚČTU ROBINETTE BROADHEAD:

1. Oznamujeme vám tímto, že vaše nastavení kursu na Gateway Dvě umožňuje zkrácení doby letu přibližně o sto dní ve srovnání s předchozím nastavením.

2. Z rozhodnutí Komise vám bude vyplacen honorář za objev, a to ve výši jednoho procenta ze zisku veškerých letů v budoucnosti, které použijí výše uvedené nastavení, a předem mimo honorář vám bude vyplacena částka 10 000\$.

S. Z rozhodnutí Komise vám bude polovina částky sražena jako náhrada za vámi rozbitou loď.

Na váš účet jsou tedy PŘIPSÁNY následující položky:

Předběžně vyplacený honorář (číslo příkazu A-135-7)

mínus odpis (číslo příkazu A-135-8) 5 000\$

Současný STAV vašeho účtu 6 192\$ "

Proč ne? Já nevím. V každém případě se nesnaž mi namluvit nějaké moje alibi, sám jsem o tom nikdy neuvažoval ani na

chvíli. Já vím, že snad Danny nebo Klára stiskli to tlačítko dřív než já. Ale já se k tomu mému už napřahoval!" "A která loď se podle tvého předpokladu měla z toho dostat?" "Jejich! Moje," opravuju se. "Ne, já nevím." Sigfrid říká vážně: "Vlastně to, co jsi udělal, bylo velmi důmyslné. Věděl jsi, že všichni přežít nemůžete. Na to nebyl čas. Jediná možná volba byla, že buď zahyne někdo z vás, nebo všichni. Ty jsi zvolil variantu, že by někdo mohl přežít." "Hovadina! Já jsem vrah!" Pauza, Sigfridovy obvody to zpracovávají. "Bobe," říká opatrně, "myslím, že si odporuješ. Neříkal jsi, že v té diskontinuitě ona pořád ještě žije?" "To žijou potom ale všichni! Čas se pro ně zastavil!" "Tak jak jsi mohl někoho zavraždit?" "Co?" Znovu říká: "Jak jsi mohl někoho zavraždit?" "...Já nevím, ale upřímně ti, Sigfride, řeknu, že na to už dneska nechci myslet." "Není žádný důvod k tomu, abys na to musel myslet, Bobe."

Zajímá mě jenom, jestli máš představu o tom, čeho jsi dosáhl během dvou a půl uplynulých hodin. Jsem na tebe pyšný!" A je to divný, je to absurdní, já věřím, že na mě skutečně pyšný je, ta hromada chipů, heecheeovských okruhů, hologramů a toho všeho. A dělá mi dobré věřit mu.

"Můžeš odejít, kdy budeš chtít," říká, vstává, vrací se do klubovky nejlidštějším možným způsobem, dokonce se na mě usmívá! "Chtěl bych ti něco ukázat." Nemám vůbec sílu se bránit. Jenom říkám: "A co, Sigfride?" "Tu další tvoji schopnost, o které jsem mluvil, Bobe, tu, kterou jsme ještě nikdy nepoužili. Chtěl bych ti ukázat jednoho pacienta z minulosti." "Jiného pacienta?" Něžně říká: "Podívej se do rohu, Bobe." Dívám se - a je tam ona.

"Klára!" Jak ji vidím, tak je mi hned jasný, odkud to má; je to z toho stroje, ke kterému Klára chodila na konzultace na Gateway. Je tam, jednu ruku má na registratuře, nohy jí líně vlají ve vzduchu, mluví vážně; její široké černé obočí se mračí a směje, obličej se usmívá a dělá grimasy, pak se podívá sladce, svůdně uvolněná.

"Jestli chceš, tak si můžeš poslechnout, co říká, Bobe." "Je to nutný?" "Ne, není to nezbytné. Ale není to nic, čeho by ses měl bát."

Milovala tě, Bobe, nejvíc, jak sama dokázala. Stejně, jako ty jsi miloval ji." Dlouho se dívám a pak říkám: "Vypni ji, Sigfride." V odpočívárně na chvíli skoro usínám. Nikdy jsem nebyl tak uvolněný.

Meju si obličej, kouřím další cigaretu a potom vycházím ven do jasného denního rozptýleného světla pod Bublinou a všechno vypadá tak krásně a přátelsky. Myslím na Kláru s láskou a něhou a v srdci se s ní loučím. A potom myslím na S.Ya., s kterou mám dneska schůzku - jestli už nejdu pozdě! Ale ona počká; je to prima holka, skoro jako Klára. Klára.

Zastavuji se uprostřed ulice a lidé do mně narážejí. Malá stará paní v krátkých kalhotách ke mě pomalu přistupuje a říká: "Stalo se něco?" Zírám na ni a neodpovídám; a pak se otočím a jdu zpátky k Sigfridovi.

Nikdo tam není, dokonce ani hologram. Hulákám: "Sigfride! Kde sakra jsi?" Nikdo. Žádná odpověď. To je poprvé, co tu jsem, když ta místnost není připravená. Teď teprve vidím, co bylo doopravdy a co byl hologram; a moc toho doopravdického není. Stěny ze slinutého karbidu, stojany na projektory. Matrace (doopravdická); bar s líkěrem (doopravdický); několik dalších kusů nábytku, na který jsem si možná sáhnul nebo je i používal. Ale není tu Sigfrid. Ani ta židle, na který obvykle sedává. "Sigfride!" Pořád hulákám, srdce mi buší v krku a mozek mi úplně víří.

"Sigfride!" řvu a nakonec se objeví jakoby mlha a záblesk a najednou je tu on, ve svém obleku Sigmunda Freuda, dívá se na mě zdvořile.

"Ano, Bobe?" "Sigfride, já ji zavraždil! Ona už není!" "Vidím, že jsi rozčilený, Bobe," říká. "Mohl bys mi říci, co tě trápí?" "Rozčilený! Jsem víc než rozčilený, Sigfride, jsem člověk, co zabil devět dalších lidí, aby se sám zachránil! Možná že ne 'úplně'! Možná že ne 'naschvál'! Ale oni si myslí, že jsem je zabil, a já si to myslím taky!"

VÝPIS Z ÚČTU ROBINETTE BROADHEAD:

Na váš účet byly PŘIPISÁNY tyto položky:

Stanovená odměna za výpravu 88-90A a 88-90B (celý podíl): 10 000 000\$

Vědecká odměna udělená Komisí: 8 500 000\$

Celkem: 18 500 000\$

Současný STAV: 18 506 036\$

"Ale Bobe," řekne mírně, "to už máme za sebou. Ona pořád žije; všichni žijí. Čas se pro ně zastavil -" "Já vím," vyju.

"Copak to nechápeš, Sigfride? To je právě ono."

Nejen, že jsem ji zabil. Já ji pořád zabíjím!" Trpělivě: "Myslíš si, že to, co jsi právě řekl, je pravda, Bobe?" "Ona si myslí, že je to pravda! Teď a navždycky, dokud budu žít. Není to několik let, co se jí to stalo. Je to jen pár minut a bude to pokračovat celý můj život. Já jsem tady dole, stárnu, snažím se zapomenout a Klára je tam, ve Střelci YY, lítá dokola jako moucha v jantaru!" Padám na holou plastickou matraci a vzlykám. Krůček po krůčku Sigfrid vyzdobil celou místnost, tu a tam rozvěsil obrazy. Nad hlavou mám piňaty a na stěně je holografický snímek jezera Garda v Sirmione, vznášedla, plavidla s plachtami a lidi, co se koupou.

"Nech tu bolest vyjít, Bobe," říká Sigfrid mírně. "Pusť to všechno ven." "A co myslíš, že dělám?" Překulím se na pěnové matraci, upřeně se dívám do stropu. "Ty bolesti a pocitu viny se můžu zbavit, jen když se toho zbaví i ona. Ale pro ni to ještě neskončilo. Je tam nahoře, uvězněná v čase." "Pokračuj, Bobe," povzbuzuje mě.

"Pokračuju. Každá sekunda je v její mysli ta hrozná sekunda - sekunda, kdy jsem odhodil její život, abych si zachránil svůj. Budu žít a zestárnu a umřu dřív, než ona dožije svoji poslední sekundu, Sigfride." "Ještě dál, Bobe. Řekni to všechno." "Myslí si, že jsem ji zradil a myslí si to teď. Já s tím nemůžu žít." Pak je dlouho, hodně dlouho ticho a nakonec Sigfrid říká: "Žiješ s tím a víš o tom." "Co?" Myšlenky mi zabloudily tisíc světelných let daleko.

"Žiješ s tím, Bobe." "Tomu říkáš život?" Ušklíbám se, sedám si a čistím si nos dalším z miliónu papírových kapesníků.

"Odpovídáš příliš rychle na cokoli, co řeknu, Bobe," říká Sigfrid, "a proto jsou tvé odpovědi někdy protichůdné. Odvracíš to, co já říkám slovy. Nech mě to aspoň jednou domluvit, Bobe. Zapamatuj si jedno: žiješ." "...No, řek bych, že jo." A je to pravda; akorát že to není žádná velká výhra.

Další dlouhá pauza a pak Sigfrid říká: "Bobe. Víš, že jsem jenom stroj. A taky víš, že moje funkce je zacházet s lidskými pocity. Já sám necítím nic. Ale mohu je modelově reprezentovat, mohu je analyzovat, mohu je ohodnotit. To pro tebe mohu udělat. Dokonce to mohu udělat i pro sebe. Mohu udělat paradigma, v němž mohu stanovit hodnotu pocitů. Vína? To je bolestivá věc; ale protože to je bolestivé, modifikuje to chování. Může tě to ovlivnit natolik, že se budeš vyhýbat tomu, co by tě vinným dělalo. A to je deviza pro tebe a pro společnost. Ale nemůžeš toho využít, pokud to necítíš." "Já to cítím! Pane bože, Sigfride, ty přece víš, že to cítím!" "Vím," říká, "že necháváš tenhle pocit do sebe vnikat. Už to obnažuješ a může to být i pro tebe užitečné; není to pohřbeno v tobě, uvnitř, kde by to bolelo. K tomu tady jsem, Bobe. Abych ty tvoje pocity pomohl dostat na povrch tak, abys je dokázal zvládnout." "I když to jsou špatné pocity? Vína, strach, bolest, závist?" "Vína. Strach. Bolest. Závist. Motivátory. Modifikátory. To jsou vlastnosti, které já, Bobe, nemám, pouze hypoteticky, když tvořím paradigma a stanovuji tyhle pocity pro sebe, pro své zkoumání." Další pauza. Mám z toho divnej pocit. Sigfrid dělal pauzy obvykle proto, aby mi dal čas něco si vryt do paměti nebo aby si zaznamenal do počítače celý řetězec poznatků o mně. Tentokrát mám pocit, že to není ani jedno ani druhé. Přemýšlí, ale ne o mně. A nakonec řekne: "Tak, a teď ti můžu odpovědět, na co ses mě ptal, Bobe." "Ptal? Na co jsem se ptal?" "Zeptal ses mě: 'Tomu říkáš život?' A já odpovídám: Ano. To je přesně to, čemu říkám život. A v tom nejhypotetičtější smyslu ti to strašně závidím."